

Liturg.

107H

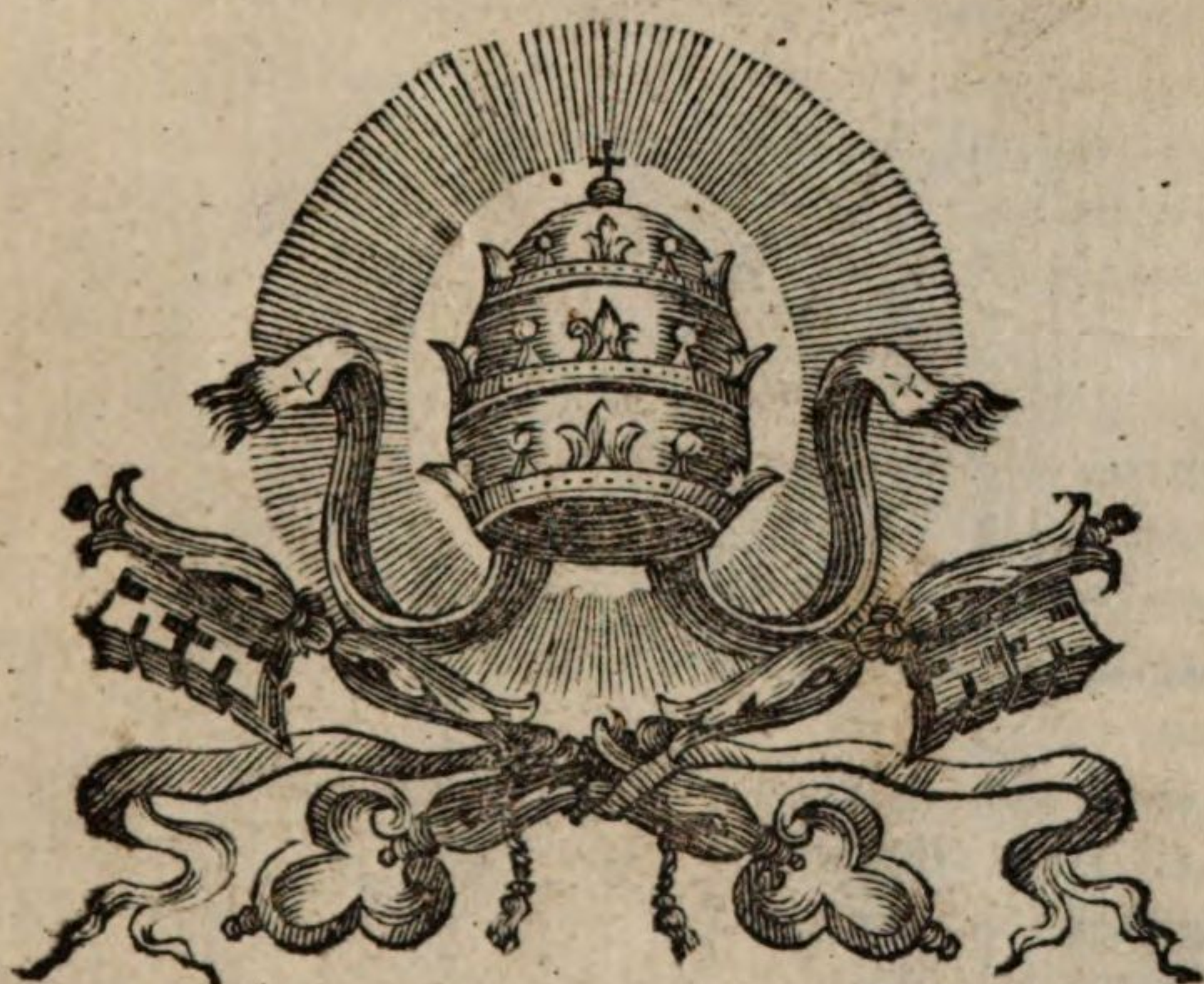
PONTIFICALE
ROMANUM

SANCTISSIMI D. N.

BENEDICTI

PAPÆ XIV.

JUSSU EDITUM ET AUCTUM.

ROMÆ MDCCLII.

TYPIS GENEROSI SALOMONI

PRÆSIDUM FACULTATE,
ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

Trist

Wm. M. Lusk.

Am. 10. 1787.

Completed

296

二

1113

STAT I

2

BENEDICTUS

P A P A X I V.

Ad futuram rei memoriam.

UM sicut dilectus Filius Johannes Genero-
sus Salomoni in hac Alma Urbe nostra Ty-
pographus Nobis nuper humiliter exponi fe-
cit, ipse sub hoc titulo: *Rituale Romanum,*
Cæremoniale Episcoporum, ac Pontificale
Romanum, Sanctissimi Domini Nostri BE-
NEDICTI PP. IV. jussu edita & aucta,

quamprimum typis suis imprimere in eadem Alma Urbe nostra
intendat; vereatur autem, ne postquam in lucem prodierint,
alii, qui ex alieno labore lucrum quærunt, eadem in ipsius Jo-
hannis Generosi præjudicium, iterum imprimi facere curent:
Nos ejusdem Johannis Generosi indemnitati providere, ipsum-
que specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & a
quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti,
aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure vel
ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomo-
dolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolventes & absolutum fore cen-
sentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humili-
ter porrectis inclinati, eidem Johanni Generoso, ut ad vigin-
ti annos proximos a primæva eorundem impressione compen-
sandos durantes, nemo tam in Urbe præfata, quam in reliquo
statu Ecclesiastico mediate vel immediate Nobis subiecto Ri-
tuale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, & Pontificale
Romanum hujusmodi aut separatim, aut conjunctim sine spe-
ciali dicti Johannis Generosi, aut ab eo causam habentium li-
centia imprimere, aut ab alio vel aliis impressa vendere, aut
venalia habere seu proponere possit, Apostolica auctoritate te-
nore præsentium concedimus & indulgemus. Inhibentes propte-
rea utriusque sexus Christifidelibus præsertim librorum impres-
soribus & bibliopolis sub quingentorum Ducatorum auri de Ca-
mera & amissionis librorum & typorum omnium pro una Ca-
meræ nostræ Apostolicæ, & pro alia eidem Johanni Generoso,
& pro reliqua tertiis partibus accusatori & Judici exequenti ir-
remissibiliter applicandis, & eo ipso absque ulla declaratione in-
curren-

currendis pœnis, ne per dictos viginti annos durantes Rituale Romanum, Cereemoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum hujusmodi aut separatim aut conjunctim sine licentia antedicta imprimere, aut ab aliis impressa vendere seu venalia habere vel proponere quoquomodo audeant seu præsumant. Mandantes propterea dilectis filiis nostris & Apostolicæ Sedis de Latere Legatis, seu eorum Vicelegatis aut Præidentibus, Gubernatoribus, Prætoribus & aliis Justitiæ Ministris Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum status nostri Ecclesiasticæ præfati, quatenus eidem Johanni Generoso, seu ab eo causam habentibus præfatis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, quandocumque ab eodem Johanne Generoso requisiti fuerint, pœnas præfatas contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice damtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam in ipsis libris impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris die xxv. Martii M. DCC. LII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Cajetanus Amatus.

INDEX

PRIMÆ PARTIS.

D E Confirmandis .	Pag. 1
De ordinibus conferendis .	4
De Clericis faciendis .	9
De minoribus Ordinibus .	12
De Ordinatione Ostiavorum .	13
De Ordinatione Lectorum .	14
De Ordinatione Exorcistarum .	16
De Ordinatione Acolythorum .	18
De Sacris Ordinibus in genere .	20
De Ordinatione Subdiaconi .	21
De Ordinatione Diaconi .	28
De Ordinatione Presbyteri .	34
De Consecratione Electi in Episcopum .	45
Forma Juramenti .	47
Examen .	50
De Pallio .	66
De Benedictione Abbatis .	68
De Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica .	75
De Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii .	95
De Benedictione Abbatissæ .	99
De Benedictione & Consecratione Virginum .	106
Anathema contra molestantes bona Monialium, vel eas ad malum inducentes .	119
De Benedictione & Coronatione Regis .	222
De Benedictione & Coronatione Regine .	232
De Benedictione & Coronatione Regine solius .	235
De Benedictione & Coronatione Regine, ut Regni Domine .	236
De Benedictione & Coronatione Regis in consortem electi .	243
De Benedictione novi Militis .	244
De Creatione Militis Regularis .	247

SECUNDÆ PARTIS.

D E Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia edificanda .	148
De Ecclesiæ Dedicatione seu Consecratione .	157
De Altaris Consecratione .	172
De allocutione Episcopi ad fundatores Ecclesiæ su- per debita dotatione Ecclesiæ .	198
De Benedictione Tobalearum , Vasorum , & orna- mentorum Ecclesiæ , & Altaris consecratorum .	201
De Altaris Consecratione , quæ fit sine Ecclesiæ De- dicatione .	204
De Benedictione Tobalearum , Vasorum , & orna- mentorum Altaris consecrati .	224
De Altaris Consecratione , cujus sepulchrum Reli- quiarum est in medio summitatis stipitis .	226
De Altaris portatilis Consecratione .	228
De Benedictione Cœmeterii .	238
De Reconciliatione Ecclesiæ , & Cœmeterii .	244
De Reconciliatione Cœmeterii , sine Ecclesiæ Recon- ciliatione .	252
De Consecratione Patenæ & Calicis .	254
De Benedictione Sacerdotalium indumentorum in ge- nere .	256
Specialis Benedictio cujuslibet indumenti .	257
De Benedictione Mapparum , seu Lintheaminum sa- cri Altaris .	258
De Benedictione Corporalium .	ibid.
De Benedictione novæ Crucis .	259
De Benedictione Crucis pectoralis .	263
De Benedictione Imaginis B. Mariæ Virginis .	264
De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum .	266
De Benedictione sacrorum vasorum , & aliorum or- namentorum in genere .	267
De Benedictione Tabernaculi , seu Vasculi pro sa- cro sancta Eucharistia conservanda .	268
De Benedictione capsarum pro Reliquiis , & aliis sanctuariis includendis .	269
De Benedictione Signi , vel Campanæ .	271
De Benedictione & impositione crucis proficiscenti- bus in subsidium , & defensionem Fidei Christia- næ , seu recuperationem Terræ sanctæ .	281

I N D E X.

141

De Benedictione Armorum .	283
De Benedictione Ensis .	ibid.
De Benedictione, & traditione vexilli bellici .	284

TERTIÆ PARTIS.

D E publicatione Festorum Mobilium in Epiphania Domini ordinata pro anno Domini bissextili 1664.	286
De expulsiōe publice pœnitentium ab Ecclesia, in Feria quarta Cinerum .	287
De Reconciliatione pœnitentium, quæ fit in quinta Feria Cœnæ Domini .	290
De Officio in Feria quinta Cœnæ Domini, cum benedicitur Oleum Catechumenorum, & infirmorum, & conficitur Chrisma .	300
Ordo ad celebrandum Synodum .	311
Forma juramenti Synodalis .	316
Ordo Suspensionis, Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacrorum Ordinum .	327
Degradationis forma .	333
Degradatio ab Ordine Pontificali .	335
Degradatio ab Ordine Presbyteratus .	336
Degradatio ab Ordine Diaconatus .	337
Degradatio ab Ordine Subdiaconatus .	338
Degradatio ab Ordine Acolythatus .	339
Degradatio ab Ordine Exorcistatus .	ibid.
Degradatio ab Ordine Lectoratus .	ibid.
Degradatio ab Ordine Ostiariatus .	340
Degradatio a prima Tonsura .	ibid.
Ordo excommunicandi, & absolvendi .	341
Ordo ad reconciliandum apostatam, schismaticum, vel hæreticum .	348
De Itineratione Prælatorum .	353
Ordo ad recipiendum processionaliter Prælatum, vel Legatum .	355
Ordo ad visitandas Parochias .	358
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatorem .	363
Ordo ad recipiendum processionaliter Regem .	365
Ordo ad recipiendum processionaliter Principem magnæ potentie .	366
	Ordo

<i>Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatricem, vel Reginam.</i>	367
<i>Ordo ad recipiendum processionaliter Principissam magnæ potentie.</i>	368
<i>De Officio, quod post Missam solemnem pro De- functis agitur.</i>	369
<i>De scrutinio serotino, quo antiqui utebantur, an- tequam Electus in Episcopum consecraretur.</i>	377
<i>De barba tondenda.</i>	387
<i>De Officio Psalmistatus.</i>	388

ADDITAMENTI.

D <i>E Confirmatione unius.</i>	389
<i>De Clerico faciendo.</i>	391
<i>De Minoribus Ordinibus uni tantum conferendis.</i>	395
<i>De Ordinatione Lectoris.</i>	397
<i>De Ordinatione Exorcistæ.</i>	398
<i>De Ordinatione Acolythi.</i>	400
<i>De Ordinatione Subdiaconi.</i>	402
<i>De Ordinatione Diaconi.</i>	409
<i>De Ordinatione Presbyteri.</i>	414

PONTIFICALIS

PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

PONTIFEX infantes , pueros , vel alios sacris baptismatis unda perfusos , confirmare volens , paratus supra rochetum ; vel , si sit Regularis , supra superpelliceum , amictu , stola , pluviiali albi coloris , & mitra , accedit ad faldistorium ante medium altaris , aut in alio convenienti loco sibi paratum ; & in

eo sedens , renibus altari , & facie populo versis , baculum Pastoralem in sinistra tenens , populum coram se stantem admonet , quod nullus alius , nisi solus Episcopus , Confirmationis ordinarius minister est .

Nullus confirmatus debet reconfirmari .

Nullus , qui non sit confirmatus , potest esse in confirmatione patrinus ; nec pater , aut mater , maritus , aut uxor .

Nullus excommunicatus , interdictus , vel gravioribus facinoribus alligatus , aut Christianæ fidei rudimentis non edoctus , ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum , vel ad tenendum confirmandum .

Adulti deberent prius peccata confiteri , & postea confirmari ; vel saltem de mortalibus , si in ea inciderint , conterantur .

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio impediens matrimonium contrahendum , & dirimens jam contractum ; quæ cognatio confirmantem , & confirmatum , illiusque patrem , & matrem , ac tenentem non egreditur .

Nullus præsentet nisi unum , aut duos , non plures , nisi aliter necessitas suadeat , arbitrio Episcopi .

Confirmandi deberent esse jejuni .

Confirmato debet ligari frons , & sic manere quousque Chrisma deicitur , vel extergatur .

Proinde , unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam , cum qua ligetur caput .

Nullus confirmatus discedat , nisi benedictione accepta , quam Pontifex post omnium confirmationem dabit .

Infantes per patrilios ante Pontificem confirmare volentem, teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii maiores ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideo, neque masculi feminis patrini, neque femine masculis matrilios esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra surgit, & stans versa facie ad confirmandos, iunctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, & manus ante pectus iunctas tenentibus, dicit:

Spiritus sanctus superveniat in vos, & virtus Altissimi custodiat vos a peccatis. *R.* Amen.

Deinde signans se manu dextra a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua & Spiritu sancto; quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum tuum sanctum Paraclitum de cælis. *R.* Amen.

Spiritum sapientiæ, & intellectus. R. Amen.

Spiritum consilii, & fortitudinis. R. Amen.

Spiritum scientiæ, & pietatis. R. Amen.

Adimple eos Spiritu timoris tui, & consigna eos signo crucis Christi, in vitam propitiatus æternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Pontifex sedens super faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos, & uno ordine confirmato, illi surgunt, & alii genuflectunt, & confirmantur, & sic usque in finem. Et Pontifex inquit sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrinum,

vel

De Confirmandis .

3

vel manum flexis genibus presentati , & summitate pollicis dextre manus Chrismate intincta , dicit :

N. Signo te signo cru^{is} : quod dum dicit , producit pollice signum crucis in frontem illius ; deinde prosequitur :

Et confirmo te Chrismate salutis . In nomine Pa^{tris} , & Fi^{lii} , & Spiritus ^{sancti} . R. Amen .

Deinde leviter eum in maxilla cedit , dicens :

Pax tecum .

Omibus confirmatis , Pontifex tergit cum mica panis , & lavat pollicem , & manus super pelvim .

*Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacra-
rii . Interim dum lavat manus , cantatur sequens Antiphona ,
vel legitur a Ministris , quod etiam in similibus servari debet .*

*Confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis a templo
sancto tuo quod est in Jerusalem .*

Ps. Gloria Patri &c.

R. Sicut erat &c. Deinde repetitur Antiph. ton. 8.

*Confirma hoc Deus . Qua repetita , Pontifex deposita mitra
surgit , & stans versus ad altare , junctis ante pectus mani-
bus , dicit :*

Ps. Ostende nobis Domine misericordiam tuam .

R. Et salutare tuum da nobis .

Ps. Domine exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

*Deinde junctis adhuc ante pectus manibus , & omnibus con-
firmatis devoto genua flectentibus , dicit :*

Oremus .

Deus , qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum , &
per eos , eorumque successores , ceteris fidelibus tra-
dendum esse voluisti : respice propitius ad humilitatis nostrae
famulatum ; & praesta , ut eorum corda , quorum frontes
sacro Chrismate delinivimus , & signo sanctae Crucis signavimus ,
idem Spiritus sanctus in eis superveniens , templum gloriae
suae dignanter inhabitando perficiat . Qui cum Patre & eo-
dem Spiritu sancto vivis & regnas Deus , in saecula saeculo-
rum . R. Amen .

Deinde dicit :

Ecce sic benedicetur omnis homo , qui timet Domi-
num .

*Et vertens se ad confirmatos , faciens super eos signum cru-
cis , dicit :*

Bene ✠ dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona
Jerusalem omnibus diebus vitæ vestræ, & habeatis vi-
tam æternam. *R.* Amen.

*Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta
mitra, patrinis & matrinis annuntiat, quod instruant filios
suos bonis moribus, quod fugiant mala, & faciant bona, &
doceant eos, Credo in Deum, & Pater noster, & Ave Ma-
ria: quoniam ad hoc sunt obligati.*

*Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocum-
que die, hora, & loco, & causa ad arbitrium Episcopi.*

D E O R D I N I B U S C O N F E R E N D I S .

Quando Episcopus ordinationem facere disposuerit;
omnes, qui ad sacrum ministerium accedere volue-
rint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel
quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocen-
tur. Episcopus autem a Sacerdotibus, & aliis prudentibus vi-
ris, peritis divinæ legis, ac in Ecclesiasticis functionibus
exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam,
ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem dili-
genter investiget, & examinet.

*Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secun-
dum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbite-
ratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promovea-
tur. Sciant tamen Episcopi, non singulos, in ea ætate con-
stitutos, debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumta-
xat, & quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque,
nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine or-
dinentur.*

*Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confir-
mationis non susceperint, & fidei rudimenta edocti non fue-
rint; quique legere & scribere nesciant, & de quibus proba-
bilis conjectura non sit, eos non secularis judicii fugiendæ
fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus
elegisse.*

*Ad minores Ordines promovendi bonum a Parocho, & a
magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hæ
vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem
ante ordinationem Episcopum adcant, qui Parocho, aut al-
terè*

De Ordinibus conferendis :

teri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, etate, moribus, & vita a fide dignis diligenter inquireat, & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur, ut eo accuratius, quantum sit hujus disciplinae pondus, possint edoceri; ac in unoquoque munere, juxta praescriptum Episcopi, se exercent; idque in ea, cui ascripti erunt, Ecclesia; nisi forte ex causa studiorum absint; atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum etate vitae meritum & doctrina major accrescat. Quod & bonorum morum exemplum, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, & superiores Ordines reverentia, & crebrior, quam antea, Corporis Christi Communio maxime comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingressus; nemo iis initietur, quem non scientiae spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi vero non nisi post annum a susceptione postremae gradus minorum Ordinum, ad sacros Ordines promoveantur: nisi necessitas, aut Ecclesiae utilitas, judicio Episcopi, aliud exposcat.

Subdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, & in minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, & iis, quae ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesiis, quibus ascribentur, inserviant; sciantque maxime decere, si saltem diebus Dominicis, & solemnibus, cum altari ministraverint, sacram Communionem perceperint. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur.

Qui pie & fideliter in ministeriis antea actis, se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium; & hi sint, qui non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesiae utilitatem, ac necessitatem, aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examine praecedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, &

castis moribus conspicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis possint expectari.

Illegitimi sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt; ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinarii: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidæ, irregulares, insigni corporis vitio deformati, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de ordine, in quo sunt constituti, & quando, & a quo illum receperunt.

Clericus secularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, & ætate, ad sacros Ordines non promoveatur, nisi prius legitime constet eum, beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Id vero beneficium resignare non possit, nisi facta mentione; quod ad altius beneficii titulum sit promotus, neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde vivere commode possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem obtinenses ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quaque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguere, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

Adversus diligenter Pontifex, cum Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, & mature procedat. Moneat ordinandos, quod instrumenta, quibus character imprimitur, tangant. Secretas morose dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere, debent enim ex consuetudine concelebrare, & etiam verba consecrationis proferre.

Tempora ordinationum sunt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, & Sabbatum sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, & loco conferri potest.

Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis, & festivis diebus duplicibus, ubicumque, in mane tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se præsentare, cum tonsura, habitu, & paramentis Ordini suo convenientibus, & candelis in manu accensis. Et cum a Notario Episcopi nominati

nati fuerint, respondeant, Adsum, & accedant ad locum ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quod si unus tantum sit, per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, & alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tonsura fieri debent post Kytie eleison. Deinde, dicta prima lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistae. Post quartam, Acolythi. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel, infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentie, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur lectio, Tonsura debent fieri immediate post Introitum. Omnes minores Ordines post Kyrie eleison. Subdiaconi immediate post Collectam. Diaconi post Epistolam. Presbyteri ante ultimum versum Tractus.

Idem servari potest, quandocumque dantur Ordines sacri extra Tempora, cu dispensatione Apostolica. Quod si fiat inter Pascha & Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum V. Si inter Pentecosten & Septuagesimam, ordinantur ante V. Alleluja. Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, siue supplicatio, cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi, quibus lectis, dicit Pontifex, Deo gratias, & ad ordinationem procedit.

Si vero Sabbato sancto ordinationes fiant, officium incipitur a prima prophetia, & continuatur, prout in ordinario, usque ad Litanias inclusive, in quibus, dicto, Ut omnibus fidelibus, &c. surgit ab accubitu Pontifex, & conversus ad ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litanie; & Pontifex facit Confessionem, & dicto Kyrie eleison, pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, Gloria in excelsis Deo, &c. quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit orationem ordinariam, cum alia pro ordinandis, quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola, & ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde Alleluja, cum suo versu, & prima pars Tractus, quibus dictis, ordinat Presbyteros; post quorum ordinationem dicitur versus Tractus, Evangelium, & alia, prout in ordinario.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemnia est promovendus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores

Ordines, sufficit quod habeat stolam supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis) & mitram simplicem. Cum autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, & omnia paramenta Pontificalia, & dicere Psalmum, Quam dilecta, &c.

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, presentibusque ad id Ecclesie Canonicis, publice celebrentur: si autem in alio diocesis loco, presente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.

Cum igitur ordinationes faciendae sunt, per Sacristam, seu alium, ad quem spectat, preparantur omnia, quae necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cum tempus ordinationis instat, hora competentis, Pontifex cappa magna indutus, Capeilano illam post eum deferente, venit ad Ecclesiam, ubi ordinationes fieri debent, & accedens ante altare, genuflexus ibidem aliquandiu orat. Deinde, vadit ad sedem, ubi paramenta capere consuevit; vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolae sibi paratum, ubi sedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris temporis convenientis, & mitram simplicem, dicens Psalmum. Quam dilecta, &c.

Pontifex sic paratus, baculum Pastoralem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo & mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit cum ministris Confessionem. Interim cantatur a choro Introitus, & Kyrie eleison. Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, & textum Evangelii ad sinistram: incensat altare more solito, resumat mitram, & revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolae; ubi, deposita mitra, & versa facie ad altare, oblato sibi per ministrum libro, ex eo legit Introitum, & Kyrie eleison; quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur a choro ultimum Kyrie eleison. Quo finito, surgit Pontifex, & cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi paratum, accedit, & in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat omnes ordinandos, dicens: Accedant omnes qui ordinandi sunt. Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, & in modum coronae dispositis, Archidiaconus publice interrogat omnes, si sint aliqui, qui forte non sine confirmati; quia non debent ad ordinationem accedere, nisi prius confirmentur. Et, si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis, & chirotecis, lavat manus, reas-

sumis

sumit annulos , & confirmat , prout habetur supra folio primo ; vel si non erunt aliqui confirmandi , palam interdicat per unum ex suis , sub his verbis .

R Everendissimus in Christo Pater, & Dominus , Dominus N. Dei , & Apostolicæ sedis gratia Episcopus N. sub excommunicationis poena præcipit , & mandat omnibus , & singulis , pro suscipiendis Ordinibus hic præsentibus , ne quis forsan eorum irregularis , aut alias a jure , vel ab homine excommunicatus , interdictus , suspensus , spurius , infamis , aut alias a jure prohibitus , sive ex aliena diocesi oriundus , sine licentia sui Episcopi , aut non descriptus , examinatus , approbatus , & nominatus , ullo pacto audeat ad suscipiendos Ordines accedere . Et quod nullus ex ordinatis discedat , nisi Missa finita , & benedictione Pontificis accepta .

Demum ad ordinationem procedat .

DE CLERICO

FACIENDO.

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemnias quacumque die , hora , & loco .

Pro Clericis ordinandis , parentur forfices pro incidendis capillis , & bacile pro illis imponendis . Et quilibet ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum , & candelam in manu dextra . Et vocantur omnes consurandi nominatim , & sigillatim per Notarium , & quilibet respondet , Adsum .

Quibus ante altare coram Pontifice in sacristia cum mitra sedente genuflexis , Pontifex surgit cum mitra , & dicit :

V. Sit nomen Domini benedictum .

R. Ex hoc nunc , & usque in sæculum .

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum & terram .

O Remus , fratres charissimi , Dominum nostrum Jesum Christum , pro his famulis suis , qui ad deponendum comas capitis suorum pro ejus amore festinant , ut donet eis Spiritum sanctum , qui habitum religionis in eis in perpetuum conservet , & a mundi impedimento , ac sæculari desiderio corda eorum defendat ; ut , sicut immutantur in vultibus , ita dextera manus ejus virtutis tribuat eis incrementa ,

& ab omni cæcitate spiritali, & humana, oculos eorum aperiat, & lumen eis æternæ gratiæ concedat. Qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola inchoat, & prosequitur Antiphonam, & Psalmum 8. ton.

Tu es Domine qui restitues hæreditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur tota Antiphona.

Tu es Domine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis; videlicet, in fronte, in occipitio, & ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacile deponit, & cuiuslibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es, qui restitues hæreditatem meam mihi.

Omibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, & stans versus ad illos, dicit:

Oremus.

Presta quæsumus omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas capitum pro amore divino deposuimus, in tua dilectione, perpetuo maneant; & eos sine macula, in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tunc schola inchoat, & prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra. Antiphona. 7. ton.

Hi accipient benedictionem a Domino: & misericordiam a Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra , & plenitudo ejus : * orbis terrarum ,
& universi qui habitant in eo .

Quia ipse super maria fundavit eum : * & super flumina
præparavit eum .

Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in lo-
co sancto ejus ?

Innocens manibus , & mundo corde : * qui non accepit in
vano animam suam , nec juravit in dolo proximo suo .

Hic accipiet benedictionem a Domino , * & misericor-
diam a Deo salutari suo .

Hæc est generatio quærentium eum , * quærentium faciem
Dei Jacob .

Attollite portas , principes , vestras , & elevamini portæ
æternales : * & introibit Rex gloriæ .

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus fortis & potens , Do-
minus potens in prælio .

Attollite portas , principes , vestras , & elevamini portæ
æternales : * & introibit Rex gloriæ .

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse est Rex
gloriæ .

Gloria Patri , & Filio , * & Spiritui sancto .

Sicut erat in principio , & nunc , & semper , & in sæcu-
la sæculorum . Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona .

Hi accipient , &c.

*Qua finita , surgit sine mitra Pontifex , & ad altare con-
versus , dicit :*

Oremus . Et ministri dicunt :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex , dicit :

Adesto , Domine , supplicationibus nostris , & hos fa-
mulos tuos bene & dicere dignare , quibus in tuo san-
cto nomine habitum sacre religionis imponimus ; ut , re-
largiente , & devoti in Ecclesia tua persistere , & vitam per-
cipere mereantur æternam . Per Christum Dominum no-
strum . R. Amen .

*Tunc Pontifex sedet cum mitra , & accipiens in manu su-
perpelliceum , dicit singulis :*

Induat te Dominus novum hominem , qui secundum Deum creatus est , in iustitia , & sanctitate veritatis .
Ex mox imponit illud cuilibet , repetendo , Induat te , &c. immittens usque ad scapulas , & immediate trahens , si unum tantum sit superpelliceum ; sicque facit usque ad ultimum , qui eo totaliter induitur : si vero quisque suum superpelliceum habeat , singuli totaliter induuntur . Quo expedito , sine mitra surgit Pontifex , & versus ad illos dicit :

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , propitiare peccatis nostris , & ab omni servitute sæcularis habitus hos famulos tuos emunda ; ut , dum ignominiam sæcularis habitus deponunt , tua semper in ævum gratia perfruantur : ut , sicut similitudinem coronæ tuæ eos gestare facimus in capitibus ; sic tua virtute hæreditatem subsequi mereantur æternam in cordibus . Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Deinde sedet cum mitra Pontifex , & alloquitur eos sub his verbis .

Filii charissimi , animadvertere debetis , quod hodie de foro Ecclesiæ facti estis , & privilegia clericalia sortiti estis ; cavete igitur , ne propter culpas vestras illa perdatis ; & habitu honesto , bonisque moribus , atque operibus Deo placere studeatis . Quod ipse vobis concedat per Spiritum sanctum suum . *R.* Amen .

Tum , suggerente Archidiacono , ordinati redeunt ad loca sua .

DE MINORIBUS

ORDINIBUS.

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnias , diebus Dominicis , & Festis duplicibus ; sed in mane tantum .

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti , cum candela in manu dextera .

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM.

PRO Ostiariis ordinandis parentur claves Ecclesie. Pontifex, Clericis ordinatis, surgit, & cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, revertitur: ubi, deposita mitra, & ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam, deinde sedet; reasumit mitram; & cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo capellani, cum libro, & candela ante Pontificem, quæ sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, & cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi præparatum proficiscitur, & in illo sedet re-nibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens: Accedant qui ordinandi sunt ad officium Ostiariorum.

Et mox Notarius singulos nominatim vocat, & quilibet respondet, Adsum.

Omnes in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

SUſcepturi, filii charissimi, officium Ostiariorum, videte, quæ in domo Dei agere debeatis. Ostiarium oportet percutere cymbalum, & campanam; aperire Ecclesiam, & sacrarium; & librum aperire ei, qui prædicat. Provide-te igitur, ne per negligentiam vestram, illarum rerum, quæ intra Ecclesiam sunt, aliquid depereat; certisque horis domum Dei aperiatis fidelibus; & semper claudatis infidelibus. Studete etiam, ut, sicut materialibus clavibus Eccle-siam visibilem aperitis, & clauditis; sic & invisibilem Dei domum, corda scilicet fidelium, dictis, & exemplis vestris claudatis diabolo, & aperiatis Deo; ut divina verba, quæ audierint, corde retineant, & opere compleant; quod in vobis Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hæ admonitiones non sunt Cardinalibus, neque electis Epi-scopis.

Deinde, Pontifex accipit, & tradit omnibus claves Ecclesie, quas successive manu dextera singuli tangant, Ponti-fice dicente:

SIC agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quæ his clavibus recluduntur.

Post hæc Archidiaconus, sive alius Archidiaconi vice fun-gens,

gens, ducit eos ad ostium Ecclesie, & facit illos claudere, & aperire; tradit etiam eis funem campanarum, faciens eos campanas pulsare; deinde illos reducit ad Pontificem; quibus coram Pontifice genua flectentibus, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsos ordinatos, dicit.

D Eum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene & dicere dignetur, quos in officium Ostiariorum eligere dignatus est; ut sit eis fidelissima cura in domo Dei, diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ad invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Tum, mitra deposita, & stans Pontifex, & conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et ministri subjungunt:

Flectamus genua.

R. Levate.

Et statim versus ad illos genustexos, stans sine mitra, dicit:

D Omine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, benedicere dignare hos famulos tuos in officium Ostiariorum, ut inter Janitores Ecclesie tuo pareant obsequio, & inter electos tuos, partem tue mereantur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Post hæc ordinati, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE

LECTORUM.

*Pro Lectoribus ordinandis paretur liber
Lectio.*

O Stiaris ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium a parte Epistolæ. Interim cantatur primum Graduale, vel primum Alleluja, si sit infra Octavam Pentecostes: & Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi libro, & candela, legit dictum

dictum Graduale , vel Alleluja , quibus dictis , surgit , deposita mitra , & versus ad altare cantat secundam Collectam . Tum sedet , reassumpta mitra , & cantatur secunda Lectio . Interim accedunt duo capellani cum libro , & candela ante Pontificem , qui sedens cum mitra ex eo legit Lectionem ipsam . Quibus dictis , Pontifex revertitur ad faldistorium ante medium altaris positum , ubi sedet cum mitra , & Lectores vocantur per Archidiaconum , hoc modo .

Accedant qui ordinandi sunt ad officium Lectorum .

Et mox nominantur per Notarium , ut supra dictum est . Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis , Pontifex admonet eos , dicens .

E Lecti filii charissimi , ut sitis Lectores in domo Dei nostri , officium vestrum agnoscite , & implete . Potens est enim Deus , ut augeat vobis gratiam perfectionis æternæ . Lectorem siquidem oportet legere ea quæ (vel ei qui) prædicat , & lectiones cantare ; & benedicere panem , & omnes fructus novos . Studete igitur verba Dei , videlicet lectiones sacras distingere , & aperte , ad intelligentiam , & ædificationem fidelium absque omni mendacio falsitatis proferre ; ne veritas divinarum lectionum incuria vestra ad instructionem audientium corrumpatur . Quod autem ore legitis , corde credatis , atque opere compleatis ; quatenus auditores vestros , verbo pariter & exemplo vestro docere possitis . Ideoque , dum legitis , in alto loco Ecclesiæ stetis , ut ab omnibus audiamini , & videamini figurantes positione corporali , vos in alto virtutum gradu debere conversari ; quatenus cunctis , a quibus audimini , & videmini , cælestis vitæ formam præbeatis ; quod in vobis Deus impleat per gratiam suam .

Deinde Pontifex accipit , & tradit omnibus codicem de quo lecturi sunt , quem manu dextera tangunt , dicens :

Accipite , & estote verbi Dei relatores , habituri , si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum , partem cum iis , qui verbum Dei bene administraverunt ab initio .

Quibus expeditis , & illis genuflexis , Pontifex stans cum mitra versus ad eos , dicit :

O Remus , fratres charissimi , Deum Patrem omnipotentem , ut super hos famulos suos , quos in Ordinem Lectorum dignatus est assumere , benedictionem suam clementer effundat : quatenus distingere legant quæ in Ecclesia Dei legenda sunt , & eadem operibus impleant . Per Dominum no-

strum Jesum Christum Filium suum, qui cum eo vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et ministri subjungunt:

Flectamus genua.

R. Levate.

Deinde conversus ad ordinatos genuflexos, dicit, sine mitra.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene & diceret regnare hos famulos tuos in officium Lectorum; ut assiduitate lectionum instructi sint, atque ordinati; & agenda dicant, & dicta opere impleant, ut in utroque sanctæ Ecclesiæ exemplo sanctitatis suæ consulant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Postea, suggerente Archidiacono, redeunt ordinati ad loca sua.

DE ORDINATIONE EXORCISTARUM.

Pro Exorcistis ordinandis paretur liber exorcismorum, cujus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, & candela, legit secundum Graduale, vel secundum Alleluja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro ipsum Graduale, vel Alleluja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, & versus ad altare cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, & sedet cum mitra. Exorcistæ vero vocantur per Archidiaconum modo consueto dicentem.

Accedant qui ordinandi sunt ad officium Exorcistarum.

Et ipsi singulatim nominantur per Notarium , ut prius dictum est . Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis , Pontifex admonet eos , dicens :

Ordinandi , filii charissimi , in officium Exorcistarum , debetis noscere quid suscipitis . Exorcistam etenim oportet abjicere dæmones ; & dicere populo , ut , qui non communicat , det locum ; & aquam in ministerio fundere . Accipitis itaque potestatem imponendi manum super energumenos , & per impositionem manuum vestrarum , gratia Spiritus sancti , & verbis exorcismi , pelluntur spiritus immundi a corporibus obsessis . Studete igitur , ut , sicut a corporibus aliorum dæmones expellitis , ita a mentibus & corporibus vestris omnem immunditiam , & nequitiam ejiciatis ; ne illis succumbatis , quos ab aliis , vestro ministerio , effugatis . Discite per officium vestrum vitiis imperare ; ne in moribus vestris aliquid sui juris inimicus valeat vindicare . Tunc etenim recte in aliis dæmonibus imperabitis , cum prius in vobis eorum multimodam nequitiam superatis . Quod vobis Dominus agere concedat per Spiritum suum sanctum .

Post hæc Pontifex accipit , & tradit omnibus librum , in quo scripti sunt exorcismi , cujus loco tradi potest Pontificale , vel Missale , quem manu dextera tangunt , Pontifice dicente :

Accipite , & commendate memoriæ , & habete potestatem imponendi manus super energumenos , sive baptizatos , sive catechumenos .

Postea vero , omnibus devote genuflexis , Pontifex cum mitra stans , dicit :

Deu[m] Patrem omnipotentem , fratres charissimi , supplices deprecemur , ut hos famulos suos bene ☩ dicere dignetur in officium Exorcistarum ; ut sint spirituales imperatores , ad abjiciendos dæmones de corporibus obsessis , cum omni nequitia eorum multiformi . Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum , qui cum eo vivit , & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Tum conversus ad altare , dep[os]ita mitra , dicit :

Oremus . Et ministri subjungunt :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox conversus ad ordinatos genuflexos , dicit :

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , bene ☩ dicere dignare hos famulos tuos in officium Exorcistarum ; ut per impositionem manuum , & oris officium ,
pote-

potestatem & imperium habeant spiritus immundos coercendi; ut probabiles sint medici Ecclesiæ tuæ, gratia curationum virtuteque cœlesti confirmati. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Rx.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM.

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum cum cereo extincto, & urceolus vacuus pro vino, pro Sacramento.

EXorcistis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, & candela, legit tertium Graduale, vel tertium Alleluja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluja. Quo finito, surgit Pontifex, deponit mitra, & versus ad altare cantat quartam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur quarta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium, ante altare, ubi sedet cum mitra. Acolythi vero vocantur per Archidiaconum.

Accedant qui ordinandi sunt ad officium Acolythorum.

Et mox nominantur per Notarium, ut supra. Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Acolythorum pensate quod suscipitis. Acolythum etenim oportet ceroferrarium ferre; luminaria Ecclesiæ accendere; vinum, & aquam ad Eucharistiam ministrare. Studete igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteritis, si lucem Deo manibus præferentes, operibus tenebrarum inserviat, & per hoc aliis exempla perfidiæ præbeatis. Sed sicut Veritas dicit: Luceat lux vestra coram hominibus; ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Et sicut Apostolus Paulus ait: In medio nationis pra-

væ & perversæ , lucete sicut luminaria in mundo , verbun vitæ continentes . Sint ergo lumbi vestri præcincti , & lucernæ ardentes in manibus vestris , ut filii lucis sitis . Abjiciatis opera tenebrarum , & induamini arma lucis . Eratis enim aliquando tenebræ , nunc autem lux in Domino . Ut filii lucis ambulate . Quæ sit vero ista lux , quam tantopere inculcat Apostolus , ipse demonstrat , subdens : Fructus enim lucis est in omni bonitate , & justitia , & veritate . Estote igitur solliciti , in omni justitia , bonitate , & veritate , ut & vos , & alios , & Dei Ecclesiam illuminetis . Tunc etenim in Dei sacrificio digne vinum suggeretis , & aquam , si vos ipsi Deo sacrificium , per castam vitam , & bona opera , oblati fueritis . Quod vobis Dominus concedat per misericordiam suam .

Post hæc Pontifex accipit , & tradit omnibus candelabrum cum candela extincta , quod successive manu dextera singulæ tangant , Pontifex dicente .

Accipite ceroferarium cum cereo , & sciatis vos ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari , in nomine Domini . R. Amen .

Tunc accipit , & tradit eis urceolum vacuum , quem similiter tangere debent , dicens communiter omnibus .

Accipite urceolum , ad suggerendum vinum , & aquam in Eucharistiam sanguinis Christi , in nomine Domini . R. Amen .

Postea , eis genuflexis permanentibus , Pontifex stans cum mitra versus ad eos , dicit :

Deu Patrem omnipotentem , fratres charissimi , suppliciter deprecemur , ut hos famulos suos bene & dicere dignetur in ordine Acolythorum ; quatenus lumen visibile manibus præferentes , lumen quoque spirituale moribus præbeant : adjuvante Domino nostro Jesu Christo , qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tum Pontifex ad altare se convertens , deposita mitra , stans , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos , dicit :

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , qui per Jesum Christum , Filium tuum Dominum nostrum , & Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti ,

fi, quique, ut mortis nostræ antiquum aboleret chirographum, gloriosissimæ illum crucis vexillo affigi, ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolythorum; ut ad accedendum lumen Ecclesiæ tuæ, & ad suggerendum vinum, & aquam ad conficiendum sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrent. Accende, Domine, mentes eorum & corda, ad amorem gratiæ tuæ; ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moysen & Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos; ut sint Acolythi in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes & lumine scientiæ illustres, & pietatis tuæ rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad æternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

DE SACRIS ORDINIBUS IN G E N E R E.

Sacri, & majores Ordines sunt, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus, ad quos ordinati omnes debent communicare, ideo parentur pro eorum numero hostiæ parvæ consecrandæ.

D E

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Pro ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus,
cum Patena superposita, Urceoli cum manutergio,
& liber Epistolarum.

A Colythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium ad cornu Epistole, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, & candela, legit quartum Graduale, vel quartum Alleluja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluja. Quo finito, surgit Pontifex, deposta mitra, & versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum sedet, reassumpta mitra, & cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam, ante medium altaris; & Archidiaconus versus ad ordinandos, dicit:

Accedant qui ordinandi sunt Subdiaconi.

Et Notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesie N.

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater N. professus Ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis; & quilibet vocatus, dicit, Adsum, & accedit versus Episcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in Subdiaconum induzus esse amictu, non tamen super caput, alba, & cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, & candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos ordinandis competenti spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos, (nisi omnes sint religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

F Illi dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attente, quod onus hodie ultro appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis pro arbitrio ad secularia vota transire; quod si hunc Ordinem susceperitis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire, regnare est, per-

perpetuo famulari; & castitatem, illo adjuvante, fervare oportebit; atque in Ecclesiæ ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, & si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illis tunc accedentibus, & coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat ceteros ordinandos, dicens:

Accedant qui ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus accedentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, & manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, & candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolæ altaris, faciebus altari versis; & Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra, & candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitram in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, & omnes ordinandi in locis super capetes prosternunt se; ministri vero, & alii astantes genuflectunt; & schola inchoat Litanias, choro respondente: vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit: ministris & capellanis respondentibus.

K Yrie eleison.
Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos. **C**hriste exaudi nos.

Pater de coelis Deus, **M**iserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, **M**iserere nobis.

Spiritus sancte Deus, **M**iserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, **M**iserere nobis.

Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora.

Sancta Virgo virginum, ora.

Sancte Michael, ora.

Sancte Gabriel, ora.

Sancte Raphael, ora.

Omnes sancti Angeli & Archangeli, **O**rate pro nobis.

Omnes sancti beatorum spirituum ordines, orate.

Sancte Joannes Baptista, ora.

Sancte Joseph, ora.

Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ, orate.

Sancte Petre, ora.

Sancto

Sancte Paule,	ora.
Sancte Andrea,	ora.
Sancte Jacobe,	ora.
Sancte Joannes,	ora.
Sancte Thoma,	ora.
Sancte Jacobe,	ora.
Sancte Philippe,	ora.
Sancte Bartholomæe,	ora.
Sancte Matthæe,	ora.
Sancte Simon,	ora.
Sancte Thaddæe,	ora.
Sancte Mathia,	ora.
Sancte Barnaba,	ora.
Sancte Luca,	ora.
Sancte Marce,	ora.
Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ,	orate.
Omnes sancti Discipuli Domini,	orate.
Omnes sancti Innocentes,	orate.
Sancte Stephane,	ora.
Sancte Laurenti,	ora.
Sancte Vincenti,	ora.
Sancti Fabiane & Sebastiane,	ora.
Sancti Joannes & Paule,	orate.
Sancti Cosma & Damiane,	orate.
Sancti Gervasi & Protasi,	orate.
Omnes sancti Martyres,	orate.
Sancte Silvester,	ora.
Sancte Gregori,	ora.
Sancte Ambrosi,	ora.
Sancte Augustine,	ora.
Sancte Hieronyme,	ora.
Sancte Martine,	ora.
Sancte Nicolae,	ora.
Omnes sancti Pontifices & Confessores,	orate.
Omnes sancti Doctores,	orate.
Sancte Benedicte,	ora.
Sancte Antoni,	ora.
Sancte Bernarde,	ora.
Sancte Dominice,	ora.
Sancte Francisce,	ora.
Omnes sancti Sacerdotes & Levitæ,	orate.
Omnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
Sancta Maria Magdalena,	ora.
	Sancta

*Sancta Agatha ,**ora.**Sancta Lucia ,**ora.**Sancta Agnes ,**ora.**Sancta Cæcilia ,**ora.**Sancta Catharina ,**ora.**Sancta Anastasia ,**ora.**Omnes sanctæ Virgines & Viduæ , orate pro nobis .**Omnes Sancti & Sanctæ Dei , Intercedite pro nobis .**Propitius esto , Parce nobis Domine .**Propitius esto , Exaudi nos Domine .**Ab omni malo , Libera nos Domine .**Ab omni peccato , Libera nos Domine .**Ab ira tua , Libera nos Domine .**A subitanea & improvisa morte , Libera nos Domine .**Ab insidiis diaboli , Libera nos Domine .**Ab ira & odio & omni mala voluntate , Libera nos Domine .**A spiritu fornicationis , Libera nos Domine .**A fulgure & tempestate , Libera nos Domine .**A morte perpetua , Libera nos Domine .**Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ , Libera nos Domine .**Per Adventum tuum , Libera nos Domine .**Per Nativitatem tuam , Libera nos Domine .**Per Baptismum & sanctum Jejunium tuum , Libera nos Domine .**Per Crucem & Passionem tuam , Libera nos Domine .**Per mortem & sepulturam tuam , Libera nos Domine .**Per sanctam Resurrectionem tuam , Libera nos Domine .**Per admirabilem Ascensionem tuam , Libera nos Domine .**Per adventum Spiritus sancti Paracliti , Libera nos Domine .**In die Judicii , Libera nos Domine .**Peccatores , Te rogamus audi nos .**Ut nobis parcas , Te rogamus audi nos .**Ut nobis indulgeas , Te rogamus audi nos .**Ut ad veram pœnitentiam nos perducere digneris , Te rogamus audi nos .**Ut Ecclesiam tuam sanctam regere & conservare digneris , Te rogamus audi nos .**Ut domnum Apostolicum & omnes Ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris , Te rogamus audi nos .**Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris , Te rogamus audi nos .**Ut Regibus & Principibus Christianis pacem & veram concordiam donare digneris , Te rogamus audi nos .**Ut*

Ut cuncto populo Christiano pacem & unitatem largiri digneris , Te rogamus audi nos .

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris , Te rogamus audi nos .

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas , Te rogamus audi nos .

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas , Te rogamus audi nos .

Ut animas nostras , fratrum , propinquorum , & benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias , Te rogamus audi nos .

Ut fructus terræ dare & conservare digneris , Te rogamus audi nos .

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris , Te rogamus audi nos .

Hic datur benedictio , sanctificatio , & consecratio per Pontificem rebus consecrandis , ut infra in locis propriis dicetur .

Ut nos exaudire digneris , Te rogamus audi nos .

Fili Dei , Te rogamus audi nos .

Agnus Dei , qui tollis peccata mundi , Parce nobis Domine .

Agnus Dei , qui tollis peccata mundi , Exaudi nos Domine .

Agnus Dei , qui tollis peccata mundi , Miserere nobis .

Christe audi nos . Christe exaudi nos .

Kyrie eleison . Christe eleison . Kyrie eleison .

Post quam autem dictum fuerit in Litanis ,

Ut omnibus fidelibus defunctis , &c.

Rx. Te rogamus audi nos .

Surgit Pontifex cum mitra ab accubitu , & se ad Ordinandos vertens , & baculum pastoralem in sinistra manu tenens , Ordinandis prostratis manentibus dicit :

Ut hos electos bene ✠ dicere digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Secundo dicit :

Ut hos electos bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris ,

Rx. Te rogamus audi nos .

Tertio dicit :

Ut hos electos bene ✠ dicere , sancti ✠ ficare , & consecrare digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Tum iterum super faldistorium procumbit , schola perficiente Litanias : Ut nos exaudire digneris , usque ad finem . Quibus finitis , Pontifex surgens cum mitra sedet super faldistorium ante medium altaris , & Archidiaconus dicit alta voce :

Recedant in partem qui ordinandi sunt Diaconi & Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem celebrantem videre possint, transeuntibus, ad ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronæ, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adepturi, filii dilectissimi, officium Subdiaconatus sedulo attendite, quale ministerium vobis traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris præparare; Diacono ministrare, pallas altaris, & corporalia abluere; Calicem, & Patenam in usum sacrificii eidem offerre. Oblationes quæ veniunt in altare, panes propositionis vocantur. De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallæ, quæ sunt in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, & in alio corporales pallæ. Ubi autem corporales pallæ lotæ fuerint, nullum aliud lintheamentum debet lavari; ipsaque lotionis aqua in baptisterium debet vergi. Studete itaque, ut ista visibilia ministeria quæ diximus, nitide & diligentissime complentes, invisibilia horum exemplo perficiatis. Altare quidem sanctæ Ecclesiæ ipse est Christus, teste Joanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet: stans ante thronum, in quo, & per quem, oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallæ & corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem indutus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis præcinctum zona aurea, id est, Sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, præbenda est a vobis aqua cælestis doctrinæ, qua purificati, ad ornamentum altaris, & cultum divini sacrificii redeant. Estote ergo tales, qui sacrificiis divinis, & Ecclesiæ Dei, hoc est, corpori Christi digne servire valeatis, in vera & catholica fide fundati; quoniam, ut ait Apostolus: Omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, & extra unitatem Ecclesiæ est. Et ideo, si usque nunc fuistis tardi ad Ecclesiam, amodo debetis esse assidui. Si usque nunc ebriosi, amodo sobrii. Si usque nunc inhonesti, amodo casti. Quod ipse vobis præstare dignetur, qui vivit, & regnat Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus Calicem vacuum,

uum, cum Patena vacua superposita, quem successive manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Videte cujus ministerium vobis traditur; ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut Deo placere possitis.

Et Archidiaconus accipit, & tradit eis urceolos cum vino, & aqua, ac bacile cum manutergio, quæ omnia similiter tangere debent.

Postea surgit Pontifex, & versus ad populum stans cum mitra, dicit:

O Remus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hos servos suos, quos ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene ✠ dictionem suam & gratiam; ut in conspectu ejus fideliter fervientes prædestinata sanctis præmia consequantur, adjuvante Domino nostro Jesu Christo; qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit:
Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

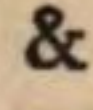
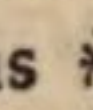
Et mox Pontifex versus ad Ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos, quos ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es; ut eos in sacrario tuo sancto strenuos, sollicitosque cœlestis militiæ instituas excubitores, sanctisque altaribus tuis fideliter subministrent; & requiescat super eos Spiritus sapientiæ, & intellectus; Spiritus consilii, & fortitudinis; Spiritus scientiæ, & pietatis; & repleas eos Spiritu timoris tui; & eos in ministerio divino confirmes, ut obedientes facti, ac dicto parentes, tuam gratiam consequantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

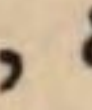
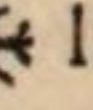
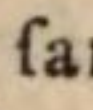
Tum Pontifex sedens, accepta mitra, amictum qui in collo Ordinandorum jacet, imponit super caput singulis, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. *R.* Amen.

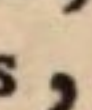
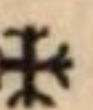
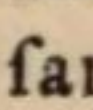
Tum immittit manipulum in sinistrum brachium, cuilibet dicens:

Accipe manipulum , per quem designatur fructus bonorum operum . In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti . R. Amen .

Post hæc induit quemlibet tunica , & si tantum unica sit , immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas , ac retrahens postremum totaliter induit , dicens cuilibet :

Tunica jucunditatis , & indumento lætitiæ induat te Dominus . In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti . R. Amen .

Postea accipit , & tradit omnibus librum Epistolarum , manu dextera ipsum simul tangentibus , dicens :

Accipite librum Epistolarum , & habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei , tam pro vivis , quam pro defunctis . In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti . R. Amen .

Omnibus expeditis , suggerente Archidiacono , Ordinati redeunt ad loca sua ; unus tamen de noviter Ordinatis , tunica indutus dicet Epistolam suo tempore .

DE ORDINATIONE DIACONI.

Subdiaconis ordinatis , Pontifex , reassumpta mitra , accedit ad sedem suam , vel ad faldistorium , ad cornu Epistolæ , ubi sedens cum mitra , oblato sibi libro & candela , legit Hymnum Benedictus es , vel Alleluja , cum versu Benedictus es , si sit infra Octavam Pentecostes . Interim cantatur a choro dictus Hymnus , vel Alleluja , cum suo versu ut supra . Quo finito , surgit Pontifex deposita mitra , & versus ad altare , dicit in competenti tono Gloria in excelsis Deo , si sit infra Octavam Pentecostes , quod dum a choro perficitur , sedet cum mitra . Quo finito , deposita mitra , surgit , & versus ad populum , dicit : Pax vobis , vel Dominus vobiscum , si Gloria in excelsis , non sit dicendum , & conversus ad altare cantat Orationem Missæ diei , cum Oratione pro Ordinatis , & Ordinandis , sub uno , Per Dominum nostrum , videlicet ,

Oratio .

EXaudi , quæsumus Domine , supplicum preces , & devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi ; ut nullis perturbationibus impediti , liberam servitutem
tuis

tuis semper exhibeamus officiis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat , &c.

Finita Oratione , sedet Pontifex , reassumpta mitra , & oblato sibi libro & candela , legit Epistolam . Interim per unum ex Subdiaconis noviter ordinatis cantatur Epistola . Qua finita , surgit Pontifex , & accedit ad faldistorium ante altare cum mitra , & ibi sedet . Promovendi vero ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur , dicendo :

Accedant qui ordinandi sunt ad Diaconatum .

Et mox singulatim nominantur per Notarium , nulla tamen facta mentione de titulo . Eis igitur amictu , alba , cingulo , & manipulo paratis , ac stolam in sinistra manu , & candellam in dextera , ac dalmaticam super brachium sinistrum tenantibus , & in modum coronæ coram Pontifice genuflexis , Archidiaconus offerens illos Pontifici , dicit :

Reverendissime Pater , postulat sancta mater Ecclesia Catholica , ut hos præsentēs Subdiaconos ad onus Diaconii ordinetis .

Pontifex interrogat , dicens :

Scis illos dignos esse ?

Respondet Archidiaconus :

Quantum humana fragilitas nosse finit , & scio , & testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii .

Et Pontifex dicit : Deo gratias .

Et ad eorum Ordinationem procedit . In primis Pontifex cum mitra sedens , clero , & populo annuntiet , dicens :

Auxiliante Domino Deo , & Salvatore nostro Jesu Christo , eligimus hos præsentēs Subdiaconos in ordinem Diaconii . Si quis habet aliquid contra illos , pro Deo , & propter Deum cum fiducia exeat , & dicat ; verumtamen memor sit conditionis suæ .

Et facta aliquali mora , Pontifex convertens sermonem suum ad ordinandos , admonet eos , dicens :

Promovendi , filii dilectissimi , ad Leviticum ordinem , cogitate magnopere , ad quantum gradum Ecclesiæ ascenditis . Diaconum enim oportet ministrare ad altare ; baptizare , & prædicare . Sane in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est , quæ speciali devotione tabernaculo Dei , ejusque sacrificiis , ritu perpetuo deserviret . Tantaque dignitas ipsi concessa est , quod nullus , nisi ex ejus stirpe , ad divinum illum cultum , atque officium ministraturus assurgeret ; adeo , ut grandi quodam privilegio hæreditatis , & Tribus Domini esse mereretur , & dici : quorum

hodie, filii dilectissimi, & nomen, & officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est, Ecclesiæ Dei, eligimini in Levitico officio, quæ semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem, & sanguinem, sed adversus principes, & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in coelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare, & munire debetis ornatu sancto, prædicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab hæreditate paterna nomen accipitis, estote assumpti a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quæ militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei; ut digne addamini ad numerum Ecclesiastici gradus; ut hæreditas, & Tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri, & cooperatores estis corporis & sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito præcipue castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate; ut, quibus Evangelium ore annuntiatis, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur, Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in præparatione Evangelii pacis. Quod vobis Dominus concedat per gratiam suam. R. Amen.

Deinde, si non sint ordinati Subdiaconi, ordinandi omnes prosternunt se, ubi genuflectebant, & Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litanie, & ordinandi per Pontificem benedicuntur prout supra, pag. 22. in ordinatione Subdiaconi dictum est. Post hæc Ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum, & populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur; ut hi totius Ecclesiæ prece, qui ad Diaconatus ministerium præparantur, Leviticæ bene & dictionis ordine clarescant, & spirituali conversatione præfulgentes, gratia sanctificationis eluceant; præstante Domino nostro Jesu Christo; qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

Deinde surgens cum mitra Pontifex stans versus ad ordinandos dicit, alta voce legendo:

Ore-

O Remus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suæ gratiam elementer effundat, eisque consecrationis indultæ propitius dona conservet, & preces nostras clementer exaudiat; ut quæ nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio; & quos sacris mysteriis exequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, sua bene & dictione sanctificet, & confirmet. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit :

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum :

V. Gratias agamus Domino Deo patri.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere : Domine sancte, Pater omnipotens æterne Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor, qui in te manens innovas omnia, & cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia præparas, & singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam cælestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmentum templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens; electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuæ fidelibus excubiis permanentes, hæreditatem benedictionis æternæ forte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quæsumus, Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem tamquam homines divini sensus, & summæ rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, æstimamus. Te autem, Domine, quæ nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non

fallunt. Tu horum vitam cælesti poteris examinare iudicio, quo semper prævales, & admissa purgare, & ea quæ sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet ordinando; & nullus alius, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, & ad resistendum diabolo, & tentationibus ejus. In nomine Domini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Præfationis.

Emitte in eos, quæsumus, Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiæ tuæ munere roborentur. Abundet in eis totius formæ virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, & spiritualis observantia disciplinæ. In moribus eorum præcepta tua fulgeant; ut suæ castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; & bonum conscientiae testimonium præferentes, in Christo firmi & stabiles perseverent; dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus possit audiri:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Post hæc Pontifex sedens cum mitra cuilibet ordinando ante se genuflexo, stolam quam singuli in manu habent, imponit successive super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accipe stolam ✠ candidam de manu Dei, adimple ministerium tuum; potens enim est Deus, ut augeat tibi gratiam suam. Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Faciens supra quemlibet eorum signum crucis, & ministræ reflectent capita stolæ, & alligent sub brachio dextro.

Post hæc Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successive, usque ad humeros, & sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit; & hoc, si una tantum sit dalmatica. Si vero quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dominus indumento salutis, & vestimento lætitiæ, & dalmatica justitiæ circumdet te semper. In nomine Domini.

R. Amen.

Postea

Postremo Pontifex accipit , & tradit omnibus librum Evangeliorum , quem manu dextera tangunt , dicens :

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei , tam pro vivis , quam pro defunctis . In nomine Domini . *R.* Amen .

Quo facto , Pontifex stans ad altare conversus dicit , sine mitra :

Oremus . Et ministri .

Flectamus genua .

R. Levate .

Et vertens se ad ordinatos , dicit :

Exaudi , Domine , preces nostras , & super hos famulos tuos Spiritum tuæ bene ~~et~~ dictionis emitte ; ut cælesti munere ditati , & tuæ majestatis gratiam possint acquirere , & bene vivendi aliis exemplum præbere . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Oremus .

Domine sancte , Pater fidei , spei , & gratiæ , & profectuum remunerator , qui in cœlestibus , & terrenis Angelorum ministeriis ubique dispositis , per omnia elementa voluntatis tuæ diffundis effectum , hos quoque famulos tuos spirituali dignare illustrare affectu ; ut tuis obsequiis expediti , sanctis altaribus tuis ministri puri accrescant ; & indulgentia tua puriores , eorum gradu , quos Apostoli tui in septenarium numerum , beato Stephano duce ac prævio , Spiritu sancto auctore , elegerunt , digni existant , & virtutibus universis , quibus tibi servire oportet instructi , tibi complacent . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Deinde , cum tempus fuerit , aliquis de noviter ordinatis dalmatica indutus Evangelium dicit . Ordinati autem statim , suggerente Archidiacono redeunt ad loca sua .

DE ORDINATIONE

PRESBYTERI.

Pro ordinatione Presbyterorum parentur oleum Catechumenorum, Calix cum vino, & aqua; Patena, & Hostia desuper posita; medulla panis, & bacile cum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis Ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua, vel in faldistorio, in plano juxta cornu Epistolæ accedit, & cantatur Tractus, usque ad ultimum versum exclusive; vel si sit infra Octavam Pentecostes, Tractus, & Sequentia, usque ad ultimum versum, exclusive. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum, & Sequentiam, usque ad ultimum versum, exclusive. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili, dicens: Accedant, qui ordinandi sunt ad Ordinem Presbyteratus.

Et mox nominatim leguntur per Notarium, prout supra dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione. Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, & manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, & in manu dextera candelas ac mappulas albas pro ligandis & lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, & coram eo in modum coronæ se disponunt. Tunc Archidiaconus præsentat ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos præsentés Diaconos ad onus Presbyterii ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illos esse dignos?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii. Pontifex dicit: Deo gratias.

Et annuntiat clero, & populo, dicens:

Quoniam, fratres charissimi, rectori navis, & navigio deferendis eadem est vel securitatis ratio, vel communis timoris; par eorum debet esse sententia, quorum

rum causa communis existit . Neque enim fuit frustra a Patri-
bus institutum , ut de electione illorum , qui ad regimen al-
taris adhibendi sunt , consulatur etiam populus ; quia de vi-
ta & conversatione præsentandi , quod nonnumquam igno-
ratur a pluribus , scitur a paucis ; & necesse est , ut facilius
ei , qui obedientiam exhibeat ordinato , cui assensum præ-
buerit ordinando . Horum siquidem Diaconorum in Presby-
teros , auxiliante Domino , ordinandorum conversatio (quan-
tum mihi videtur) probata & Deo placita existit , & digna
(ut arbitror) Ecclesiastici honoris augmento . Sed ne unum
fortasse , vel paucos , aut decipiat assensio , vel fallat affe-
ctio , sententia est expetenda multorum . Itaque quid de eo-
rum actibus aut moribus noveritis , quid de merito sentia-
tis , libera voce pandatis ; & his testimonium Sacerdotii ma-
gis pro merito , quam affectione aliqua , tribuatis . Si quis
igitur habet aliquid contra illos , pro Deo , & propter Deum ,
cum fiducia exeat , & dicat ; verumtamen memor sit condi-
tionis suæ .

*Postea Pontifex , facta aliqua mora convertens sermonem
suum ad ordinandos admonet eos , dicens :*

Consecrandi , filii dilectissimi , in Presbyteratus offi-
cium , illud digne suscipere , ac susceptum laudabiliter
exequi studeatis . Sacerdotem etenim oportet offerre , bene-
dicere , præesse , prædicare , & baptizare . Cum magno quip-
pe timore ad tantum gradum ascendendum est , ac providen-
dum , ut cælestis sapientia , probi mores , & diuturna justi-
tiæ observatio ad id electos commendet . Unde Dominus præ-
cipiens Moyfi , ut septuaginta viros de universo Israel in ad-
jutorium suum eligeret , quibus Spiritus sancti dona divide-
ret , suggessit ; quos tu nosti , quod senes populi sunt . Vos
siquidem in septuaginta viris & senibus signati estis ; si per
Spiritum septiformem , Decalogum legis custodientes , probi
& maturi in scientia similiter & opere eritis . Sub eodem quo-
que mysterio , & eadem figura in novo Testamento Dominus
septuaginta duos elegit , ac binos ante se in prædicationem
misit ; ut doceret verbo simul & facto , ministros Ecclesiæ
suæ , fide & opere debere esse perfectos ; seu geminæ dilectio-
nis , Dei scilicet & proximi virtute fundatos . Tales itaque
esse studeatis , ut in adjutorium Moyfi , & duodecim Aposto-
lorum , Episcoporum videlicet catholicorum , qui per Moy-
sen , & Apostolos figurantur , digne , per gratiam Dei , eli-
gi valeatis . Hac certe mira varietate Ecclesia sancta circum-
datur , ornatur , & regitur ; cum alii in ea Pontifices , alii

minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi, diversorum ordinum viri consecrantur; & ex multis, & alternæ dignitatis membris unum corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectissimi, quos ad nostrum adiutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandos elegit, servate in moribus vestris, castæ & sanctæ vitæ integritatem. Agnoscite quod agitis. Imitamini quod tractatis; quatenus mortis Dominicæ mysterium celebrantes, mortificare membra vestra a vitiis, & concupiscentiis omnibus procuretis. Sit doctrina vestra spiritualis medicina populo Dei. Sit odor vitæ vestræ Sacerdotum Ecclesiæ Christi; ut prædicatione atque exemplo ædificetis domum, id est, familiam Dei; quatenus nec nos de vestra provectione, nec vos de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per gratiam suam. *R.* Amen.

Si non sint factæ ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litanie, ut supra in Ordinatione Subdiaconorum dictum est. pag. 22.

Post hæc surgunt omnes, & ordinandis coram Pontifice binis, & binis successive genuflectentibus, Pontifex stans ante balditorium suum cum mitra, & nulla oratione, nulloque cantu præmissis, imponit simul utramque manum super caput cujuslibet ordinandi successive, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures planetis, vel saltem cum stolis parati, si commode fieri potest, esse deberent. Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes, tenent manus dexterarum extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra dicit:

O Remus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad Presbyterii munus elegit, cælestia dona multiplicet; & quod ejus dignatione suscipiant, ipsius consequantur auxilio. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Et mox conversus ad ordinandos, dicit:

Exaudi nos, quæsumus, Domine Deus noster, & super hos famulos tuos bene & dictionem sancti Spiritus, & gratiæ Sacerdotalis infunde virtutem; ut, quos tuæ pietatis aspectibus offerimus consecrandos, perpetua muneris tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum
Filiam

Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus .

Tum , extensis manibus ante pectus , dicit :

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Ps. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

Ps. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere : Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , honorum auctor , & distributor omnium dignitatum ; per quem proficiunt universa ; per quem cuncta firmantur , amplificatis semper in melius naturæ rationalis incrementis , per ordinem congrua ratione dispositum . Unde & Sacerdotales gradus , atque officia Levitarum , Sacramentis mysticis instituta creverunt : ut cum Pontifices summos regendis populis præfecisses , ad eorum societatis , & operis adjumentum , sequentis ordinis viros , & secundæ dignitatis eligeres . Sic in eremo per septuaginta virorum prudentium mentes , Moyse spiritum propagasti , quibus ille adiutoribus usus , in populo innumeras multitudines facile gubernavit . Sit & in Eleazarum , & Ithamarum filios Aaron paternæ plenitudinis abundantiam transfudisti ; ut ad hostias salutare , & frequentioris officii Sacramenta ministerium sufficeret Sacerdotum . Hac providentia , Domine , Apostolis filii tui Doctores fidei comites addidisti , quibus illi orbem totum secundis prædicationibus impleverunt . Quapropter in civitati quoque nostræ , Domine , quæsumus , hæc adjumenta largire ; qui quanto fragiliores sumus , tanto his pluribus indigemus . Da , quæsumus , omnipotens Pater , in hos famulos tuos Presbyterii dignitatem ; innova in visceribus eorum Spiritum sanctitatis ; ut acceptum a te , Deus , secundi meriti munus obtineant ; censuramque morum exemplo suæ conversationis insinuent . Sint providi cooperatores ordinis nostri ; eluceat in eis totius forma justitiæ , ut bonam rationem dispensationis sibi creditæ reddituri , æternæ beatitudinis præmia consequantur .

Quod sequitur , legat submissa voce , ita tamen , quod a circumstantibus audiri possit .

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum :

tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Pontifex sedet , accepta mitra , & reflectit orarium , sive stolam ab humero sinistro cujuslibet , capiens partem , quæ retro pendet , & imponens super dexterum humerum , aptat eam ante pectus , in modum crucis , singulis dicens :

Accipe jugum Domini ; jugum enim ejus suave est , & onus ejus leve .

Postea imponit cuilibet successive casulam usque ad scapulas , quam quilibet teneat super humeros complicatam , a parte anteriori deorsum dependentem , singulis dicens :

Accipe vestem Sacerdotalem , per quam charitas intelligitur ; potens est enim Deus , ut augeat tibi charitatem , & opus perfectum . R. Deo gratias .

Surgit Pontifex sine mitra , & omnibus genua flectentibus , dicit :

Deus sanctificationum omnium auctor , cujus vera consecratio , plenaque benedictio est , tu Domine , super hos famulos tuos , quos ad Presbyterii honorem dedicamus , munus tuæ bene & distinctionis infunde ; ut gravitate actuum , & censura vivendi probent se seniores , his instituti disciplinis , quas Tito & Timotheo Paulus exposuit ; ut in lege tua die ac nocte meditantes , quod legerint , credant ; quod crediderint , doceant ; quod docuerint , imitentur ; justitiam , constantiam , misericordiam , fortitudinem , cæterasque virtutes in se ostendant ; exemplo præeant ; admonitione confirmant ; ac purum & immaculatum ministerii sui donum custodiant ; & in obsequium plebis tuæ , panem & vinum in corpus & sanguinem Filii tui immaculata benedictione transformant ; & inviolabili charitate in virum perfectum , in mensuram ætatis plenitudinis Christi , in die justii & æterni judicii Dei , conscientia pura , fide vera , Spiritu sancto pleni resurgant . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus , flexis genibus incipit alta voce , schola prosequente , Hymnum .

Veni , Creator Spiritus ,
Mentes tuorum visita ,
Imple superna gratia ,
Quæ tu creasti , pectora .

Surgit Pontifex , & facit ut in fine Hymni habetur , inter-
rim

rim schola prosequitur Hymnum ; qui , si propter ordinandorum multitudinem necesse fuerit , repetatur , omisso primo versu .

Qui diceris Paraclitus ,
 Altissimi donum Dei ,
 Fons vivus , ignis , charitas ,
 Et spiritualis unctio .

Tu septiformis munere ,
 Digitus Paternæ dexteræ ,
 Tu rite promissum Patris ,
 Sermone ditans guttura .

Accende lumen sensibus ,
 Infunde amorem cordibus ,
 Infirma nostri corporis ,
 Virtute firmans perpeti .

Hostem repellas longius ,
 Pacemque dones protinus ,
 Ductore sic te prævio ,
 Vitemus omne noxium .

Per te sciamus da Patrem ,
 Noscamus atque Filium ,
 Teque utriusque Spiritum
 Credamus omni tempore .

Deo Patri sit gloria ,
 Et Filio , qui a mortuis
 Surrexit , ac Paraclito ,
 In sæculorum sæcula . R. Amen .

Dicto primo versu , surgit Pontifex , & sedet in sedistorio cum mitra ; & depositis chirothecis , & annulo Pontificali reassumpto , ponitur ei gremiale , sive mappula super gremium , & singuli ordinandi successive coram eo genua flectunt , & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas , in modum crucis ; producendo cum pollice suo dextero in dictum oleum intincto duas lineas , videlicet , a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ , & a pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ , ungendo mox totaliter palmas , dicens , dum quamlibet inungit :

Consecrare , & sanctificare digneris , Domine , manus istas per istam unctionem , & nostram bene dictionem . R. Amen .

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem ordinat , & prosequitur :

Ut quæcumque benedixerint , benedicantur ; & quæcumque

que consecraverint, consecrentur, & sanctificentur, in nomine Domini nostri Jesu Christi.

Et quilibet ordinandus respondet. Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit manus cuilibet successive, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; & mox unusquisque ad ordinem suum redit; & sic clausas, & alligatas manus tenet. Omnium manibus unctis, & consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successive Calicem cum vino, & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipsi illam accipiunt inter indices & medios digitos, & cuppam Calicis & Patenam simul tangunt, Pontifice singulis dicente:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nomine Domini. *R.* Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, & aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium. Deinde cum mitra revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolæ, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Alleluja. Interim accedunt duo capellani ante Pontificem cum libro & candela, qui ex eo legit dictum ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Alleluja, legit etiam secrete Munda cor meum, atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, & dicit, Munda cor meum, &c. & cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiæ super altare, pro numero ordinatorum in Ordinibus sacris, qui omnes communicare debent, & proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, & aqua bene mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatæ erant, & aqua ablutionis hujusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex vero, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, & ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus ordinatis, qui omnes accedunt bini, & bini ad Pontificem, coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, & osculantur ejus manum; primo Presbyteri; tum Diaconi successive, & alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, & surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium, & prosequitur Missam.

Presb.

Presbyteri vero Ordinati , post Pontificem , vel hinc & inde ubi magis commodum erit , in terra genuflexi habeant libros coram se , dicentes :

Suscipe sancte Pater , &c. & omnia alia de Missa , prout dicit Pontifex : qui tamen bene advertat , quod secretas morose dicat , & aliquantulum alte , ita , ut ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere , & praesertim verba consecrationis , quae dici debent eodem momento per Ordinatos , quo dicuntur per Pontificem .

Secreta pro ordinatis , quae dicitur cum Secreta Missae diebus sub uno , Per Dominum , &c.

Tuis , quæsumus , Domine , operare mysteriis , ut hæc tibi munera dignis mentibus offeramus . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Cum Pontifex dixerit Orationem , Domine Jesu Christe , qui , &c. osculatur altare , & dat primo ex singulis ordinatis cujuslibet Ordinis sacri ad eum successive accedenti , & altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti , pacem , dicens : Pax tecum .

Cui ille respondet : Et cum spiritu tuo .

Et quilibet illorum dat sequenti sui Ordinis secum ordinato , & ille alteri , & sic usque ad ultimum continuatur . Si autem Ordinatorum parvus sit numerus , Pontifex poterit dare pacem singulis .

Postquam vero Pontifex se communicaverit , & totum sanguinem sumpserit , priusquam digitos abluat , accedunt ante altare Presbyteri , deinde Diaconi , tandem Subdiaconi : quibus ordinate dispositis , & genuflexis , Pontifex facta reverentia Sacramento , & aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens , ad eos se convertit , & singuli ex Diaconis , & Subdiaconis tantum dicunt submissa voce :

Confiteor Deo , &c.

Et si officium fiat in cantu , unus de noviter Ordinatis illud cantat .

Et Pontifex stans capite detecto , versus ad eos dicit intelligibili voce , nisi officium fiat in cantu .

Misereatur vestri omnipotens Deus , & dimissis peccatis vestris , perducatur vos ad vitam æternam . *R. Amen .*

Indulgentiam , absolutionem , & remissionem peccatorum vestrorum , tribuat vobis omnipotens , & misericors Dominus . *R. Amen .*

Et manu dextera signum crucis super eos communiter prout
ait. Presbyteri ante communionem non dicunt confessionem,
nec datur eis absolutio, quia concelebrant Pontifici: propter-
ea si non sunt alii ordinati, Confessio, & Absolutio prædi-
cæ omittuntur.

Tum accedunt ordinati ad supremum gradum altaris, bini
& bini. Pontifex vero ponit plures Hostias consecratas super
Patenam, quam ori cujuslibet communicandi supponit, &
singulos communicat, cuilibet dicens:

C Orpus Domini nostri Jesu Christi, custodiat te in vitam
æternam.

Quilibet respondet: Amen.

Et priusquam communionem sumat, manum Pontificis Ho-
stiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolæ alta-
ris Calicem habens, non illum cum quo Pontifex celebravit,
sed alium cum vino, & mappulam mundam in manibus, ad
quem singuli communicati accedunt, & se purificant, os ex-
tergunt, & ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam super
Calicem suum, super eum digitos abluit, sumit ablutionem,
accipit mitram, & lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposta, stans in cornu
Epistolæ altaris, versus ad illud inchoat in cantu, schola pro-
sequente, Responsorium, 8. ton. quod a Septuagesima usque
ad Pascha dicitur sine Alleluja.

Jam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia
cognovistis, quæ operatus sum in medio vestri, alleluja.
Accipite Spiritum sanctum in vobis Paraclitum, * Ille est,
quem Pater mittet vobis, alleluja. V. Vos amici mei estis,
si feceritis, quæ ego præcipio vobis. * Accipite. V. Gloria
Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Ille est, quem.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se
ad Presbyteros ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes
fidem profitentur quam prædicaturi sunt, dicentes:

C Redo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cæli
& terræ. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum,
Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, na-
tus ex Maria virgine. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus,
mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos; tertia die re-
surrexit a mortuis. Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram
Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos &
mortuos. Credo in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam
Catho-

Catholicam . Sanctorum Communionem . Remissionem peccatorum . Carnis resurrectionem . Vitam æternam , Amen .

Quo finito , Pontifex cum mitra sedens super faldistorium ante medium altaris , imponit ambas manus super capita singulorum coram eo genuflectentium , dicens cuilibet :

Accipe Spiritum sanctum , quorum remiseras peccata , remittuntur eis ; & quorum retinueris , retenta sunt .

Deinde explicans casulam , quam unusquisque habet super humeros complicatam , induit illa quemlibet , singulis dicens :

STola innocentiae induat te Dominus .

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem accedit ; & genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis dicentis cuilibet , si suus est Ordinarius :

Promittis mihi , & successoribus meis reverentiam , & obedientiam ?

Et ille respondet : Promitto .

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius , cum manus eorum inter suas tenet , ut praefertur , dicit singulis Presbyteris secularibus :

Promittis Pontifici Ordinario tuo , &c.

Singulis vero Regularibus :

Promittis Prælati Ordinario tuo , &c.

Promittis Pontifici , vel Prælati , Ordinario tuo , pro tempore existenti reverentiam , & obedientiam ?

Et ille respondet : Promitto .

Tunc Pontifex tenens manus illius inter suas , osculatur unumquemque , dicens :

Pax Domini sit semper tecum .

Et ille respondet : Amen .

His expletis , & eis ad ordinem suum reversis , Pontifex sedens cum mitra , & baculo , admonet eos , dicens :

Quia res , quam tractaturi estis , satis periculosa est , filii dilectissimi , moneo vos , ut diligenter totius Missæ ordinem , atque Hostiæ consecrationem , ac fractionem , & communionem , ab aliis jam doctis Sacerdotibus discatis , priusquam ad celebrandum Missam accedatis .

Pontifex surgit cum mitra , & baculo , & Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit , dicens voce competenti :

Benedictio Dei omnipotentis Patris , & Filii , & Spiritus sancti descendat super vos ; ut sitis benedicti in ordine Sacerdotali ; & offeratis placabiles Hostias pro peccatis , atque offensionibus populi omnipotenti Deo , cui est honor , & gloria per omnia secula seculorum . R. Amen .

Post

Post hæc Pontifex, deposita mitra, & amoto faldistorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam, & cantatur Communio; & dicitur hæc Postcommunio pro ordinatis sub uno Per Dominum, cum Postcommunionem Missæ diei.

Postcommunio.

Quos tuis, Domine, reficis Sacramentis, continuis attolle benignus auxiliis; ut tuæ redemptionis effectum, & mysteriis capiamus, & moribus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde dicitur, Benedicamus Domino, vel, Ite Missa est, prout tempus requirit, & per Pontificem, Placeat tibi sancta, &c.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra, & baculo pastoralis, dat benedictionem solitam, dicens: Sit nomen Domini benedictum, &c.

Tum sedet, & alloquitur ordinatos sub his verbis:

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum; studete sancte & religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis acquirere, quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines promoti dicite semel septem Psalmos Pœnitentiales, cum Litanis, Versiculis, & Orationibus. Ad Subdiaconatum, vel Diaconatum, Nocturnum talis diei. Ad Presbyteratum vero ordinati, post primam vestram, tres alias Missas, videlicet, unam de Spiritu sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, & omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod illi devote suscipiunt, & respondens se facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, & dicit submissa voce, Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio, &c.

Signat altare, & se; & revertitur ad sedem, vel ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Ordinati etiam ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium, & in loco convenienti sacras vestes deponunt, & cum eis alii ordinati.

DE CONSECRATIONE ELECTI IN EPISCOPUM.

Nemo consecrari debet, nisi prius constet Consecratori de commissione consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vive vocis oraculo, a summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die Consecrationis, quæ debet esse Dominica, vel etiam festiva, si summus Pontifex hoc specialiter indulserit: tam Consecrator, quam Electus conveniens est, ut præcedenti die jejurent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornentur duæ capellæ, major pro Consecrante, & minor pro Electo. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, & ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbit Electus, sed Consecrator, & alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo, & congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda; duo candelabra; vasa ad abluendum manus, cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, & aspersorio; thuribulum cum navicella, cochleari, & incenso, si officium fit in cantu, alias non; ampullæ cum vino, & aqua pro sacrificio; Calix, Hostiaria cum Hostiis; medulla panis pro abstergendis manibus; sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia coloris, tempori & officio Missæ convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrigiata, annulus Pontificalis, baculus pastoralis, manipulus, & Cremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore; & tres sedes pro Electo, & duobus Episcopis Assistentibus; Missale, & Pontificale. Consecrator habeat tres capellanos ad minus, cum superpelliceis, & duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electo, quæ a majore debet esse distincta, paratur altare cum cruce, & duobus candelabris,
& su-

& super illud Missale, & Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Consecratore numerata sunt; & ultra illa, pluviale album, & prope altare credentia minor cum mappa munda, & vasis ad abluendum manus, & medulla panis ad extergendum manus, & caput.

Ponuntur etiam octo mappule ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum duæ sint longitudinis sex palmorum quælibet, aliæ vero sex, æqualis sit quantitatis. Et candelæ saltem octo unius libræ quælibet, quarum quatuor super altare Consecrantis, duæ super ejus credentiam, & duæ super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, & Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, & duo barilia vini; panes & barilia ornentur; duo, videlicet, videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde insignia Consecratoris, & Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu & dignitate.

Ad sint duo ad minus Episcopi Assistentes, qui induuntur rochetto, & si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola, pluviali, quæ cum reliquis paramentis sint coloris & officio Missæ congruentis, & mitra simplici alba, & quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti Consecrator, Electus, Assistentes Episcopi, & alii, qui consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt, & Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua; vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolæ preparatum, & ibi de more paratur. Electus vero cum Assistentibus Episcopis vadit ad capellam suam, & ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, & pluviale. Si vero officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia, & legere Psalmum. Quam dilecta, &c. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta prædicta capiunt. Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, & ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus vero cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter Assistentes sibi Episcopos paratos, & mitratos, & cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam facit, Assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis, ante Consecratorem, hoc modo.

Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia. Antiquior Episcopus Assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, & aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, & Assistentes Episcopi sine mitris, & senior Assistentium versus ad Consecratorem, dicit:

R Everendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit:

Habetis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistentium:

Habemus.

Consecrator dicit:

Legatur.

Tum Notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi Assistentis, legit a principio ad finem. Interim sedent omnes, reclusis capitibus. Mandato per Notarium perlecto, Consecrator dicit: Deo gratias.

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum praestandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat: Electus de sede sua veniens coram Consecratore genuflectit; & legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis praedictae praestandum, in hunc modum videlicet:

FORMA JURAMENTI.

EGO N. Electus Ecclesiae N. ab hac hora in antea fidelis & obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae, & Domino nostro, Domino N. Papae N. suisque successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur; vel injuriae aliqua inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romanum, & Regalia sancti Petri adiutor eis ero ad retinendum, & defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum

tum Apostolicæ sedis ineundo , & redeundo honorifice tractabo , & in suis necessitatibus adjuvabo . Iura , honores , privilegia , & auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ , Domini nostri Papæ & successorum prædictorum , conservare , defendere , augere , & promovere curabo . Neque ero in consilio , vel facto , seu tractatu , in quibus contra ipsum Dominum nostrum , vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra , vel præjudicialia personarum , juris , honoris , status , & potestatis eorum machinentur . Et , si talia a quibuscumque tractari , vel procurari novero , impediam hoc pro posse ; & quanto citius potero , significabo eidem Domino nostro , vel alteri , per quem possit ad ipsius notitiam pervenire . Regulas sanctorum Patrum , decreta , ordinationes , seu dispositiones , reservationes , provisiones , & mandata Apostolica , totis viribus observabo , & faciam ab aliis observari . Hæreticos , schismaticos , & rebelles eidem Domino nostro , vel successoribus prædictis pro posse persequar , & impugnabo . Vocatus ad synodum , veniam , nisi præpeditus fuero canonica præpeditio . Apostolorum limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo ; & Domino nostro , ac successoribus præfatis rationem reddam de toto meo pastoralis officio , ac de rebus omnibus ad meæ Ecclesiæ statum , ad cleri & populi disciplinam , animarum denique , quæ meæ fidei traditæ sunt , salutem quovis modo pertinentibus , & vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam , & quam diligentissime exequar . Quod si legitimo impedimento detentus fuero , præfata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem , de gremio mei Capituli , aut alium in dignitate Ecclesiastica constitutum , seu alias personatum habentem ; aut , his mihi deficientibus , per dioecesanum Sacerdotem ; & clero deficiente omnino , per aliquem alium Presbyterum sæcularem , vel regularem , spectatæ probitatis , & religionis , de supradictis omnibus plene instructum . De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Proponentem in Congregatione sacri Concilii , per supradictum Nuntium transmittendas .

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam , nec donabo , neque impignorabo , nec de novo infeudabo , vel aliquo modo alienabo , etiam cum consensu Capituli Ecclesiæ meæ , inconsulto Romano Pontifice . Et si ad aliquam alienationem devenero , pœnas in quadam super hoc edita constitutione contentas , eo ipso incurrere volo .

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente :

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: Deo gratias.

Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest; veluti Siculi, Sardi, Corsi, & alii adjacensium provinciarum Italiæ, atque etiam Dalmatiæ & Græcarum, quæ e regione ipsi Italiæ, & Siciliæ oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum, Germani, Galli, Hispani, Belgæ, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, & cæteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, & Balticum, atque omnium insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europæ fines sunt his ab provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversis, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, & Occidentalis Europæ, atque Africæ, citra continentem Novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, & qui extra Asiam, & in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septentrionalibus, tam in insulis, quam in continentibus, & denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo, & Assistentibus, in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quæ legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes vero Episcopi submissa voce dicunt, quæcumque dixerit Consecrator, & omnes debent tunc mitras tenere, & sedere.

E X A M E N .

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet , & præcipit , ut is qui ad Episcopatus Ordinem eligitur , antea diligentissime examinetur cum omni charitate , de fide sanctæ Trinitatis ; & interrogetur de diversis causis , & moribus , quæ huic regimini congruunt , ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum : manus nemini cito imposueris . Et ut etiam is , qui ordinandus est , erudiat , qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei ; & ut irreprehensibiles sint qui ei manus Ordinationis imponunt . Eadem itaque auctoritate & præcepto , interrogamus te , dilectissime frater , charitate sincera , si omnem prudentiam tuam , quantum tua capax est natura , divinæ Scripturæ sensibus accomodare volueris ?

Tum Electus aliquantulum assurgens , detecto capite respondet :

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire , & obedire .

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes . Et si plures Electi fuerint , successive quisque sic respondet :

Interrogat Consecrator :

VIS ea , quæ ex divinis Scripturis intelligis , plebem , cui ordinandus es , & verbis docere , & exemplis ?
R. Volo .

Interrogatio .

Vis traditiones Orthodoxorum Patrum , ac Decretales sanctæ & Apostolicæ Sedis Constitutiones veneranter suscipere , docere , ac servare ? R. Volo .

Interrogatio .

Vis beato Petro Apostolo , cui a Deo data est potestas ligandi , ac solvendi ; ejusque Vicario Domino nostro , Domino N. Papæ N. suisque successoribus , Romanis Pontificibus , fidem , subjectionem , & obedientiam , secundum canonice auctoritatem , per omnia exhibere ? R. Volo .

Interrogatio .

Vis mores tuos ab omni malo temperare , & quantum poteris , Domino adjuvante , ad omne bonum commutare ?
R. Volo .

Interrogatio .

Vis castitatem , & sobrietatem cum Dei auxilio custodire , & docere ? R. Volo .

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, & a terrenis negotiis, vel lucris turpibus alienus, quantum te humana fragilitas consenserit posse? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, & patientiam in te ipso custodire, & alios similiter docere? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, & peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, & misericors? *R.* Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

HÆC omnia, & cætera bona tribuat tibi Dominus, & custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

CRedis, secundum intelligentiam, & capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, & Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate deitatem, coessentialem, consubstantiallem, coæternam & coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, & majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, & in quo omnia, quæ sunt in cælo, & in terra, visibilia, & invisibilia, corporalia, & spiritualia?

R. Assentio, & ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, & perfectum? *R.* Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantiallem, coomnipotentem, & coæqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu sancto ex Maria semper virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, unam ex Patre æternam, alteram ex matre temporalem, Deum verum, & hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum & unum Filium Dei in duabus & ex duabus naturis, sed in unius personæ singularitate, impassibilem & immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, & pro salute nostra passum vera carnis passione, & sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, & anima ascendisse ad cæ-

lum, & federe ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos & mortuos; & redditurum unicuique secundum opera sua, five bona fuerint, five mala? R. Assentio, & ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum sanctum, plenum, & perfectum, verumque Deum, a Patre, & Filio procedentem, coæqualem, & coessentialem, coomnipotentem, & coæternum per omnia Patri, & Filio? R. Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, æternum, invisibilem, & incommutabilem? R. Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, Catholicam, & Apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma, & vera omnium remissio peccatorum? R. Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem hæresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam Catholicam? R. Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas; & vitam æternam? R. Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, & veteris Testamenti, legis, & Prophetarum, & Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem? R. Credo.

Postea Consecrator dicit:

HÆC tibi fides augeatur a Domino, ad veram & æternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes, Amen.

Expleto itaque examine, præfati Assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electo a sinistris ejus manente; & omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, & osculatur illud, & Evangelium in Missa dicendum; & incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, & procedit in Missa usque ad Alleluja, five ultimam versum Tractus, vel Sequentie exclusive.

Si vero Missa legitur , osculato altari , & Evangelio , ommissa Incensatione , omnia prædicta legit in altari , & illis dictis , sive Missa legatur , sive cantetur , redit cum mitra ad sedendum in faldistorio , quod ante medium altaris sibi reponitur .

Episcopi vero Assistentes ducunt Electum ad Capellam suam , & ibi deposito pluviali , Acolythi induunt illum sandalia , ipso Psalmos & orationes consuetas legente , si prius illa non accepit . Tum accipit crucem pectoralem , & stola ei aptatur , ut ab humeris dependeat . Deinde tunicella , dalmatica , casula , & manipulo induitur ; quibus indutus accedit ad suum altare , ubi stans in medio , medius inter Episcopos Assistentes , detecto capite , legit totum officium Missæ , usque ad Alleluja , sive ultimum versum Tractus , vel Sequentiæ exclusive ; nec vertit se ad populum cum dicit : Dominus vobiscum , ut in aliis Missis fieri solet .

Propter ordinationes Episcoporum numquam mutatur officium diei ; dicitur tamen post Collectam diei pro officio Consecrationis , Collecta pro Electo , sub uno , Per Dominum nostrum , &c.

Oratio .

A Desto supplicationibus nostris , omnipotens Deus ; ut quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio , tuæ virtutis impleatur effectum . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Finito Graduali , si Alleluja dicitur , alioquin dicto Tractu vel Sequentia , usque ad ultimum versum , exclusive , Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris , & ibi sedet cum mitra ; Assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem , cui Electus , deposito bireto , caput profunde inclinans humilem reverentiam facit ; Assistentes vero cum mitris se aliquantulum inclinantes , etiam Consecratorem venerantur . Tum sedent omnes , ut prius ; & Consecrator sedens cum mitra , versus ad illum , dicit :

E piscopum oportet judicare , interpretari , consecrare , ordinare , offerre , baptizare , & confirmare .

Deinde omnibus surgentibus , Consecrator stans cum mitra , dicit ad circumstantes :

O Remus , fratres charissimi , ut huic Electo , utilitati Ecclesiæ providens , benignitas omnipotentis Dei , gratiæ suæ tribuat largitatem . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, & Assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt; Electus vero prosternit se a sinistris Consecratoris; ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si Officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias, dicens, Kyrie eleison, &c. proseguendo totas, prout supra in ordinatione Subdiaconi dictum est, pag. 22.

Postquam autem dictum fuerit, Ut omnibus fidelibus defunctis, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, Primo:

Ut hunc præsentem Electum bene ✠ dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc præsentem Electum bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut hunc præsentem Electum bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper signum crucis super illum: idemque faciunt, & dicunt Assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; & cantor seu ipse, qui prius dixit, eas proseguitur usque ad finem:

Ut nos exaudire digneris, &c.

Quibus finitis, surgunt omnes; & Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis Assistentibus, nihil dicens imponit super cervicem, & scapulas Electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis Electi, post ipsum genuflexus quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

Deinde Consecrator & Assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt, dicentes:

Accipe Spiritum sanctum.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra, dicit:

Propterea, Domine, supplicationibus nostris, & inclinatio super hunc famulum tuum cornu gratiæ Sacerdotalis, bene & dictionis tuæ in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, honor omnium dignitatum, quæ gloriæ tuæ sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affectu inter cætera cœlestis documenta culturæ, de habitu quoque indumenti Sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiæ sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinæ tuæ ulli deesset ætati. Cum & apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, & apud nos certiora essent experimenta rerum, quam ænigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitu nostræ mentis ornatus est; & Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia & illæ, quæ tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quæ in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad summi Sacerdotii ministerium elegisti, hanc quæsumus, Domine, gratiam largiaris; ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, & in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, & ornamentis totius glorificationis instructum, cœlestis unguenti rore sanctifica.

Si in Romana curia sit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis ligat caput Electi cuncta ex longioribus mappulis, de octo superius dictis; & Consecrator, flexis genibus versus ad altare incipit, ceteris prosequentibus, Hymnum: Veni, Creator Spiritus, &c.

Et dicitur usque ad finem, prout habetur supra in Ordinatione Presbyteri. pag. 38.

Finito primo versu, surgit Pontifex, & sedet in faldistio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum, & chirothecas; resumat annulum, & imponitur ei gremiale a ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, & caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

U Ngatur, & consecratur caput tuum, cælesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.
R. Amen.

W. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Et si plures sint Consecrandi, hoc in persona cujuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; & finito Hymno prædicto, deposita mitra, surgit; & in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat; hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat; ut tui spiritus virtus & interiora ejus repleat, & exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo, & in factis, in virtute signorum, & prodigiorum. Sit sermo ejus, & prædicatio, non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus, & virtutis. Da ei, Domine, claves regni cælorum, ut utatur, non glorietur potestate, quam tribuis in ædificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram, sit ligatum & in cælis; & quodcumque solverit super terram, sit solutum & in cælis. Quorum retinuerit peccata, retenta sint; & quorum remiserit, tu remittas. Qui maledixerit ei, sit ille maledictus; & qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus & prudens, quem constituas tu, Domine, super familiam tuam; ut det illis cibum in tempore opportuno; & exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger; sit spiritu fervens; oderit superbiam;

biam ; humilitatem ac veritatem diligat , neque eam unquam deferat , aut laudibus , aut timore superatus . Non ponat lucem tenebras , nec tenebras lucem ; non dicat malum bonum , nec bonum malum . Sit sapientibus , & insipientibus debitor ; ut fructum de profectu omnium consequatur . Tribuas ei , Domine , cathedram Episcopalem , ad regendum Ecclesiam tuam , & plebem sibi commissam . Sis ei auctoritas , sis ei potestas , sis ei firmitas . Multiplica super eum bene & dictionem , & gratiam tuam ; ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus , & tua gratia possit esse devotus .

Deinde submissa voce dicit legendo , ita quod a circumstantibus audiri possit :

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Post hæc Consecrator inchoat , schola prosequente , Antiphonam , ton.2.

Unguentum in capite , quod descendit in barbam , barbam Aaron , quod descendit in oram vestimenti ejus : mandavit Dominus benedictionem in sæculum .

Psalms 132.

E Ece quam bonum , & quam jucundum * habitare fratres in unum :

Sicut unguentum in capite , * quod descendit in barbam , barbam Aaron .

Quod descendit in oram vestimenti ejus , * sicut ros Hermon , qui descendit in montem Sion .

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem , * & vitam usque in sæculum .

Gloria Patri , &c. Sicut erat in principio , &c.

Deinde repetitur tota Antiphona .

Unguentum in capite , &c.

Incepta Antiphona ante Psalmum , imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappulis , de octo supradictis . Consecrator sedet , accipit mitram ; & Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum crucis , producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas ; videlicet a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ , & a pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ ; & mox inungat totaliter palmas Electi , dicens :

Ungantur manus istæ de oleo sanctificato, & Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem & Prophetam, ita ungantur, & consecrentur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nomine Dei Pa **✠** tris, & Fi **✠** lii, & Spiritus **✠** sancti, facientes imaginem sanctæ crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redemit, & ad regna cœlorum perduxit. Exaudi nos pie Pater omnipotens, æterne Deus; & præsta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et prosequitur sedens.

Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate, & mysticæ delibutionis liquore perfundat, & spiritalis bene **✠** dictionis ubertate fœcundet; quidquid bene **✠** dixeris, benedicatur; & quidquid sanctificaveris, sanctificetur; & consecratæ manus istius, vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. **R.** Amen.

Premiſſis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, & dexteram super sinistram tenet, & eas imponit mapule a collo dependenti. Consecrator vero abstergit paululum eum medulla panis pollicem: & deposita mitra, surgit; & benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanæ Deus, bene **✠** dic baculum istum; & quod in eo exterius designatur, interius in moribus hujus famuli tui, tuæ propitiationis clementia operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde illum aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecratorem eo genuflexo, capienti ipsum inter indices, & medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

Accepe baculum pastoralis officii; ut sis in corrigendis vitiis pie sæviens, iudicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deferens. **R.** Amen.

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, & benedicit anulum, si non sit prius benedictus, dicens:

Oremus .

Creator , & conservator humani generis , dator gratiæ spiritualis , largitor æternæ salutis , tu Domine , emitte bene ~~✠~~ dictionem tuam super hunc annulum ; ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei signo insignitus incesse- rit , in virtute cælestis defensionis ad æternam vitam sibi proficiat . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Tum aspergit ipsum annulum aqua benedicta ; sedet cum mitra , & solus annulum in digitum annularem dexterae manus Consecrati immittit , dicens :

Accipe annulum , fidei scilicet signaculum ; quatenus sponsam Dei , sanctam videlicet Ecclesiam , intemerata fide ornatus , illibate custodias .

R. Amen .

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati & adjuvantibus ipsum Episcopis Assistentibus , tradit eum clausum Consecrato , tangenti illum sine apertione manuum , dicens :

Accipe Evangelium , & vade , & prædica populo tibi commisso ; potens est enim Deus , ut augeat tibi gratiam suam , qui vivit & regnat in sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis ; similiter & Assistentes Episcopi singuli , dicentes ipsi Consecrato ; Pax tibi .

Et ipse respondet singulis : Et cum spiritu tuo .

Tum Consecratus medius inter Assistentes Episcopos , redit ad capellam suam , ubi abstergitur ei sedenti caput cum medulla panis , cum panno mundo ; deinde cum pectine mundatur , & complanantur capilli ; postea lavat manus . Consecrator vero in suo faldistorio manus lavat . Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive . Idem facit Consecratus in Capella sua .

Dicto Offertorio , Consecrator sedet cum mitra in faldistorio , ante medium altaris . Et Consecratus veniens ex sua capella , inter Assistentes Episcopos medius coram Consecratore genuflectit ; & illi offert duo intortitia accensa ; duos panes ; & duo bacilia vino plena , & Consecratoris prædicta recipientis manus reverenter osculatur .

Deinde Consecrator lavat manus , & accedit ad altare ; Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolæ altaris ejusdem accedit ; & ibi stans medius inter Episcopos Assistentes ante se habens Missale suum , simul cum Consecratore dicit , & ja-

cit omnia, prout in Missali: & ponatur una Hostia consecranda, pro Consecrante, & Consecrato, & vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dominum, per Consecratorem.

Secreta.

Suscipe, Domine, munera, quæ tibi offerimus pro hoc famulo tuo; & propitius in eo tua dona custodi. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Consecratus dicit:

Secreta.

Suscipe, Domine, munera, quæ tibi offerimus pro me famulo tuo; & propitius in me tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Infra actionem dicit Consecrator.

HAnc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es; quæsumus, Domine, ut placatus accipias, & propitius in eo tua dona custodias: ut, quod divino munere consecutus est, divinis effectibus exequatur; diesque nostros in tua pace disponas; atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Consecratus dicit:

HAnc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es; quæsumus, Domine, ut placatus accipias, & propitius in me tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus sum, divinis effectibus exequar, diesque nostros in tua pace disponas; atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Dicta Oratione, Domine Jesu Christe, qui, &c. per Consecratorem, & Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, & ambo osculantur altare, tum Consecrator dat pacem Consecrato, dicens: Pax tecum.

Cui respondet Consecratus:

Et cum Spiritu tuo.

Et dat eam Assistentibus suis , seniori primo , tum alteri , singulis dicens , Pax tibi .

Et illi sibi respondent , Et cum Spiritu tuo .

Deinde postquam Consecrator Corpus Domini sumpserit ; totum sanguinem sumit , sed solum partem ejus cum particula Hostiae in Calicem missa . Et priusquam se purificet , communicat Consecratum ante se in eodem cornu , capite inclinato stantem , & non genuflectentem , prius de Corpore , tum de Sanguine , deinde purificat se , postea Consecratum . Tum abluit digitos super Calicem , & sumit etiam ablutionem , & assumpta mitra , lavat manus .

Interim Consecratus cum Assistentibus Episcopis accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris , videlicet Evangelii , & ibi prosequitur Missam , sicut Consecrator in cornu Epistolae .

Postcommunio , quae dici debet cum Postcommunionis diei , sub uno , Per Dominum .

Plenum , quæsumus Domine , in nobis remedium tuæ miserationis operare ; ac tales nos esse perfice propitius , & sic fove , ut tibi in omnibus placere valeamus . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum : qui tecum vivit , & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Deinde dicto , Ite Missa est , vel Benedicamus Domino , prout tempus requirit , Consecrator dicto in medio altaris , Placeat , &c. accepta ibidem mitra , si non sit Archiepiscopus , & in sua provincia , stans versus ad altare populo solemniter benedicit , dicens : Sit nomen Domini benedictum , &c.

Data benedictione , reponitur faldistorium ante medium altaris , & Consecrator cum mitra in eo sedet : Consecratus vero parvum biretum in capite tenens coram eo genuflectit . Tunc Consecrator , deposita mitra , surgit , & benedicit mitram , si non sit benedicta , dicens :

Oremus .

Domine Deus , Pater omnipotens , cujus præclara bonitas est , & virtus immensa , a qua omne datum optimum , & omne donum perfectum , totiusque decoris ornamentum , bene dicere , & sancti ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam . Per Christum Dominum nostrum . *R. Amen .*

Et mox eam aspergit aqua benedicta ; deinde sedens cum
mitra ,

mitra, adjuvantibus ipsum Assistentibus Episcopis, imponit eam capiti Consecrati, dicens:

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis & agonistæ tui galeam munitionis & salutis, quatenus decorata facie, & armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; &, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moyse famuli tui faciem ex tui sermonis confortio decoratam, lucidissimis tuæ claritatis ac veritatis cornibus insignisti; & capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi iussisti. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit Consecrator, mitra deposita, & eas benedicit dicens:

Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tamquam organum intelligentiæ, ad recte operandum dedisti; quas servari mundas præcepisti, ut in eis anima digne portaretur, & tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene ~~✠~~ dicere, & sancti ~~✠~~ ficare dignare manuum hæc tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam, tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrator annulus Pontificalis; deinde sedet Consecrator, & accepta mitra, adjuvantibus Assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de cœlo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hoedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo potuque gratissimo, impetravit, sic & iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiæ tuæ benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. *R.* Amen.

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, & accipit Consecratum per manum dexteram; & primus ex Assistentibus Episcopis per sinistram, & inthronizat eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; vel, si id fiat in Ecclesia propria Consec-

Consecrati inthronizat eum in sede Episcopali consueta ; & Consecrator tradit ei baculum pastorem in sinistra .

Deinde versus ad altare Consecrator , deposita mitra , stans incipit , ceteris usque ad finem prosequentibus , Hymnum .

TE Deum laudamus : * te Dominum confitemur .

Te æternum Patrem * omnis terra veneratur .

Tibi omnes Angeli : * tibi cœli , & universæ potestates ;

Tibi Cherubim , & Seraphim * incessabili voce proclamant :

Sanctus , Sanctus , Sanctus * Dominus Deus Sabaoth .

Pleni sunt cœli & terra * majestatis gloriæ tuæ .

Te gloriosus * Apostolorum chorus ,

Te Prophetarum * laudabilis numerus ,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus .

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia ,

Patrem * immensæ majestatis ,

Venerandum tuum verum , * & unicum Filium ;

Sanctum quoque * Paraclitum Spiritum .

Tu Rex * gloriæ Christe .

Tu Patris * sempiternus es Filius .

Tu ad liberandum suscepturus hominem , * non horruisti Virginis uterum .

Tu devicto mortis aculeo , * aperuisti credentibus regna cœlorum .

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris .

Judex crederis * esse venturus .

Te ergo quæsumus , tuis famulis subveni , * quos pretioso sanguine redemisti .

Æterna fac * cum Sanctis tuis in gloria numerari .

Salvum fac populum tuum Domine : * & benedic hereditati tuæ .

Et rege eos , * & extolle illos usque in æternum .

Per singulos dies * benedicimus te .

Et laudamus nomen tuum in sæculum , * & in sæculum sæculi .

Dignare Domine die isto * sine peccato nos custodire .

Miserere nostri Domini , * miserere nostri .

Fiat misericordia tua Domine super nos , * quemadmodum speravimus in te .

In te Domine speravi , * non confundar in æternum .

Incepto Hymno , Consecratus ducitur ab Assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam ; & omnibus benedicit ; Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco .

Cum

Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam, seu faldistorium, iterum sedet, quousque finiatur Hymnus prædictus, Assistentes deponunt mitras, & stant apud Consecratorem.

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud sedem, seu faldistorium a parte dextera Consecrati, dicit. Vel si Officium cantatur, incipit schola prosequente Antiphonam.
ton. 6.

Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua, iustitia & iudicium præparatio sedis tuæ. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus omnium fidelium pastor, & rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant sine mitris.

Consecratus vero surgit, & accedens cum mitra, & baculo pastoralis ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexterae manus ante pectus, dicit:

Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

Deinde faciens signum crucis a fronte ad pectus, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum & terram.

Tum elevans, ac jungens manus, & caput inclinans dicit: Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum, & tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pa-ter, & Fi-lius, & Spiritus sanctus.

R. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolæ; apud quem etiam stant
Assi-

Assistentes cum mitris ; Consecratus vero accedit ad cornu Epistolæ altaris ; & ibidem cum mitra & baculo genuflexus , versus ad Consecratorem , dicit cantando : Ad multos annos .

Deinde accedens ante medium altaris , ubi iterum ut prius genuflexus , dicit altius cantando : Ad multos annos .

Postea accedit ad pedes Consecratoris , ubi tertio genuflexus , ut supra , iterum altius cantando dicit : Ad multos annos .

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis ; & similiter faciunt Assistentes Episcopi , qui Consecratum cum mitra , & baculo pastoralis incedentem , & Evangelium sancti Joannis , In principio erat Verbum , &c. dicentem post reverentiam cruci super altare factam , inter se medium ducentes , ad suam capellam revertuntur , ad se exuendum sacris vestibus , & interim dicit Antiph. Trium puerorum , & Canticum Benedicite , &c. Consecrator vero , pacis osculo , ut præmittitur , Consecrato dato , dicit submissa voce : Dominus vobiscum .

Initium sancti Evangelii secundum Joannem .

In principio erat Verbum , &c.

Signat altare , & se ; & facta similiter cruci reverentia apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes , interim etiam dicens Antiphonam Trium puerorum , & Canticum Benedicite , &c. quibus depositis , Consecratus Consecratori , & Assistentibus suis pro more , gratias agit ; & vadunt in pace omnes .

Quando Electus in Patriarcham , vel Archiepiscopum consecratur , forma præmissa in omnibus observatur ; sed per hujusmodi Consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchæ , vel Archiepiscopi , quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur , usque ad quam dicitur Electus , etiam post Consecrationem prædictam , prout infra dicetur . Electus vero in Episcopum , cum primum consecratus est , Episcopus vocatur , non Electus .

In anniversario Consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano .

DE PALLIO.

CUM Pallium a Sede Apostolica mittitur, Pontifex cui res ipsa committitur, statuta die cum Electo convenit in Ecclesia sua, si commode fieri potest; vel alia Ecclesia sue diœcesis vel Provinciæ magis commoda, in qua Missarum solemnia peragantur. Et, facta communione per celebrantem, Pallium reponitur supra medium altaris extensum, & serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde peractis Missarum solemnibus Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, & mitra, sedens ante altare, super faldistorio capit juramentum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicæ, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen & chirothecis demptis, induto, ante se genuflexo, juxta formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI.

EGO N. Electus Ecclesiæ N. ab hac hora in antea fidelis, &c. prout habetur in Consecratione Electi in Episcopum, pag. 47.

Expleto Juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, & Electo adhuc coram eo genuflexo, dicente:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum Pontifex respondet: Deo gratias.

Juramento præstito, Pontifex surgit cum mitra, & Pallium de altari accipit, & illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

AD honorem omnipotentis Dei, & beatæ Mariæ semper virginis, ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli, Domini nostri N. Papæ N. & sanctæ Romanæ Ecclesiæ, nec non Ecclesiæ N. tibi commissæ, tradimus tibi Pallium de corpore beati Petri sumptum, in quo est plenitudo Pontificalis officii, cum Patriarchalis vel Archiepiscopalis nominis appellatione; ut utaris eo intra Ecclesiam tuam certis diebus, qui exprimuntur in privilegiis ab Apostolica sede concessis.

IN

In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti .
R. Amen .

Quo dato , Pontifex , detecto capite , vadit ad cornu Evangelii altaris , & Patriarcha , vel Archiepiscopus surgit cum Pallio ; & ascendens ad altare ; crucem suam ante se habens , si sit in Ecclesia sua , vel alia sue diocesis , vel provinciae , detecto capite benedicit populo solemniter , dicens : Sit nomen , &c.

Qua benedictione data , dimissis in Ecclesia paramentis omnes ad sua revertuntur .

Et , quia Pontificalis officii plenitudo confertur per Pallium , antequam obtinuerit quis Pallium , licet consecratus , non sortitur nomen Patriarchae , Primatis , aut Archiepiscopi ; & non licet ei Episcopos consecrare ; nec convocare Concilium ; nec Chrisma conficere ; neque Ecclesias dedicare ; nec Clericos ordinare , etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset , cum oporteat petere novum Pallium .

Potest tamen , quando vult , Missam sine Pallio , & sandaliis celebrare .

Potest etiam huiusmodi Consecrationem ante Pallii receptionem alteri committere , dummodo non sit in mora petendū Pallium .

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se crucem deferre , sed tantum postea .

Nec potest Patriarcha , vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum , vel provinciam ; & non omni tempore , sed tantum in Ecclesiis , in Missarum solemnibus , in festis praecipuis , non in processionibus , neque in Missis pro defunctis ; & quia Pallium est personale , ideo accommodari non potest , neque in morte alicui relinqui ; sed Patriarcha , vel Archiepiscopus , cum eo sepeliri debet .

DIES, QUIBUS PALLIO

Uti potest Patriarcha, five Archiepiscopus, sunt hi:

N *Activitas Domini nostri Jesu Christi.*
Sancti Stephani Protomartyris.
Sancti Joannis Apostoli & Evangelistæ.
Circumcisio Domini.
Epiphania Domini.
Dominica in Palmis.
Feria quinta in Coena Domini.
Sabbatum sanctum.
Dominica Resurrectionis cum duobus diebus sequentibus.
Dominica in Albis.
Ascensio Domini.
Dominica Pentecostes.
Festum Corporis Christi,
Festivitates quatuor beate Mariæ semper Virginis, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, & Nativitatis.
Nativitas sancti Joannis Baptiste.
Festum Omnium Sanctorum.
Festivitates Omnium Apostolorum.
Dedicationes Ecclesiarum.
Principales festivitates Ecclesiæ suæ.
Ordinationes Clericorum.
Consecrationes Episcoporum, & Virginum.
Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiæ.
Et consecrationis suæ.

DE BENEDICTIONE ABBATIS.

I *N primis benedicendus provideat de mandato Apostolico, benedictionem sibi impendendam Pontifice committente.*
Deinde statuta die benedictionis, quæ debet esse Dominica, vel festiva, tam ipsa Pontifex, quam Electus convenit, quod die præcedendi jejunent.

In Ecclesia , ubi Benedictio fiet , ornantur due capelle , major pro Pontifice , minor pro Electo . In majori quidem super altari parato , ut est moris , erit crux in medio , & ad minus quatuor candelabra . In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata .

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pontifice , super quam erit mappa munda , duo candelabra , vasa ad abluendum manus , cum suis mantilibus ; vas eum aqua benedicta , & aspersorio ; thuribulum cum navicella , cochleari , & incenso ; ampullæ pro vino , & aqua pro sacrificio ; calix , Hostiaria cum Hostiis .

Item paramenta omnia Pontificalia , coloris temporis & officio Missæ convenientis , videlicet , sandalia , amictu , alba , cingulum , crux pectoralis , stola , tunicella , dalmatica , chirothecæ , planeta , mitra auriphrygiata , annulus Pontificalis , baculus pastoralis , & manipulus .

Item paratur faldistorium ornatum pro Pontifice , & tria scabella , pro Electo , & duobus Abbatibus Assistentibus , Missale , & Pontificale . Pontifex habeat tres Epellanos ad minus , cum superpelliceis , & duos scutiferos ad credentiam . In Capella vero minore pro Electo , quæ a majori debet esse distincta , paratur altare cum cruce , & duobus candelabris , & super illud Missale , & Pontificale , ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris , ut supra pro Pontifice numerata sunt . Et hoc , si Abbas benedicendus sit de mitra . Si vero non sit de mitra , parantur tantum paramenta Sacerdotalia ; & ultra illa , pluviale album ; prope altare sit credentia minor cum mappa munda , & vasis ad abluendum manus . Ponuntur etiam quinque mappule equalis mensuræ , factæ ex una canna cum dimidia panni lanei subtilis ; & candelæ octo unius libræ quælibet , quarum quatuor super altare Pontificis , due super ejus credentiam , & due super altare Electi ponuntur . Annulus cum gemma benedicendus , & Electo tradendus ; vestes monasticæ , seu regulares , & pro offertorio intortitiæ duo , quatuor librarum quodlibet ; duo panes magni , & duo barilia vini ; panes , & barilia ornentur , duo videlicet , videantur argentea , & duo aurea , hinc & inde , insignia Pontificis , & Monasterii , seu Electi habentia , cum capello , vel cruce , vel mitra pro cujusque gradu , & dignitate .

Adsint duo Abbates Assistentes , qui sint induiti superpelliceo , stola , pluviali , & mitra simplici alba .

Hora igitur competenti Pontifex , Electus , Assistentes , & alii , qui benedictioni interesse debent , ad Ecclesiam conveniunt ,

niunt, & Pontifex, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, sit sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in Capella sua, juxta cornu altaris Epistolæ preparatum, & ibi de more paratur. Interim etiam Abbates Assistentes sua paramenta prædicta capiunt. Quibus sic paratis, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris sibi paratum. Electus vero in habitu suo quotidiano medius inter Abbates Assistentes paratos, & mitratos Pontifici cum debitis reverentiis præsentatur, atque eidem mandatum Apostolicum traditur. Quo publice lecto, per Pontificis Notarium, Electus genuflectit ante Pontificem, qui surgit, deposita mitra, & super eum dicit Orationes sequentes, nisi jam sit Professus.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

DEus indulgentiæ Pater, qui severitatem tuæ districtio-
nis temperans, indulgisti ne filius portet iniquitatem
patris; & qui mira dispensatione, etiam malis bene utens,
tuæ dignationis gratiam per eos frequenter operaris: quæsu-
mus clementiam tuam, ut huic famulo tuo non obsistat,
quod habitum religionis, per nos, tanta ac tali re indignos,
accipit; sed ministerium, quod exterius per nos exhibetur,
tu interiorius per donum Spiritus sancti exequaris. Per Domi-
num nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit
& regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia
Sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Oremus.

DEus, qui per coæternum Filium tuum cuncta creasti,
quique mundum peccatis inveteratum per mysterium
sanctæ Incarnationis ejus renovare dignatus es; te supplici-
ter exoramus, ut ejusdem Domini nostri gratia, super hunc
famulum tuum abrenuntiationem sæculi profitentem, cle-
menter respicere digneris; per quam in spiritu suæ mentis
renovatos, veterem hominem cum actibus suis exuat; &
novum, qui secundum Deum creatus est, induere mereatur.
Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui es via, sine qua nemo venit ad Patrem, quæsumus clementiam tuam, ut hunc famulum tuum a carnalibus desideriis abstractum, per iter disciplinæ regularis deducas; & qui peccatores vocare dignatus es, dicens, Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego vos reficiam; præsta, ut hæc vox invitationis tuæ ita in eo convalescat, quatenus peccatorum onera deponens, & quam dulcis es gustans, tua refectioe sustentari mereatur. Et sicut attestari de ovibus tuis dignatus es, agnosce eum inter oves tuas; ut ipse te agnoscat, & alienum non sequatur, sed te; neque audiat vocem aliorum, sed tuam, qua dicis, quis mihi ministrat, me sequatur. Qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Oremus.

Sancte Spiritus, qui te Deum, ac Dominum mortalibus revelare dignatus es, immensam tuæ pietatis gratiam postulamus; ut, sicut ubi vis, spiras, sic & huic famulo tuo affectum devotionis indulgeas. Et quoniam tua sapientia est conditus, tua quoque providentia gubernetur. Quem juxta tibi consuetam gratiam unctio tua de omnibus doceat; & per intercessionem sancti N. quem præcipuum hujus sanctæ institutionis legislatorem dedisti, nec non & aliorum Sanctorum, ad quorum nomina professionem facit, eum a vanitate sæculi veraciter converte. Et sicut es omnium peccatorum remissio, ita deprimentes impietatis colligationes in eo dissolve; & ad observantiam hujus sancti propositi fac eum ita certatim fervere, ut in tribulationibus & angustiis, tua indeficienti consolatione valeat respirare; ut juste & pie, per veram humilitatem, atque obedientiam in fraterna charitate fundatus, quod, te donante, hodie promittis, felici perseverantia compleat. Quod ipse præstare digneris, qui cum Deo Patre, sanctoque unigenito Filio ejus Domino nostro Jesu Christo, vivis, & gloriaris Deus, per infinita sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde benedicuntur vestes, quæ novæ afferuntur, & tenentur per unum ex ministris Electi coram Pontifice, qui stans sine mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Ora

Oremus .

Domine Jesu Christe ; qui tegumen nostræ mortalitatis induere dignatus es , obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam , ut hoc genus vestimenti , quod sancti Patres ad innocentiae , vel humilitatis indicium abrenuntiantes sæculo ferre sanxerunt , tu ita bene ✠ dicere digneris ; ut hic famulus tuus , qui hoc indutus fuerit vestimento , te quoque induere mereatur . Qui vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Et aspergit vestes cum aqua benedicta . Post hæc Pontifex sedet cum mitra , & exuit Electum veste seculari , dicens :

EXuat te Dominus veterem hominem , cum actibus suis .

Et mox induit illum habitum monasticum , dicens :

Induat te Dominus novum hominem , qui secundum Deum creatus est , in iustitia , & sanctitate veritatis .
Tunc deposita mitra , surgit Pontifex , & dicit :

Oremus .

Deus misericors , Deus clemens , cui cuncta bona placent , sine quo nihil boni inchoatur , nihilque boni perficitur ; adsint nostris humillimis precibus tuæ pietatis aures ; & hunc famulum tuum , cui in tuo sancto nomine habitum sacræ religionis imponimus , a mundi impedimento , vel sæculari desiderio defende ; & concede ei , ut in hoc sancto proposito devotus persistere , & remissione peccatorum percepta , ad electorum tuorum valeat pervenire consortium . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Quibus dictis , sedet Pontifex , & imponitur sibi mitra ; & Electus , Professionem emissurus , junctis ante pectus manibus , coram eo genuflexus dicit :

Suscipe me Domine secundum eloquium tuum , & vivam , & non confundas me ab expectatione mea .

Circumstantibus , vel Monachis si sit in suo Monasterio respondentibus :

Suscepimus , Deus , misericordiam tuam , in medio templi tui .

V. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

R. Sicut erat in principio , & nunc , & semper , & in sæcula sæculorum . Amen .

Et

Et hoc ter, tam per Electum, quam per circumstantes, repetitur. Deinde Electus ante altare & Pontificem se proster- nit in terram : & dicuntur sequentes Psalmi per Pontificem sedentem cum mitra, circumstantibus respondentibus.

Psalmus 47.

Magnus Dominus, & laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, * cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt : * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commo- ti sunt, * tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturientis, * in spiritu vehementi conte- res naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundavit eam in æternum.

Suscepimus Deus misericordiam tuam, * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines ter- ræ : * justitia plena est dextera tua.

Lætetur mons Sion, & exultent filia Judæ, * propter judicia tua Domine.

Circumdate Sion, & complectimini eam : * narrate in turribus ejus.

Ponita corda vestra in virtute ejus, * & distribuite domos ejus, ut enarretis in progenie altera.

Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, & in sæ- culum sæculi, * ipse reget nos in sæcula.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

Psalmus 50. Miserere mei Deus * secundum magnam mi- sericordiam tuam, &c. Es totus dicitur cum Gloria Patri. *Ubi infra habetur.* pag. 82.

Psalmus 131.

Ecce quam bonum, & quam jucundum * habitare fratres in unum :

Sicut unguentum in capite ; * quod descendit in barbam, barbam Aaron,

Quod descendit in oram vestimenti ejus : * sicut ros Her- mon, qui descendit in montem Sion.

Qua-

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem , * & vitam usque in sæculum .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Quibus finitis , Pontifex deposita mitra , surgit , & dicit : Pater noster .

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℟. Sed libera nos a malo .

℣. Salvum fac servum tuum , Domine .

℟. Deus meus sperantem in te .

℣. Mitte ei , Domine , auxilium de sancto .

℟. Et de Sion tuere eum .

℣. Nihil proficiat inimicus in eo .

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei .

℣. Domine , exaudi orationem meam .

℟. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

℟. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus , qui non vis mortem peccatoris , sed per poenitentiam , & emendationem , vitam semper inquiris ; te suppliciter deprecamur , ut huic famulo tuo sæcularibus actibus renuntianti, large tuæ pietatis gratiam infundere digneris; quatenus castris tuis insertus, ita tibi militando, statum vitæ præsentis percurrere valeat ; ut bravium æternæ remunerationis, te donante, percipiat . Per Christum Dominum nostrum . *℟. Amen .*

His dictis , sedet Pontifex , & mitram accipit , ac coram eo genuflexus Electus emittens professionem , ex præscripto cujusque Congregationis , in charta scriptam , quam in manibus tenet , & legit .

Qua lecta , ponit chartam ipsam super altare , & iterum , ut prius , genuflectit coram Pontifice incipiente , & schola prosequente Antiphonam .

Confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis , a templo sancto tuo , quod est in Jerusalem . *ton.8.*

Qua dicta , Pontifex adhuc cum mitra sedens accipit eum in Congregationem , & Societatem aliorum Monachorum sui Ordinis , dicens :

Omnes , quamvis per gratiam baptismi , fratres simus in Christo , & unum Patrem habeamus in cælo , si ejus præceptis , prout possumus , obsequimur , proculdubio tunc maxime unimur , quando orationibus , & beneficiis invicem

nos copulamus ; quemadmodum in primitiva Ecclesia sancti Patres , quibus cor unum , & anima una erat , fecisse leguntur , quorum plures Christi amore mente accensi , possessiones , & facultates rerum vendentes , congregatis in unum pretiis , ad Apostolos ferebant gaudentes . Quæ Apostoli accipientes , tribuebant omnibus , prout opus erat . Sicque iste nihilominus , Deo inspirante , eorum exemplo commonitus , religiosorum Ordinis sancti N. optat conjungi consortiis . Idcirco damus ei communem societatem vivendi cum illis , quantum a Domino possumus promereri , & nostrum est largiri ; quatenus cum electis a remuneratore omnium bonorum valeat præmia repromissa percipere , præstante Domino nostro Jesu Christo , qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Qua dicta , Pontifex , & omnes Monachi præsentibus , recipiunt eum ad osculum pacis .

Deinde Electus vadit ad Cappellam suam , in qua paratur amictu , alba , cingulo , & stola in modum Presbyteri , ac pluviæ ; & associatus medius inter duos Abbates indutos superpelliceo , stola , pluviæ , & mitra simplici , si benedicendus sit de mitra , alias inter priorem , & seniore , aut duos seniores religiosos , sui si adsunt , aut alterius monasterii , indutos superpelliceo , & pluviæ , ducitur ad Pontificem in faldistorio ante altare sedentem , cui , deposito bireto , se humiliter inclinans facit reverentiam : Assistentes etiam , detectis capitibus , illa inclinantes Pontificem venerantur . Tum sedent omnes eo ordine , prout in Consecratione Episcopi supra dictum est . Et , postquam parum quieverint , surgunt omnes , capitibus detectis , & senior Assistentium , stans detecto capite versus ad Pontificem dicit Adest , &c. ut infra .

DE BENEDICTIONE

Abbatis Auctoritate Apostolica .

Adest , Reverendissime Pater , Electus monasterii N. Ordinis sancti N. diocesis N. quem ad vestram Reverendissimam Paternitatem , ex parte conventus ejusdem Monasterii duximus præsentandum , humiliter postulantes a vobis , ut ipsum in Abbatem dicti Monasterii , auctoritate Apostolica vobis commissa , dignemini ordinare .

Pontifex interrogat eos , dicens : Habetis mandatum Apo-

stolicum? Respondet ille: Habemus. Pontifex dicit: Legatur.

Tunc Notarius Pontificis accipiens mandatum a presentante, illud legit a principio usque ad finem. Interim omnes sedent, tectis capitibus. Quo totaliter perlecto, Pontifex dicit: Deo gratias.

Vel si benedictio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti receptio committitur, litteris lectis, antequam Pontifex aliquid dicat, Electus de scabello suo veniens, coram Pontifice genuflectit, & legit juramentum de verbo ad verbum, juxta formam juramenti prout infra.

EGO N. Electus Monasterii N. Ordinis sancti N. diœcesis N. ab hac hora in antea fidelis & obediens ero beato Petro Apostolo, sanctæque Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro Domino N. Papæ N. suisque successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum: seu capiantur mala capitione; aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur; vel injuriæ aliquæ inferantur quovis quæsito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romanum, & Regalia sancti Petri adjutor eis ero ad retinendum, & defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicæ Sedis in eundo, & redeundo honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, & auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Domini nostri Papæ, & successorum prædictorum, conservare, defendere, augere, & promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel præjudicialia personarum, juris, honoris, status, & potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: & quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro, vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiones, reservationes, provisiones, & mandata Apostolica, totis viribus observabo, & faciam ab aliis observari. Hæreticos, schismaticos, & rebelles eidem Domino nostro, vel successoribus prædictis pro posse persequar, & impugnabo. Vocatus ad Synodum, veniam, nisi præpeditus fuero canonica præpeditio. Possessiones vero ad Monasterium meum pertinen-

res non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Conventus monasterii mei, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Quo per eum lecto, Pontifex super gremium suum librum Evangeliorum apertum tenens, inferiori parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, Electo dicente:

Sic me Deus adjuvet, & haec sancta Dei Evangelia.

Et textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Pontifex:

Deo gratias.

Deinde Electo & Assistentibus sedentibus Pontifex intelligibili voce legit sequens examen.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, & praecipit, ut is, qui ad regimen animarum eligitur, examinari, & interrogari debeat, de diversis causis, & moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt. Eadem igitur auctoritate, te, frater charissime, interrogamus.

Interrogatio.

Vis tuum sanctum propositum, & sancti N. regulam observare, tibi que subiectos, ut idipsum faciant, diligenter instruere?

Respondet Electus, Volo.

Assurgens detecto capite, ad istam, & ad omnes alias responsiones sequentes respondet, Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quantum, adjuvante Domino, poteris, ad omne bonum commutare? *R. Volo.*

Interrogatio.

Vis castitatem, sobrietatem, humilitatem, & patientiam, cum Dei adjutorio, in te ipso custodire, subditosque tuos talia docere? *R. Volo.*

Interrogatio.

Vis res monasterii tibi commissi fideliter custodire, & in usus Ecclesiae, fratrum, pauperum, & peregrinorum distribuere? *R. Volo.*

Interrogatio.

Vis sanctae matri Ecclesiae Romanae, ac Sanctissimo Domino nostro N. summo Pontifici, ejusque successoribus fidem,

subjectionem, obedientiam, & reverentiam devote & fideliter per omnia perpetuo exhibere? R. Volo.

Si vero benedicendus exemptus non est, neque auctoritate Apostolica, sed ab Ordinario suo Pontifice benedicitur, post prædictas omnes interrogationes subjungitur etiam sequens, quæ alias omittitur, quando benedicendus est ab ordinaria jurisdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis sanctæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralē, cujus Prælati jurisdictioni Electus Abbas, seu ejus monasterium subjecti existunt.

Mihique ejusdem Patriarchæ, vel Archiepiscopo, vel Episcopo, & meis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam, devote & fideliter perpetuo exhibere? R. Volo.

Si autem benedicendus Abbas, non exemptus auctoritate Apostolica, ab alio, quam Ordinario suo Pontifice benedicitur, Pontifex benedictionem ei impensurus, loco interrogationis proxime positæ, & illa omiſſa, sequentem subjungit, dicens:

Vis sanctæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralē, cujus Pontifici jurisdictioni Electus Abbas, seu ejus Monasterium subjecti existunt, illiusque Patriarchæ, aut Archiepiscopo, vel Episcopo, ac suis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, & reverentiam, devote & fideliter perpetuo exhibere? R. Volo.

Subjungit Pontifex:

Hæc omnia, & cætera bona tribuat tibi Dominus, & custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

R. Amen.

Tunc Electus ante Pontificem genuflexus osculatur ejus manum. Deinde deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad altare, facit Confessionem, Electo a sinistris sibi respondente. Quæ finita, Pontifex ascendens ad altare, osculatur illud, & Evangelium in Missa dicendum; atque incensat altare more solito; deinde accedit ad sedem suam, & procedit in Missa usque ad Alleluja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ exclusive. Si vero Missa legitur, osculato altari, & Evangelio, omiſſa incensatione, omnia prædicta leguntur in Altari. Electus vero vadit cum Assistentibus ad Cappellam suam; ubi deposito pluviali, accipit sandalia, dicens Psalmos consuetos ante Missam. Tum accipit

pie crucem pectoralem; deinde sumit tunicellam, dalmaticam, planetam, & manipulum; & hoc, si ex privilegio mitra uti possit; qua si uti sibi licet, & prius sit professus, ac Missa legatur, potest accipere sandalia, & dicere Psalmum, Quam dilecta, &c. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cujus loco accipit pluviale; ante inchoationem officii, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus Pontificalia paramenta recipit. Si vero non sit de mitra, deposito pluviali, & retenta stola, in modum Presbyteri, accipit planetam tantum. Qua indutus, stans in Altari suo medius inter Assistentes, prosequitur Missam usque ad Alleluja, si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiae exclusive. Et cum dicit, Dominus vobiscum, non se debet ad populum vertere. Missa dicitur de die cum Collecta pro Electo sub uno Per Dominum, cum Collecta diei per Pontificem.

Oratio.

C Oncede, quæsumus, Domine, huic famulo tuo, ut prædicando, & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum operum animos suorum instruat subditorum; & æternæ remunerationis mercedem a te piissimo Pastore percipiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Electus vero dicit Orationem.

C Oncede, quæsumus, Domine, mihi famulo tuo, ut prædicando, & exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum operum animos meorum instruam subditorum; & æternæ remunerationis mercedem a te piissimo Pastore percipiam. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Dicto Graduali, si Alleluja est dicendum, alioquin dicta etiam Tractu, vel Sequentia usque ad ultimum versum exclusive, Pontifex sedet cum mitra in faldistorio suo ante altare, & ante eum reducitur Electus per Assistentes; & facta Pontifici reverentia, ut prius, surgit Pontifex, & genuflexus cum mitra procumbit in faldistorio suo. Assistentes genuflectunt ante scabella. Electus vero ad sinistram Pontificis prosternit se. Tunc cantores incipiunt, choro respondente; vel, si non sint cantores & chorus, dicit Pontifex, cæteris sibi respondentibus, Antiphonam. ton. 4.

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum

nostrorum ; neque vindictam sumas de peccatis nostris , Domine Deus noster .

Psalmus 6.

Domine , ne in furore tuo arguas me : * neque in ira tua corripas me .

Miserere me Domine , quoniam infirmus sum : * sana me Domine , quoniam conturbata sunt ossa mea .

Et anima mea turbata est valde : * sed tu Domine usquequo ?

Convertere Domine , & eripe animam meam : * saluum me fac propter misericordiam tuam .

Quoniam non est in morte qui memor sit tui : * in inferno autem quis confitebitur tibi ?

Laboravi in gemitu meo , lavabo per singulas noctes lectum meum : * lacrymis meis stratum meum rigabo .

Turbatus est a furore oculus meus : * inveteravi inter omnes inimicos meos .

Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem : * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei .

Exaudivit Dominus deprecationem meam , * Dominus orationem meam suscepit .

Erubescant , & conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur & erubescant valde velociter .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Psalmus 31.

Beati , quorum remissæ sunt iniquitates : * & quorum testata sunt peccata .

Beatus vir , cui non imputavit Dominus peccatum , * nec est in spiritu ejus dolus .

Quoniam tacui , inveteraverunt ossa mea , * dum clamerem tota die .

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea , dum configitur spina .

Delictum meum cognitum tibi feci : * & injustitiam meam non abscondi .

Dixi , Confitebor adversum me injustitiam meam Domino : * & tu remisisti impietatem peccati mei .

Pro hac orabit ad te omnis sanctus , * in tempore opportuno .

Verumtamen in diluvio aquarum multarum , * ad eum non approximabunt ,

Tu es refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit me : * exultatio mea erue me a circumdantibus me .

Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, qua gradieris : * firmabo super te oculos meos .

Nolite fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus .

In camo, & freno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te .

Multa flagella peccatoris, * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit .

Lætamini in Domino, & exultate iusti, * & gloriamini omnes recti corde .

Gloria Patri . Sicut erat, &c.

Psalms 37.

Domine, ne in furore tuo arguas me : * neque in ira tua corripas me .

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * & confirmasti super me manum tuam .

Non est sanitas in carne mea a facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum .

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * & sicut onus grave gravatæ sunt super me .

Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ, * a facie insipientiæ meæ .

Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem : * tota die contristatus ingrediebar .

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus : * & non est sanitas in carne mea .

Afflictus sum, & humilitatus sum nimis : * rugiebam a gemitu cordis mei .

Domine, ante te omne desiderium meum : * & gemitus meus a te non est absconditus .

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea, * & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum .

Amici mei, & proximi mei * adversum me appropinquerunt, & steterunt .

Et qui juxta me erant, de longe steterunt : * & vim faciebant qui quærebant animam meam .

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates : * & dolos tota die meditabantur .

Ego autem tamquam surdus non audiebam : * & sicut mutus non aperiens os suum .

Et factus sum sicut homo non audiens : * & non habens in ore suo redargutiones .

Quoniam in te Domine speravi : * tu exaudies me Domine Deus meus .

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei : * & dum commoventur pedes mei , super me magna locuti sunt .

Quoniam ego in flagella paratus sum : * & dolor meus in conspectu meo semper .

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo , * & cogitabo pro peccato meo .

Inimici autem mei vivunt , & confirmati sunt super me : * & multiplicati sunt qui oderunt me inique .

Qui retribuunt mala pro bonis , detrahebant mihi : * quoniam sequebar bonitatem .

Ne derelinquas me Domine Deus meus : * ne discefferis a me .

Intende in adiutorium meum , * Domine Deus salutis meæ .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Psalms 50.

Miserere mei Deus , * secundum magnam misericordiam tuam :

Et secundum multitudinem miserationum tuarum , * dele iniquitatem meam .

Amplius lava me ab iniquitate mea : * & a peccato meo munda me .

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * & peccatum meum contra me est semper .

Tibi soli peccavi , & malum coram te feci : * ut iustificeris in sermonibus tuis , & vincas cum iudicaris .

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * & in peccatis concepit me mater mea .

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta , & occulta sapientiae tuae manifestasti mihi .

Asperges me hyssopo , & mundabor : * lavabis me , & super nivem dealbabor .

Auditui meo dabis gaudium , & lætitiā : * & exultabunt ossa humiliata .

Averte faciem tuam a peccatis meis : * & omnes iniquitates meas dele .

Cor mundum crea in me Deus : * & spiritum rectum innova in visceribus meis .

Ne projicias me a facie tua : * & spiritum sanctum tuum
ne auferas a me .

Redde mihi lætitiā salutaris tui : * & spiritu principali
confirma me .

Docebo iniquos vias tuas : * & impii ad te convertentur .

Libera me de sanguinibus Deus , Deus salutis meæ : * &
exultabit lingua mea iustitiam tuam .

Domine labia mea aperies : * & os meum annuntiabit lau-
dem tuam .

Quoniam si voluisses sacrificium , dedissem utique : * ho-
locaustis non delectaberis .

Sacrificium Deo spiritus contribulatus : * cor contritum ,
& humiliatum Deus non despicies .

Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion : * ut ædi-
ficentur muri Jerusalem .

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ , oblationes , & ho-
locausta : * tunc imponent super altare tuum vitulos .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Psalms 101.

Domine exaudi orationem meam : * & clamor meus ad
te veniat .

Non avertas faciem tuam a me : * in quacumque die tri-
bulor , inclina ad me aurem tuam .

In quacumque die invocavero te , * velociter exaudi me .

Quia defecerunt sicut fumus dies mei : * & ossa mea sicut
cremium aruerunt .

Percussus sum ut fœnum , & aruit cor meum : * quia obli-
tus sum comedere panem meum .

A voce gemitus mei * adhæsit os meum carni meæ .

Similis factus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut
myricorax in domicilio .

Vigilavi , * & factus sum sicut passer solitarius in tecto .

Tota die exprobrabant mihi inimici mei : * & qui lauda-
bant me , adversum me jurabant .

Quia cinerem tamquam panem manducabam : * & potum
meum cum fletu miscebam .

A facie iræ & indignationis tuæ : * quia elevans allifisti
me .

Dies mei sicut umbra declinaverunt ; * & ego sicut fœnum
arui .

Tu autem Domini in æternum permanes : * & memoria-
le tuum in generationem , & generationem .

Tu exurgens misereberis Sion : * quia tempus miserendi ejus , quia venit tempus .

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus , * & terræ ejus miserebuntur .

Et timebunt gentes nomen tuum Domine : * & omnes reges terræ gloriam tuam .

Quia ædificavit Dominus Sion : * & videbitur in gloria sua .

Respexit in orationem humilium : * & non sprexit precem eorum .

Scribantur hæc in generatione altera : * & populus , qui creabitur , laudabit Dominum .

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dominus de cælo in terram aspexit :

Ut audiret gemitus compeditorum : * ut solveret filios interemptorum :

Ut annuntient in Sion nomen Domini : * & laudem ejus in Jerusalem .

In conveniendo populos in unum , * & reges ut serviant Domino .

Respondit ei in via virtutis suæ : * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi .

Ne revoces me in dimidio dierum meorum , * in generationem anni tui .

Initio tu Domine terram fundasti : * & opera manuum tuarum sunt cæli .

Ipsi peribunt , tu autem permanes : * & omnes sicut vestimentum veterascent .

Et sicut opertorium mutabis eos , & mutabuntur : * tu autem idem ipse es , & anni tui non deficient .

Filii fervorum tuorum habitabunt : * & semen eorum in sæculum dirigetur .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te Domine : * Domine exaudi vocem meam .

Fiant aures tuæ intendentes , * in vocem deprecationis meæ .

Si iniquitates observaveris Domine : * Domine , quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est : * & propter legem tuam sustinui te Domine .

Susti-

Sustinuit anima mea in verbo ejus : * speravit anima mea in Domino .

A custodia matutina usque ad noctem , * speret Israel in Domino .

Quia apud Dominum misericordia : * & copiosa apud eum redemptio .

Et ipse redimet Israel , * ex omnibus iniquitatibus ejus .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Psalms 142.

Domine exaudi orationem meam , auribus percipe obsecrationem meam : * in veritate tua exaudi me in tua justitia .

Et non intres in iudicium cum servo tuo : * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens .

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam .

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi : * & anxius est super me spiritus meus , in me turbatum est cor meum .

Memor fui dierum antiquorum , meditatus sum in omnibus operibus tuis : * in factis manuum tuarum meditabar .

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi .

Velociter exaudi me Domine : * defecit spiritus meus .

Non avertas faciem tuam a me : * & similis ero descendentibus in lacum .

Auditam fac mihi mane misericordiam : * quia in te speravi .

Notam fac mihi viam in qua ambulem : * quia ad te levavi animam meam .

Eripe me de inimicis meis , Domine ad te confugi , * doce me facere voluntatem tuam , quia Deus meus es tu .

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum , Domine , vivificabis me in æquitate tua .

Educes de tribulatione animam meam : & in misericordia tua disperdes omnes inimicos meos .

Et perdes omnes , qui tribulant animam meam : * quoniam ego servus tuus sum .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Deinde repetitur Antiphona Ne reminiscaris Domine , &c. supra ante Psalmos posita . Et subjunguntur immediate Litanie , que habentur in ordinatione Subdiaconi . pag. 22. Cumque in iis dictum fuerit ,

Ut

Ut omnibus fidelibus , &c.

Rx. Te rogamus audi nos .

Surgit ab accubitu Pontifex , & in manum sinistram accipit baculum pastorem , & conversus ad Electum , dicit :

Ut hunc presentem Electum bene ✠ dicere digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Deinde dicit :

Ut hunc presentem Electum bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Producendo singulis vicibus super Electum manu dextera signum crucis ; & mox redit ad accubitum , & perficiuntur Litanie ; quibus finitis , Pontifex deposita mitra , surgit , & stans versus ad Electum prostratum manentem , dicit : Pater noster .

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

Rx. Sed libera nos a malo .

℣. Salvum fac servum tuum , Domine .

Rx. Deus meus sperantem in te .

℣. Mitte ei , Domine , auxilium de sancto .

Rx. Et de Sion tuere eum .

℣. Hic accipiet benedictionem a Domino .

Rx. Et misericordiam a Deo salutari suo .

℣. Memor esto congregationis tuæ .

Rx. Quam possedisti ab initio .

℣. Dominus custodiat introitum tuum , & exitum tuum .

Rx. Ex hoc nunc , & usque in sæculum .

℣. Dominus custodiat te ab omni malo .

Rx. Custodiat animam tuam Dominus .

℣. Domine Deus virtutum converte nos .

Rx. Et ostende faciem tuam , & salvi erimus .

℣. Domine , exaudi orationem meam .

Rx. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

C Oncede , quæsumus , omnipotens Deus , affectui nostro tuæ miserationis effectum ; & hunc famulum tuum , quem ad regimen animarum eligimus , gratiæ tuæ dono prosequere ; ut , te largiente , cum ipsa tibi nostra electione placeamus . Per Christum Dominum nostrum . Rx. Amen .

Oremus .

Oremus .

Cunctorum bonorum institutor Deus , qui per Moysen famulum tuum , ad gubernandas Ecclesias præpositos instituisti , tibi supplices fundimus preces , teque devotis mentibus exoramus ; ut hunc famulum tuum , quem communis electio famulorum tuorum Abbatem ovium tuarum esse constituit , protectionis tuæ gratia munire digneris ; sicque regere subditos , commendatasque oves concedas ; ut cum illis omnibus regna cælorum adipiscatur ; quatenus te , Domine , opitulante , Apostolicis jugiter fultus doctrinis , centesimo cum fructu lætus introeat portas paradisi ; atque a te , Domine , collaudante audire mereatur , Euge serve bone & fidelis , quia super pauca fuisti fidelis , super multa te constituam , intra in gaudium Domini tui . Quod ipse præstare digneris , qui vivis & regnas Deus .

Tum surgit Electus , & ante Pontificem genuflectit , & Pontifex , extensis manibus ante pectus , dicit :

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

V. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

V. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere : Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , affluentem spiritum tuæ bene & benedictionis super hunc famulum tuum nobis orantibus , propitius infunde .

Hic Pontifex imponit ambas manus extensas , digitis non disjunctis , super caput Electi : & eas sic tenet , dicens :

Ut qui per nostræ manus impositionem hodie Abbas constituitur , sancti & ficatione tua dignus , a te electus permaneat ; & numquam postmodum a tua gratia separetur indignus .

Hic Pontifex amovet manus de capite Electi , ac eas ante pectus extensas tenens , dicit :

Suscipiat , te Domine largiente , hodie in bono opere perseverantiam , in adversis constantiam , in tribulationibus tolerantiam , in jejuniis desiderium , in impietatibus misericordiam , in humilitate principatum , in superbia odium , in
fide

fide dilectionem, in doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abstinenciam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam, te tribuente, Domine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apostolis sanctus Stephanus meruit perdurare: totam ab hac die mundanam conversationem despiciat; tua Domine bene & diuine largiente, contemnat presentia, diligat caelestia, desideret sempiterna: sit exemplum & forma iustitiae, ad gubernandam regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculator idoneus inter suos collegas semper efficiatur. Sit magni consilii, industria censurae, & efficacia disciplinae: ita, te Domine tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde ferviens, ut ad brachium supernae vocationis, multiplicato faenore, cum centesimo fructu, coronaque iustitiae, ad caelestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus intelligi possit.

Præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Deinde dicit:

Oremus.

DEus, cui omnis potestas & dignitas famulatur, da huic famulo tuo prosperum suae dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

OMnium, Domine, fons bonorum, iustorumque provectuum munerator, tribue quaesumus huic famulo tuo, adeptam bene gerere dignitatem; & a te sibi praestitam bonis operibus comprobare. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

EXaudi Domine, preces nostras, quas in conspectu tuae majestatis super hunc famulum tuum fundimus, qui vice tui nominis ad gubernationem ovium tuarum statuitur; ut eum respicere, & interveniente beato N. bene & dicere digneris; & qui ad redemptionem, & protectionem nostram

de ca-

de caelo descendisti, & mundo te verum & summum Pastorem exhibuisti, dicens: Ego sum Pastor bonus; te invocamus, te suppliciter deprecamur, ut huic famulo tuo, quem pastoralis officii culmen subire voluisti, tua bonitas adsit, & bene ✠ dictio, omnibus diebus vitæ suæ. Protege eum, Domine, & defende ab omnibus visibilium, & invisibilium adversitatibus inimicorum; dirige gressus ejus in viam pacis, & justitiæ; & largire tuarum dona virtutum, justitiam, temperantiam, fortitudinem, prudentiam, charitatem, sobrietatem, patientiam, longanimitatem, constantiam insuperabilem, fidem non fictam, spem inconcussam, mentem devotam, humilitatem perfectam, intelligentiam rectam, benignitatem, modestiam, unanimi-
tatem, pacem, concordiam, castitatem, abstinentiam, vigilantiam, discretionem, rectitudinem, scientiam, pietatem, consilium, & in cunctis actibus bonis inviolatam perseverantiam. Aufer, Domine Jesu Christe, ab eo, quidquid animæ nocivum; superbiam, jactantiam, vanam gloriam, elationem, & quidquid ad ultimum tibi displicens esse potest. Circumda eum interius, & exterius tuæ protectionis auxilio; ut te defensore, sit tutus; te protegente, securus; te docente, sciens. Ostende ei viam, per quam ambulet; tribue ei thesaurum sapientiæ, ut sciat, & habeat unde nova & vetera proferat. Fac eum in omnibus tua sequi vestigia, & sua ministratio-
ne gaudium bonum adipisci; ut post hujus sæculi excursus, cum ante tribunal tuum venerit, cum multiplici fructu animarum, illud ei præmium largiaris cum omnibus, quos tibi præsentabit, quod fidelibus dispensatoribus tuis, pro tuo nomine laborantibus in terris, te promissisti daturum esse in cælis. Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postea sedens Pontifex, accepta mitra, dat ei ambabus manibus tangenti, & recipienti Regulam, dicens:

Accipe Regulam a sanctis Patribus traditam ad regendum, custodiendumque gregem tibi a Deo creditum, quantum Deus ipse te confortaverit, & fragilitas humana permiserit. Accipe gregis Dominici paternam providentiam, & animarum procurationem: & per divinæ legis incedendo præcepta, sis ei dux ad cælestis hæreditatis pascua, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Dein-

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans benedicit baculum pastorem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanæ, Deus, bene & dic baculum istum; & quod in eo exterius designatur, interiorius in moribus huius famuli tui, propitiationis tuæ clementia operetur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergit illum aqua benedicta. Tum sedens accipit mitram: & stans tradit baculum Abbati coram se genuflexo ambabus manibus illum capienti, dicens:

Accepe baculum pastoralis officii, quem præferas ceteræ væ tibi commissæ; ut sis in corrigendis vitiis pie faviens; & cum iratus fueris, misericordiæ memor eris.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, & benedicit annulum, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Creator, & conservator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis; tu Domine, emitte benedictionem tuam super hunc annulum; ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei signo insignitus inceserit, in virtute cælestis defensionis, ad æternam sibi proficiat salutem. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post hæc aspergit annulum aqua benedicta; sedet cum mitra & annulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit, dicens.

Accepe annulum, fidei scilicet signaculum; quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias.

Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

Oremus.

TE omnipotens, & piissime Domine, deprecamur, hunc famulum tuum propitius intueri; ut gratia tua auxiliante, in sua subditorumque conversatione præcepta sanctæ regulæ efficaciter studeat adimplere, ut una cum commisso sibi grege perpetua potiatur beatitudine. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His expeditis, Pontifex accipit Abbatem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes. Tum surgens Pontifex accedit ad altare, si Missa legitur: si vero cantatur, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, & ibi prosequitur Missam usque ad Offertorium, inclusive.

Abbas autem redit cum Assistentibus ad cappellam suam; & ibi in altari suo similiter Missam prosequitur usque ad Offertorium, inclusive; quo dicto, Pontifex sedet ante altare in faldistorio cum mitra, & Abbas ante eum medius inter Assistentes reducitur, & coram eo genuflexus, offert ei duo intorticia accensa, duos panes, & duo barilia vini plena, & Pontificis predicta recipientis manum reverenter osculatur, deinde surgit Abbas; Pontifex vero lavat manus, & accedit ad altare, ac prosequitur Missam; Abbas vero ante scabellum, super quod coram se habeat Missale in loco convenienti; medius inter Assistentes suos genuflexus, legit totam Missam, exceptis verbis consecrationis, quæ non proferet.

Pro Abbate benedicto, cum Secreta diei sub uno Per Dominum, per Pontificem dicitur.

Secreta.

M Unera nostra, quæsumus, Domine, suscipe placatus; & hunc famulum tuum semper, & ubique misericorditer protege. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Per Abbatem dicitur.

Secreta.

M Unera, quæsumus, Domine, suscipe placatus; & me famulum tuum semper, & ubique misericorditer protege. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Dicta Oratione: Domine Jesu Christe, qui &c. per Pontificem, & Abbatem, Abbas accedit ad altare, ad dexteram Pontificis, & ambo osculantur altare. Tum Pontifex dat pacem Abbati, dicens: Pax tecum.

Cui Abbas respondet: Et cum spiritu tuo.

Et redit ad suum scabellum, & dat pacem Assistentibus suis, primum seniori, tum alteri, singulis dicens: Pax tecum.

Et illi respondent : Et cum spiritu tuo .

Deinde postquam Pontifex se de Corpore , & Sanguine , (quem totum sumere debet) communicaverit , & antequam se purificet , communicat Abbatem genuflexum de Corpore tantum . Tum Pontifex , accepta mitra , lavat manus ; & prosequitur Missam , usque ad finem . Abbas etiam in scabello suo Missam perficit .

Postcommunio , quæ dicitur sub uno Per Dominum , cum Postcommunionem diei per Pontificem .

Postcommunio .

HÆC nos communio , Domine , purget a crimine ; & hunc famulum tuum benigna pietate conservet . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Per Abbatem dicitur .

Postcommunio .

HÆC nos communio , Domine , purget a crimine ; & me famulum tuum benigna pietate conservet . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Pontifex in fine dat benedictionem solemnem ; qua data , si Abbas est de mitra , reponitur faldistorium ante medium Altaris , Pontifex cum mitra in eo sedet , Abbas vero bivetum in capite tenens coram eo genuflectit . Tunc Pontifex , deposita mitra , surgit , & benedicit mitram , si non sit benedicta , dicens :

Oremus .

Domine Deus , Pater omnipotens , cujus præclara bonitas est , & virtus immensa , a qua omne datum optimum , & omne donum perfectum , totiusque decoris ornamentum , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Abbatis capiti imponendam . Per Christum Dominum nostrum . *Rx. Amen .*

Et mox eam aspergit aqua benedicta , deinde sedens cum mitra , imponit eam capiti Abbatis , dicens :

Imponimus , Domine , capiti hujus famuli tui Abbatis galeam munitionis , & salutis ; quatenus decorata facie , & armato capite cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat

reat adversariis veritatis ; & , te ei largiente gratiam , impugnator eorum robustus existat , qui Moyſis famuli tui faciem ex tui sermonis confortio decoratam , lucidissimis tuæ claritatis ac veritatis cornibus insignisti , & capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Deinde , si chirothecæ non sint benedictæ , surgit Pontifex mitra deposita , & eas benedicit , dicens :

Oremus .

Omnipotens creator , qui homini ad imaginem tuam condito , manus discretionem insignitas , tamquam organum intelligentiæ ad recte operandum dedisti ; quas servari mundas præcepisti , ut in eis anima digne portaretur , & tua in eis digne consecrarentur mysteria , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare dignare manuum hæc tegumenta ; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum , his velare manus suas cum humilitate voluerit , tam cordis , quam operis ei munditiam , tua misericordia subministret . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Et aspergit eas aqua benedicta . Deinde , accepta mitra , sedet & imponit illas manibus Abbatis , extracto prius illi annulo Pontificali , dicens :

Circumda , Domine , manus hujus ministri tui munditia novi hominis , qui de cælo descendit , ut quemadmodum Jacob dilectus tuus , pelliculis hoedorum opertis manibus , paternam benedictionem , oblato patri cibo potuque gratissimo , impetravit , sic & iste , oblata per manus suas hostia salutari , gratiæ tuæ benedictionem impetrare mereatur . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui in similitudinem carnis peccati , tibi pro nobis obtulit semetipsum . *R.* Amen .

Et statim imponit ei annulum . Si Abbas non sit de mitra , omnia , quæ post benedictionem , finita Missa , per Pontificem datam , posita sunt , prætermittuntur . Tum Pontifex mitram in capite tenens , campanis pulsantibus , si sit in monasterio Abbatis , ducit illum etiam mitram in capite tenentem , si sit de mitra , ad chorum ; & statuens eum in sede prædecessoris sui , & dans ei baculum pastorem in manu sinistra , dicit :

Accepe plenam , & liberam potestatem regendi hoc monasterium , & congregationem ejus , & omnia , quæ ad illius regimen interius & exterius , spiritualiter & temporaliter pertinere noscuntur .

Si vero benedictio fit extra monasterium suum, Pontifex stans euit illum in faldistorio, quo ipse usus est, ante medium altaris posito, dicens:

STA in iustitia & sanctitate, & tene locum a Deo tibi delegatum; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam tuam.

Et Abbas, si non sit de mitra, biretum sibi ipsi reponit. Deinde Pontifex stans a dexteris Abbatis, versus ad altare, mitra deposita, incipit Hymnum, schola, vel clericis prosequentibus. Te Deum laudamus, ut supra pag. 63.

Et manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni.

Dicto primo versu, surgit Abbas, si sit de mitra, & circuiens per Ecclesiam, associatus a suis Assistentibus cum miris, benedicit populo: rediens ad sedem, seu faldistorium, in quo sedet, & si sit in suo monasterio, recipit omnes monachos suos ad manus, & oris osculum, qui tamen omnes prius ei reverentiam exhibeant. Si vero non sit de mitra, manet sedens in sede, seu faldistorio, cooperto capite a principio Hymni predicti usque ad illius finem, & recipit omnes monachos suos ad osculum, ut supra. Finito Hymno, Pontifex stans sine mitra, a dextris Abbatis cum mitra, (si sit de mitra, alioquin cum bireto,) sedentis, dicit super eum:

Ps. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis,

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Ps. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces nostras, & super huuc famulum tuum spiritum tuæ bene & dictionis emitte; ut cælesti munere ditatus, & tuæ majestatis gratiam possit acquirere, & bene vivendi aliis exemplum præbere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

His

His dictis, Pontifex accepta mitra, vadit ad cornu Evangelii altaris, apud quem stant Assistentes cum mitris. Abbas vero, si sit de mitra, surgit cum mitra, & baculo pastorali, & accedens ante medium altaris, populo solemniter benedicit, dicens: Sit nomen &c.

Postea accedit ad cornu Epistolæ altaris, & ibidem cum mitra, & baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit canendo: Ad multos annos.

Si vero non sit de mitra, omissa benedictione, dicit:

Ad multos annos, ut supra dictum est; quo dicto, Pontifex recipit eum surgentem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes, qui deinde Abbatem Evangelium sancti Joannis In principio erat Verbum, &c. dicentem, inter se medium ad ejus Cappellam reducunt, cum mitra, si ea utitur, & baculo pastorali incedentem. Pontifex vero pacis osculo, ut premititur, Abbati dato, dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

Signat altare, & se; & apud sedem, vel faldistorium deponit sacras vestes. Quibus depositis, Abbas Pontifici, & Assistentibus, pro more, gratias agit; & vadunt in pace omnes.

DE BENEDICTIONE

Abbatis Auctoritate Ordinarii.

Benedicendus Abbas, si non sit provisor a Sede Apostolica, sed per Ordinarium suum, aut ejus auctoritate benedicitur, die statuto pro ejus benedictione Abbatis auctoritate Apostolica, posita sunt. Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta; & sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris preparato. Electus vero in sua cappella indutus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, ac sandaliis, si illis ex privilegio uti possit, & Missa legenda sit, ducitur medius inter duos Abbates Assistentes, superpelliceo, stola, pluviali, & mitra indutos, si sint ad hoc privilegiati, coram Pontifice; cui facta reverentia debita, Electus prosternit se in terram, ante medium altaris; & Pontifex, deposita mitra, surgit, & incipit, schola prosequente Antiphonam. ton.8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem, Quæ

Qua finita, incipit, & dicit cum Assistentibus usque ad finem Psalmum sequentem; quo incepto, sedet cum mitra.

Psalmum 67.

EXurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: * & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficient: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et justī epulentur, & exultent in conspectu Dei: * & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * inter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus, turbabuntur a facie ejus, * patris orphanorum, & judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine; similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus cum egredereris in conspectu populi tui: * cum pertransires in deserto;

Terra mota est, etenim cæli distillaverunt a facie Dei Sinai; * a facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregabis Deus hæreditati tuæ: * & infirmata est, tu vero perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tuæ pauperi, Deus.

Dominus dabit verbum evangelizantibus * virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti: * & speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros pennæ columbæ deargentatæ, * & posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: prosperum iter faciet vobis Deus salutarium nostrorum. Deus

Deus noster, Deus salvos faciendi: * & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Prævenierunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel. Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum: principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ cantate Deo: * psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli, * ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, & fortitudinem plebi suæ, * benedictus Deus.

Gloria Patri. Sicut erat &c.

Deinde repetitur Antiphona. Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, & stans versus ad Electum, dicit:

℣. Salvum fac servum tuum Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eum.

℣. Memor esto congregationis tuæ.

℞. Quam possedisti ab initio.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℞. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus .

OMnipotens sempiterne Deus , qui facis mirabilia magna solus , prætende super hunc famulum tuum , & super congregationes illi commissas spiritum gratiæ salutaris ; & , ut in veritate tibi placeat , perpetuum ei rorem benedictionis infunde . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

Actiones nostras , quæsumus Domine , aspirando præveni , & adjuvando prosequere ; ut cuncta nostra oratio , & operatio , a te semper incipiat , & per te cœpta finiatur . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde surgit Electus , & una cum Assistentibus coram Pontifice genuflectit ; & prior Assistentium dicit Pontifici :

Adest Reverendissime Pater , Electus Monasterii N. quem ad vestram Reverendissimam Paternitatem ex parte conventus ejusdem Monasterii duximus præsentandum , humiliter postulantes a vobis , ut ipsum in Abbatem dicti Monasterii dignemini ordinare .

Tunc Pontifex interrogat eos , dicens :

Scitis illum esse dignum ?

R. Scimus , & testificamur ipsum dignum esse .

Interrogatio .

Fuit ejus electio canonice , & concorditer celebrata ?

R. Fuit .

Pontifex dicit : Deo gratias .

Quo dicto , surgunt omnes ; & sedent in suis scabellis , & Pontifex prosequitur examen , dicens : Antiqua sanctorum Patrum &c. & omnia alia sunt , prout supra pag. 77. in Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica posita sunt .

Finito examine , & manu Pontificis per Electum osculata , eidem Electus ante Pontificem genuflexus , coram se tenens schedulam scriptam , & suo pendenti sigillo sigillatam , debite fidelitatis juramentum Pontifici ordinario suo , præstat in hunc modum .

EGO N. Monasterii N. ordinandus Abbas promitto coram Deo , & Sanctis ejus , & hac solemni fratrum congregatione , fidelitatem , dignamque subjectionem , obedientiam , & reverentiam , matri meæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam cujus jurisdictioni ordinariæ subiectus existit .

Tibi.

Tibique N. Domino meo , ejusdem Ecclesiæ Patriarchæ , vel Archiepiscopo , aut Episcopo , & successoribus tuis , secundum sacrorum Canonum instituta , & prout præcipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum .

Deinde librum Evangeliorum , quem Pontifex super genua sua tenet apertum , inferiori parte ejusdem libri Electo versa , quem ipse Electus , ambabus manibus supra scripturam positus , tangit , dicens :

Sic me Deus adjuvet , & hæc sancta Dei Evangelia .

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit ; qui illa recepta , & mitra deposita , surgit : & facit Confessionem ; & proceditur in omnibus , & per omnia , prout supra ordinatum est
pag.77.

DE BENEDICTIONE ABBATISSÆ.

Electa in Abbatissam , & confirmata , benedici debet in die Dominico , vel aliis , quibus consecrantur Virgines , si non est prius consecrata , & velata ; alioquin fieri potest qualibet die , hoc modo . Pontifex paratus omnibus Pontificalibus ornamentis , apud altare majus paratum , cum sua credentia , & rebus consuetis , procedit in Missa usque ad Alleluja , si dicitur ; sive ultimum versum Tractus , vel Sequentie exclusive . Interim Electa in veste sua audiat Missam in choro , que dici debet de die , cum Collecta pro Electa , sub uno Per Dominum , ut infra , Pontifice celebrante .

Oratio .

DA , quæsumus , Domine , huic famulæ tuæ , quam virginitatis honore dignatus es decorare , inchoati operis consummatum effectum , & ut perfectam tibi offerat plenitudinem , initia sua perducere mereatur ad finem . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Dicto Graduali , seu Tractu , vel Sequentia , usque ad ultimum versum exclusive , Pontifex accedit ad faldistorium ante medium altaris , & ibi sedet cum mitra . Electa vero e Monasterio egressa , associata a duabus matronis senioribus , ac velo ante faciem demisso ; Pontifici presentata , coram eo genuflexa ,

flexa, in manibus habens schedulam scriptam, & suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis iuramentum præstat Pontifici suo ordinario, in hunc modum:

EGO N. Monasterii N. ordinanda Abbatissa, promitto coram Deo, & Sanctis ejus, & hac solemni sororum congregatione, fidelitatem, dignamque subjectionem, obedientiam, & reverentiam, matri meæ Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam, *cujus jurisdictioni ordinaria subiecta existit.* Tibique N. Domino meo, ejusdem Ecclesiæ Patriarchæ, vel Archiepiscopo, aut Episcopo, & successoribus tuis, secundum sacrorum Canonum instituta, & prout præcipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Si vero fuerit exempta, ita præstabit iuramentum:

Ego N. Monasterii N. ordinis sancti N. diœcesis N. ab hac hora in antea, fidelis & obediens ero beato Petro Apostolo, sanctæque Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro Domino N. suisque successoribus canonice intrantibus, & tibi, vel pro tempore existenti meæ religionis Superiori, secundum Regulam sancti Patris nostri N. & prædicti Ordinis constitutiones.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum; inferiori parte ejusdem libri Electæ versa, quem ipsa Electa, ambabus manibus supra scripturam positis, tangit, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit, qui surgit cum mitra, & super faldistorium procumbit. Electa vero prosternit se super tapete ad ejus sinistram; & chorus dicat Litanias prout supra pag. 22. in quibus cum dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in sinistra tenens, versus ad Electam dicit:

UT hanc præsentem Electam bene ✠ dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Deinde dicit:

Ut hanc præsentem Electam bene ✠ dicere, & sancti ✠ facere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Tum iterum procumbit, & perficiuntur Litanie, quibus finitis, surgit Pontifex, Electa adhuc prostrata manente; & stans versus ad illam, deposita mitra, dicit: Pater noster &c.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

℣. Sal-

Ps. Salvam fac ancillam tuam Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eam.

Ps. Hæc accipiet benedictionem a Domino.

R. Et misericordiam a Deo salutari suo.

Ps. Memor esto congregationis tuæ.

R. Quam possedisti ab initio.

Ps. Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum.

R. Ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Ps. Dominus custodiat te ab omni malo.

R. Custodiat animam tuam Dominus.

Ps. Domine Deus virtutum converte nos.

R. Et ostende faciem tuam, & salvi erimus.

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

C Oncede, quæsumus, omnipotens Deus, affectui nostro tuæ miserationis effectum; & hanc famulam tuam, quam ad regimen animarum eligimus, gratiæ tuæ dono prosequere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electione placeamus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

C Unctorem bonorum institutor Deus, qui per Moysen famulum tuum, ad gubernandas Ecclesias præpositos instituisti, tibi supplices fundimus preces, teque devotis mentibus exoramus; ut hanc famulam tuam, quam communis electio famularum tuarum Abbatissam ovium tuarum esse constituit, protectionis tuæ gratia munire digneris; sicque regere subditas, commendatasque oves concedas, ut cum illis omnibus regna cælorum adipiscatur; quatenus, te Domine opitulante, Apostolicis jugiter fulta doctrinis, centesimo cum fructu læta introeat portas paradisi; atque a te, Domine, collaudante audire mereatur, Euge serve bone & fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constitutam, intra in gaudium Domini tui. Quod ipse præstare digneris, qui vivis & regnas Deus.

His dictis, Electa surgit, & ante Pontificem genuflectit, qui prosequitur, manus ante pectus extensas tenens, dicens:

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

W. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

W. Sursum corda .

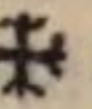
R. Habemus ad Dominum .

W. Gratias agamus Domino Deo nostro .

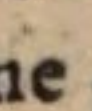
R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, affluentem spiritum tuæ bene dictionis super hanc famulam tuam, nobis orantibus, propitius infunde .

Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis tamen non disjunctis, super caput Electæ; & eas sic tenet, prosequendo:

Et quæ per nostræ manus impositionem hodie Abbatissa constituitur, sancti ficatione tua digna, a te electa permaneat: & numquam postmodum a tua gratia separetur indigna .

Pontifex amovet manus de capite Electæ, prosequens, ante pectus eas extensas tenens:

Suscipiat te, Domine, largiente hodie in bono opere perseverantiam, in adversis constantiam, in tribulationibus tolerantiam, in jejuniis desiderium, in impietatibus misericordiam, in humilitate principatum, in superbia odium, in estionem, in doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abstinenciam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam; te auxiliante, Domine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apostolis sanctus Stephanus meruit perdurare; tua Domine, bene dictione largiente, contemnat præsentia, diligat cælestia, desideret sempiterna: sit exemplum, & forma justitiæ, ad gubernandam, regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculatrix idonea inter suas collegas semper efficiatur: sit magni consilii, industria censuræ, & efficacia disciplinæ: ita, te Domine, tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde serviens, ut ad bravium supernæ vocationis, multiplicato fœnore, cum centesimo fructu, coronaque justitiæ, ad cælestium thesaurorum dona tua perveniat .

Quod sequitur, dicit submissa voce, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur:

Præstante Domino nostro Jesu Christo: qui cum Patre & Spi-

Spiritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum :

Rx. Amen .

Tum Pontifex adhuc sine mitra , ut supra , stans dicit :

Oremus .

DEus , cui omnis potestas & dignitas famulatur , da huic famulæ tuæ prosperum suæ dignitatis effectum , in qua semper te timeat , tibi que jugiter placere contendat . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Oremus .

OMnium , Domine , fons bonorum , justorumque provectuum munerator , tribue quæsumus huic famulæ tuæ adeptam bene gerere dignitatem ; & a te sibi præstitam , bonis operibus comprobare . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Oremus .

COncede , quæsumus , omnipotens Deus , famulæ tuæ , ut ostendendo , & exercendo quæ recta sunt , per exemplum bonorum operum animas suarum instruat subjectarum ; & æternæ remunerationis mercedem a te piissimo Pastore percipiat . Per Christum Dominum nostrum ,

Rx. Amen .

Oremus .

Domine Deus omnipotens , qui sororem Moyse Mariam , præeuntem cum cæteris mulieribus , inter æquoreas undas cum tympanis & choris , lætam ad littus maris venire fecisti : te supplices deprecamur , pro hac fideli famula tua , quæ hodie super universas sibi subditas Abbatissa constituitur ; ut ita monastica , vel canonica norma tueatur cunctas famulas tuas , sibi commissas , quatenus ad æternam gloriam , te auxiliante , cum omnibus illis introeat læta , ibique exultans cum Angelis , canens cantica nova , sequatur Agnum quocumque ierit , Jesum Christum Dominum nostrum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Tum sedet Pontifex , accepta mitra , & tradit Abbatissæ coram se genuflexæ in manibus Regulam , dicens :

Accipe Regulam a sanctis Patribus traditam, ad regendum, castodiendumque gregem tibi a Deo commissum, quantum Deus ipse te confortaverit, & fragilitas humana permiserit. Accipe gregis Dominici maternam providentiam, & animarum procurationem; & per divinæ legis incedendo præcepta, sis ei dux ad cælestis hæreditatis pascua, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde, si prius, dum erat Monialis, non fuit velata; Pontifex, deposita mitra, surgit, & benedicit velum, quod per unum ex ministris coram eo tenetur, dicens:

Oremus.

Suppliciter te, Domine, rogamus, ut super hanc vestem anciliæ tuæ capiti imponendam, bene & dictio tua benigna descendat, & sit vestis hæc benedicta, consecrata, immaculata, & sancta. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

CAput omnium fidelium, Deus, & totius corporis salvator, hoc operimentum velaminis, quod famula tua propter tuum, tuæque genitricis beatissimæ virginis Mariæ amorem suo capiti est impositura, dextera tua sancti & fidei; & hoc, quod per illud mystice datur intelligi, tua semper custodia, corpore pariter & animo incontaminato custodiat; ut, quando ad perpetuam Sanctorum remunerationem venerit, cum prudentibus & ipsa virginibus præparata, te perducente, ad sempiternæ felicitatis nuptias introire mereatur. Qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde aspergit velum ipsum aqua benedicta; tum sedens, accepta mitra, imponit illud super caput Abbatissæ, ita ut dependeat super scapulas, & ante pectus, & usque ad oculos, sic dicens:

Accipe velamen sacrum, quo cognoscaris mundum contempsisse, & te Christo Jesu veraciter humiliterque, toto cordis annisu, sponsam perpetualiter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, & ad vitam perducatur æternam.

R. Amen.

Si vero Abbatissa prius velata fuit, omittuntur prædicta. His finitis, surgunt omnes, & Pontifex procedit in Missa, quam

quam Abbatisa in loco ad partem audit . Incepto a choro Offertorio , & per Pontificem lecto , sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris , accepta mitra ; & Abbatisa , precedentibus eam duobus famulis duo intorticia accensa portantibus , venit de loco suo , associata a duabus matronis , & coram Pontifice genuflectit , ac ei successive dicta duo intorticia offert , & Pontificis ea recipientis manum osculatur ; tum ad locum suum revertitur .

Pontifex vero manus lavat , surgit deposita mitra , & Missam prosequitur .

Secreta .

O Blatis hostiis , quæsumus , Domine , præsentī famulæ tuæ perseverantiam perpetuæ virginitatis accommoda ; ut apertis januis , summi Regis adventu , regnum cæleste cum lætitia mereatur intrare . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit , & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Postquam Pontifex se communicaverit , Abbatisam communicet . Tum , accepta mitra , lavat manus , deinde prosequitur Missam usque ad benedictionem exclusive .

Postcommunio .

R Espice , Domine , famulæ tuæ tibi debitam servitutem , ut inter humanæ fragilitatis incerta , nullis adversitatibus opprimatur , quæ de tua protectione confidit . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Dicto , Ite Missa est , vel Benedicamus Domino , & Placeat &c.

Pontifex cum mitra inthronizat Abbatisam in sede , & si sit in proprio Monasterio , dicit :

A Ccipe plenam , & liberam potestatem regendi hoc Monasterium , & congregationem ejus , & omnia , quæ ad illius regimen interius & exterius , spiritualiter & temporaliter pertinere noscuntur .

Si vero benedictio fit extra Monasterium suum , Pontifex , dicit :

S TA in justitia , & sanctitate , & tene locum a Deo tibi delegatum , potens est enim Deus , ut augeat tibi gratiam suam .

Tunc Pontifex stans a dextris Abbatisse , versus ad altare ;

mitra deposita, incipit cantando, schola prosequente, Hymnum.

Te Deum laudamus. ut supra. pag. 63.

Et dicitur totus, & Pontifex manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni. Interim dum cantatur Hymnus, Abbatissa revertitur ad Monasterium, associata, ut supra, & a Monialibus senioribus excipitur intra portam, atque ad chorum perducitur; ubi Moniales omnes faciunt ei reverentiam, singulariter genuflexæ ante illam, & recipiuntur ab ea benigne ad osculum. Finito Hymno, Pontifex stans sine mitra, sedente Abbatissa in sede sua in choro, super eam dicit:

℣. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

℞. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

℣. Salvam fac ancillam tuam Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in ea.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

F Amulam tuam, Domine, custodia muniat pietatis, ut virginitatis sanctæ propositum, quod, te inspirante, suscepit; te protegente, illæsum custodiat. Per Christum Dominum nostrum.

℞. Amen.

Deinde Pontifex assumpta mitra, benedicit solemniter populo, dicens:

Sit nomen Domini &c.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

DE BENEDICTIONE

Et Consecratione Virginum .

Benedictio , & Consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini , vel in Albis Paschalibus , aut in Natalitiis Apostolorum , seu in Dominicis diebus . Die vero precedenti , hora vespertina , vel etiam mane , antequam Pontifex ad Missam se paret , in loco convenienti , presentantur ei Virgines benedicendæ : qui de earum ætate , & proposito singulariter singulas , videlicet , an annum vigesimum quintum compleverint , si voluntatem , & propositum servandæ Virginitatis habeant , diligenter inquirat ; & insuper seorsum cum qualibet de vita , & conscientia , & carnis integritate . Quo factò super altari in cornu Epistolæ locantur pro virginibus benedicendis vestes , vela , annuli , & torques sive coronæ , tempore suo virginibus tradenda . Deputantur paranymphe Matronæ seniores , & propinquæ earum , quæ Virgines associant ; & præcedunt , collocant , & deducunt ad Pontificem , & reducunt . Ordinatur etiam in Ecclesia pappilio , aut alius locus conveniens paratur , in quo Virgines ipsæ conveniunt , & suo tempore se vestiunt benedictis vestibus . Post hæc , hora congrua , Pontifex paratus omnibus Pontificalibus paramentis , procedit more consueto ad Missam , & in ea usque ad Alleluja , sive ultimum versum Tractus , vel Sequentiæ exclusive .

Missa dicitur de die , cum Collecta pro Virginibus , sub uno Per Dominum .

Oremus .

DA , quæsumus , Domine , his famulabus tuis , quas virginitatis honore dignatus es decorare , inchoati operis consummatum effectum ; & , ut perfectam tibi offerant plenitudinem , initia sua perducere mereantur ad finem . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Dicto Graduali , Tractu , vel Sequentia , usque ad ultimum versum exclusive , Pontifex sedet cum mitra super faldistorium , ante medium altaris præparatum . Virgines vero in

vestibus, quibus in monasterio usæ sunt, sine velis, sine mantellis, & sine cucullis e Monasterio egressæ, associatæ singulæ a duabus matronis senioribus, & propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; & Archipresbyter superpelliceo, & pluviali indutus cantat, competenti voce hanc Antiphonam, ton. 4.

Prudentes virgines aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

Virgines vero audientes vocem Archipresbyteri, & accendentes cereos suos progrediuntur binæ, & binæ. Archipresbyter vero præcedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, & Pontificem coram altari sedentem possint videre, & ipse eas. Tunc idem Archipresbyter in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, virginibus genuflectentibus:

R Everendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut has præsentēs Virgines dignemini benedicere, & consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio desponsare.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter:

Quantum humana fragilitas nosse finit, credo, & testificor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

A Uxiliante Domino Deo, & Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus has præsentēs Virgines benedicere, & consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio desponsare.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens: Venite.

Virgines respondent, Et nunc sequimur.

Surgentes mox feriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontif. eas secundo altius vocat in cantu, dicens: Venite.

Virgines surgentes respondent in cantu, dicentes: Et nunc sequimur in toto corde.

Deinde usque ad medium chori procedunt, & ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertio altius vocat eas in cantu, dicens: Venite filiæ, audite me, timorem Domini docebo vos.

Virgines vero surgentes respondent cantantes Antiphonam.

Et nunc sequimur in toto corde, timemus te, & quærimus faciem tuam videre: Domine, ne confundas nos, sed fac nobis juxta mansuetudinem tuam, & secundum multitudinem misericordiæ tuæ.

Et

Et premissa cantantes Virgines , magis appropinquantes , ascendunt in Presbyterium ; ubi omnes coram Pontifice genuflectunt ; & capita profunde , quasi usque ad terram , inclinant . Deinde singule successive caput aliquantulum erigentes , cantant etiam hunc versum :

Suscipe me , Domine , secundum eloquium tuum , ut non dominetur mei omnis iniustitia .

Quo per singulas dicto , surgunt omnes , & a matronis predictis seriatim ordinantur , stantes ibidem in modum coronæ coram Pontifice , congruo tamen spatio distantes ab eo . Tunc Pontifex hortatur illas publice ad amplectendum , & servandum sanctæ virginitatis propositum , & mox interrogat eas palam , & communiter dicens : Vultis in sanctæ virginitatis proposito perseverare ?

Et singule respondent : Volumus .

Tunc unaquæque sigillatim genuflectit coram eo , & immixtis manibus junctis inter ambas manus Pontificis , Pontifex interrogat quamlibet dicens :

Promittis te virginitatem perpetuo servare ?

Respondet illa : Promitto .

Et Pontifex dicit : Deo gratias .

Illa vero osculatur manus Pontificis , surgitque , & ad suum locum revertitur , & genuflectit . Omnibus autem sic per ordinem expeditis , & ad sua loca reversis , & genuflexis , Pontifex communiter omnes interrogat , dicens :

Vultis benedici , & consecrari , ac Domino nostro Jesu Christo , summi Dei Filio desponsari ?

Respondet omnes : Volumus .

Post hæc Pontifex ante altare super faldistorium procumbit , cum mitra ; & ministri hinc , & inde genuflectunt ; Virgines vero post Pontificem super tapetia , in modum coronæ , se prosternunt , & cantores incipiunt , & prosequuntur Litanias ut supra pag. 22. Et postquam dictum fuerit , & a choro responsum :

Ut omnibus fidelibus &c.

Rx. Te rogamus audi nos .

Pontifex surgit cum mitra , & vertens se ad Virgines prostratas , tenens baculum pastorem in sinistra , in pristino tono dicit , primo :

UT præsentem ancillas tuas bene ✠ dicere digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Ut præsentem ancillas tuas bene ✠ dicere , & sancti ✠ fignare digneris .

Rx. Te

R. Te rogamus audi nos .

Quibus dictis , Pontifex redit ad accubitum , cantoribus Litanias , ubi dimiserant , reassumentibus , & perficientibus . Quibus finitis , surgunt omnes , & dicitur Hymnus . Veni , Creator Spiritus &c. ut supra pag. 38.

Pontifice , sine mitra ante altare genuflexo , incipiente , & choro illum prosequente usque ad finem ; primo versu dicto , Pontifice surgente & usque ad finem ejusdem Hymni sine mitra stante . Hymno dicto , Virgines ad papilionem , seu ad alium locum idoneum proximiorum , ad hoc ordinatum , revertuntur . Pontifex vero coram altari stans , deposita mitra , benedicit Virginum vestes , dicens ;

ψ. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus æternorum bonorum fidelissime promissor , certissime persolutor , qui vestimentum salutis , & indumentum æternæ jucunditatis tuis fidelibus promissisti , clementiam tuam suppliciter exoramus , ut hæc indumenta , humilitatem cordis , & contemptum mundi significantia , quibus famulæ tuæ sancto visibiliter sunt informandæ proposito , propitius bene ✠ dicas ; ut beatæ castitatis habitum , quem , te inspirante , suscipiunt , te protegente custodiant ; & quas venerandæ vestibus promissionis induis temporaliter , beata facias immortalitate vestiri . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Oremus .

Domine Deus , bonarum virtutum dator , & omnium benedictionum largus infusor , te obnixis precibus deprecamur , ut has vestes bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris , quas famulæ tuæ pro indicio cognoscendæ religionis induere se volunt ; ut inter reliquas feminas tibi cognoscantur dicatæ . Per Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

Exaudi , omnipotens Deus , preces nostras : & has vestes , quas famulæ tuæ ad se ipsas operiendas exposcunt , uberrimæ benedictionis imbre perfunde , sicut perfudisti oram
vesti-

vestimentorum Aaron benedictione unguenti , profluentis a capite in barbam ; & sicut benedixisti vestes omnium religionum tibi per omnia placentium , ita eas bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris : ac præsta , clementissime Pater , ut supradictis famulabus tuis , sint hæ vestes salutis protectio , hæ cognitio religionis , hæ initium sanctitatis , hæ contra omnia tela inimici robusta defensio , ut centesimi muneris opulentia , perseverante continentia , ditentur . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Et vestes aqua benedicta aspergit , quæ portantur Virginibus ad locum , ad quem divertunt ; ubi dimissis quotidianis vestibus , induunt benedictas . Pontifex autem stans , ut supra , benedicit vela Virginum , dicens :

Oremus .

Suppliciter te , Domine , rogamus , ut super has vestes ancillarum tuarum capitibus imponendas , bene ✠ dictio tua benigna descendat ; & sint hæ vestes benedictæ , consecratæ , immaculatæ , & sanctæ . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

CAput omnium fidelium Deus , & totius corporis salvator , hæc operimenta velaminum , quæ famulæ tuæ propter tuum , tuæque genitricis beatissimæ virginis Mariæ amorem suis capitibus sunt imposituræ , dextera tua sancti ✠ifica ; & hoc , quod per illa mystice datur intelligi , tua semper custodia , corpore pariter & animo incontaminato custodiant ; ut , quando ad perpetuam Sanctorum remunerationem venerint , cum prudentibus & ipsæ virginibus præparatæ , te perducente , ad sempiternæ felicitatis nuptias introire mereantur . Qui vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit . Post hæc stans adhuc , ut supra , Pontifex benedicit annulos , dicens :

Oremus .

Creator & conservator humani generis , & dator gratiæ spiritualis , & largitor humanæ salutis ; tu , Domine , emitte bene ✠ dictionem tuam super hos annulos ; ut , quæ eos gestaverint , caelesti virtute munitæ , fidem integram ,
fide-

adelitatemque sinceram teneant ; sicut sponsæ Christi virginitatis propositum custodiant , & in castitate perpetua perseverent . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Et aqua benedicta eos aspergit . Tum stans adhuc sine mitra Pontifex , benedicit torques , sive coronas , dicens :

Oremus .

Bene ✠ dic , Domine , ornamenta ista ; & præsta , per invocationem tui nominis , ut quæcumque ea portaverint , si tibi fideliter servierint , coronam , quam illa designant , in celo percipere mereantur . Qui in Trinitate perfecta vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Deinde eas aqua benedicta aspergit . His expletis , Virgines , benedictis vestibus , exceptis velis , indutæ , binæ & binæ , seriatim redeunt ad Pontificem , cantantes Responsorium .

*Regnum mundi , & omnem ornatum sæculi contempsi propter amorem Domini nostri Jesu Christi ; * Quem vidi , quem amavi , in quem credidi , quem dilexi . V. Eructavit cor meum verbum bonum , dico ego opera mea Regi . * Quem vidi .*

Tum disponuntur a parvanymphis ante altare genuflexæ coram Pontifice , in modum coronæ , vultibus demissis . Pontifex vero surgit , mitra deposita , & versus ad eas , dicit :

Oremus .

Respice , Domine , propitius super has famulas tuas , ut sanctæ virginitatis propositum , quod , te inspirante , susceperunt , te gubernante , custodiant . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Deinde dicit competenti voce , extensis manibus ante pectus ,

Præfationem .

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

V. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

V. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere

Vere dignum & iustum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, castorum corporum benignus habitator, & incorruptarum Deus amator animarum; qui humanam substantiam, in primis hominibus diabolica fraude vitiatam, ita in Verbo tuo, per quod omnia facta sunt, reparas, ut eam non solum ad primæ originis innocentiam revoces, sed etiam ad experientiam æternorum bonorum, quæ novo in sæculo sunt habenda, perducas; & obstrictos adhuc conditione mortalium, jam ad similitudinem provehas Angelorum. Respice, Domine, super has famulas tuas, quæ in manu tua, continentiaæ suæ propositum collocantes, tibi devotionem suam offerunt, a quo & ipsæ vota assumpserunt. Quomodo enim animus mortali carne circumdatus, legem naturæ, libertatem licentiæ, vim consuetudinis, & stimulos ætatis evinceret, nisi tu, Deus, per liberum arbitrium hunc in eis amorem virginitatis clementer accenderes, tu hanc cupiditatem in earum cordibus benignus aleres, tu fortitudinem ministrares? Effusa namque in omnes gentes gratia tua ex omni natione, quæ sub cælo est, in stellarum innumerabilem numerum novi Testamenti hæredibus adoptatis, inter cæteras virtutes, quas filiis tuis non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, sed de Spiritu sancto tuo genitis indidisti, etiam hoc donum in quasdam mentes de largitatis tuæ fonte defluxit; ut cum honorem nuptiarum nulla interdicta minuerent, ac super sanctum conjugium nuptialis benedictio permaneret, existerent tamen sublimiores animæ, quæ in viri, ac mulieris copula fastidirent connubium, concupiscerent Sacramentum, nec imitarentur, quod nuptiis agitur, sed diligerent quod nuptiis prænotatur. Agnovit autorem suum beata virginitas, & æmula integritatis Angelicæ, illius thalamo, illius cubiculo se devovit, qui sic perpetuæ virginitatis est sponsus, quemadmodum perpetuæ virginitatis est filius. Implorantibus ergo auxilium tuum, Domine, & confirmari se benedictionis tuæ consecratione cupientibus, da protectionis tuæ munimen, & regimen, ne hostis antiquus, qui excellentiora studia subtilioribus infestat insidiis, ad obscurandam perfectæ continentiaæ palmam, per aliquam mentis serpat incuriam, & rapiat de proposito virginum, quod etiam moribus decet inesse nuptiarum. Sit in eis, Domine, per donum Spiritus tui prudens modestia, sapiens benignitas, gravis lenitas, casta libertas. In charitate ferveant, & nihil extra te diligant. Laudabiliter vi-

vant,

vant, laudarique non appetant. Te in sanctitate corporis, te in animæ suæ puritate glorificent. Amore te timeant, amore tibi serviant. Tu eis sis honor, tu gaudium, tu voluntas; tu in mœrore solatium; tu in ambiguitate consilium; tu in injuria defensio; in tribulatione patientia; in paupertate abundantia; in jejuniis cibus, in infirmitate medicina. In te habeant omnia, quem diligere appetant super omnia, per te, quod sunt professæ, custodiant. Scrutatori pectorum non corpore placituræ, sed mente, transeant in numerum puellarum sapientum, ut cælestem sponsum, virtutum accensis lampadibus, cum oleo præparationis expectent, nec turbatæ improvise Regis adventu, sed securæ, cum lumine, & præcedentium virginum choro junctæ, jucundanter occurrant. Et ne excludantur cum stultis, sed regalem januam cum sapientibus virginibus licenter introeant, & in Agni tui perpetuo comitatu probabiles mansura castitate permaneant. Quatenus centesimi fructus, dono virginis decorari, te donante, mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiat:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequens, Responsorium. ton. 2.

Veni, Electa mea, & ponam in te thronum meum: * Quia concupivit rex speciem tuam. R. Audi, filia, & vide, & inclina aurem tuam. * Quia

Incepto Responso, sedet Pontifex cum mitra, & eo finito, surgunt Virgines; & duæ primæ ex eis presentantur a paranymphis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantant simul Antiphonam, ton. 2.

Ancilla Christi sum, ideo me ostendo servilem habere personam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palam, dicens:

Vultis persistere in sancta virginitate, quam professæ estis?

Et illæ simul respondent: Volumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cujuslibet, quod dependeat super scapulas, & super pectus, & usque ad oculos singulis, dicens:

Accipe velamen sacrum , quo cognoscaris mundum contempnissse , & te Christo Jesu veraciter humiliterque , toto cordis annisu , sponsam perpetualiter subdidisse , qui te ab omni malo defendat , & ad vitam perducatur æternam .

R. Amen .

Ambabus velatis , ambæ simul genuflexæ , ut erant , cantant hanc Antiphonam , ton.7.

Posuit signum in faciem meam , ut nullum præter eum amatorem admittam .

Quo facto reducunt a matronis prædictis ad loca ordinis sui , ubi prius erant ; & aliæ duæ , quæ post illas in ordine sequuntur , presentantur Pontifici , coram quo simili modo genua flectunt , cantant , & velantur , ut primæ . Omnibus autem sic velatis , deposita mitra , surgit Pontifex , & stans versus ad illas , dicit :

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

FAmulas tuas , Domine , tuæ custodia muniat pietatis , ut virginitatis sanctæ propositum , quod , te inspirante , susceperunt , te protegente , illæsum custodiant . Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Tum Pontifex accepta mitra , vocat Virgines , incipiens Antiphonam , schola prosequente , ton.7.

Desponsari , dilecta , veni , hiems transiit , turtur canit , vineæ florentes redolent .

Qua incepta , sedet Pontifex cum mitra , & ea finita , ille , quæ primæ venerant ad recipiendum velum , presentantur Pontifici a matronis prædictis , eo modo & ordine , sicut prius . Tunc Pontifex accipiens anulum cum dextera sua , & dexteram manum virginis cum sinistra manu sua , & mittens anulum ipsum digito annulari dexterae manus virginis , desponsat illas Jesu Christo , dicens singulis :

DEsponso te Jesu Christo , Filio summi Patris , qui te illæsam custodiat . Accipe ergo anulum fidei , signaculum Spiritus sancti ; ut sponsa Dei voceris , & si ei fideliter servieris , in perpetuum coroneris . In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti .

R. Amen .

Quo facto , ambæ simul genuflexæ , decantant Antiphonam , ton.7.

Ipsi

Ipsi sum desponsata, cui Angeli serviunt, ejus pulchritudinem sol & luna mirantur.

Qua cantata, reducuntur a matronis prædictis ad loca sua, & alie duæ, quæ illas sequuntur in ordine, præsentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, & desponsantur, modo præmisso. Omnibus ergo sic seriatim desponsatis, & ad loca sua reductis, omnes genuflexæ simul levant in altum, & ostendunt dexterarum manus, cantantes hanc Antiphonam, ton.7.

Annulo suo subarrhavit me Dominus meus Jesu Christus, & tamquam sponfam decoravit me corona.

Deinde Pontifex cum mitra surgit, & stans versus ad illas, dicit:

Bene & dicat vos conditor cæli, & terræ, & Deus Pater omnipotens, qui vos eligere dignatus est, ad beatæ Mariæ matris Domini nostri Jesu Christi consortium; ut integram, & immaculatam virginitatem, quam professæ estis, eorum Deo, & Angelis ejus conservetis; propositum teneatis; castitatem diligatis; patientiam custodiatis; ut coronam virginitatis accipere mereamini. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex cum mitra stans, iterum vocat illas in cantu, inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam, ton.7.

Veni sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus præparavit in æternum.

Incepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra, & ea finita, præsentantur ei a paranymphis duæ primæ Virgines, ut prius, coram eo genuflexæ. Ipse autem torquem, sive coronam accipiens, imponit capiti cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

Accipe coronam virginalis excellentiæ, ut, sicut per manus nostras coronaris in terris, ita a Christo gloria & honore coronari merearis in cælis. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Et mox ambæ simul decantant hanc Antiphonam, ton.7.

Induit me Dominus cyclade auro texta, & immensis monilibus ornavit me.

Qua cantata, reducuntur a matronis prædictis ad loca sua, & alie præsentantur, quæ simili modo genuflectunt, cantant, & coronantur. Omnibus coronatis, & ad loca sua re-
du-

ductis , & stantibus , Pontifex , deposita mitra , surgit , & stans versus ad illas , dicit :

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DA , quæsumus , omnipotens Deus , ut hæ famulæ tuæ , quæ pro spe retributionis æternæ tibi Domino Deo desiderant consecrari , plena fide , animoque in sancto proposito permaneant . Tribue eis , Domine , humilitatem , castitatem , obedientiam , charitatem , & omnium bonorum operum quantitatem : ut ad meritum æternæ gloriæ possint pervenire . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde omnibus simul genua flectentibus , Pontifex stans , ut prius , sine mitra , dicit hanc Orationem .

Oremus .

TE invocamus , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , super has famulas tuas , quæ tibi voverunt pura mente , mundoque corde servire ; ut eas sociare digneris inter illos centum quadraginta quatuor millia , qui virgines permanferunt , & se cum mulieribus non coinquinaverunt ; in quorum ore dolus non est inventus : ita & has famulas tuas facias permanere immaculatas usque in finem . Per immaculatum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Qua finita , Virgines surgentes , simul cantant Antiphonam , ton. I .

Ecce quod concupivi , jam video ; quod speravi , jam teneo : illi sum juncta in cælis , quam in terris posita , tota devotione dilexi .

Post hæc Pontifex junctis ante pectus manibus , dicit super illas stantes , humiliter inclinatas , benedictionem :

DEus plasmator corporum , afflator animarum , qui nullam spernis ætatem , nullum sexum reprobas , nullam conditionem gratia tua ducis indignam , sed omnium æqualis creator es , & redemptor ; tu has famulas tuas , quas ex omni numero gregis , ut bonus pastor , ad conservandam coronam perpetuæ virginitatis , & castimoniam animæ eligere dignatus es , tuæ protectionis scuto circumtege , & ad omne opus vir-

virtutis & gloriæ, magistrante sapientia, præpara, ut vincentes carnis illecebras, & illicita connubia recusantes, insolubilem Filii tui Domini nostri Jesu Christi copulam mereantur. His petimus, Domine, arma suggeras, non carnalia, sed spiritus virtute potentia, ut, te muniente earum sensus & membra, in earum corporibus, & animabus non possit dominari peccatum; ac sub tua gratia vivere cupientibus, nihil sibi defensor malorum, & inimicus bonorum de his vasis nomini tuo consecratis prævaleat vindicare. Omnem etiam nocivum calorem imber gratiæ tuæ cælestis extinguat, lumen vero perpetuæ castitatis accendat; facies pudica scandalis non pateat, neque incautis occasionem tribuat negligentia delinquendi. Sitque in eis casta virginitas: sint ornatae pariter & armatae fide integra, spe certa, charitate sincera: ut, præparato animo ad continentiam, virtus tanta præstetur, quæ superet diaboli universa figmenta: & contemnendo præsentia, futura sectentur: jejunia epulis carnalibus præferant: lectiones sacras & orationes conviviiis & potationibus anteponant: ut orationibus pastæ, & eruditionibus expletæ, illuminatæ vigiliis, opus gratiæ virginalis exercent. His igitur virtutum armis has tuas famulas interiorius exteriorisque communiens, præsta, inoffensum cursum virginitatis implere. Per Christum Dominum nostrum.

Rx. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas:

Benedicat vos Deus Pater, & Filius, & Spiritus sanctus omni benedictione spiritali: ut manentes semper incorruptæ, inviolatæ, & immaculatæ, sub vestimento sanctæ Mariæ matris Domini nostri Jesu Christi, requiescat super vos Spiritus septiformis gratiæ, spiritus sapientiæ & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis, spiritus scientiæ & pietatis: & repleat vos spiritus timoris Domini, fragiles solidet, invalidasque confirmet, cogitationes sanctas instituat, actus probet, opera perficiat, charitate ædificet, sapientia illuminet, castitate muniat, scientia instruat, fide firmet, in virtute multiplicet, in sanctitate sublimet, ad patientiam præparet, ad obedientiam subdat, sobrias protegat, & pudicas in infirmitate visitet, in dolore relevet, in tentatione custodiat, in prosperitate temperet, in iracundia mitiget, in iniquitate emundet, infundat gratiam, remittat offensam, tribuat disciplinam. Ut his & similibus virtutibus fultæ, & sanctis operibus illustratæ,

tæ, illa semper studeatis agere, quæ digna fiant remuneratione. Illum habeatis testem, quem habituræ estis iudicem, & vos aptetis, ut præfulgentem gestetis in manu lampadem: intraturæ sponsi thalamum, occurratis cum gaudio, & nihil in vobis reperiatur foetidum, nihil fordidum, nihil occultum, nihil corruptum, nihil inhonestum, sed niveas & candidas animas, corporaque lucida, atque splendida, ut, cum ille dies tremendus remunerationis iustorum, retributionisque malorum advenerit, non inveniat in vobis ultrix flamma, quod urat, sed divina pietas, quod coronet; quas jam in hoc sæculo conversatio religiosa mundavit, ut ad tribunal æterni Regis ascensuræ, celsaque palatia, cum iisdem mereamini habere protectionem, qui sequuntur Agnum, & cantant canticum novum sine cessatione, illic percepturæ præmium post laborem, semperque maneatis in viventium regione. Atque ipse benedicat vos de cælis, qui per crucis passionem humanum genus est dignatus venire in terris redimere, Jesus Christus Dominus noster, qui cum æterno Patre & Spiritu sancto in unitate perfecta vivit Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex sedens cum mitra, publica voce anathema ponit; ne quis eas a divino servitio, quæ vexillo castitatis subiectæ sunt, abducatur; nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, firmiter, & sub interminatione anathematis inhibemus; ne quis præsentem Virgines, seu sanctimoniales a divino servitio, cui sub vexillo castitatis subiectæ sunt, abducatur; nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, maledictus sit in domo, & extra domum; maledictus in civitate, & in agro; maledictus vigilando, & dormiendo; maledictus manducando, & bibendo; maledictus ambulando, & sedendo, maledicta sint caro ejus & ossa, a planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis, quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleatur nomen ejus de libro viventium, & cum iustis non scribatur. Fiat pars, & hæreditas ejus cum Cain fratricida, cum Dathan, & Abiron, cum Anania, & Saphira, cum Simone mago, & Juda proditore, & cum eis, qui dixerunt Deo: Recede a nobis, semitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die

in die iudicii ; devoret eum ignis perpetuus cum diabolo , & angelis ejus , nisi restituerit , & ad emendationem venerit .
Fiat , fiat .

Tum dicitur , Alleluja , sive ultimus versus Tractus , vel Sequentie , & cetera usque ad Offertorium inclusive , Virginitibus in ordine suo manentibus .

Offertorio dicto , singule Virgines consecrate , velatis capitibus , ad manus Pontificis in faldistorio ante medium altaris cum mitra sedentis , offerunt , coram eo genuflexæ , quælibet candelam accensam .

Interim parantur pro eis tot Hostiæ consecrandæ , quot sunt ipsæ numero . Facta oblatione , Pontifex cum mitra sedens lavat manus ; deinde , deposita mitra , surgit , & prosequitur Missam , more consueto .

Secræta .

O Blatis hostiis , quæsumus , Domine , præsentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuæ virginitatis accommoda ; ut apertis januis , summi Regis adventu , regnum cæleste cum lætitia mereantur intrare . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Postquam Pontifex se de Corpore , & Sanguine communicaverit , tum accedunt ad supremum gradum altaris Virgines ipsæ binæ & binæ , & ibidem genuflectunt , Pontifex vero singulas communicat , & omnibus communicatis ipsæ Virgines ante altare , ut in Missa fuerunt genuflexæ , simul cantant Antiphonam , ton. 1 .

Mel & lac ex ejus ore suscepi , & sanguis ejus ornavit genas meas .

Interam Pontifex ablutionem sumit ; tum , accepta mitra , trans lavat manus , deinde perficit Missam .

Postcommunio .

D Eus , qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti , respice super has famulas tuas , & quæ castigationibus assiduis postulant , tua consolatione percipiant . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit , & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Missæ

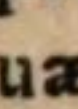
Missa finita , Pontifex dat benedictionem solemnem .

Et , quia in nonnullis Monasteriis est consuetudo , quod loco Diaconissatus , Virginibus consecratis datur facultas incipiendi Horas canonicas , & legendi Officium in Ecclesia ; Pontifex stans ante altare sine mitra , Virginibus consecratis coram eo genuflexis , dicit :

Ps. Dominus vobiscum .

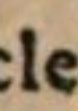
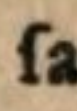
Rx. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

EXaudi , Domine , preces nostras , & super has famulas tuas spiritum tuæ bene dictionis emitte ; ut celesti munere ditatae , & tuæ majestatis gratiam possint acquirere , & bene vivendi aliis exemplum præbere . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Tum sedet Pontifex , accepta mitra , & tradit Breviarium illis , ambabus manibus ipsum tangentibus , dicens :

Accipite librum , ut incipiatis Horas canonicas , & legatis Officium in Ecclesia . In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti .

Surgit Pontifex , mitra deposita , & conversus ad altare incipit Hymnum , Te Deum laudamus , quem chorus prosequitur usque ad finem , ut supra pag.63. & eo finito , duæ ex choro dicunt :

Ps. Confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis .

Respondet chorus .

Rx. A templo sancto tuo , quod est in Jerusalem .

Et Pontifex stans in cornu Epistolæ altaris , conversus ad altare , ex libro ibidem super altari posito , dicit :

Actiones nostras , quæsumus , Domine , aspirando præveni , & adjuvando prosequere ; ut cuncta nostra oratio , & operatio a te semper incipiat , & per te cœpta finiatur . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Post hæc Virgines consecratae revertuntur ad portam Monasterii , ubi Pontifex eas coram se genuflexas præsentat Abbatisse similiter genuflexæ , dicens :

Vide , quomodo istas consecratas Deo serves , & representes immaculatas ; redditura pro eis rationem , ante tribunal sponsi earum , venturi judicis .

Tum Pontifex redit ad Ecclesiam , dicens :

Dominus vobiscum .

Initium sancti Evangelii secundum Joannem .

In principio &c.

Et sacris vestibus depositis , vadit in pace .

DE BENEDICTIONE

Et Coronatione Regis .

CUM Rex est coronandus , Episcopi regni ad civitatem , ubi coronatio fieri debet , convocantur . Rex triduanum jejunium devote peragit per hebdomadam præcedentem , videlicet quarta , & sexta feria , & sabbato . Dominica vero proxima sequenti coronatur , qua ipse Rex se ad communionem parat . Ecclesia vero ipsa Metropolitana , si-ve Cathedralis , ubi solemnitas celebrabitur , paratur , & ornatur , quo melius fieri poterit . Ad altare majus parantur ea , quæ consueta sunt parari , Pontifice celebrante ; & credentia juxta altare cum rebus opportunis . Super altare ponitur gladius , corona , & sceptrum Regi danda , & oleum Catechumenorum , bombyx ad lingendum , & extergendum brachium Regis , & inter scapulas post unctionem , fascia ad ligandum bombycem in brachio . Paratur in Ecclesia in loco competenti thalamus , si-ve suggestum pro Rege , in quo sit regalis sedes ornata , & thalamus ipse sit ornatus pannis sericeis , & aureis . Sed advertendum est , quod altitudo thalami non sit major quam gradus supremus altaris . Paratur etiam in loco convenienti tentorium , si-ve papilio , sub quo Rex vestes regales , pro regni consuetudine , quæ ibidem pro eo parantur , suo tempore recipit . Et si Regina etiam simul est coronanda , paratur pro ea alius thalamus , non longe a regio , sed illo aliquantulum humilior ; & ita sunt situandi thalami , ut inde possint videri altare , & Pontifex celebrans . Parantur etiam ante altare hinc & inde sedes , pro numero Episcoporum coronationi interessentium .

Die autem Dominica , qua Rex benedicendus , & coronandus est , omnes Episcopi conveniunt mane in Ecclesia , in qua hoc fieri debet ; & Metropolitanus , si-ve Pontifex , ad quem spectat , parat se solemniter cum ministris , Missam celebraturus , paramentis tempori convenientibus . Episcopi vero induuntur supra rochetum (vel supra superpelliceum , si sint religiosi) amictu , stola , pluviali albo , & mitra simplici . Quibus omnibus paratis , Metropolitanus in faldistorio

rio ante medium altaris posito sedet cum mitra, & Episcopi parati hinc & inde, super sedibus pro eis paratis, quasi in modum coronæ sedentes, sibi assistunt. Interim, Rex vestibus militaribus indutus, cum suis Prælatiis domesticis non paratis, ac Baronibus, Nobilibus, & aliis venit ad Ecclesiam; & cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis veniunt ei obviam, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se medium, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt, cui Rex caput inclinans, humilem reverentiam exhibet, qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit intelligibili voce:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut præsentem egregium militem ad dignitatem Regiam sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illum esse dignum, & utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, & credimus eum esse dignum, & utilem Ecclesiæ Dei, & ad regimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo gratias.

Tunc sedet Rex medius inter duos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitano, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, junior ad sinistram Regis se collocat, ita ut & ipsi ad alterutrum fac. vertant. Quibus sic sedentibus postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandum Regem admonet, dicens:

CUM hodie per manus nostras, optime Princeps, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem, & Regni insignia sis suscepturus; bene est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie fuscipis dignitatem, & regendi fideles populos tibi commissos curam sumis. Præclarum fane inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quod omnis potestas a Domino Deo est, per quem Reges regnant, & legum conditores iusta decernunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditurus. Primum, pietatem fervabis, Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde coles. Christianam religionem, ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professus es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defen-

des. Ecclesiarum Prælati, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcusse administrabis, bonis præmia, noxiis debitas pœnas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te adeuntibus benignum, mansuetum, atque affabilem, pro Regia tua dignitate te præbebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare, præmiumque benefactorum tuorum, non in terris, sed in cælo expectare videaris. Quod ipso præstare dignetur, qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum.

R. Amen.

*Rex Electus accedit ad Metropolitanum, & coram eo, de-
recto capite, genuflexus, facit hanc professionem, dicens:*

EGO N. Deo annuente, futurus Rex N. profiteor, & promitto coram Deo & Angelis ejus, deinceps legem, justitiam & pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto pro posse & nosse, facere ac servare; salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum & canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus, & Regibus, Ecclesiis collata, & reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus, & ~~et ceteris~~ ^{et ceteris} congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Postea Rex electus Metropolitanam manum reverenter osculatur.

His expeditis, illo genuflexo manente, Metropolitanus, deposita mitra, surgit & stans versus ad ipsum coronandum, dicit competentem voce sequentem Orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, similiter sine mitris stantes, dicunt etiam omnia alia benedictionem & coronationem ipsam concernentia, voce submissa, Metropolitanum tamen in omnibus observantes, & imitantes.

Oremus.

OMnipotens sempiterne Deus, creator omnium, Imperator Angelorum, Rex regum, & Dominus dominantium, qui Abraham fidelem servum tuum de hostibus triumphare

phare fecisti , Moyſi , & Joſue populo tuo prælatiſ multiplicem victoriam tribuiſti , humilemque David puerum tuum regni faſtigio ſublimaviſti , & Salomonem ſapientiæ paciſque ineffabili munere ditaviſti ; reſpice , quæſumus , Domine , ad preces humilitatiſ noſtræ ; & ſuper hunc famulum tuum No- quem ſupplici devotione in Regem eligimus , bene ꝛ di- ctionum tuarum dona multiplica , eumque dexteræ tuæ po- tentia ſemper , & ubique circumda ; quatenus prædicti A- brahæ fidelitate firmatus , Moyſi manſuetudine fretus , Jo- ſue fortitudine munitus , David humilitate exaltatus , Salo- moniſ ſapientia decoratus , tibi in omnibus complaceat , & per tramitem juſtitiaſ inoffenſo grefſu ſemper incedat ; tuæ quoque protectioniſ galea munitus , & ſcuto inſuperabili ju- giter proteſtus , armiſque cæleſtibus circumdatus , optabilis de hoſtibus ſanctæ cruciſ Chriſti victoriæ triumphum felici- ter capiat , terroremque ſuæ potentiæ illiſ inferat , & pa- cem tibi militantiſ lætanter reportet . Per Chriſtum Do- minum noſtrum , qui virtute ſanctæ cruciſ tartara deſtruxit , regnoque diaboli ſuperato , ad cæloſ victor aſcendit , in quo poteſtas omniſ , regniſque conſiſtit victoria , qui eſt gloria hu- milium , & vita ſaluſque populorum , qui tecum vivit & re- gnat in unitate Spirituſ ſancti Deus , per omnia ſæcula ſæ- culorum .

Rx. Amen .

Post hæc Metropolitanus cum mitra procumbit ſupra ſaldi- ſtorium . Rex vero ad ejus ſiniſtram in terram ſe proſternit , aliis Prælatiſ paratiſ ante ſedeſ ſuaſ ſimiliter procumbentibuſ . Tunc cantoreſ incipiunt , & proſequuntur Litaniaſ , ut ſupra pag. 22. choro reſpondente . Cum dictum fuerit ,

Ut omniſ ſidelibuſ &c.

Rx. Te rogamuſ audi noſ .

Metropolitanuſ ſurgit , & accepto baculo paſtorali in ſini- ſtram manum , ſuper electum Regem proſtratum , dicit :

Ut hunc electum in Regem coronandum bene ꝛ dicere di- gneriſ .

Rx. Te rogamuſ audi noſ .

Secundo dicit :

Ut hunc electum in Regem coronandum bene ꝛ dicere , & conſe ꝛ crare digneriſ .

Rx. Te rogamuſ audi noſ .

Producendo ſemper ſuper eum ſignum cruciſ . Idem dicunt , & faciunt Episcopuſ parati , genuflexi tamen permanenteſ . Quo dicto , Metropolitanuſ redit ad accubitum , cantoribuſ reſu- men-

mentibus & perficientibus Litanias . Quibus finitis , Metropolitanus , deposita mitra , surgit , illo prostrato , atque Episcopis , deposita mitra , genuflexis manentibus , versus ad coronandum , dicit :

Pater noster .

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℟. Sed libera nos a malo .

℣. Salvum fac servum tuum , Domine .

℟. Deus meus sperantem in te .

℣. Esto ei , Domine , turris fortitudinis .

℟. A facie inimici .

℣. Nihil proficiat inimicus in eo .

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei .

℣. Domine exaudi orationem meam .

℟. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

℟. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Præstende , Domine , huic famulo tuo dexteram cælestis auxilii ; ut te toto corde perquirat , & quæ digne postulat , consequi mereatur .

Actiones nostras , quæsumus Domine , aspirando præveni , & adjuvando prosequere , ut cuncta nostra oratio , & operatio , a te semper incipiat , & per te cœpta finiatur . Per Christum Dominum nostrum .

℟. Amen .

Post hæc Metropolitanus sedet , accipit mitram , & electus Rex coram eo genuflectit , & circumstantibus Prælati paratis , cum suis mitris in modum coronæ , Metropolitanos intingit pollicem dexterae manus in oleum Catechumenorum , & inungit in modum crucis illius brachium dexterum , inter juncturam manus , & juncturam cubiti , atque inter scapulas , dicens hanc Orationem :

Deus , Dei Filius , Jesus Christus Dominus noster , qui a Patre oleo exultationis unctus est præ participibus suis ; ipse per præsentem sanctæ unctionis infusionem , Spiritus Paracliti super caput tuum bene & dictionem infundat , eandemque usque ad interiora cordis tui penetrare faciat ; quatenus hoc visibili & tractabili oleo , dona invisibilia percipere , & temporali regno justis moderationibus peracto , æternaliter cum eo regnare merearis , qui solus sine peccato Rex regum vivit , & gloriatur cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

℟. Amen .

Oremus .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , qui Hazael super Syriam , & Jehu super Israel per Eliam , David quoque & Saul per Samuelem Prophetam in Reges inungi fecisti ; tribue , quæsumus , manibus nostris opem tuæ benedictionis , & huic famulo tuo N. quem hodie , licet indigni , in Regem sacra unctione delinimus , dignam delibutionis hujus efficaciam & virtutem concede : constitue Domine principatum super humerum ejus , ut sit fortis , justus , fidelis , providus , & indefessus regni hujus , & populi tui gubernator , infidelium expugnator , justitiæ cultor , meritorum & demeritorum remunerator , Ecclesiæ tuæ sanctæ , & fidei Christianæ defensor , ad decus , & laudem tui nominis gloriosi . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Quo facto , Metropolitanus mica panis abstergit pollicem , & lavat manus , surgit cum mitra , descendit ante altare , ubi deposita mitra , stans , cum suis ministris facit Confessionem . Rex vero electus ad partem se retrahit , & genuflexus cum suis Prælatiis domesticis idem facit . Similiter & Episcopi parati sine mitris stantes , bini & bini , Confessionem dicunt . Finita Confessione , Metropolitanus ascendit ad altare , & procedit in Missa more solito usque ad Alleluja , sive ultimum versus Tractus , vel Sequentiæ exclusive , Prælatiis paratis juxta suas sedes stantibus , vel sedentibus , prout tempus requirit . Interim schola inchoat Introitum , & proseguitur in Missa ; & Rex a suis ducitur in Sacristiam , vel sub papilione ad hoc parato , ubi inter scapulas , & brachium inunctum bombyce bene abstergitur , & induitur regalibus indumentis , ex more regni . Paratus itaque Rex , & ornatus , procedit cum suis Prælatiis , Baronibus , & aliis ad eminentem & ornatum thalamum , in Ecclesia sibi præparatum , & ibi super aliquo faldistorio ornato genuflexus incumbens , audit Missam , quam Prælati sui non parati circumstantes etiam genuflexi legunt usque ad Alleluja , sive ultimum versum Tractus , vel Sequentiæ exclusive . Missa dicitur de die , & cum Oratione diei , dicitur pro ipso electo Rege , sub uno Per Dominum , hæc Oratio .

Quæsumus , omnipotens Deus , ut famulus tuus N. Rex noster , qui tua miseratione suscepit regni gubernacula , virtutum etiam omnium percipiat incrementa , quibus

decenter ornatus, & vitiorum monstra devitare, & ad te qui via, veritas & vita es, gloriosus valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare cum mitra in faldistorio, & Rex a suis associatus medius inter priores Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladium, quem unus ministrorum sibi porrigit de altari, & illum evaginatum tradit in manus Regis, dicens:

Accipe gladium de altari sumptum per nostras manus, licet indignas, vice tamen, & auctoritate sanctorum Apostolorum consecratas, tibi regaliter concessum, nostræque bene & dictionis officio, in defensionem sanctæ Dei Ecclesiæ divinitus ordinatum; & memor esto ejus, de quo Psalmista prophetavit, dicens: accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; ut in hoc per eundem vim æquitatis exerceas, molem iniquitatis potenter destruas, & sanctam Dei Ecclesiam, ejusque fideles propugnes, ac protegas; nec minus sub fide falsos, quam Christiani nominis hostes execreris, ac dispergas; viduas, & pupillos clementer adjuves, ac defendas; desolata restaures, restaurata conserves; ulciscaris injusta, confirmes bene disposita; quatenus hæc agendo, virtutum triumpho gloriosus, justitiæque cultor egregius, cum mundi Salvatore sine fine regnare merearis: qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

His expeditis, ensis a ministris in vaginam reponitur, & Metropolitanus accingit ense Regem, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; & attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Et mox Rex accinctus surgit, & eximit enssem de vagina, illumque viriliter vibrat, deinde super brachium sinistrum tergit, & in vaginam reponit; ac iterum coram Metropolitano genuflectit. Tunc ei Corona imponitur, quam omnes Prælati parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, capiti illius imponente, ac dicente:

Acci-

Accipe coronam regni, quæ, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus, capiti tuo imponitur. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, quam, sanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis, significare intelligas, & per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores, rectoresque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus verus Dei cultor, strenuusque contra omnes adversitates Ecclesiæ Christi defensor assistas, regnique tibi a Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis executor, proficiusque regnator semper appareas, ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornatus, & præmio sempiternæ felicitatis coronatus cum Redemptore ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen, vicemque gestare crederis, sine fine glorieris. Qui vivit & imperat Deus cum Patre, & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Postea Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapsis manum porrigere, disperdere superbos, & relevare humiles; & aperiat tibi ostium Jesus Christus Dominus noster, qui de semetipso ait: Ego sum ostium, per me si quis introierit, salvabitur: qui est clavis David, & sceptrum domus Israel; qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris, & umbra mortis; & in omnibus sequi merearis eum, de quo David Propheta cecinit: Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: virga directionis, virga regni tui; & imitando ipsum, diligas justitiam, & odio habeas iniquitatem, quia propterea unxit te Deus, Deus tuus, ad exemplum illius, quem ante sæcula unxerat oleo exultationis, præ participibus suis, Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tunc Regi surgenti discingitur ensis, & in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediate portat. Et Metropolitanus cum aliis Prælati paratis deducit Regem sceptrum in manu, & Coronam in capite ferentem, medium inter se a dexteris, & digniorem Prælatum paratum a sinistris Regis

incedentem ad solium supra thalamum , & adjuvante eum digniore Prælato prædicto , inthronizat Regem in solio , dicens :

STA , & retine amodo locum tibi a Deo delegatum , per auctoritatem omnipotentis Dei , & per presentem traditionem nostram , omnium scilicet Episcoporum , ceterorumque Dei servorum ; & quanto clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias ; tanto ei potiore in locis congruis honorem impendere memineris ; quatenus mediator Dei & hominum , te mediatorem cleri & plebis permanere faciat .

Deinde Metropolitanus , deposita mitra , stans versus ad altare inchoat , schola prosequente , Hymnum Te Deum laudamus , ut supra , pag. 63 .

Qui totus dicitur : quo incepto , Metropolitanus accedit ad dexteram Regis , ibi continuo manens usque ad finem Hymni ; & eo finito , Metropolitanus stans ut prius ad dexteram Regis , sine mitra , dicit supra illum versum :

V. Firmetur manus tua , & exaltetur dextera tua .

R. Justitia , & iudicium præparatio sedis tuæ .

V. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus , qui victrices Moyse manus in oratione firmasti , qui quamvis ætate languesceret , infatigabili sanctitate pugnabat ; ut dum Amalech iniquus vincitur , dum profanus nationum populus subjugatur , exterminatis alienigenis , hæreditati tuæ possessio copiosa serviret , opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma ; habemus & nos apud te , sancte Pater , Dominum Salvatorem , qui pro nobis manus suas extendit in cruce , per quem etiam precamur , Altissime , ut tua potentia suffragante , universorum hostium frangatur impietas , populusque tuus , cessante formidine , te solum timere condiscat . Per eundem Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

DEus inenarrabilis auctor mundi , conditor generis humani , confirmator regni , qui ex utero fidelis amici tui Patriarchæ nostri Abrahamæ præelegisti Regem sæculi profuturum , tu præsentem insignem Regem hunc cum exercitu suo , per intercessionem beatæ Mariæ semper virginis , &
omnium

omnium Sanctorum , uberi bene ~~✠~~ dictione locupleta ; & in solium regni firma stabilitate connecte : visita eum , sicut visitasti Moysen in rubo , Josue in prælio , Gedeonem in agro , Samuelem in templo , & illa eum siderca bene ~~✠~~ dictione , ac sapientiæ tuæ rore perfunde , quam beatus David in psalterio & Salomon filius ejus , te remunerante percepit de cælo . Sis ei contra acies inimicorum lorica , in adversis galea , in prosperis sapientia , in protectione clypeus sempiternus . Et præsta , ut gentes illi teneant fidem , procures sui habeant pacem , diligant charitatem , abstineat se a cupiditate , loquantur justitiam , custodiant veritatem , & ita populus iste sub ejus imperio pullulet , coalitus benedictione æternitatis , ut semper tripudiantes maneant in pace , ac victores . Quod ipse præstare dignetur , qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Quibus finitis , Metropolitanus cum Prælati paratis rediit ad sedem suam vel faldistorium , prope altare , & (nisi sit coronanda Regina) dicitur Alleluja , sive ultimus versus Tractus , vel Sequentiæ , Evangelium , & alia usque ad Offertorium inclusive . Quo dicto , Metropolitanus residet in faldistorio suo ante medium altaris cum mitra , & Rex a suis Prælati , & Baronibus associatus venit ante Metropolitanum , coram quo genuflexus , detecto capite , offert ei aurum , quantum sibi placet , & manum Metropolitani recipientis osculatur .

Deinde ad solium suum revertitur . Metropolitanus lavat manus , surgensque accedit ad altare , & prosequitur Missam usque ad Communionem . Cum Secreta diei , dicitur pro Rege , sub uno Per Dominum nostrum .

Secreta .

M Unera , quæsumus , Domine , oblata sanctifica , ut & nobis unigeniti tui corpus & sanguis fiant , & Regi nostro ad obtinendam animæ , corporisque salutem , & ad peragendum injunctum officium , te largiente , usquequaque proficiant . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Pax datur Regi per primum ex Prælati paratis , cum instrumento ad hoc ordinato . Postquam Metropolitanus se de Corpore & Sanguine , quem totum sumere debet , communicaverit , Rex , detecto capite , de thalamo suo accedit ad altare , coram quo , in supremo gradu genuflectit , & Metropolitanus

conversus ad Regem, ipsum communicat. Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanani, & sumpta communione, ex calice de manu Metropolitanani se purificat, & purificatus ad thalamum suum revertitur. Metropolitanus vero ablutionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem dici dicitur pro Rege, sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

HÆC, Domine, oblatio salutaris, famulum tuum N. Regem nostrum ab omnibus tueatur adversis; quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hæreditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, ut supra; qua data, singuli ad sua revertuntur.

DE BENEDICTIONE

Et Coronatione Reginæ.

SI vero tunc Regina benedicenda sit, & coronanda, quam primum, ipso Rege inthronizato, & orationibus expletis, Metropolitanus cum Prælati paratis ad altare reversus in faldistorio sedet. Rex de solio suo surgens, cum comitiva sua, coronam in capite, & sceptrum in manu gestans ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, & facta ei reverentia; stans, detecto capite, petit Reginam benedici, & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram nobis a Deo conjunctam, benedicere, & coronam Reginali decorare dignemini; ad laudem & gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quæ in aliquo loco ad partem in Ecclesia a principio steterat, a duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, & capite velato, in vestibulis suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; & facta Metropolitanano reverentia, coram illo genuflectit, & ejus manum osculatur.

Tunc

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, & in faldistorio procumbit . Regina vero ad ejus sinistram in terram se proster- nit ; & inchoantur , ac perficiuntur Litanie , ut supra pag. 22. quibus finitis , Metropolitanus , deposita mitra , surgit , & stans versus ad illam ante se genuflexam , dicit sequentem Orationem intelligibili voce : quam etiam , & alia sequentia astantes Prelati parati submissa voce dicunt :

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , hanc famulam tuam N. cælesti bene ✠ dictione sanctifica , quam in adjuto- rium regni Reginam eligimus , tua ubique sapientia eam do- ceat & confortet , atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Deinde , extensis manibus ante pectus , dicit :

PER omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Ps. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

Ps. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere : Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , honorum cunctorum auctor , ac distributor , benedictionumque omnium largus infusor , tribue super hanc famulam tuam Reginam bene ✠ dictionis tuæ copiam ; & quam humana electio sibi præesse gaudet , tua supernæ electionis & benedictionis infusio accumulet . Concede ei , Domine , auctoritatem regiminis , consilii magnitudinem , sapientiæ , prudentiæ , & intellectus abundantiam , religionis ac pietatis custodiam ; quatenus mereatur benedi- ci , & augmentari in nomine , ut Sara ; visitari , & foecun- dari , ut Rebecca ; contra omnium muniri vitiorum mon- stra , ut Judith ; in regimine regni eligi , ut Esther ; ut , quam humana nititur fragilitas benedicere , cælestis potius intimi roris repleat infusio . Et quæ a nobis eligitur , & be- ne ✠ dicitur in Reginam , a te mereatur obtinere præmium æternitatis perpetuæ . Et sicut ab hominibus sublimatur in nomine , ita a te sublimetur fide , & operatione . Illo etiam

sapientia

sapientiæ tuæ eam rore perfunde, quem beatus David in re-
promissione, & filius ejus Salomon percepit in locupletatio-
ne. Sis ei, Domine, contra cunctorum ictus inimicorum
lorica; in adversis galea; in prosperis sapientia; in prote-
ctione clypeus sempiternus. Sequatur pacem, diligat charita-
tem, abstineat se ab omni impietate; loquatur iustitiam,
custodiat veritatem, sit cultrix iustitiæ, & pietatis, ama-
trix religionis. Vigeatque præsentī bene & dictione in hoc
ævo annis plurimis, & in sempiterno sine fine æternis.

*Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen,
quod a circumstantibus audiat.*

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui te-
cum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia
sæcula sæculorum.

R. Amen.

*Qua Præfatione expleta, sedet Metropolitanus, & accepta
mitra, inungit in modum crucis cum oleo Catechumenorum il-
lius brachium dexterum, inter juncturam manus, & jun-
cturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:*

DEus Pater æternæ gloriæ sit tibi adjutor; & omnipotens
benedicat tibi; preces tuas exaudiat; vitam tuam lon-
gitudine dierum adimpleat; benedictionem tuam jugiter con-
firmet; te cum omni populo in æternum conservet; inimi-
cos tuos confusione induat; & super te Christi sanctificatio,
atque hujus olei infusio floreat; ut, qui tibi in terris tribuit
benedictionem, ipse in cælis conferat meritum Angelorum;
ac benedicat te, & custodiat in vitam æternam Jesus Chri-
stus Dominus noster, qui vivit & regnat Deus, in sæcula
sæculorum.

R. Amen.

*Quo facto, surgit Regina, & a suis ducitur ad sacristiam,
seu papilionem, ubi Rex regales vestes indutus est, ibi &
ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus induta reducit ad
Metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentem, qui
imponit illi ante se genuflexæ coronam, dicens:*

Accipe coronam gloriæ, ut scias te esse consortem Re-
gni, populoque Dei semper prospere consulas; & quan-
to plus exaltaris, tanto amplius humilitatem diligas, & cu-
stodias, in Christo Jesu Domino nostro.

Et mox dat ei sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, & esto pauperi-
bus misericors, & affabilis; viduis, pupillis, & or-
phanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens
Deus

Deus augeat tibi gratiam suam , qui vivit & regnat , in sæcula sæculorum .

R. Amen .

Quo facto surgit Regina , & Episcopi parati , qui ipsam ad altare deduxerunt , eam associant usque ad suum thalamum , ubi sedet in solio suo , matronis ejus ipsam comitantibus ; deinde dicitur Alleluja , sive ultimus versus Tractus , vel Sequentie , Evangelium , & Offertorium . Quo dicto , Regina cum Rege a suis tantum associati , vadunt ad offerendum Metropolitano in faldistorio ante medium altaris sedenti , de auro quantum volunt , & manum Metropolitanam recipientis osculantur ; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum , & proceditur in Missa usque ad Communionem . Data pace Regi & Reginæ , per primum ex Prælati paratis , cum instrumento ad hoc ordinato , Rex & Regina a suis tantum associati descendunt de thalamis , & veniunt ad altare , ubi in supremo grado genuflectunt ; & percepta communionem Metropolitanus ponit ambas Hostias consecratas super patenam , & conversus ad Regem & Reginam , eos communicat .

Rex , priusquam communionem sumat , osculatur manum dexteram Metropolitanam , tum simili modo communicat Reginam , quæ similiter ejus manum osculatur , & successive ambos ex calice suo purificat , qui purificati ad thalamos suos revertuntur , eo ordine , quo venerunt . Metropolitanus vero ablutionem sumit ; & accepta mitra , lavat manus , perficitque Missam , & in fine dat benedictionem solemnem . Qua data , Rex & Regina vadunt ad palatium suum , & Metropolitanus , atque alii Prælati omnes deponunt vestes sacras , & ad propria quisque revertitur .

SI autem , Rege jam pridem coronato , Regina sola , ut conjux illius , coronanda sit , parantur duo thalami , & alius locus , in quo Regina a principio officii usque ad tempus coronationis expectat . Vocantur omnes Prælati regni , atque omnia alia fiunt , quæ supra pro coronatione Regis ordinata sunt .

Die autem statuto , Metropolitano , & Prælati in Ecclesia constitutis , & se vestientibus , Rex vestibus regalibus indutus cum coronâ in capite , & sceptro in manu , ense precedente , a suis associatus venit ad Ecclesiam , & ascendit thalamum suum ; & Metropolitano , ac Prælati omnibus paratis incipitur Missa , more solito , & continuatur usque ad Alleluja , sive ultimum versum Tractus , vel Sequentie exclusive . Tum Rex coronam , & sceptrum ferens descendit de thalamo

thalamo suo, & Metropolitano in faldistorio ante altare cum mitra sedente, stans, detecto capite, petit ab eo Reginam benedici, & coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Confortem nostram, nobis a Deo conjunctam, benedicere, & corona Reginali decorare dignemini, ad laudem & gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur; & Regina, quæ usque tunc in aliquo loco ad partem in Ecclesia steterat, a duobus prioribus Prælati paratis, crine soluto, & capite velato, ducitur ad Metropolitanum ante altare sedentem; & facta ei reverentia, coram eo genuflectit, & ejus manum osculatur. Tunc surgit Metropolitanus, & cum mitra procumbit supra faldistorium. Regina vero ad ejus sinistram se in terram prosternit, & inchoantur Litanie prout supra pag. 22. & perficiuntur, atque omnia alia fiunt, quæ supra in coronatione Regine dicta sunt, usque ad Offertorium, ad quod poterit Rex cum Regina procedere, vel Regina sola prout Regi placebit.

Facta communione per Metropolitanum, communicatur Regina. Deinde perficitur Missa, & in fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, &c.

Si vero Regina coronanda est, ut Regni Domina, & absque Rege, tunc paratur thalamus unus in Ecclesia; vocantur Prælati Regni, & omnia alia similiter fiunt, quæ supra pro coronatione Regis ordinata sunt. Die statuto, conveniunt in Ecclesia, in qua coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut alius, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, & sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina consuetis vestibus induta, cum suis Prælati, Baronibus, & matronis, atque aliis domesticis venit ad Ecclesiam, & cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi parati, veniunt ei obviam, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsam inter se mediam usque ad Metropolitanum deducunt, cui Regina caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua facta, prior ipsorum deducens, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta Mater Ecclesia Catholica, ut præsentem circumspectam mulierem ad dignitatem Reginalem sublevetis.

Tunc interrogat Metropolitanus:

Scitis illam esse dignam, & utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et

Et novimus , & credimus eam esse dignam , & utilem Ecclesie Dei , & ad regimen hujus Regni .

Metropolitanus dicit :

Deo gratias .

Tunc sedet Regina media inter ipsos Episcopos deducentes , congruenti spatio a Metropolitano , ita ut illi faciem vertat ; ipsi etiam deducentes Episcopi , senior ad dexteram , alius ad sinistram Regine se collocant , ut & ipsi ad alterutrum facies vertant . Ipsi sic sedentibus , postquam aliquantulum quieverint , Metropolitanus coronandam Reginam admonet , dicens :

CUM hodie per manus nostras , circumspecta mulier , qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem , & Regni insignia sis susce-
ptura ; bene est , ut te prius de onere , ad quod destinaris , moneamus . Regiam hodie suscipis dignitatem , & regendi fideles populos tibi commissos curam sumis . Præclarum fane inter mortales locum , sed discriminis , laboris atque anxietatis plenum . Verum , si consideraveris , quod omnis potestas a Domino Deo est , per quem Reges regnant , & legum conditores iusta decernunt ; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditura . Primum , pietatem servabis , & Dominum Deum tuum tota mente , ac puro corde coles . Christianam religionem , ac fidem Catholicam , quam ab incunabilis professas es , ad finem usque inviolatam retinebis , eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes . Ecclesiarum Prælati , ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis . Ecclesiasticam libertatem non conculeabis . Justitiam , sine qua nulla societas diu consistere potest , erga omnes inconcussa administrabis , bonis præmia , noxiis debitas pœnas retribuendo . Viduas , pupillos , pauperes , ac debiles ab omni oppressione defendes . Omnibus te adeuntibus benignam , mansuetam , atque affabilem , pro Regia tua dignitate te præbebis . Et ita te geres , ut non ad tuam , sed totius populi utilitatem regnare , præmiumque benefactorum tuorum , non in terris , sed in cælo expectare videaris . Quod ipse præstare dignetur , qui vivit & regnat Deus , in sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Regina electa accedit ad Metropolitanum , & genuflectens facit hanc professionem , dicens :

Ego

EGO N. Deo annuente, futura Regina N. profiteor, & promitto coram Deo & Angelis ejus, deinceps legem, justitiam & pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto, pro posse & nosse, facere ac servare; salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius poterō invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum & canonicum honorem exhibere, atque ea, quæ ab Imperatoribus & Regibus, Ecclesiis collata, & reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus, & vassallis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet inferiori parte libri Regine versa, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Et post Regina electa Metropolitanam manum reverenter osculatur. Quo facto, Metropolitanus surgit, & cum mitra procumbit in faldistorio. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit.

Et cantores incipiunt, schola prosequente, Litanias, ut supra pag. 22. in quibus cum dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus, &c.

R. Te rogamus audi nos.

Metropolitanus surgit, & accepto baculo pastoralis in sinistra, super illam dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere, & conse ✠ crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Producendo semper super Reginam signum crucis. Idem dicunt, & faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitus, cantoribus Litanias resumentibus, & perficientibus. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, Regina prostrata manente; & dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam astantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant:

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , hanc famulam tuam cælesti bene ~~et~~ dictione sanctifica , quam in gubernationem regni Reginam eligimus ; tua ubique sapientia eam doceat & confortet , atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Tum surgit Regina , & coram Pontifice genuflectit . Deinde Pontifex mediocri voce , extensis manibus ante pectus , dicit Præfationem quæ habetur supra pag. 233. Qua Præfatione cum sua conclusione expleta , sedet Metropolitanus , & accepta mitra , intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum , & inungit in modum crucis brachium dexterum Reginae , inter juncturam manus & juncturam cubiti , atque inter scapulas , dicens :

Deus Pater æternæ gloriæ sit tibi adjutor ; & omnipotens benedicat tibi ; preces tuas exaudiat : vitam tuam longitudine dierum adimpleat ; benedictionem tuam jugiter confirmet ; te cum omni populo in æternum conservet ; inimicos tuos confusione induat ; & super te Christi sanctificatio , atque hujus olei infusio floreat ; ut qui tibi in terris tribuit benedictionem , ipse in cælis conferat meritum Angelorum ; ac benedicat te , & custodiat in vitam æternam Jesus Christus Dominus noster : qui vivit & regnat Deus , in sæcula sæculorum .

R. Amen :

Quo facto , surgit Regina , & ad partem se retrahit , ubi Prælati sui domestici ei assistunt . Metropolitanus vero mica panis abstergit pollicem , & lavat manus , deinde accedit ante altare , & deposita mitra , cum suis ministris facit Confessionem . Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes . Facta Confessione , Metropolitanus ascendit ad altare , osculatur , incensat , & procedit in Missa usque ad Alleluja exclusive , sive ultimum versum Tractus , vel Sequentiæ , si dicitur , more consueto . Regina vero ducitur a suis ad sacristiam , vel papillionem , ubi accipit vestes reginales . Deinde redit cum illis ad thalamum , ubi manet usque ad dictum Graduale : non tamen sedet in solio , sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam . Missa dicitur de die , & cum Oratione diei , dicitur pro ipsa electa Regina sub uno Per Dominum .

Oratio .

Oratio .

Quæsumus, omnipotens Deus, ut famula tua N. Regina nostra, quæ tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornata, & vitiorum monstra devitare, & ad te, qui via, veritas & vita es, gratiosa valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare in fastigio cum mitra, & Regina a suis associata, media inter priores duos Praelatos paratos ad Metropolitanum reducitur, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, & capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quæ, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus, capiti tuo imponitur. In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti, quam, sanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis, significare intelligas, & per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut, sicut nos in interioribus pastores rectoresque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus vera Dei cultrix, strenuaque contra omnes adversitates Ecclesiæ Christi defensatrix assistas, regni que tibi a Deo dati, & per officium nostræ benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis executrix, proficuaque regnatrice semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornata, & præmio sempiternæ felicitatis coronata, cum Redemptore ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen vicemque gestare crederis, sine fine glorieris. Qui vivit & imperat Deus cum Patre & Spiritu sancto in sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, & esto pauperibus misericors & affabilis; viduis, pupillis, & orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam: qui vivit & regnat in sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

Tum

Tum surgunt omnes, & Metropolitanus cum omnibus Episcopis paratis deducit Reginam, coronam in capite & sceptrum in manu ferentem, mediam inter se & digniorem Episcopum paratum, supra solium, ubi stans cum mitra, una cum eodem digniore Episcopo inthronizat eam in solio, dicens:

STA, & retine amodo locum tibi a Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, & per præsentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum; & quanto clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias, tanto ei potiore in locis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei & hominum, te mediatricem cleri & plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, inchoat, schola sequente, Hymnum

Te Deum laudamus, ut supra pag. 63.

Qui totus dicitur; quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regine, ibi continuo manens usque ad finem Hymni. Finito Hymno, Metropolitanus stans, ut prius, juxta Reginam sine mitra, dicit super illam:

℣. Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

℞. Justitia, & judicium præparatio sedis tuæ.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui victrices Moyfi manus in oratione firmasti, qui quamvis ætate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat; ut dum Amalech iniquus vincitur, dum prophanus nationum populos subjugatur, exterminatis alienigenis, hæreditati tuæ possessio copiosa serviret; opus manuum tuarum pia nostræ orationis exauditione confirma; habemus & nos apud te, sancte Pater, Dominum Salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum.

℞. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare; & dicitur Alleluja, sive ultimus versus Tractus, vel Sequentic,

tie, Evangelium, & alia usque ad Offertorium inclusive. Quo dicto, Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra; & Regina a suis Prælatiis, Magnatibus, & aliis associata venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexa, offert ei aurum, quantum sibi placet, & manum Metropolitani recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgit, & accedit ad altare & prosequitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur pro Regina, sub uno Per Dominum.

Secreta.

MUnera, quæsumus Domine, oblata sanctifica, ut & nobis unigeniti tui corpus & sanguis fiant, & Reginae nostræ ad obtinendam animæ corporisque salutem, & ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Rx. Amen.

Pax datur Reginae per primum ex Prælatiis paratis cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se communicaverit de Corpore & Sanguine; Regina sine corona, & sine sceptro, de thalamo suo a suis dumtaxat associata accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, & Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dexteram Metropolitani, & sumpta Communionem, ex Calice de manu Metropolitani se purificat, & purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus vero ablutionem sumit, & accepta mitra, lavat manus, & perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei, dicitur pro Regina sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

HÆC, Domine, oblatio salutaris famulam tuam N. Reginam nostram ab omnibus tueatur adversis; quatenus Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, & post istius temporis decursum ad æternam perveniat hæreditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Rx. Amen.*

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem; qua omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE

Et Consecratione Regis in consortem electi .

CUM autem Regina jam pridem , ut Regni domina , benedicta & coronata , deinde consortem sibi elegerit , quem postea statuerit coronari , ad diem ordinatam vocantur omnes Prælati Regni ; parantur duo thalami , atque omnia alia ordinantur , prout supra in coronatione Regis posita sunt . Die autem statuto , Metropolitano , & Prælati in Ecclesia constitutis , & se vestientibus , Regina reginalibus vestibus induta cum corona in capite , & sceptro in manu , a suis associata venit ad Ecclesiam , & ascendit thalamum suum . Illis autem paratis , & suo ordine sedentibus , ut supra in coronatione Regis ordinatum est , Regina de thalamo suo descendens cum corona in capite , & sceptro in manu , venit coram Metropolitano , a quo , facta ei reverentia , petit Regem consortem suum benedicere , & coronari , sub his verbis :

Reverendissime Pater , postulamus , ut consortem nostrum , a Deo nobis conjunctum , benedicere , & corona Regali decorare dignemini , ad laudem & gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi .

Deinde ad thalamum suum revertitur . Interim Rex vestibus militaribus indutus venit ad Ecclesiam , a suis Prælati domesticis non paratis , & Comitibus , Magnatibus regni , & aliis associatus . Qui cum venerit prope presbyterium , duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt , & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes , ipsum , bireto deposito , usque ad Metropolitanum deducunt ; coram quo Rex caput inclinans , humilem ei reverentiam exhibet . Qua facta prior Episcoporum deducentium stans , detecto capite , versus ad Metropolitanum , voce intelligibile dicit :

Reverendissime Pater , postulat sancta Mater Ecclesia Catholica , ut præsentem egregium militem ad dignitatem Regiam sublevetis .

Et omnia alia suo ordine fiunt , prout habetur supra sub prima Rubrica de benedictione & coronatione Regis pag.240. usque ad aliam Rubricam , de Coronatione Regine , quæ hic omittitur , cum sit prius coronata .

DE BENEDICTIONE NOVI MILITIS.

Miles creari, & benedici potest quacumque die, loco, & hora; sed si inter Missarum sollemnia creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa, id peragit. Si autem extra divina, in stola supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, id facit. Et primo enssem, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatam tenet, stans, detecto capite, benedicit, si non sit benedictus, dicens:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, quæsumus Domine, preces nostras, & hunc enssem, quo hic famulus tuus circumcingi desiderat, majestatis tuæ dextera dignare bene dicere, quatenus esse possit defensor Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, omniumque Deo servientium, contra sævitiam paganorum, atque hæreticorum; aliisque sibi insidiantibus sit terror & formido. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Bene dic, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, per invocationem sancti nominis tui, & per adventum Jesu Christi Filii tui Domini nostri, & per donum sancti Spiritus Paracliti, hunc enssem; ut famulus tuus, qui hodierna die eo tua pietate præcingitur, visibiles inimicos conculcet, victoriamque per omnia potitus semper maneat illæsus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Deinde dicit, stans ut prius :

Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium : * & digitos meos ad bellum .

Misericordia mea, & refugium meum : * susceptor meus, & liberator meus .

Protektor meus, & in ipso speravi ; * qui subdit populum meum sub me .

Gloria Patri . Sicut erat, &c.

Ps. Salvum fac servum tuum, Domine .

R. Deus meus sperantem in te .

Ps. Esto ei Domine turris fortitudinis .

R. A facie inimici .

Ps. Domine, exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

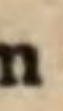
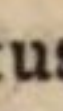
Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui cuncta solus ordinas & recte disponis, qui ad coercendam malitiam reproborum, & tuendam iustitiam, usum gladii in terris hominibus tua salubri dispositione permisisti, & militarem ordinem ad populi protectionem institui voluisti, quique per beatum Joannem militibus ad se in deserto venientibus, ut neminem concuterent, sed propriis contenti essent stipendiis, dici fecisti; clementiam tuam Domine, suppliciter exoramus, ut sicut David puero tuo Goliath superandi largitus es facultatem, & Judam Machabæum de feritate gentium nomen tuum non invocantium triumphare fecisti; ita & huic famulo tuo, qui noviter iugo militiæ colla supponit, pietate cælesti vires & audaciam ad fidei, & iustitiæ defensionem tribuas, & præstes ei fidei, spei, & charitatis augmentum: & da tui timorem pariter & amorem, humilitatem, perseverantiam, obedientiam, & patientiam bonam, & cuncta in eo recte disponas, ut neminem cum gladio isto, vel alio, injuste lædat; & omnia cum eo iusta & recta defendat: & sicut ipse de minori gradu ad novum militiæ promovetur honorem, ita veterem hominem deponens cum actibus suis, novum induat hominem: ut te timeat & recte colat, perfidorum consortia vitet, & suam in proximum charitatem extendat, præposito suo in omnibus recte obediat, & suum in cunctis iuste officium exequatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

G

Tum

Tum ensen aqua benedicta aspergit .

*Si autem ensis sit prius benedictus , omnia prædicta omit-
tuntur . Post hæc Pontifex sedens , accepta mitra , dat ensen
nudum novo Militi ante se genuflexo in manum dexteram ,
dicens :*

Accipe gladium istum , in nomine Pa tris , & Fi
lii , & Spiritus sancti , & utaris eo ad defensionem
tuam , ac sanctæ Dei Ecclesiæ , & ad confusionem inimico-
rum crucis Christi , ac fidei Christianæ ; & quantum huma-
na fragilitas permiserit , cum eo neminem injuste lædas :
quod ipse præstare dignetur , qui cum Patre & Spiritu sancto
vivit & regnat Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

*Deinde ensis in vaginam reponitur , & Pontifex cingit Mi-
litum novem ensen , dicens :*

Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime ; &
attende , quod Sancti non in gladio , sed per fidem vi-
cerunt regna .

*Ense igitur accinctus Miles novus surgit , & ensen de va-
gina educit , & evaginatam ter viriliter vibrat , & super
brachium sinistrum tergit , & in vaginam reponitur .*

*Tum Pontifex dat novo Militi osculum pacis , dicens :
Pax tecum .*

*Et iterum ensen evaginatam in dexteram accipiens , Mi-
litem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter
super scapulas leviter percutit , interim semel tantum dicens :*

Esto Miles pacificus , strenuus , fidelis , & Deo devo-
tus .

*Deinde reposito ense in vaginam , Pontifex manu dexterâ
dat novo Militi leviter alapam , dicens :*

Exciteris a somno malitiæ , & vigila in fide Christi , &
fama laudabili .

*Et Milites astantes inponunt novo Militi calcaria ; &
Pontifex sedens , dicit Antiphonam :*

Speciosus forma præ filiis hominum , accingere gladio tuo
super femur tuum potentissime .

*Surgit Pontifex , & versus ad novum Militem stans , &
detecto capite , dicit :*

V. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , super hunc famulum tuum , qui hoc eminenti mucrone circumcingi desiderat , gratiam tuam bene dictionis infunde ; & eum dexteræ tuæ virtute fretum fac contra cuncta adversantia cælestibus armari præfidiis , quo nullis in hoc sæculo tempestatibus bellorum turbetur . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

His dictis , novus Miles osculatur manum Pontificis ; & depositis ense & calcaribus , vadit in pace .

DE CREATIONE MILITIS REGULARIS.

CUM summus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis militaris , Pontifex , cui creatio hujusmodi commissa est , in primis imponit ei habitum illum , quo Milites illius Ordinis , quem intendit profiteri , uti consueverunt . Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem , per tales emitti solitam , votorum , secundum illius Ordinis instituta .

FINIS PRIMÆ PARTIS :

PONTIFICALIS

PARS SECUNDA.

DE BENEDICTIONE

Et impositione primarii lapidis pro
Ecclesia ædificanda.

IMO Ecclesiam ædificet priusquam Pontificis iudicio locus & atrium designentur, & quid ad luminaria, quid ad rectoris, ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesie dotem pertineat, definiatur; & per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem crux in loco figatur, & lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti vero die, lapis in Ecclesie fundatione ponendus, qui debet esse quadratus & angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris, & mitra simplici, & baculum pastorem in sinistra tenens, stans cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal, & aquam, dicens:

R. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

EXorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Eliseum prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; & sis omnibus fumentibus te sanitas animæ & corporis; & effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia & nequitia vel versutia diabolice fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde, depositis baculo pastoralis & mitra, junctis manibus dicit:

W. Do-

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Immensam clementiam tuam , omnipotens æterne Deus , humiliter imploramus , ut hanc creaturam salis , quam in usum generis humani tribuisti , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare tua pietate digneris ; ut sit omnibus fumentibus salus mentis & corporis ; & quidquid ex eo tactum , vel respersum fuerit , careat omni immunditia , omnique impugnatione spiritualis nequitie . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Tum acceptis mitra & baculo pastorali , super aquam absolute dicit :

Exorcizo te , creatura aquæ , in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis , & in nomine Jesu Christi Fi ✠ lii ejus Domini nostri , & in virtute sancti ✠ Spiritus , ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici , & ipsum inimicum eradicare & explantare valeas , cum angelis suis apostaticis , per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi , qui venturus est judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem .

R. Amen .

Deinde , depositis baculo pastorali & mitra , junctis manibus dicit :

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus , qui ad salutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti : adesto propitius invocationibus nostris , & elemento huic multimodis purificationibus præparato , virtutem tuæ bene ✠ dictio- nis infunde ; ut creatura tua mysteriis tuis serviens , ad abjiciendos dæmones , morbosque pellendos , divinæ gratiæ summat effectum ; ut quidquid in domibus , vel in locis fidelium , hæc unda resperferit , careat omni immunditia , liberetur &

noxa : non illic resideat spiritus pestilens , non aura cor-
rumpens ; discedant omnes insidiæ latentis inimici , & ni-
quid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quie-
ti , asperione hujus aquæ effugiat ; ut salubritas per invo-
cationem sancti tui nominis expetita , ab omnibus sit im-
pugnationibus defensa . Per Dominum nostrum Jesum Chri-
stum Filium tuum : qui tecum vivit , & regnat in unitate
Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

*Pontifex mittit sal in aquam , in modum crucis , dicendo
semel :*

Commixtio salis , & aquæ pariter fiat : In nomine Pa-
tris , & Fi- lii , & Spiritus sancti .

R. Amen .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus invictæ virtutis auctor , & insuperabilis imperii
Rex , ac semper magnificus triumphator , qui adversæ
dominationis vires reprimis ; qui inimici rugientis sævitiam
superas ; qui hostiles nequitias potenter expugnas : te Do-
mine , trementes & supplices deprecamur , ac petimus ; ut
hanc creaturam salis , & aquæ dignanter aspicias , benignus
illustres , pietatis tuæ rore sanctifices : ut ubicumque fuerit
asperfa , per invocationem sancti tui nominis , omnis infe-
statio immundi spiritus abigatur , terrorque venenosi serpen-
tis procul pellatur , & præsentia sancti Spiritus nobis mise-
ricordiam tuam poscentibus , ubique adesse dignetur . Per Do-
minum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum
vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per
omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

*Tum Pontifex accipit mitram , & schola cantat Antipho-
nam , & Psalmum sequentes . Interim dum ea cantantur ,
Pontifex cum mitra aspergit locum , ubi crux posita est , cum
aqua per eum benedicta . Antiphona . 1. ton.*

Signum salutis pone Domine Jesu Christe in loco isto , &
non permittas introire Angelum percutientem .

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum & caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum, * Rex meus, & Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine, * in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus Deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protektor noster aspice Deus: * & respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

Elegi abiectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, & veritatem diligit Deus: * gratiam, & gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri. Sicut erat &c.

Finitis Antiphona & Psalmo predictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet cælo & terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur: locum hunc, quæsumus, beatæ Mariæ semper virginis, & beati N. nominando Sanctum, vel Sanctam, in cujus honorem ac nomen fundabitur Ecclesia, omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, & per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva; & qui dilecti tui David devotionem, in filii sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris,

effugiantque omnes hinc nequitiae spirituales. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Post haec stans adhuc sine mitra Pontifex, benedicit primum lapidem, dicens :

W. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum, & terram.

W. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc & usque in saeculum.

W. Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes.

R. Hic factus est in caput anguli.

W. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

W. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum. Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus omnipotens Deus, splendor & imago aeterni Patris, & vita aeterna, qui es lapis angularis, de monte sine manibus abscissus, & immutabile fundamentum; hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma; & tu, qui es principium & finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creavit, sis quaesumus, principium, & incrementum, & consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem, & gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, bene & dicere dignare hunc lapidem in fundamentum Ecclesiae, in honorem sancti N. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum, de quo dicit Apostolus: Petra autem erat Christus: qui tecum & cum Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, & accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum crucis, dicens: In nomine Pa & tris, & Fi & lii, & Spiritus & sancti, R. Amen.

Quo

Quo facto, dicit:

Oremus.

Benedic, Domine, creaturam istam lapidis: & præsta per invocationem sancti nominis tui; ut quicumque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis sanitatem, & animæ medelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, & desuper faldistorium, super quod Pontifex accepta mitra, accumbit. Tum dicuntur Litanie usque ad finem, ut supra pag. 22. quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit, & stans versus ad primarium lapidem, dicit:

Oremus.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat, & per te coepta finiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde parato cemento, & cementario assistente, Pontifex cum mitra incheat, schola prosequente, Antiphonam. 1. con.

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

Psalms 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt, qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem: * frustra vigilat, qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum: * ecce hæreditas Domini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: * non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

Gloria Patri. Sicut erat &c.

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, & ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Jesu Christi collocamus lapidem istum primarium in hoc fundamento : In nomine Pa^{tr}is , & Fi^{li}i , & Spiritus ^{san}cti , ut vigeat vera fides hic , & timor Dei , fraternaque dilectio , & sit hic locus destinatus orationi , & ad invocandum & laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi , qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , per omnia secula seculorum .

R. Amen .

Interim cementarius locat ipsum lapidem cum cemento , postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam , dicens :

A Sperges me Domine hyssopo , & mundabor , lavabis me , & super nivem dealbabor .

*Psalmus . Miserere mei Deus * secundum . Et dicitur totus cum Gloria Patri , & Sicut erat , ut supra pag. 91 .*

Quo dicto , Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta , si sunt aperta ; si non sunt aperta , circuit aspergendo fundamenta Ecclesie designata , hoc modo . Incipiens aspergere , & circumire , inchoat , schola prosequente , Antiphonam . 6. ton.

O quam metuendus est locus iste ; vere non est hic aliud , nisi domus Dei , & porta celi .

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob .

Gloriosa dicta sunt de te , * civitas Dei .

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me .

Ecce alienigenæ , & Tyrus , & populus Æthiopum , * hi fuerunt illic .

Numquid Sion dicet : Homo , & homo natus est in ea : * & ipse fundavit eam Altissimus ?

Dominus narrabit in scripturis populorum , & principum ; * horum , qui fuerunt in ea .

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te .

Gloria Patri . Sicut erat &c.

Et repetitur Antiphona . Interim aspergendo procedit usque ad tertiam partem fundamentorum apertorum , seu designatorum , ubi subsistit ; & repetita Antiphona , Pontifex stans ibidem , deposita mitra , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Omnipotens & misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, a te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam; ut quidquid modo visitaturi sumus, visites; & quidquid benedicturi sumus, benedicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 5.

Pax æterna ab æterno huic domui. Pax perennis, Verbum Patris, sit pax huic domui; pacem pius consolator huic præstet domui.

Interim Pontifex, accepta mitra, aspergendo procedit usque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ibidem subsistens; & finita Antiphona stans cum mitra, dicit:

Omnipotentem Deum, fratres charissimi, in cujus domo multæ sunt mansiones, supplices deprecemur, ut locum istum nomini suo ædificandum per serenissimam pietatem suam bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 8.

Bene fundata est domus Domini supra firmam petram.

Psalms 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in id ipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israel, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem: * & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: * & abundantia in tuius tuis.

Propter fratres meos, & proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsi bona tibi.
Gloria Patri. Sicut erat &c.

Et repetitur Antiphona. Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum, in quo lapidem imposuit; ubi repetita Antiphona, stans, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministrò.

Flectamus genua.

R. Levate.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum, æternam maiestati tuæ condidisti habitaculum: da ædificationi tuæ incrementa cælestia; ut quod te iubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra, inchoat Schola prosequente, Hymnum Veni Creator Spiritus.

Et dicitur totus, prout habetur supra pag. 38. quo inchoato, Pontifex genuflectit usque ad finem primi versus. Tunc surgit stans, detecto capite, usque ad finem Hymni; quo finito, dicit:

DEscendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hanc domum ædificandam, qui & domus nostra, & populi tui, in ea sanctificet, & ipsius corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicator assistis, exaudi nos quæsumus, & concede ut inviolabilis huius loci permaneat constructio; & beneficia tui muneris, universitas fidelium, quæ tibi supplicat, percipere mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in baldachorio, exhortatur populum, ad contribuendum pro structura Ecclesiæ novæ, & aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens: Sit nomen Domini benedictum &c.

Et in fine concedit Indulgentias. His expletis, si velit parat se ad celebrandum Missam in dicto loco, de Sancto in cuius nomine Ecclesia fundetur.

DE ECCLESIAE DEDICATIONE,
SEU CONSECRATIONE.

Ecclēsiarum consecratio quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit.

Quando autem Ecclesia fuerit dedicanda, debet Archidiaconus prænuntiare clero, & populo, quibus est Ecclesia consecranda; ut priusquam consecratur, jejunent. Nam Pontifex consecrans, & qui petunt sibi Ecclesiam consecrari, precedenti die jejunare debent. Sane sero ante diem Dedicationis, Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo, cum tribus granis thuris, ponit etiam in eo chartulam de pergamento, scriptam sub hac forma.

M. DCLXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam, & altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi, & singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, & in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiæ consue-
ta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & illud in honesto & mundo loco, vel sub tentorio ante fores Ecclesiæ consecrandæ parato ponens, & super ornatum feretrum decenter collocans, cum duobus candelabris, & luminaribus ardentibus.

Celebrandaque sunt vigiliæ ante Reliquias ipsas, & canendi Nocturni, & Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ sunt recondendæ; imagines vero, cruces, & alia ipsa nocte remaneant in Ecclesia consecranda.

Parantur etiam in Ecclesia, quæ ad dedicationem ipsius Ecclesiæ & altaris sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo, & ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo, & ampulla; due libræ thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Ecclesiæ; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi: mantilia ex tela grossa, ad extergendum mensam altaris, quoties expedierit: coopertura linea cerata, ad mensuram altaris; pro quolibet altari consecrando; quin-

que cruces parvæ etiam pro quolibet altari consecrando, factæ de candelis cere subtilibus; aliquæ spatulæ lignæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum, & thuris; vas in quo ipse rasuræ deponantur, calx, arena, sive tegula trita ad faciendum cementum, pro liniendo sepulchro Reliquiarum, & junctura mensæ altaris cum stipite; cementarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quæ semper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis, ac mantilia, pro extergendis manibus; duæ libræ bombycis, pro extergendis crucibus unctis, quæ sunt in parietibus Ecclesiæ, & in stipite altaris: duo vasa cum aqua benedicenda, unum extra Ecclesiam, & aliud intus in presbyterio; robaleæ novæ mundæ, & vasa, atque ornamenta ad cultum Dei, & Ecclesiæ, & altaris, postquam consecrata fuerint, pertinentia, benedicenda. Item, depingantur in parietibus Ecclesiæ intrinsecus per circuitum duodecim cruces, circa decem palmos super terram, videlicet tres pro quolibet, ex quatuor parietibus. Et ad caput cujuslibet crucis figatur unus clavus, cui affigatur una candela unius uncie, Scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere ipsas duodecim cruces; fontes Ecclesiæ, in quibus conservatur aqua benedicta, vacui sint, & bene mundi. Et provideatur, quod Ecclesia possit exterius libere circumiri.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam: ordinat in Ecclesia consecranda, quæ ordinanda sunt; & ejus jussu accenduntur præmissæ duodecim candelæ; & faldistorium ornatum ponitur supra tapete in medio Ecclesiæ; & mox Pontifex exit Ecclesiam, cunctis inde exire jussis, uno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris parato intus remanente; & Ecclesiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum clero, & populo accedit ad locum, ubi pridie Reliquiæ positi fuerunt, & ibi incipit, & dicit voce submissa cum clericis septem Psalmos cum Antiphona, Ne reminiscaris, &c. ut supra pag. 79. sine Litanis, induens inserim amictum, albam, cingulum, stolam, & pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, & baculum pastorem in manu sinistra. Alter quoque Diaconus paratus similiter amictu, alba, cingulo, & stola albi coloris; Subdiaconus etiam amictum, albam, & cingulum indutus; Acolyti, & alii ministri superpelliceis parati adsint. Septem Psalmis expletis, redit Pontifex cum ministris ante fores Ecclesiæ consecranda, & parato ibi alio super tapete faldisto-

distorio; Pontifex deposito baculo pastorali, & stans sine mitra inchoat, & schola prosequitur Antiphonam. ton.1.

Adesto Deus unus omnipotens, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Oremus.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat, & per te coepta finiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias, ut supra pag.22. & eas prosequuntur usque ibi, Ab omni malo, Libera nos Domine, exclusive. Tunc surgens Pontifex ab accubitu, & stans cum mitra, benedicit ibidem aquam, & sal, prout supra habetur pag. 148. Expleta aquæ benedictione, Pontifex stans sine mitra, aspergit se & circumstantes cum illa, inchoans, schola prosequente, Antiphonam. ton.7.

Asperges me Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Qua incepta, imposta sibi mitra, stans ante fores Ecclesie, precedentibus ipsum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum clero, & populo, & aspergens cum ipsa aqua forinsecus parietes Ecclesie, in superiori parte eorum, & cæmeterium, dicens semper:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.

Interim finita dicta Antiphona, schola cantat Responsorium. ton.2.

Fundata est domus Domini super verticem montium, & exaltata est super omnes colles, & venient ad eam omnes gentes, * Et dicent: Gloria tibi Domine.

*Ps. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. * Et dicent.*

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad ostium, depositis aspersorio & mitra, dicit:

Oremus. Et ministri, seu Diaconus:

Flectamus genua.

R. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in omni loco dominationis tuæ totus assistis, totus operaris; adesto supplicationibus nostris, & hujus domus, cujus es fundator, esto protector; nulla hic nequitia contrariæ potestatis obstat, sed virtute Spiritus sancti operante, fiat hic tibi semper purum servitium, & devota libertas. Per Christum Dominum nostrum.

Rx. Amen.

Quo dicto, Pontifex, acceptis mitra & baculo pastoralis ad ostium Ecclesiæ appropinquans, percutit illud semel cum inferiori parte ejusdem baculi pastoralis, superliminare, dicens intelligibili voce:

At tollite portas, principes, vestras, & elevamini portæ æternales, & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus existens dicit alta voce:

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex respondet:

Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

Deinde Pontifex deposito baculo pastoralis, & accepto aspersorio iterum circuit Ecclesiam cum clero, & populo, incipiens ad eandem manum dexteram, aspergendo parietes juxta fundamentum ipsorum, & cœmeterium, dicens semper:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti.

Interim schola cantat Responsorium, ton. 8.

Benedic, Domine, domum istam, quam ædificavi nomini tuo. Venientium in loco isto, * Exaudi preces in excelso folio gloriæ tuæ.

V. Domine, si conversus fuerit populus tuus, & egerit poenitentiam, veniensque oraverit in loco isto. * Exaudi.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersorio & mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

Rx. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, duos ex diverso venientes, ex circumcissione & præputio parietes, duosque greges ovium sub uno eodemque pastore unisti: da famulis tuis per hæc nostræ devotionis officia, indissolubile vinculum charitatis; ut nulla divisione mentium, nullaque perversitatis varietate sequestrentur, quos sub unius regimine pastoris unus grex continet, uniusque te custode ovilis septa concludunt. Per eundem Christum Dominum nostrum.

Rx. Amen.

Tem,

Tum , acceptis mitra , & baculo pastorali appropinquans iterum ad ostium , percutit secundo , cum eodem baculo pastorali , superliminare , dicens simili voce ut prius :

Attollite portas , principes , vestras , & elevamini portæ æternales , & introibit Rex gloriæ .

Diaconus intus existens , dicit :

Quis est iste Rex gloriæ ?

Pontifex respondet :

Dominus fortis , & potens : Dominus potens in prælio .

Deinde deposito baculo pastorali & accepto aspersorio circuit tertio Ecclesiam cum clero , & populo , incipiens ad sinistram manum , proceditque aspergens exterius cum eadem aqua parietes in media parte eorum , id est , circa altitudinem faciei sue , & cœmeterium , dicens semper :

In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti .

Interim schola cantat Responsorium , ton. 1.

*Tu Domine universorum , qui nullam habes indigentiam , voluisti templum tuum fieri in nobis . * Conserva domum istam immaculatam in æternum Domine .*

*Ps. Tu elegisti , Domine , domum istam ad invocandum nomen tuum in ea ; ut esset domus orationis , & obsecrationis populo tuo . * Conserva .*

Expleto cantu , & circuitu , cum Pontifex pervenerit ante ostium , stans ibidem versus ad illud , depositis aspersorio & mitra , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Omnipotens & misericors Deus , qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti , ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur , a te fieri credatur : quæsumus immensam clementiam tuam , ut quidquid modo visitaturi sumus , visites ; & quidquid benedicturi sumus , benedicas , sitque ad nostræ humilitatis introitum , Sanctorum tuorum meritis , fuga dæmonum , Angeli pacis ingressus . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Tum , acceptis mitra , & baculo pastorali appropinquans tertio ad ostium Ecclesie percutit iterum superliminare cum eodem baculo pastorali , dicens :

Attolite portas , principes , vestras , & elevamini portæ æternales , & introibit Rex gloriæ .

Diaconus intus existens , dicit :

Quis

Quis est iste Rex gloriæ?

Pontifex, & universus clerus respondet:

Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Adjicientes.

Aperite. Aperite. Aperite.

Pontifex facit crucem super liminare in ostio cum inferiore parte baculi pastoralis, dicens:

Ecce cru ✠ cis signum, fugiant phantasmata cuncta.

Et aperto ostio, intrat Ecclesiam solus cum ministris clericis, & choro, & camentariis, qui collocare & linire debent lapidem super sepulchrum Reliquiarum, & mensam altaris, si est remota, aut separata a stipite, dimisso ab extradoso, & populo, & clauso Ecclesiæ ostio post eos. Ingressus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce:

Pax huic domui.

Et Diaconus, qui est intus, respondet:

In introitu vestro.

Et omnes dicunt:

Amen.

Tum schola, sive cantores cantant Antiphonam, ton. 5.

Pax æterna ab æterno huic domui. Pax perennis, Verbum Patris, sit pax huic domui, pacem pius consolator huic præstet domui.

Qua dicta, cantant etiam sequentem Antiphonam. ton. 3.

Zachæe, festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit, & suscepit illum gaudens in domum suam. Hodie huic domui salus a Deo facta est, alleluja.

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit usque ad medium Ecclesiæ, ubi faldistorium paratum est; & expletis prædictis Antiphonis, depositis baculo & mitra, flexis ibi genibus, versus ad altare majus inchoat, schola prosequente, Hymnum.

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,

Imple superna gratia,

Quæ tu creasti, pectora.

Finito primo versu, surgit Pontifex, & stans usque ad fidegem, sine mitra.

Qui diceris Paraclitus,

Altissimi donum Dei,

Fons vivus, ignis, charitas,

Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus Paternæ dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis,
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sæculorum sæcula. *Rx. Amen.*

Interim unus ex ministris spargit cinerem per pavementum Ecclesie, in modum Crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis fere unius palmi; unam ab angulo Ecclesie ad sinistram manum per principalem portam intrantis, ad angulum transversum illius, id est, dexteram intrantis, ad caput Ecclesie, & aliam ab angulo Ecclesie ad dexteram manum intrantis, ad angulum transversum illius, id est sinistrum ipsius, ad caput Ecclesie; vel si Ecclesia sit magna, fieri possunt loco primæ lineæ viginti quatuor Areolæ equali spatio distantes, ex cinere; & loco secundæ, viginti tres.

Finito Hymno, Pontifex accepta mitra, accumbit super faldistorium, & schola iterum incipit & prosequitur Litanias, ut supra pag. 22. in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore & nomine Ecclesia, vel altare dedicatur; & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus &c.

Rx. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastorem in sinistra tenens, dicit in eodem tono:

UT locum istum visitare digneris.

Rx. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit :

Ut in eo Angelorum custodiam deputare digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Deinde dexteram in altum extendens , producit communiter super Ecclesiam , & altare consecrandum , ter successive signum crucis , dicens primo :

UT Ecclesiam , & altare hoc , ad honorem tuum , & nomen Sancti N. consecranda bene ✠ dicere digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Secundo dicit :

Ut Ecclesiam , & altare hoc , ad honorem tuum , & nomen sancti N. consecranda bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris . R. Te rogamus audi nos .

Tertio dicit :

Ut Ecclesiam , & altare hoc , ad honorem tuum , & nomen Sancti N. consecranda bene ✠ dicere , sancti ✠ ficare , & conse ✠ crare digneris . R. Te rogamus audi nos .

Quo facto , deposito baculo pastorali iterum accumbit super balditorium , schola Litanias resumens , & perficiente ; quibus finitis , ab accubitu surgit , deposita mitra , & stans ibidem versus ad altare majus , dicit intelligibili voce :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua . R. Levate .

Praeveniat nos , quaesumus Domine , misericordia tua , & intercedentibus omnibus Sanctis tuis , voces nostras clementia tuae propitiationis anticipet . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Alia Oratio .

Oremus .

Magnificare Domine Deus noster in Sanctis tuis , & hoc in templo tibi aedificato appare ; ut qui cuncta in filiis adoptionis operaris , ipse semper in tua hereditate lauderis . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Finitis Orationibus , schola incipit , & prosequitur Antiphonam , ton. 6.

O quam metuendus est locus iste : vere non est hic aliud , nisi domus Dei , & porta caeli .

Canticum Zachariae . Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus Israel : * quia visitavit , & fecit redemptionem plebis suae .

Repetitur tota Antiphona .

Et erexit cornu salutis nobis , * in domo David pueri sui .

Repetitur Antiphona , ut prius .

Sicut locutus est per os Sanctorum , * qui a saeculo sunt , Prophetarum ejus ,

Repe-

Repetitur iterum Antiphona , ut prius .

Salutem ex inimicis nostris : & de manu omnium , qui oderunt nos .

Iterum repetitur Antiphona .

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : * & memorari testamenti sui sancti .

Repetitur Antiphona .

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum , * daturum se nobis .

Repetitur iterum Antiphona .

Ut sine timore , de manu inimicorum nostrorum liberati , * serviamus illi .

Iterum repetitur Antiphona .

In sanctitate , & justitia coram ipso , * omnibus diebus nostris .

Repetitur , ut prius , Antiphona .

Et tu puer , Propheta Altissimi vocaberis : * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus .

Antiphona repetitur , ut prius .

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus , * in remissionem peccatorum eorum .

Repetitur , ut prius , Antiphona .

Per viscera misericordiæ Dei nostri , * in quibus visitavit nos oriens ex alto .

Repetitur , ut prius , Antiphona .

Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent , * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis .

Antiphona repetitur , ut prius .

Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

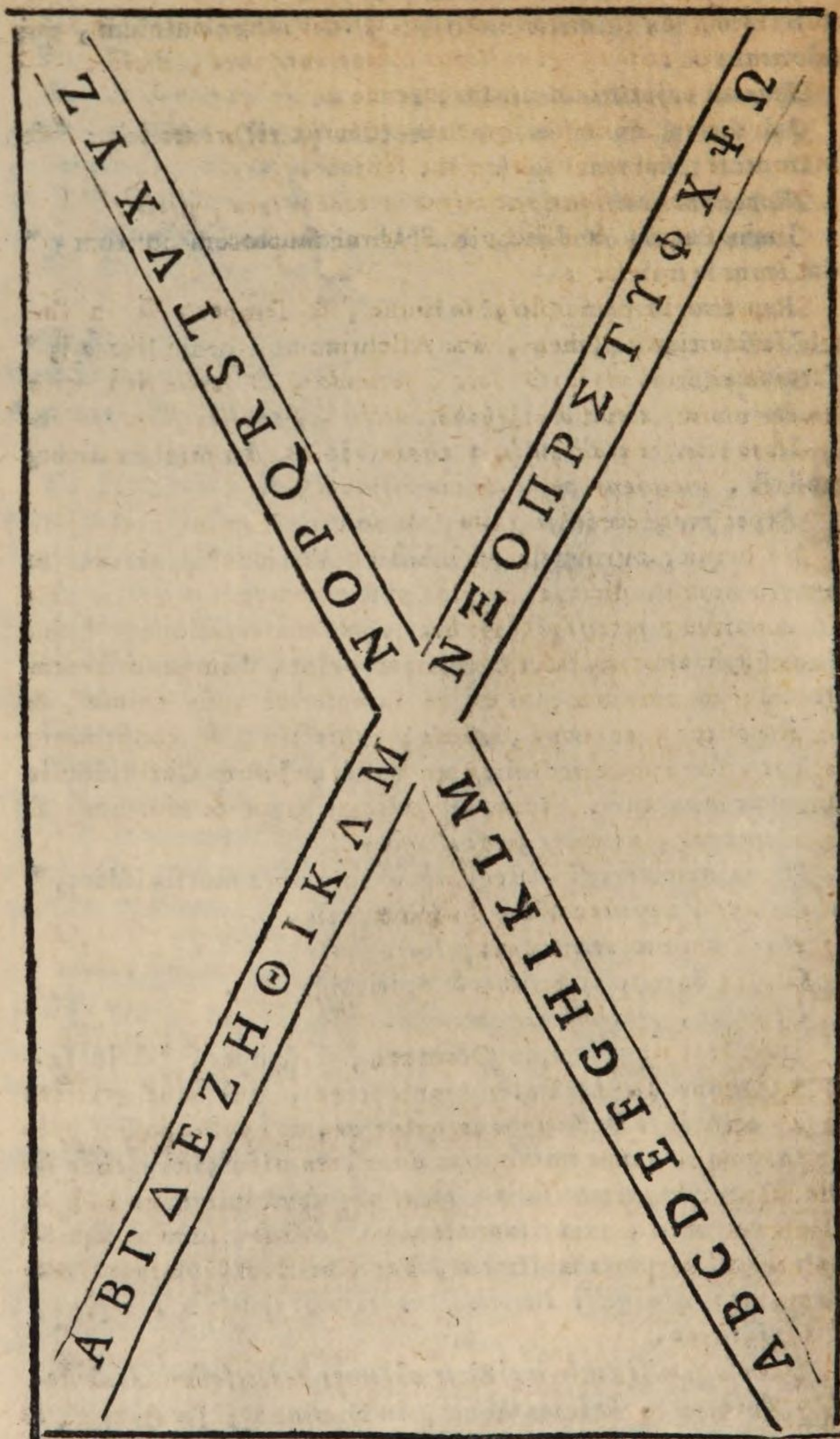
Ut prius , Antiphona repetitur .

Sicut erat in principio , & nunc , & semper , * & in sæcula sæculorum . Amen .

Tandem iterum Antiphona repetitur .

Interim , dum præmissa cantantur , Pontifex , acceptis mitra & baculo pastorali , incipiens ab angulo Ecclesiæ ad sinistram intrantis , prout supra lineæ factæ sunt , cum extremitate baculi pastoralis scribit super cineres alphabetum Græcum , ita distinctis litteris , ut totum spatium occupent , his videlicet .

Deinde simili modo incipiens ab angulo Ecclesiæ ad dexteram intrantis , scribit alphabetum Latinum , super cineres distinctis litteris , his videlicet .

Post hæc Pontifex cum mitra accedit versus altare majus consecrandum, & distans ab illo, spatio congruenti, depositis baculo & mitra, genuflexus competenti voce, dicit:

Deus in adjutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus respondet:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen, sine Alleluja.

Et id eisdem modo & loco, secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis.

EXorcizo te creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terræ; & per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti ✠ ficeris ad consecrationem hujus Ecclesiæ & altaris, ad expellendas omnes dæmonum tentationes; & omnibus qui ex te sumpserint, sis animæ, & corporis tutamentum, sanitas, protectio, & confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam cœlitus salī tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quæ hominibus ad escam procreasti, bene ✠ dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; & ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animæ & corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquæ.

EXorcizo te creatura aquæ, in nomine Dei Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis hujus Ecclesiæ, &
alta-

altaris. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum sanctum in hanc Ecclesiam tuam, & altare; ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, & magnificetur nomen tuum in Gentibus; & increduli corde convertantur ad te, & non habeant alium Deum, præter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquæ in salutem humani generis esse voluisti: te supplices deprecamur, ut exauditis orationibus nostris, eam tuæ pietatis aspectu sancti ✠ fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incurio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuæ benedictionis adveniat, & mala omnia te propitiante procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum stans sine mitra, dicit super cineres.

Benedictio cinerum.

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, parce pœnitentibus; propitiare supplicantibus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cælis, qui bene ✠ dicat, & sancti ✠ ficiet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinæ clementiæ tuæ facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter, obnixequæ flagitantibus;

bus ; & præsta , per invocationem sanctissimi nominis tui , ut quicumque eos super se asperferint , pro redemptione peccatorum suorum , corporis sanitatem & animæ tutelam percipiant . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Tum Pontifex accipit sal , & miscet cineri in modum crucis , dicens :

C Ommixtio salis , & cineris pariter fiat : In nomine Pa-
tris , & Fi-
lii , & Spiritus sancti .

Rx. Amen .

Deinde accipiens pugillum de mixtura salis , & cinerum in modum crucis , ter emittit in aquam , qualibet vice dicens :

C Ommixtio salis , cineris , & aquæ pariter fiat : In nomine Pa-
tris , & Fi-
lii , & Spiritus sancti .

Rx. Amen .

*Deinde stans sine mitra , dicit super vinum ,
Benedictio vini .*

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

Rx. Et clamor meus ad te veniat .

Rx. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

D Omine JesuChriste , qui in Cana Galilææ ex aqua vinum fecisti , quique es vitis vera , multiplica super nos misericordiam tuam ; & bene dicere , & sancti ficare digneris hanc creaturam vini , ut ubicumque fufum fuerit , vel aspersum , divinæ id benedictionis tuæ opulentia repleatur , & sanctificetur . Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Deinde mittit , in modum crucis , vinum in aquam ipsam , dicens :

C Ommixtio vini , salis , cineris & aquæ pariter fiat : In nomine Pa-
tris , & Fi-
lii , & Spiritus sancti .

Rx. Amen .

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

Rx. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , creator & conservator humani generis , & dator gratiæ spiritualis , ac largitor æternæ salutis , emitte Spiritum sanctum tuum super hoc vinum cum aqua , sale , & cinere mixtum ; ut armatum cælestis defensione virtutis , ad consecrationem hujus Ecclesiæ & altaris tui proficiat . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Tum Pontifex , assumpta mitra , dicit absolute super aquam prædictam :

Sancti ✠ ficare per verbum Dei unda cælestis ; sancti ✠ ficare aqua calcata Christi vestigiis , quæ montibus pressa non clauderis ; quæ scopulis illisa non frangeris ; quæ terris diffusa non deficiis . Tu sustines aridam , tu portas montium pondera , nec demergeris ; tu cælorum vertice contineris ; tu circumfusa per totum , lavas omnia , nec lavaris . Tu fugientibus populis Hebræorum in molem durata constricta es : tu rursus falsis resoluta vorticibus Nili accolæ perdis & hostilem globum freto sæviente persequeris : una eademque es salus fidelibus , & ultio criminosis . Te per Moysen percussa rupes evomit , neque abdita cautibus latere potuisti , cum majestatis imperio jussa prodires : tu gestata nubibus imbre jucundo arva fecundas . Per te , aridis æstu corporibus , dulcis ad gratiam , salutaris ad vitam potus infunditur ; tu intimis scaturiens venis , aut spiritum inclusa vitalem , aut succum fertilem præstas , ne siccatis exinanita visceribus solemnes neget terra proventus : per te initium , per te finis exultat ; vel potius ex Deo est , tuum ut terminum nesciamus ; aut tuorum , omnipotens Deus , cujus virtutum non nescii , dum aquarum merita promimus , operum insignia prædicamus . Tu benedictionis auctor , tu salutis origo ; te suppliciter deprecamur ac quæsumus , ut imbrem gratiæ tuæ super hanc domum cum abundantia tuæ bene ✠ dictionis infundas ; bona omnia largiaris ; prospera tribuas ; adversa repellas ; malorum facinorum dæmonem destruas ; Angelum lucis amicum , bonorum provisorum defensoresque constituas . Domum in tuo nomine cœptam , te adiutore perfectam , bene ✠ dictio tua in longum mansuram confirmet . Tuum hæc fundamenta præsidium , culmina tegumentum , ostia introitum , penetralia mereantur accessum . Sit per illu-

lustra-

Illustrationem vultus tui utilitas hominum, stabilitas parietum.

Tum Pontifex accedit ad ostium Ecclesie, & cum extremitate baculi pastoralis facit crucem in parte superiori, & aliam in parte inferiori intrinsecus.

Quo facto, deposito baculo, stans ibidem prosequitur, dicens:

Sit positis crux invicta liminibus; utrique postes gratiæ tuæ inscriptione signentur; ac per multitudinem propitiationis tuæ visitoribus domus sit pax cum abundantia, sobrietas cum modestia, redundantia cum misericordia. Inquietudo omnis & calamitas longe recedant. Inopia, pestis, morbus, languor, incurfusque malorum spirituum tua semper visitatione discedant; ut tua fusa in hoc loco visitationis gratia extensos ejus terminos & atria circumacta percurrat; sitque per cunctos ejus angulos ac recessus hujus gurgitis purificationis per lavacrum; ut semper hic lætitia quietis, gratia hospitalitatis, abundantia frugis, reverentia religionis, copiaque sit salutis. Et, ubi invocatur sanctum nomen tuum, bonorum omnium succedat copia; malorum tentamenta procul effugiant, & mereamur habere nobiscum Angelum pacis, castitatis, charitatis, ac veritatis, qui semper ab omnibus malis nos custodiat, protegat, & defendat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde redit ad dictum locum, ubi aquam benedixit, & stans ibidem versus ad altare majus, mitram in capite tenens, dicit:

DEum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, in cujus domo mansiones multæ sunt, supplices deprecemur: ut habitaculum istud bene & dicere, & custodire dignetur, per asperisionem hujus aquæ cum vino, sale, & cinere mixtæ. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: Qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem. ton. 4o

CONSECRATIO ALTARIS.

Advertendum, quod si plura altaria in eadem Ecclesia tunc fuerint consecranda, Pontifex eosdem actus, & ceremonias facit, sub eisdem verbis, in singulis altaribus successive, sicut facit in primo altari.

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Psalmus 42.

Judica me Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab homine iniquo, & doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti, & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Antiphona.

Emitte lucem tuam, & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

Iterum Antiphona repetitur.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona prædicta repetitur.

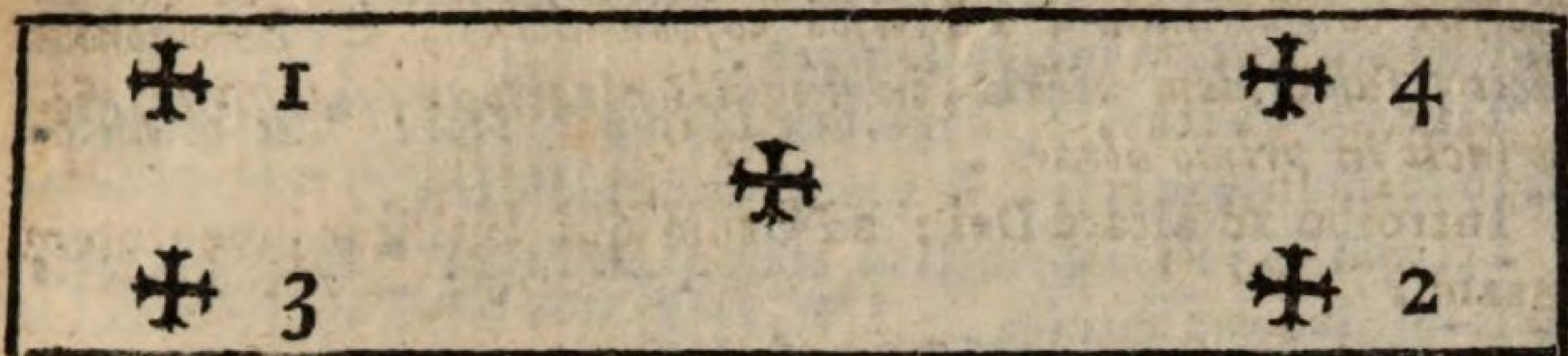
Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta, ultimo per eum benedicta, & cum eo, & aqua hujusmodi facit crucem in medio tabule altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, & ad nomen, ac memoriam Sancti N. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti ✠ ficetur hoc altare &c. Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa
pri-

prima , tertiam in dextera anteriori , quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum .

Quo factò , & finitis Antiphona & Psalmo prædictis , Pontifex stans ibidem , deposita mitra , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Singulare illud propitiatorium in altari crucis pro nobis redimendis oblatum , in cuius præfiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum , quo fieret sacrificium , & portæ cæli desuper aperiretur oraculum ; supplices tibi , Domine , preces fundimus , ut lapidis hujus expolitam materiam , supernis sacrificiis imbuendam , ipse tuæ ditari sanctificationis ubertate præcipias , qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oratione expleta , Pontifex circuit septies tabulam altaris , aspergens eam , & stipitem de aqua prædicta ultimo per eum benedicta , cum aspersorio de herba hyssopi factò , hoc modo . Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam , ton. 7. & schola prosequitur .

I. Asperges me , Domine , hyssopo , & mundabor : lavabis me , & super nivem dealbabor .

Psalmò 50.

Miserere mei Deus , * secundum magnam misericordiam tuam .

Et secundum multitudinem miserationum tuarum , * dele iniquitatem meam .

Amplius lava me ab iniquitate mea : * & a peccato meo munda me .

Interim Pontifex accepta mitra circuit altare , illudque aspergit , & redit ad locum ante medium altaris , unde discesserat .

Finitis dictis versibus , Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secundo , ut prius , Antiphonam .

H 3

II. Asperg

II. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: * ut justificentur in sermonibus tuis, & vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * & in peccatis concepit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secundo, aspergitque & redit, ut prius; finitis versibus, stans ut supra Pontifex cum mitra, inchoat tertio Antiphonam.

III. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, & occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor: * lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, & lætitiā: * & exultabunt ossa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque & redit, ut prius; & finitis versibus predictis, stans cum mitra ut supra, inchoat quarto Antiphonam.

IV. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * & spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Et interim Pontifex circuit quarto, aspergitque & redit, ut prius; & finitis versibus predictis, stans cum mitra in capite, inchoat quinto, stans ut supra, Antiphonam.

V. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Redde mihi lætitiā salutaris tui: * & spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * & impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meae: * & exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Interim Pontifex circuit quinto, aspergitque & redit, ut prius; & finitis versibus predictis, stans cum mitra ut supra, inchoat sexto Antiphonam.

VI. Asperges

VI. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor. Domine, labia mea aperies: * & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, & humiliatum Deus non despicias.

Interim Pontifex circuit sexto, aspergitque & redit, ut prius; & finitis dictis versibus, stans cum mitra ut supra, inchoat septimo Antiphonam.

VII. Asperges me, & schola prosequitur, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: * utificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes, & holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri. *Interim Pontifex circuit septimo, aspergitque & redit, ut supra.*

Subsequenter circuit per Ecclesiam interius, tantum aspergendo parietes eius cum predicta aqua benedicta, hoc modo. Finitis dictis versibus, & septimo circuitu per Pontificem, ut supra facto, schola cantat Antiphonam, ton. 1.

HÆC domus Domini firmiter ædificata: bene fundata est supra firmam petram.

Psalms. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus. Et dicitur totus prout supra in Benedictione primarii lapidis pag. 155. sed in fine non dicitur Gloria Patri.

Interim incepta Antiphona predicta, Pontifex cum mitra incipiens retro altare majus procedit ad dexteram partem, circueiens intrinsecus Ecclesiam, & parietes illius; aspergit eam a parte inferiori, juxta terram, rediens usque ad locum retro altare, unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona & Psalmo predictis, schola cantat Antiphonam. ton. 7.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Psalms 67.

IN Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel. Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ : * confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis .

A templo sancto tuo in Jerusalem , * tibi offerent reges munera .

Increpa feras arundinis ; congregatio taurorum in vaccis populorum : * ut excludant eos , qui probati sunt argento .

Dissipa gentes , quæ bella volunt , venient legati ex Ægypto : * Æthiopia præveniet manus ejus Deo .

Regna terræ cantate Deo : * psallite Domino .

Psallite Deo , qui ascendit super cælum cæli , * ad Orientem .

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis , date gloriam Deo super Israel : * magnificentia ejus , & virtus ejus in nubibus .

Mirabilis Deus in sanctis suis , Deus Israel ipse dabit virtutem , & fortitudinem plebi suæ : * benedictus Deus .

Qui habitat in adjutorio Altissimi , * in protectione Dei cæli commorabitur .

Et non dicitur Gloria Patri . Interim Pontifex secundo per eandem viam circuiens aspergit parietes Ecclesie in medio , id est , circa altitudinem faciei suæ , rediens usque ad locum unde discessit ; quo facto , ac finitis Antiphona , & Psalmo prædictis , schola cantat Antiphonam . ton.8.

Qui habitat in adjutorio Altissimi , * in protectione Dei cæli commorabitur .

Psalmus 90.

Dicet Domine : Susceptor meus es tu , & refugium meum : * Deus meus , sperabo in eum .

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium , * & a verbo aspero .

Scapulis suis obumbrabit tibi : * & sub pennis ejus sperabis .

Scuto circumdabit te veritas ejus : * non timebis a timore nocturno .

A sagitta volante in die , a negotio perambulante in tenebris : * ab incurso & dæmonio meridiano .

Cadent a latere tuo mille , & decem millia a dextris tuis ; * ad te autem non appropinquabit .

Verumtamen oculis tuis considerabis : * & retributionem peccatorum videbis .

Quoniam tu es Domine spes mea : * altissimum posuisti refugium tuum .

Non accedet ad te malum : * & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo ,

Quo-

Quoniam Angelis suis mandavit de te , * ut custodiant te in omnibus viis tuis .

In manibus portabunt te ; * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum .

Super aspidem , & basiliscum ambulabis : * & conculcabis leonem , & draconem .

Quoniam in me speravit , liberabo eum : * protegam eum , quoniam cognovit nomen meum .

Clamabit ad me , & ego exaudiam eum : * cum ipso sum in tribulatione : eripiam eum , & glorificabo eum .

Longitudine dierum replebo eum : * & ostendam illi salutare meum .

Et non dicitur Gloria Patri . Interim Pontifex tertio circuit Ecclesiam , incipiens a sinistra parte ; & aspergit parietes illius , altius quam secundo , rediens ad locum , unde discessit . Quo facto , adhuc mitram in capite tenens aspergit cum prædicta aqua pavementum Ecclesie per medium , incipiens ante altare , usque ad portam principalem , deinde per transversum , de uno pariete ad alium . Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum suis versiculis :

Domus mea domus orationis vocabitur .

Ps. Narrabo nomen tuum fratribus meis , in medio Ecclesie laudabo te . ton.6. sine Gloria . Alia Antiphona :

Domine , dilexi decorem domus tuæ .

Ps. Et locum habitationis gloriæ tuæ . ton.5. sine Gloria . Alia Antiphona :

Non est hic aliud nisi domus Dei , & porta cæli . ton.7.

Dictis Antiphonis prædictis , & aspersione , ut præmittitur , facta , Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesie versus ad altare majus inchoat , & schola prosequitur Antiphonam . ton.7.

Vidit Jacob scalam , summitas ejus cælos tangebatur , & descendentes Angelos , & dixit : Vere locus iste sanctus est .

Dum cantatur Antiphona prædicta , Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesie aspergit aquam per pavementum , versus Orientem , Occidentem , Aquilonem , & Austrum .

Finita Antiphona , Pontifex , deposita mitra , stans ibidem in medio Ecclesie conversus ad portam principalem , dicit competentem voce :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Deus, qui loca nomini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc orationis domum gratiam tuam; ut ab omnibus hic nomen tuum invocantibus, auxilium tuæ misericordiæ sentiatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tum ibidem stans, adhuc conversus, ut prius, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Deus sanctificationum, omnipotens dominator, cujus pietas sine fine sentitur. Deus, qui cælestia simul & terrena complecteris, servans misericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conspectum gloriæ tuæ: exaudi preces fervorum tuorum: ut sint oculi tui aperti super domum istam die ac nocte: hanc quoque Basilicam in honorem sanctæ & victoriousissimæ crucis, & memoriam Sancti tui N. sacris mysteriis institutam clementissimus dedi ✠ ca, miseratus illu ✠ tra, proprio splendore clari ✠ fica, omnemque hominem venientem adorare te in hoc loco, placatus admitte, propitius respicere dignare, & propter nomen tuum magnum, & manum tuam fortem, & brachium tuum excelsum, in hoc tabernaculo tuo supplicantes libens protege, dignanter exaudi, æterna defensione conserva, ut semper felices, semperque in tua religione latantes, constanter in sanctæ Trinitatis confessione, fide Catholica perseverent. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde stans adhuc conversus, ut prius, ibidem extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, adesto precibus nostris, adesto Sacramentis, adesto etiam piis famulorum tuorum laboribus, nobisque misericordiam tuam poscentibus. Descendat quoque in hanc Ecclesiam tuam, quam sub invocatione sancti no-

minis

minis tui, in honorem sanctæ crucis, in qua cœternus tibi Filius tuus Dominus noster Jesus Christus pro redemptione mundi pati dignatus est, & memoriæ Sancti tui N. nos indigni consecramus, Spiritus sanctus tuus, septiformis gratiæ ubertate redundans; ut quotiescumque in hac domo tua sanctum nomen tuum fuerit invocatum, eorum qui te invocaverint, a te pio Domino preces exaudiantur. O beata & sancta Trinitas, quæ omnia purificas, omnia mundas, & omnia perornas. O beata majestas Dei, quæ cuncta imples, cuncta disponis. O beata, & sancta manus Dei, quæ omnia sanctificas, omnia benedixis, omnia locupletas. O Sancte Sanctorum Deus, tuam clementiam humillima devotione deprecamur, ut hanc Ecclesiam tuam, per nostræ humilitatis famulatum, in honorem sanctæ & victoriosissimæ crucis, & memoriæ Sancti tui N. puri ✠ ficare, bene ✠ dicere, & conse ✠ crare perpetua sanctificationis tuæ ubertate digneris. Hic quoque Sacerdotes sacrificia tibi laudis offerant. Hic fideles populi vota persolvant. Hic peccatorum onera solvantur, fidelesque lapsi reparentur. In hac ergo, quæsumus, Domine, domo tua, Spiritus sancti gratia ægroti sanentur; infirmi recuperentur; claudi curentur; leprosi mudentur; cæci illuminentur; dæmonia ejiciantur. Cunctorum hic debilitum incommoda, te Domine annuente, pellantur, omniumque vincula peccatorum absolvantur; ut omnes, qui hoc templum beneficia juxte deprecaturi ingrediuntur, cuncta se impetrasse lætentur; ut concessa misericordia, quam precantur, perpetuo miserationis tuæ munere glorientur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Prefatione finita, Pontifex, accepta mitra procedit ante altare, & ibi cum præmissa aqua benedicta, facit maltam, seu cœmentum, quod mox deposita mitra, stans ibidem benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis,

Sancti ✠ fici, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & sabuli.
Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Cementum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit processionaliter cum cruce, & clero ad locum, in quo Reliquiæ nocte præterita conservatæ fuerunt; & desertur Chrisma usque ad fores Ecclesiæ; sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

A Ufer a nobis, quæsumus, Domine, cunctas iniquitates nostras; ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Pontifice accepta mitra locum ipsum cum Presbyteris, & clero ingrediente, schola cantat Antiphonas sequentes:

Quam gloriosum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocumque ierit. ton.6.

Alia Antiphona. ton.8.

Movete vos Sancti Dei de mansionibus vestris, ad loca festinate, quæ vobis parata sunt.

Alia Antiphona. ton.3.

Ecce populus custodiens iudicium, & faciens veritatem, in te speraverunt, Domine, usque in æternum.

Alia Antiphona. ton.8.

Via Sanctorum facta est recta, & iter eorum præparatum est.

Psalms 94.

V Enite, exultemus Domino: * jubilemus Deo salutaris nostro.

Præoccupemus faciem ejus in confessione: * & in psalmis jubilemus ei.

Quoniam Deus magnus Dominus: * & Rex magnus super omnes deos.

Quoniam non repellet Dominus plebem suam, * quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspicit.

Quoniam ipse est mare, & ipse fecit illud: * & aridam præparaverunt manus ejus.

Veni

Venite, adoremus, & procidamus ante Deum; * ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster.

Nos autem populus ejus, * & oves pascuæ ejus.

Hodie si vocem ejus audieritis, * nolite obdurare corda vestra.

Sicut in exacerbatione, * secundum diem tentationis in deserto.

Ubi tentaverunt me patres vestri: * probaverunt, & viderunt opera mea.

Quadraginta anni proximus fui generationi huic: * & dixi, Semper hi errant corde.

Ipsi vero non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea; * si introibunt in requiem meam.

*Et non dicitur Gloria Patri, vel, si magis placet, omis-
sis omnibus præmissis Antiphonis cum Psalmo, schola cantat
Responsorium de illo Sancto, cujus sunt ipse Reliquias. Inte-
rim Pontifex manet stans juxta Reliquias. Finitis autem An-
ti phonis cum Psalmo, vel Responso predictis, Pontifex
stans ibidem coram Reliquiis, detecto capite, dicit:*

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

FAC nos, quæsumus Domine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra digne contingere, quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, imponit incensum in thuribulo, & fit Processio, hoc ordine. Procedunt duo ceroferarii cum luminaribus, deinde crux, tum clerus cantans Antiphonas subsequentes; post hos, Sacerdotes portantes feretrum cum Reliquiis, & juxta eos thuriferarius continuo Reliquias ipsas incensans, & immediate ante Reliquias ipsas precedens aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum suis ministris. Processione igitur locum ipsum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam, schola ipsam & omnes alias sequentes prosequente. ton.8.

Cum jucunditate exhibitis, & cum gaudio deducemini: nam & montes, & colles exilient, expectantes vos cum gaudio, alleluja.

Alia Antiphona. ton.7.

Surgite Sancti Dei, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, & nos homines peccatores in pace custodite,

Alia

Alia Antiphona . ton.8.

Ambulate Sancti Dei . ingredimini in civitatem Domini ;
 ædificata est enim vobis Ecclesia nova , ubi populus adorare
 debet majestatem Domini .

Alia Antiphona . ton.8.

Istorum est enim regnum cælorum , qui contempserunt
 vitam mundi , & pervenerunt ad præmia regni , & laverunt
 stolas suas in sanguine Agni .

*Eis igitur ad Ecclesiæ consecrandæ fores pervenientibus ,
 priusquam ingrediantur , dimissa ante fores Ecclesiæ schola ,
 Antiphonas prædictas cantante , Pontifex , præcedentibus i-
 ipsum duobus ceroferariis , cruce , thuriferario , & Sacerdoti-
 bus feretrum Reliquiarum portantibus , circuit Ecclesiam cum
 ipsis Reliquiis , populo sequente , & clamante : Kyrie eleison .*

*Quo facto , Pontifex sedens cum mitra in faldistorio , ante
 fores Ecclesiæ ad id parato , brevi sermone populum alloquitur :*

Quanta , fratres charissimi , Ecclesiis , & Deo dicatis
 locis habenda sit reverentia , canones , & leges , &
 universalis religiosus fidelium cultus declarat . Nul-
 libi enim quam in sacris Basilicis , Domino offerri sacrificium
 debet . Præcipiente siquidem Domino per Moysen , taber-
 naculum cum mensa , atque altari , & æreis vasis , utensili-
 busque consecratum est ad divinum cultum expendum : ipsum
 quoque tabernaculum non solum sacrasse , sed oleo quoque
 linivisse legimus . In ipso autem tabernaculo non alii , quam
 sancti sacerdotes , & Levitæ vestibus sacris ornati Sacramen-
 ta tractabant , & pro populo oblationes offerebant . Postmo-
 dum tam Reges Hebræorum suum templum , quam Romani
 Christiani Principes Basilicas a se constructas summa in vene-
 ratione habuerunt ; immunesque ab omni vulgari strepitu ,
 & negotio esse voluerunt ; ut domus orationis ad aliud nul-
 lum commercium , atque usum accommodaretur . Eamque
 privilegii , & immunitatis prærogativam habere voluerunt ;
 ut si quis temerarie sacrilegas manus apposuisset , gravissimis
 suppliciis afficeretur . Non enim justum visum est , domum
 Dei Altissimi temerariis præsumptionibus expositam esse , nec
 latronum (juxta Verbum Veritatis) speluncam esse . Locus
 est salutis , portus naufragantibus , ad quem de tempestati-
 bus anchora jacitur . Hanc beneficia petituri adeunt , & justæ
 eorum preces exaudiuntur . Capitalium criminum rei ad hanc
 fugientes , impunitatem facti , implorantibus Sacerdotibus ,
 accipiunt . Magna ergo veneratione sacratas Domino Basili-
 cas adeatis , fratres charissimi , mundique facinoribus Do-

mino

mino oblationes cordis vestri offeratis. De quibus Basilicis hæc una est, cui N. & N. summi Pontifices privilegia concesserunt, quam vos ædificari fecistis, (*vel* N. ædificari fecit,) & nobis humiliter supplicastis, (*vel* supplicavit,) ut eam consecrare dignaremur. Nos autem vestris, (*vel* suis) honestis supplicationibus inclinati, eam in honorem omnipotentis Dei, beatæ Mariæ semper virginis, & omnium Sanctorum, ac memoriam sancti N. dedicamus; & in ejus altari Reliquias Sanctorum N. & N. Deo propitio, poni decrevimus, & in altari N. vel in loco N. sunt corpora, vel Reliquiæ Sanctorum N. & N. quæ, (*vel* quas) qui devote visitaverit, indulgentiam N. per N. concessam obtinebit. Vos insuper moneo, fratres charissimi, ut decimas quæ sunt divina tributa, integre Ecclesiis & Sacerdotibus persolvatis. Has sibi Dominus ad universalis domini signum reservavit. Audite sanctum Augustinum: Decimæ tributa sunt egentium animarum: quod si decimas dederis, non solum abundantiam fructuum recipies, sed etiam sanitatem corporis, & animæ consequeris. Non igitur Dominus Deus præmium postulat, sed honorem. Deus enim noster, qui dignatus est totum dare, decimam a nobis dignatus est recipere, non sibi, sed nobis sine dubio profuturam. Sed si tardius dare, peccatum est, quanto pejus est non dedisse? De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Cum enim decimas dando, & terrena & cælestia possis præmia promereri, quare pro avaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc est enim Dei iustissima consuetudo, ut si tu illi decimam non dederis, tu ad decimam revoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti; & hoc tollit fiscus, quod non accipit Christus. Revertimini ad me, inquit Dominus apud Prophetam, & revertar ad vos. Et dixistis: In quo revertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus te? In decimis, & in primitiis. Et in penuria vos maledicti estis, & me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreum, & sit eibus in domo mea, & probate me super hoc, dicit Dominus: si non aperuerō vobis cataractas cæli, & effundero vobis benedictionem usque ad abundantiam, & increpabo pro vobis devorantem, & non corrumpet fructum terræ vestræ; nec erit sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. Et beatos vos dicent omnes gentes: eritis enim vos terra desiderabilis, dicit Dominus exercituum. Evitanda est itaque Domini indignatio, solvenda decimæ, & tributa divina persolvenda, nec
pro

pro temporali commodo amittenda sunt secutura bona, quæ expectantur. Memores ergo hæc accipite, fratres charissimi, & intellecta pro desiderio complete, ut æterna pro temporalibus accipere beneficia mereamini.

Archidiaconus legat sequentia duo Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini. Sess. xxii. cap. xi. de Reformat.

SI quem clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut aliqujus Ecclesiæ, seu cujusvis sæcularis, vel regularis beneficii, Montium pietatis, aliorumque piorum locorum jurisdictiones, bona, census, ac jura etiam feudalialia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, seu quascumque obventiones, quæ in ministrorum, & pauperum necessitates converti debent, per se, vel per alios, vi vel timore incusso, seu etiam per suppositas personas clericorum, aut laicorum, seu quacumque arte, aut quocumque quæsito colore, in proprios usus convertere, illosque usurpare præsumpserit, seu impedire, ne ab iis, ad quos jure pertinent, percipiantur; is anathemati tamdiu subjaceat, quamdiu jurisdictiones, bona, res, jura, fructus, & redditus, quos occupaverit, vel qui ad eum quomodocumque etiam ex donatione suppositæ personæ pervenerint, Ecclesiæ, ejusque administratori, si ve beneficiato integre restituerit, ac deinde a Romano Pontifice absolutionem obtinuerit. Quod si ejusdem Ecclesiæ patronus fuerit, etiam jure patronatus, ultra prædictas poenas, eo ipso privatus existat, Clericus vero, qui nefandæ fraudis, & usurpationis hujusmodi fabricator seu consentiens fuerit, eisdem poenis subjaceat, nec non quibuscumque beneficiis privatus sit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur; & a suorum Ordinum executione, etiam post integram satisfactionem & absolutionem, sui Ordinarii arbitrio suspendatur.

Conc. Trident. Sessione xxv. Cap. xii. de Reformatione.

NON sunt ferendi, qui variis artibus decimas Ecclesiis obvenientes, subtrahere moliuntur, aut qui ab aliis solvendas temere occupant, & in rem suam vertunt, cum decimarum solutio debita sit Deo: & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas invadunt. Præcipit igitur sancta Synodus omnibus cujuscumque gradus, & conditionis sint, ad quos decimarum solutio spectat, ut eas, ad quas de jure tenentur, in posterum Cathedrali, aut quibuscumque aliis Ecclesiis, vel personis, quibus legitime de-

ben-

beantur , integre persolvant . Qui vero eas aut subtrahunt , aut impediunt , excommunicentur , nec ab hoc crimine , nisi plena restitutione secuta , absolvantur . Hortatur dehinc omnes & singulos pro Christiana charitate , debitoque erga Pastores suos munere ; ut de bonis sibi a Deo collatis , Episcopis & Parochis qui tenuioribus præsunt Ecclesiis , large subvenire ad Dei laudem , atque ad Pastorum suorum qui pro eis invigilant dignitatem tuendam , non graventur .

Postea Pontifex ad fundatorem dicat :

Scias , frater charissime , quoniam non permittunt jura Ecclesias sine ministris , ac dote consecrari . Quemadmodum enim dos matrimonium consequitur , sic & ad sustentationem ministrorum facultates necessariae sunt . Ea itaque ratione , frater charissime , scire volumus , quot Sacerdotes , & clericos , & qualem eis honorem vis exhibere , & de quo Ecclesiam dotare proponis . Et , ut intelligas , qualem tibi atque hæredibus tuis honorem , & commoditatem exhibet Ecclesia , scias , ut gratitudinem ipsam ad fundatores ostendat , quod a sanctis Patribus statutum est , in diei Dedicationis anniversario solemni , fundatores & eorum hæredes in processionibus primos esse debere ; & si casu ad egestatem pervenerint , grata recordatione , Ecclesia fundatoris piam liberalitatem recognoscit .

Qui ad interrogata , prout sibi placuerit , respondet ; de quo fiat publicum instrumentum , si numerus Clericorum , honor , & dos sufficiens fuerit . Tunc fundator ipse , & plebs , profitentur se jussa Pontificis impleturos . Deinde Pontifex jubet Deum deprecari pro eo qui Ecclesiam construxit , & dotavit , & pro eo qui eam consecrari petiit ; & concedit illis partem in omnibus bonis , quæ ibi fieri continget . Quo facto , Pontifice sic sedente , antequam quis Ecclesiam ingrediatur , schola cantat Responsorium , ton. 2 .

Erit mihi Dominus in Deum , & lapis iste , quem erexi , in titulum : & vocabitur domus Dei , & de universis , quæ dederis mihi , * Decimas & hostias pacificas offeram tibi .

*V. Si reversus fuero ad domum patris mei . * Decimas .*

Tum Pontifex , deposita mitra , surgit , & versus ad ostium Ecclesie , ibidem stans dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Domum tuam, quæsumus Domine, clementer ingredere, & in tuorum cordibus fidelium perpetuam tibi consue mansionem; & præsta, ut domus hæc, quæ tua subsistat dedicatione solemnis, tua fiat habitatione sublimis. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua oratione finita, Pontifex accepta mitra, priusquam ingrediatur, intingit pollicem dexterae manus in sanctum Chrisma, & cum eo, in modum crucis, signat ostium Ecclesie exterius, dicens:

In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti. Porta sis benedicta, sanctificata, consecrata, consignata, & Domino Deo commendata; porta sis introitus salutis, & pacis; porta sis ostium pacificum, per eum, qui se ostium appellavit, Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

Quo dicto, Presbyteri elevans feretrum Reliquiarum, & ingrediendo Ecclesiam cum clero, & populo processionaliter, Pontifex cum mitra incipit, & schola prosequitur, Antiphonam. ton.4.

Ingredimini Sancti Dei, præparata est enim a Domino habitatio sedis vestra: sed & populus fidelis cum gaudio insequitur iter vestrum; ut oretis pro nobis majestatem Domini. Alleluja.

Alia Antiphona. ton.6.

Gaudent in cælis animæ Sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti; & quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt; ideo cum Christo exultant sine fine.

Interim processionaliter vadunt per Ecclesiam. Cum pervenerint ad altare, in quo Reliquia sunt condenda, Reliquiis ipsi cum feretro prope altare positis, & luminaribus juxta illas ardentibus, Pontifex stans cum mitra ante altare, inchoat, schola prosequente, Antiphonam. ton.4.

Exultabunt Sancti in gloria, & lætabuntur in cubilibus suis.

Psalms 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in Ecclesia Sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * & exaltabit mansuetos in salutem, Exul-

Exultabunt Sancti in gloria : * lætabuntur in cubilibus suis .

Exaltationes Dei in gutture eorum , * & gladii ancipites in manibus eorum .

Ad faciendam vindictam in nationibus , * increpationes in populis .

Ad alligandos reges eorum in compedibus : * & nobiles eorum in manicis ferreis .

Ut faciant in eis iudicium conscriptum : * gloria hæc est omnibus sanctis ejus .

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus : * laudate eum in firmamento virtutis ejus .

Laudate eum in virtutibus ejus : * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus .

Laudate eum in sono tubæ : * laudate eum in psalterio , & cithara .

Laudate eum in tympano & choro : * laudate eum in chordis , & organo .

Laudate eum in cymbalis benesonantibus : laudate eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dominum .

Et non dicitur Gloria Patri , sed repetitur Antiphona . Quæ dicta , Pontifex , deposita mitra , versus ad altare dicit :

Oremus .

Deus , qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicator assistis , exaudi nos , quæsumus , & concede , ut inviolabilis permaneat hujus loci consecratio ; beneficia tui muneris , universitas fidelium quæ tibi supplicat , percipere mereatur . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Tum Pontifex , accepta mitra , intingit pollicem dextere manus in sanctum Chrisma , & cum eo signat confessionem , id est , sepulchrum altaris , in quo Reliquiæ sunt reponendæ , in quatuor angulis faciens in singulis signum crucis , & dicens :

Consecratur , & sancti ficetur hoc sepulchrum : In nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti . Pax huic domui .

Deinde deposita mitra , recondit veneranter vasculum ipsum cum Reliquiis , & aliis , prout hesternæ die per eum fuit sigillatum , in sepulchro altaris ; quibus reconditis , Pontifex incheat , schola prosequente , Antiphonam . ton.6.

Sub altare Dei sedes accepistis Sancti Dei , intercedite pro nobis ad Dominum Jesum Christum .

W. Exul-

W. Exultabunt Sancti in gloria.

R. Et lætabuntur in cubilibus suis.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum præmissa cantantur, Pontifex sine mitra thurificat Reliquias inclusas.

Quo facto, imposita sibi mitra, accipit tabulam seu lapidem cum quo debet claudi sepulchrum, in manum sinistram; & pollicem dexteræ manus intingit in sanctum Chrisma; & cum eo facit in medio dictæ tabulæ sive lapidis, de subtus, signum crucis, dicens:

Conse ¶ cretur, & sancti ¶ ficetur hæc tabula, (vel hic lapis,) per istam unctionem, & Dei benedictionem: In nomine Pa ¶ tris, & Fi ¶ lii, & Spiritus ¶ sancti. Pax tibi.

Et mox linat cum cemento, ponit, & coaptat tabulam seu lapidem super sepulchrum, claudens illud, & inchoans, schola prosequente, Antiphonam. ton. 8.

Sub altare Dei audiui voces occisorum dicentium: Quare non defendis sanguinem nostrum? & acceperunt divinum responsum; Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum.

Alia Antiphona. ton. 8.

Corpora Sanctorum in pace sepulta sunt: & vivent nomina eorum in æternum.

W. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum majestati tuæ condidisti habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cælestia; & præsta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cementarii cum cemento benedicto firmant ipsam tabulam, seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, & cum eo format signum crucis per eandem tabulam, sive lapidem, dicens:

Signe ¶ tur, & sancti ¶ ficetur hoc altare: In nomine Pa ¶ tris, & Fi ¶ lii, & Spiritus ¶ sancti. Pax tibi.

Tum imponit incensum in thuribulum, dicens:

A B illo benedicaris, in cujus honore cremaberis: In nomine Pa-
tris, & Fi-
lii, & Spiritus sancti.
R. Amen.

Et dextera manu producit desuper signum crucis, & deposita mitra, inchoat, schola prosequente, cāntum. ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua; & data sunt ei incensa multa; & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. Alleluja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum, & sinistrum latus, ante, & desuper, donec præmissus cāntus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

D Irigatur oratio nostra, quæsumus Domine, sicut incensum in conspectu tuo, & copiosa beneficia Christianus populus assequatur; ut quicumque tibi in hoc altari sacra libamina devotus obtulerit, vel sacrata suscepit; & vitæ subsidia præsentis accipiat, & remissionem omnium peccatorum pariter consequatur, & gratiam sempiternæ redemptionis percipiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, & ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, & mox

Pontifex thurificat super illam in modum crucis, in medio, & in quatuor ejus cornibus: quo facto,

Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, & illud benedicit, ut supra, videlicet, Ab illo benedicaris, &c. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continue altare circuit incensando, donec Consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat: tunc enim Pontifici thuribulum præsentat; & per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, & ut prius, incensat.

Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola prosequente, Responsorium. ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Ps. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

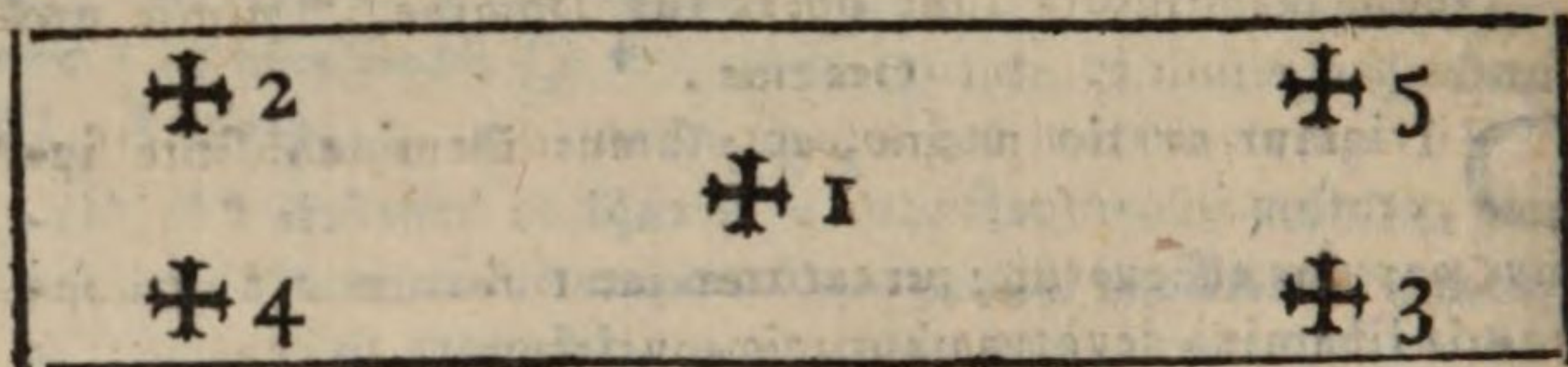
Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incensatione, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam. ton. 7.

Erexit Jacob lapidem in titulum, fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus, Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum!

tum ! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini .
Et dicitur totus , prout habetur supra pag. 151. Sed in fine non
dicitur Gloria Patri .

Dum Antiphona , & Psalmus prædicti cantantur , Ponti-
fex stans cum mitra , intingit pollicem dextere manus in oleum
Catechumenorum , & cum eo facit quinque cruces , videlicet
in medio altaris , & quatuor ejus cornibus , in locis , in qui-
bus fecerat cruces de aqua benedicta , videlicet , primam in me-
dio altaris , secundam in dextero posteriori , id est , Evange-
lii , tertiam in sinistro anteriori , quartam in dextero ante-
riori , quintam in sinistro posteriori hoc ordine .

Dicens dum singulas cruces facit :

S Ancti ✠ ficetur , & conse ✠ cretur lapis iste : In nomi-
ne Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spiritus ✠ sancti , in ho-
norem Dei , & gloriosæ virginis Mariæ , atque omnium
Sanctorum , ad nomen & memoriam sancti N. Pax tibi .

Deinde Pontifex , accepto thuribulo a Sacerdote altare in-
censante , imposito & benedicto , ut prius , incenso , stans
cum mitra inchoat , schola prosequente , Responsorium . ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo , Do-
mine .

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum .

Quo incepto , Pontifex circuit semel altare ad dexteram ,
thurificando illud ; deinde restituto thuribulo Sacerdoti , &
Responso finito , deposita mitra , dicit :

Oremus Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

A Dsit , Domine , misericordiæ tuæ ineffabilis pietas , &
super hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis , & vir-
tutem tuæ unctionis infunde ; ut te largiente , referat præ-
mium quisque intulerit votum . Per Christum Dominum no-
strum . R. Amen .

Oratione finita , Pontifex inchoat , schola prosequente ,
Antiphonam . ton. 1.

Mansurgens Jacob erigebat lapidem in titulum , fundent
oleum

oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino, * & psallere nomini tuo, Altissime;

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, * & veritatem tuam per noctem;

In decachordo psalterio, * cum cantico in cithara.

Quia delectasti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua Domine! * nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Vir insipiens non cognoscet: * & stultus non intelliget hæc.

Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum: * & appa-
ruerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in sæculum sæculi: * tu autem altissimus in æternum Domine.

Quoniam ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * & dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum, * & senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * & ab insurgentibus in me malignantibus, audiet auris mea.

Iustus ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri floreant.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi, * & bene patientes erunt, ut annuntient.

Quoniam rectus Dominus Deus noster: * & non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces eum pollice, de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur, & consecratur lapis iste: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in honorem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensans

ensante, imposito, & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola prosequente, Responsorium. ton.7.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando; quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, & Responsorio finito, Pontifex deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

A Desto, Domine, dedicationi hujus mensæ tuæ, & in eam, quæ a nobis indignis sancto linita est oleo, bene & dictionis & sancti & ficationis tuæ virtutem, & consecrationem infunde. Qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

O Mnipotens sempiterne Deus, altare hoc quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui N. nos indigni consecramus, virtute tuæ bene & dictionis sanctifica; & omnibus te hic invocantibus, atque in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris; & in eo Sacramentorum virtus, & votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola prosequente, Antiphonam. ton.7.

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ confortibus tuis.

Psalmus 44.

E Rustavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, * velociter scribentis.

Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * potentissime.

Specie tua, & pulchritudine tua * intende, prospere procede, & regna,

Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam: * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent, * in corda inimicorum Regis.

Sedes

De Ecclesie Dedicatione, seu Consecratione : 113

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ confortibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cassia a vestimentis tuis, a domibus eburneis : * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regina a dexteris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam : * & obliviscere populum tuum, & domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum : * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus, * vultum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus : * in fimbriis aureis, circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam : * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia, & exultatione : * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui * in omni generatione, & generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, * & in sæculum sæculi.

Et non dicitur Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem, dicens :

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur lapis iste : In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti in honorem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito, & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola prosequente, Responsorium : ton. 7.

Dirigatur oratio mea sicut incensam in conspectu tuo, Domine.

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans, ut prius ; quo incensato, restituto thuribulo Sa-

& Antiphona finita, Pontifex deposita mitra, dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Descendat , quæsumus Domine Deus noster , Spiritus tuus sanctus super hoc altare , qui & dona nostra , & populi tui in eo sanctificet , & sumentium corda dignanter emundet . Per Christum Dominum nostrum . Rx. Amen .

Qua dicta , Pontifex inchoat , & schola prosequitur , Antiphonam . ton.1.

Sanctificavit Dominus tabernaculum suum : quia hæc est domus Dei , in qua invocabitur nomen ejus , de quo scriptum est : Et erit nomen meum ibi , dicit Dominus .

Psalms 45.

Deus noster refugium , & virtus : * adjutor in tribulationibus , quæ invenerunt nos nimis .

Propterea non timebimus dum turbabitur terra : * & transferentur montes in cor maris .

Sonuerunt , & turbatae sunt aquæ eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus .

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus .

Deus in medio ejus , non commovebitur : * adjuvabit eam Deus mane diluculo .

Conturbatae sunt Gentes , & inclinata sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra .

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob .

Venite , & videte opera Domini , quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ .

Arcum conteret , & confringet arma : * & scuta comburet igni .

Vacate , & videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in Gentibus , & exaltabor in terra .

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob .

Et non dicitur Gloria Patri . Interim dum Antiphona , & Psalmus prædicti dicuntur , Pontifex , accepta mitra , fundit , & spargit de Oleo Catechumenorum , & Chrismate pariter super altare , illud manu dextera confricans , liniens , & perungens . Quo facto , incipit , schola prosequente , Antiphonam . ton.1.

Ecce odor filii mei , sicut odor agri pleni , cui benedixit

Dominus : crescere te faciat Deus meus , sicut arenam maris : & donet tibi de rore cœli benedictionem .

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob .

Gloriosa dicta sunt de te , * civitas Dei .

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me .

Ecce alienigenæ , & Tyrus , & populus Æthiopum , * hi fuerunt illic .

Numquid Sion dicet : Homo , & homo natus est in ea : * & ipse fundavit eam Altissimus ?

Dominus narrabit in scripturis populorum , & principum ; * horum , qui fuerunt in ea .

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te .

Et dicitur Gloria Patri ,

Finito Psalmo , Pontifex stans cum mitra , dicit :

Lapidem hunc , fratres charissimi , in quo unguentum sacre unctionis effunditur , ad suscipienda populi sui vota , & sacrificia , oremus ut Dominus noster benedicat , & consecret , & quod est unctum a nobis , sit unctum in nomine ejus ; ut plebis vota suscipiat , & altari per sacram unctionem perfecto , dum propitiationem Sacrorum imponimus , ipsi propitiatores Dei esse mereamur . Per Jesum Christum Dominum nostrum , qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Quo dicto , inchoat Antiphonam , schola ipsam & Psalmum ac sequentia Responsoria prosequente . Antiphona . ton.2.

Lapides pretiosi omnes muri tui , & turres Jerusalem gemmis ædificabuntur .

Psalmus 147.

Lauda Jerusalem Dominum : * lauda Deum tuum Sion .

Quoniam confortavit feras portarum tuarum : * benedixit filiis tuis in te

Qui posuit fines tuos pacem : * & adipe frumenti satiat te .

Qui emittit eloquium suum terræ : * velociter currit sermo ejus .

Qui dat nivem sicut lanam , * nebulam sicut cinerem spargit .

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit ?

Emittet verbum suum, & liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob: * justitias & judicia sua Israel.

Non fecit taliter omni nationi: * & judicia sua non manifestavit eis.

Gloria Patri. Sicut erat &c.

Deinde dicitur Responsorium, ton. 8.

Hæc est Jerusalem civitas illa magna coelestis, ornata tamquam sponsa Agni: * Quoniam tabernaculum Dei facta est, alleluja.

℣. Portæ ejus non cludentur per diem; nox enim non erit in ea. * Quoniam.

Aliud Responsorium, ton. 8.

Plateæ tuæ Jerusalem sternentur auro mundo, Alleluja: & cantabitur in te canticum lætitiæ, Alleluja: * Et per omnes vicos tuos dicetur ab universis, Alleluja, Alleluja.

℣. Luce splendida fulgebis: & omnes fines terræ adorabunt te. * Et per omnes.

Incepta Antiphona, interim dum ipsa, & Psalmus, ac Responsoria prædicta cantantur, Pontifex cum mitra incipiens retro altare, & procedens ad ejus dexteram inungit Chrismate cum pollice dextero singulas duodecim cruces in parietibus Ecclesie depictas, ad unamquamque crucem dicens:

Sancti ✠ flectur & conse ✠ cretur hoc templum: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in honorem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Et peruncta qualibet cruce, mox accepto thuribulo, illam incensat triplici ductu.

His peractis, Pontifex ad altare revertitur, ac stans cum mitra, & thurificans super illud, inchoat, schola prosequente, Antiphonam. ton. 2.

Ædificavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta: & immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum, nostræ vocis exoratus officio, præsentis bene ✠ dictione sanctificet, atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctæ devotionis impositas

bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare dignetur; & spirituali placatus incenso, precibus familie sue promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale & igneum esse cognoscitur; dignare respicere, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores, omnesque infirmitates, atque insidie inimici odorem ejus sentientes effugiant, & separentur a plasmate tuo, quod pretioso Filii tui sanguine redemisti; ut numquam laedatur a morfu iniqui serpentis. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris; in quibus cruces de aqua, & oleo, ac Chrismate factae prius fuerunt; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensis factae; & cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola prosequente, ton.1.

Alleluja. Veni sancte Spiritus: reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimae, & festum Paschae Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Alleluja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola cantat Antiphonas duas sequentes.

Antiphona. ton.4.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona. ton.1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua: & data sunt ei incensa multa; & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei.

Sine Alleluja . Quibus finitis , Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , clemens , & propitius , preces nostræ humilitatis exaudi , & respice ad hujus altaris tui holocaustum , quod non igne visibili probetur , sed infusum sancti Spiritus tui gratia in odorem suavitatis ascendat , & legitime se fumentibus Eucharistia medicabilis fiat , ad vitamque proficiat sempiternam . Per Christum Dominum nostrum . *Rx. Amen .*

Post hæc , combustis candelis , & thure , cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur , & collecti in aliquo vase , projiciuntur in sacrario . In ærim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris , versus ad altare dicit :

Oremus . Et ministri ,

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Deus omnipotens , in cujus honorem , ac beatissimæ virginis Mariæ & omnium Sanctorum , ac nomen & memoriam Santi tui N. nos indigni altare hoc consecramus , clemens & propitius preces nostræ humilitatis exaudi , & præsta ; ut in hac mensa sint libamina tibi accepta , sint grata , sint pingua , & sancti Spiritus tui semper rore perfusa ; ut omni tempore hoc in loco supplicantis tibi familiæ tuæ anxietates releves , ægritudines cures , preces exaudias , vota suscipias , desiderata confirmes , postulata concedas . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit , & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus .

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce , extensis manibus ante pectus , Præfationem hanc :

Per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

V. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

V. Sursum corda .

Rx. Habemus ad Dominum .

V. Gratias agamus Domino Deo nostro .

Rx. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere , Domine sancte , Pater omnipotens .

omnipotens, æterne Deus. Et ut propensiori cura, & attentiori famulatu tibi servitutis officia deferamus, hoc præsertim tempore, quo religiosarum mentium habitum ultra parietum ornatum delegisti, templum istud, in quo sancti tui Nomen habetur, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare digneris: per cujus sacram reverentiam & honorem, sacratissimo nomini tuo hoc altare dedicamus. Hujus igitur Domine efflagitatus precibus, dignare hoc altare coelesti sancti ✠ ficatione perfundere, & bene ✠ dicere. Assistent Angeli claritatis, & sancti Spiritus illustratione perfulgeat. Sit illius quoque apud te gratiæ, cujus fuit illud quod Abraham pater fidei, in nostræ figuram redemptionis, filium immolaturus extruxit; quod Isaac in conspectu tuæ majestatis instituit; quod Jacob Dominum magna videns visione erexit; ut hic orantes exaudias; hic oblata sancti ✠ fices; hicque superposita bene ✠ dicas; hic quoque benedicta distribuas. Sit ergo Ecclesiæ tuæ titulus sempiternus; sit mensa coelesti spirituale convivio præparata. Tu igitur, Domine, proprio ore tuo hostias super eam impositas bene ✠ dicito, & benedictas suscipito, ac nobis omnibus tribue, ut participatione earum vitam acquiramus sempiternam.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiat.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente Antiphonam. ton. 8.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem, alleluja.

Psalms. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Et totus dicitur prout in benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii. pag. 106.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto facit crucem in fronte altaris, nihil dicens. Quo facto, ac prædictis Antiphona, & Psalmo finitis, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Majestatem tuam Domine humiliter imploramus, ut altare hoc sacræ unctionis libamine ad suscipienda populi tui munera inunctum potenter bene ✠ dicere, & san-

Et sicare digneris ; ut quod nunc a nobis indignis , sub
tui nominis invocatione , in honorem beatissimæ virginis
Mariæ , & omnium Sanctorum , atque in memoriam Sancti
tui N. sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est , pla-
ceat tibi , atque altare maneat perpetuum ; ut quidquid
deinceps super illud oblatum sacratumve fuerit , dignum ti-
bi fiat holocaustum ; atque omnium hic offerentium sacrificia
a te pio Domino benigne suscipiantur , & per ea vincula pec-
catorum nostrorum absolvantur ; maculæ deleantur ; veniæ
impetrentur ; gratiæ acquirantur ; quatenus una cum San-
ctis , & Electis tuis vitam percipere mereamur æternam .
Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

*Tum Pontifex , accepta mitra , cum pollice dexterae manus
Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones men-
se , seu tabulae altaris , & tituli , sive stipitis , quatuor an-
gulis , quasi illa conjungens , ad singulas cruces dicens :*

*In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti .
Deinde deposita mitra , dicit :*

Oremus .

Supplices te deprecamur , omnipotens æterne Deus , per
unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum
Christum , ut altare hoc sanctis usibus præparatum , cœlesti
bene dictione sanctifices ; & , sicut Melchisedech Sacerdo-
tis præcipui oblationem dignatione mirabili suscepisti , ita
imposita huic novo altari munera , semper accepta ferre di-
gneris ; ut populus , qui in hanc Ecclesiæ domum sanctam
conveniet , per hæc libamina cœlesti sanctificatione salvatus ,
animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur .
Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen .

*Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus
tele grossæ mensam altaris ; & Pontifex accedit ad sedem suam
juxta altare , in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum
medulla panis , ac lavat , & extergit . Quo facto , Subdia-
conis , seu Acolythis presentantibus ipsi Pontifici robaleas no-
vas , & mundas , vasa , & ornamenta ad cultum Dei , &
Ecclesiæ , ac altaris consecratorum pertinentia , Pontifex ,
deposita mitra , surgit , & stans illa benedicit , dicens :*

BENE-

B E N E D I C T I O

T O B A L E A R U M,

Vasorum, & ornamentorum Ecclesiæ, & Altaris
consecratorum.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens & misericors Deus, qui ab initio utilia & necessaria hominibus creasti, templaque manu hominum facta nomini tuo sancto dicari, tuæque habitationis loca vocari voluisti, quique per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia, & Sacerdotalia, seu Levitica, & alia quæque diversi generis ornamenta ad cultum & decorem tabernaculi & altaris tui fieri decrevisti; exaudi propitius preces nostras, & omnia hæc diversarum specierum ornamenta in usum hujus Ecclesiæ tuæ & altaris ad honorem & gloriam tuam præparata purificare, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare per nostræ humilitatis servitutum digneris; ut divinis cultibus & sacris mysteriis apta existant, hisque confectioni corporis & sanguinis Jesu Christi Filii tui Domini nostri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta; tum ministri ponunt super altare Chrismale, sive pannum lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; deinde vestiunt altare tobaleis, & ornamentis benedictis, ponentes desuper crucem, & alia ornamenta. Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam primam, schola ipsam, ac alias Antiphonas sequentes, & Responsorium cum suis versibus, & Psalmis prosequente.

Antiphona. ton. 8.

Circumdate Levitæ altare Domini Dei, vestite vestimentis albis, estote & vos canentes hymnum novum dicentes, Alleluja.

℣. Mirabilis Deus in Sanctis suis, & sanctus in omnibus operibus suis.

1 2

℟. Glo-

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Alia Antiphona. ton. 8.

Circumdate Sion, & complectimini eam, narrate in turribus ejus.

V. Magnus Dominus & laudabilis nimis, in civitate Dei nostri in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium. ton. 2.

Induit te Dominus tunica jucunditatis, & imposuit tibi coronam: * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Luce splendida fulgebis, & omnes fines terræ adorbunt coram te. * Et ornavit te.

V. Nationes ex longinquo ad te venient, & munera deferentes adorabunt Dominum; & terram tuam in sanctificatione habebunt, & nomen magnum tuum invocabunt. * Et ornavit te.

V. Benedicti erunt, qui te ædificaverunt: tu autem lætaberis in filiis tuis, quoniam omnes benedicentur, & congregabuntur ad Dominum. * Et ornavit te.

Et non dicitur Gloria, sed sequens Antiphona cantatur. ton. 6.

In velamento altarum tuarum protege nos Domine, & in laude tua gloriemur.

Psalms 62.

Deus Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitavit in te anima mea, * quoniam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & invia, & inaquosa, * sic in sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea: * & labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te; * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ; * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex

Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes, qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Gloria Patri. Sicut erat &c.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, & facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola prosequente, Antiphonam. ton.8.

Omnis terra adoret te Deus, & psallat tibi; psalmum dicat nomini tuo Domine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & schola prosequitur, & interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod & tertio facit; quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descendat, quæsumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hoc altare, qui & dona nostra, & populi tui in eo sanctificet, & fumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum cœlestis virtutis benedictione sancti ✠ fica; & omnibus in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrarium, ubi deposito pluviali, si celebrare voluerit, quod conveniens est, accipit sandalia, dicens Psalmum Quam dilecta, cum aliis; deinde, lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Ecclesia, & luminaria super altari, & credentia, atque alibi, ubi placuerit, accenduntur. Tunc exit Pontifex Missam celebraturus. Si vero fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Missam solemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Missæ dicitur prout in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesie.

In fine Pontifex dat Benedictionem solemnem, dicens :
Sit nomen Domini benedictum &c.

Et Indulgentias supra declaratas. Quibus publicatis, revertitur ad sacristiam, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

Deinde cineres per Ecclesiam aspersi, in quibus litteræ Græcæ & Latine scriptæ sunt, per ministros Ecclesiæ tolluntur, & Ecclesia totaliter mundatur.

DE ALTARIS

CONSECRATIONE,

Quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione.

Altaris Consecratio, quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit. Sane sero ante diem Consecrationis, Pontifex parat Reliquias in altari Consecrando includendas, ponens eas in decenti & mundo vasculo, cum viribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno, scriptam sub hac forma:

MDCLXIII. die N. Mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi altare hoc, in honorem Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo inclusi, & singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, & in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera Indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, & in honesto & mundo loco ponens, cum duobus candelabris, & luminaribus ardentibus. Celebrandaque sunt Vigiliæ ante Reliquias ipsas, & canendi Nocturni, & Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ sunt recondendæ.

Parantur etiam in Ecclesia, quæ ad altaris Consecrationem sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo, & ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo, & ampulla; una libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aqua plenum, quod in presbyterio ponitur; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendum mensam altaris consecrandi, quoties expedierit; coopertura
linea

linea cerata ad mensuram ipsius altaris consecrandi; quinque cruces parvæ factæ de candelis cæræ subtilibus; aliquæ spatula lignæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipsæ rasuræ deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum cementum, pro liniendo sepulchro Reliquiarum, & junctura mensæ altaris cum stipite; cementarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quæ semper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vas cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis, ac mantilia, pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda cruce, quæ fit in stipite altaris; tobaleæ novæ mundæ; & vasa, atque ornamenta ad cultum Dei, & altaris postquam consecratum fuerit, pertinentia benedicenda.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam, & sedens in sede ad dexteram, vel in faldistorio ad sinistram altaris consecrandi, incipit & dicit voce submissa cum clericis Septem Psalmos cum Antiphona, Ne reminiscaris, &c. ut supra pag. 79. sine Litanis. Induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, & pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, & baculum pastorem in manu sinistra. Sicque paratus, septem Psalmis expletis, Pontifex cum ministris accedit coram altari consecrando; ubi deposito baculo pastorali & stans sine mitra inchoat, & schola prosequitur sequentem Antiphonam.

A Desto Deus unus omnipotens, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo.

Oremus.

A Ctiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio; & operatio a te semper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua dicta, Pontifex accepta mitra, procumbit super faldistorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias, ut supra pag. 22. vel, cantoribus deficientibus, Pontifex eas legit, in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cujus honore, & nomine dedicatur ipsum altare, & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, & baculum pastorem in sinistra tenens, dexteram in altum extendens, producit commu-

niter

niter super aram, & stipitem altaris consecrandi ter successive signum crucis dicens, primo:

UT altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. consecrandum bene ✠ dicere digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. consecrandum bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. consecrandum bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris.

R. Te rogamus audi nos.

Quo dicto, & deposito baculo pastorali, iterum accumbit super faldistorium, & perficiuntur Litanie. Quibus finitis, ab accubitu surgit, & cum mitra accedit versus altare consecrandum, & distans ab illo spatio congruenti, deposita mitra, genuflexus dicit cantando, si in cantu sit officium, alioquin competenti voce dicit sine notis, quod etiam in omnibus aliis sequentibus observatur.

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus seu ministri respondent:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra in eodem loco dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus, seu ministri respondent:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, * & in saecula saeculorum. Amen.

Sine Alleluja. Et id eisdem modo, & loco secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aqua cum sale, cinere, & vino, incipiens absolute exorcismum salis, & faciens, prout habetur supra sub Ecclesiae Dedicatione pag. 167. usque ad Orationem.

OMnipotens sempiterne Deus, creator, & conservator humani generis &c. inclusive.

Post haec Pontifex procedit ad Altare cum mitra, & ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem.

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui laetificat juventutem meam.

Psalmus 42.

Judica me Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab homine iniquo, & doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona predicta, si necesse fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti, & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Antiphona.

Emitte lucem tuam, & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui latificat juventutem meam.

Iterum repetitur Antiphona.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

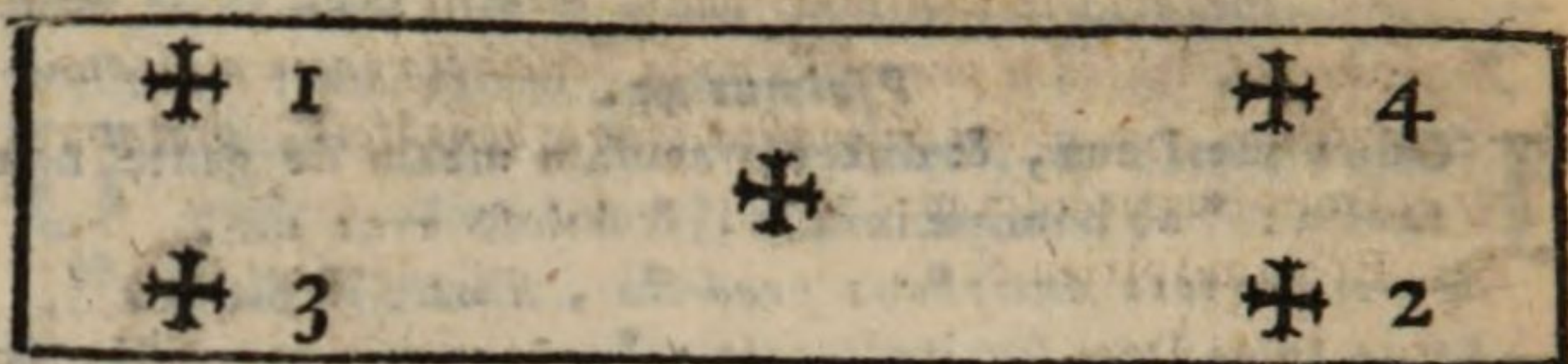
Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona predicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex, vetenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua predicta, ultimo per eum benedicta, & cum eo, & aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti & ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, & ad nomen, ac memoriam Sancti N. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa.

Sancti & ficetur hoc altare &c. Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum.

Quo facto, & finitis Antiphona & Psalmo predictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Singulare illud propitiatorium in altari crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum, quo fieret sacrificium, & portæ cæli desuper aperiretur oraculum; supplices tibi, Domine, preces fundimus, ut lapidis huius expolitam materiam, supernis sacrificiis imbuendam, ipse tuæ ditari sanctificationis ubertate præcipias, qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam, & stipitem de aqua predicta cum cinere & vino benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam, & schola prosequitur.

Asperges me Domine. Quæ tota dicitur, & repetitur cum Psalmo, Miserere, eo modo prout supra, pag. 173. de consecratione altaris in Ecclesiæ Dedicatione ordinatum est. Quo facto, Pontifex stans sine mitra ante medium altaris, dicit:

W. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

W. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilium rerum omnium & invisibilium conditor, & cunctarum sanctificationum consecrator, ad dedicationem huius Dominiæ mensæ adesse dignare; & quæ sacro Oleo, & Chrismate a nobis indignis est linienda, & benedicenda, tuæ sancti ✠ ficationis in eam infunde virtutem & consecrationem; ut omnes qui ad eam te deprecaturi accesserint, tuæ propitiationis auxilium sentiant. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Dauid

Deinde ibidem cum præmissa aqua benedicta facit maltam, seu cementum, quod mox deposita mitra benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti ✠ fica, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & sabuli. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Cementum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit processionaliter cum cruce, & clero ad locum, in quo nocte præterita conservatæ Reliquiæ fuerunt: sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Aufer a nobis, quæsumus Domine, cunctas iniquitates nostras; ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Ingressus vero sine mitra, stans juxta, & versus ad Reliquias, dicit:

Oremus.

FAC nos, quæsumus Domine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra digne contingere, quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Qua dicta, Pontifex sine mitra accipit reverenter vasculum Reliquiarum: tum accepta mitra, portat eas solemniter & processionaliter ad altare consecrandum; vel si sint super ferebrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, schola prosequente, Antiphonam.

Cum jucunditate exhibitis, & cum gaudio deducemini; nam & montes, & colles exilient, expectantes vos cum gaudio, Alleluja.

Poterit deinde etiam dici, si expedierit, sequens Responsorium.

*Surgite Sancti Dei de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, * Et nos homines peccatores in pace custodite.*

V. Ame

V. Ambulate Sancti Dei ad locum prædestinatum, qui vobis præparatus est. * Et nos homines peccatores in pace custodite.

Cumque pervenerit prope ipsum altare, deponit eas reverenter cum luminaribus super feretrum, vel aliquam tabulam honeste ibidem paratam, luminaribus juxta illas ardentibus, & mox Pontifex cum mitra stans prope altare inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam.

Exultabunt Sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis.

Psalms. Cantate Domine canticum novum: * laus ejus *ut supra pag. 186.*

Deinde Psalmus. Laudate Dominum in sanctis ejus, * laudate eum, *ut supra. pag. 187. sine Gloria Patri, in fine utriusque; sed his Psalmis dictis, Antiphona repetitur. Quæ finita, Pontifex deposita mitra, stans versus ad altare dicit:*

Oremus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicator assistis, exaudi nos, quæsumus, & concede, ut inviolabilis permaneat hujus loci consecratio; & beneficia tui muneris, universitas fidelium quæ tibi supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, signat cum pollice dextere manus de Chrismate, confessionem, id est, sepulchrum altaris, in quo Reliquiæ sunt reponende, in quatuor angulis; faciens in singulis signum crucis, & dicens, dum unamquamque crucem facit:

COnse *✠*cretur, & sancti *✠*ficetur hoc sepulchrum: In nomine Pa *✠*tris, & Fi *✠*lii, & Spiritus *✠*sancti. Pax huic domui.

Deinde deposita mitra, recondit ibi vasculum cum Reliquiis, & aliis in eo inclusis veneranter, inchoans, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam.

SUB altare Dei sedes accepistis Sancti Dei, intercedite pro nobis ad Dominum Jesum Christum.

V. Exultabunt Sancti in gloria.

R. Et lætabuntur in cubilibus suis.

Et non dicitur Gloria Patri, sed repetitur Antiphona. Interim dum præmissa dicuntur, Pontifex stans sine mitra, imposito, & benedicto incenso in thuribulo, & illo a Diacono accepto, thurificat Reliquias inclusas, quo facto, imposita sibi mitra, accipiens lapidem, seu tabulam cum qua debet clau-

claudi sepulchrum, facit cum pollice crucem de Chrismate in medio ejus de subtus; dicens:

Conse ¶ cretur, & sancti ¶ ficetur hæc tabula, (*vel hic lapis,*) per istam unctionem, & Dei benedictionem: In nomine Pa ¶ tris, & Filii, & Spiritus ¶ sancti. Pax tibi.

Et mox ponit, & coaptat tabulam, seu lapidem super sepulchrum, claudens illud, & inchoans, schola seu ministris prosequentibus, Antiphenam.

Sub altare Dei audiui voces occisorum dicentium: Quare non defendis sanguinem nostrum? & acceperunt divinum responsum; Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum.

Alia Antiphona.

Corpora Sanctorum in pace sepulta sunt: & vivent nomina eorum in æternum.

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternam maiestati tuæ condidisti habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cælestia; & præsta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Tum accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cementariis cum cemento benedictis firmant ipsam tabulam, seu lapidem super sepulchrum: deinde Pontifex facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexterae manus, dicens:

Signe ¶ tur, & sancti ¶ ficetur hoc altare: In nomine Pa ¶ tris, & Fi ¶ lii, & Spiritus ¶ sancti. Pax tibi.

Tum deposita mitra inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphnam.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua: & data sunt ei incensa multa; & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. Alleluja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum & sinistrum latus, ante & desuper, donec præmissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Oremus .

Dirigatur oratio nostra , quæsumus Domine , sicut incensum in conspectu tuo , & copiosa beneficia Christianus populus assequatur ; ut quicumque tibi in hoc altari sacra libamina devotus obtulerit , vel sacra suscepit ; & vitæ subsidia præsentis accipiat , & remissionem omnium peccatorum pariter consequatur , & gratiam sempiternæ redemptionis percipiat . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Post hæc Pontifex , accepta mitra , sedet , & ministri exergunt mensam altaris cum linteo mundo , & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio , & in quatuor ejus cornibus : quo facto , Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo , & illud benedicit , ut supra , videlicet , Ab illo benedicaris , &c. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto , qui continue altare circuit incensando , donec Consecratio perficiatur , excepto eo tempore , quo Pontifex illud incensat : tunc enim Pontifici thuribulum præsentat ; & per Pontificem thurificato , illud iterum accipit , & , ut prius , incensat . Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat , schola seu ministris prosequentibus , Responsorium .

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo , Domine .

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum .

Quod dum cantatur , Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando . Finita incensatione , Pontifex inchoat , schola sive ministris prosequentibus , Antiphonam .

Erexit Jacob lapidem in titulum , fundens oleum desuper : votum vovit Deo Jacob .

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum ! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini .

Repetitur Antiphona .

Cor meum & caro mea * exultaverunt in Deum vivum .

Repetitur Antiphona .

Etenim passer invenit sibi domum : * & turtur nidum sibi , ubi ponat pullos suos .

Repetitur Antiphona .

Altaria tua Domine virtutum , * Rex meus , & Deus meus .

Repetitur Antiphona .

Beati , qui habitant in domo tua Domine , * in sæcula sæculorum laudabunt te .

Repetitur

Repetitur Antiphona.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Repetitur Antiphona.

Protektor noster aspice Deus: * & respice in faciem Christi tui.

Repetitur Antiphona.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

Repetitur Antiphona.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Repetitur Antiphona.

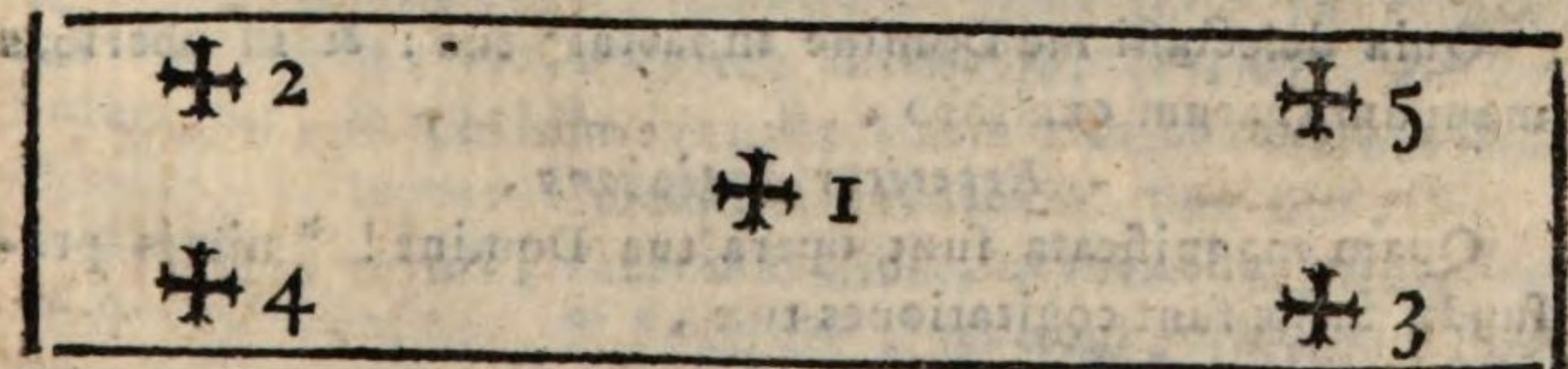
Quia misericordiam, & veritatem diligit Deus: * gratiam, & gloriam dabit Dominus.

Repetitur Antiphona.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur.

Dum Antiphona, & Psalmus prædicti cantantur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine.

Dicens dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur lapis iste: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in honorem

norem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito & benedicto, ut prius, incenso, stans sum mitra inchoat, schola prosequente, Responsorium.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

W. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dexteram, thurificando illud; deinde restituto thuribulo Sacerdoti, & Responso finito, sine mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Adsit, Domine, misericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & super hunc lapidem opem tuæ bene & dictionis, & virtutem tuæ unctionis infunde; ut te largiente, referat præmium quisque intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, & schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam.

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino, * & psallere nomini tuo, Altissime.

Repetitur Antiphona.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, * & veritatem tuam per noctem;

Repetitur Antiphona.

In decachordo psalterio, * cum cantico in cithara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectasti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Repetitur Antiphona.

Quam magnificata sunt opera tua Domine! * nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Repetitur Antiphona.

Vir insipiens non cognoscet: * & stultus non intelliget hæc.

Repe-

Repetitur Antiphona.

Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum: * & appa-
uerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Ut intereant in sæculum sæculi: * tu autem altissimus in
æternum Domine.

Repetitur Antiphona.

Quoniam ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici
tui peribunt: * & dispergentur omnes, qui operantur ini-
quitate.

Repetitur Antiphona.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum, * & senectus
mea in misericordia uberi.

Repetitur Antiphona.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * & ab insurgen-
tibus in me malignantibus, audiet auris mea.

Repetitur Antiphona.

Iustus ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multipli-
cabitur.

Repetitur Antiphona.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri
florebunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabuntur in senectâ uberi, * & bene patien-
tes erunt, ut annuntient.

Repetitur Antiphona.

Quoniam rectus Dominus Deus noster: * & non est ini-
quitas in eo.

*Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. In-
zerim Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum
pollice, de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis al-
taris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas
cruces facit:*

S Ancti ✠ ficetur, & consecratur lapis iste: In nomine
Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in ho-
norem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium San-
ctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

*Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare in-
censante, imposito, & benedictio, ut prius, incenso, stans
cum mitra, incensat iterum, schola seu ministris prosequenti-
bus, R sponsoium.*

Progatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo,
Domine.

W. Elea

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum .
 Quo incepto , Pontifex circuit iterum semel altare ad dex-
 teram , illud incensando ; quo facto , restituto thuribulo Sa-
 cerdoti , & Responsorio finito , Pontifex deposita mitra, dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Adesto , Domine , dedicationi hujus mensæ tuæ , & in
 eam , quæ a nobis indignis sancto linita est oleo , be-
 ne ✠ dictionis & sancti ✠ ficationis tuæ virtutem , & con-
 secrationem infunde . Qui vivis & regnas Deus , per omnia
 sæcula sæculorum . R. Amen .

Oremus .

OMnipotens sempiterne Deus , altare hoc quod in hono-
 rem tuum , & in memoriam Sancti tui N. nos indigni
 consecramus , virtute tuæ bene ✠ dictionis sanctifica ; & o-
 mnibus te hic invocantibus , atque in te sperantibus auxilii
 tui munus ostende ; ut huic altari imposita munera semper ac-
 cepta fieri digneris ; & in eo Sacramentorum virtus , & vo-
 torum semper obtineatur effectus . Per Christum Dominum
 nostrum . R. Amen .

Quo finito , Pontifex incipit , schola seu ministris prose-
 quentibus , Antiphonam .

Unxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ confortibus tuis .

Psalmus 44.

ERuñtavit cor meum verbum bonum : * dico ego opera
 mea Regi .

Repetitur Antiphona .

Lingua mea calamus scribæ , * velociter scribentis .

Repetitur Antiphona .

Speciosus forma præ filiis hominum , diffusa est gratia in
 labiis tuis : * propterea benedixit te Deus in æternum .

Repetitur Antiphona .

Accingere gladio tuo super femur tuum , * potentissime .

Repetitur Antiphona .

Specie tua , & pulchritudine tua * intende , prospere pro-
 cede , & regna ,

Repetitur Antiphona .

Propter veritatem , & mansuetudinem , & * pacem : *
 & deducet te mirabiliter dextera tua .

Repetitur Antiphona .

Sagittæ tuæ acutæ , populi sub te cadent , * in corda ini-
 micorum Regis .

Repe-

Repetitur Antiphona .

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directionis ,
virga regni tui .

Repetitur Antiphona .

Dilexisti iustitiam , & odisti iniquitatem : * propterea unxit
te Deus , Deus tuus , oleo lætitiæ præ confortibus tuis .

Repetitur Antiphona .

Myrrha , & gutta , & cassia a vestimentis tuis , a domibus
eburneis : * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in hono-
re tuo .

Repetitur Antiphona .

Astitit regina a dexteris tuis in vestitu deaurato , * circum-
data varietate .

Repetitur Antiphona .

Audi filia , & vide , & inclina aurem tuam : * & oblivis-
cere populum tuum , & domum patris tui .

Repetitur Antiphona .

Et concupiscet Rex decorem tuum : * quoniam ipse est Do-
minus Deus tuus , & adorabunt eum .

Repetitur Antiphona .

Et filiæ Tyri in muneribus , * vultum tuum deprecabun-
tur , omnes divites plebis .

Repetitur Antiphona .

Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus : * in fimbriis au-
reis , circumamicta varietatibus .

Repetitur Antiphona .

Adducentur Regi virgines post eam : * proximæ ejus affe-
rentur tibi .

Repetitur Antiphona .

Afferentur in lætitia , & exultatione : * adducentur in tem-
plum Regis .

Repetitur Antiphona .

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos prin-
cipes super omnem terram .

Repetitur Antiphona .

Memores erunt nominis tui * in omni generatione , & ge-
nerationem .

Repetitur Antiphona .

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum , * & in
sæculum sæculi .

*Et non dicitur Gloria Patri . Incepta Antiphona , Ponti-
fex , accepta mitra , iterum facit quinque cruces de sancto
Chrismate cum pollice dextere manus in medio tabulæ altaris ,*

& in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem, dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur lapis iste: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti, in honorem Dei, & gloriosæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen & memoriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito, & benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola prosequente, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans, ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Descendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hoc altare, qui & dona nostra, & populi tui in eo sanctificet, & sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, & schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam.

Sanctificavit Dominus tabernaculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, & virtus: * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Repetitur Antiphona.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra: * & transferentur montes in cor maris.

Repetitur Antiphona.

Sonuerunt, & turbatæ sunt aquæ eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Repetitur Antiphona.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Repetitur Antiphona.

Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Re-

Repetitur Antiphona .

Conturbatæ sunt Gentes , & inclinata sunt regna : * dedit Vocem suam , mota est terra .

Repetitur Antiphona .

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob .

Repetitur Antiphona .

Venite , & videte opera Domini , quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ .

Repetitur Antiphona .

Arcum conteret , & confringet arma : * & scuta comburent igni .

Repetitur Antiphona .

Vacate , & videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in Gentibus , & exaltabor in terra .

Repetitur Antiphona .

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob .

Et non dicitur Gloria Patri , sed Antiphona repetitur . Incipim dum Antiphona , & Psalmus prædictus dicuntur , Pontifex , accepta mitra , fundit , & spargit de Oleo Catechumenorum , & Chrismate pariter super altare , illud manu dextera confricans , liniens , & perungens . Quo facto , incipit , schola , seu ministris prosequentibus , Antiphonam :

Ecce odor filii mei , sicut odor agri pleni , cui benedixit Dominus : crescere te faciat Deus meus , sicut arenam maris : & donet tibi de rore cæli benedictionem .

Psalmus . Fundamenta ejus in montibus sanctis : * diligit . *Et totus dicitur prout habetur supra pag. 195. sine Gloria Patri .*

Finito Psalmo , Pontifex stans cum mitra , dicit :

Lapidem hunc , fratres charissimi , in quo unguentum sacrae unctionis effunditur , ad suscipienda populi sui vota , & sacrificia , oremus ut Dominus noster benedicat , & consecret , & quod est unctum a nobis , sit unctum in nomine ejus ; ut plebis vota suscipiat , & altari per sacram unctionem perfecto , dum propitiationem Sacrorum imponimus , ipsi propitiatores Dei esse mereamur . Per Jesum Christum Dominum nostrum , qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Quo dicto , inchoat , schola seu ministris prosequentibus , Antiphonam .

Ædificavit Moyfes altare Domino Deo , offerens super il-

lud holocausta : & immolans victimas , fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo , in conspectu filiorum Israel .

Quo finito , stans adhuc cum mitra , dicit :

DEI Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus , fratres charissimi , ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum , nostræ vocis exoratus officio , præsentî bene & dictione sanctificet , atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctæ devotionis impositas bene & dicere , & sancti & ficare dignetur ; & spirituali placatus incenso , precibus familiæ suæ promptus exauditor assistat . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde benedicit incensum super altare cremandum , stans ibidem , deposita mitra , dicens :

V. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Domine Deus omnipotens , cui assistit exercitus Angelorum cum tremore , quorum servitium spirituale & igneum esse cognoscitur ; dignare respicere , bene & dicere , & sancti & ficare hanc creaturam incensi , ut omnes languores , omnesque infirmitates , atque insidiæ inimici odorem ejus sentientes effugiant , & separentur a plasmate tuo , quod pretioso Filii tui sanguine redemisti ; ut numquam lædatur a morfu iniqui serpentis . Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta , & accepta mitra , format propria manu ex ipso incenso quinque cruces , quamlibet de quinque granis , super illa quinque loca altaris ; in quibus cruces de aqua , & oleo , ac Chrismate factæ prius fuerunt ; & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela , ad mensuram crucis de granis incensis factæ ; & cujuslibet crucis capita accenduntur , ut cum ipsis thus comburatur , & cremetur . Omnibus autem crucibus accensis , Pontifex , deposita mitra , flexis coram altari genibus , inchoat , schola seu ministris prosequentibus .

Alleluia . Veni sancte Spiritus : reple tuorum corda fidelium , & tui amoris in eis ignem accende .

Nisi consecratio hujusmodi fieret inter Dominicam Septuagesimæ , & festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi

Christi: quia tunc, omisso Alleluja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, & schola seu ministri cantant Antiphonas duas sequentes:

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua: & data sunt ei incensa multa; & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Oremus. *Et ministri:*

Flectamus genua.

R. Levate.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens, & propitius, preces nostræ humilitatis exaudi, & respice ad hujus altaris tui holocaustum, quod non igne visibili probetur, sed infusum sancti Spiritus tui gratia in odorem suavitatis ascendat, & legitime se fumentibus Eucharistia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post hæc, combustis candelis, & thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrarium. Iterum Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare dicit:

Oremus. *Et ministri.*

Flectamus genua.

R. Levate.

Deus omnipotens, in cujus honorem, ac beatissimæ virginis Mariæ & omnium Sanctorum, ac nomen & memoriam Santi tui N. nos indigni altare hoc consecramus, clemens & propitius preces nostræ humilitatis exaudi, & præsta; ut in hac mensa sint libamina tibi accepta, sint grata, sint pingua, & sancti Spiritus tui semper rore perfusa; ut omni tempore hoc in loco supplicantis tibi familiæ tuæ anxietates releves, ægritudines cures, preces exaudias, vota suscipias, desiderata confirmes, postulata concedas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit, & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

W. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

W. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

W. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, & clemens: cujus nec initium, nec finis advertitur; qui quantus es, tantus esse voluisti, sanctus scilicet, ac mirabilis Deus, cujus majestatem elementa non capiunt. Te benedicimus, te supplices deprecamur, ut tibi sit altare hoc, sicut illud quod Abel salutaris mysterii in passione præcursor, jugulatus a fratre novo sanguine imbuit, & sacravit. Sit tibi Domine altare hoc, sicut illud quod Abraham pater noster, qui videre te meruit, fabricavit, & invocato tuo nomine, consecravit; in quo Sacerdos Melchisedech sacrificii formam triumphalis expressit. Sit tibi Domine altare hoc, sicut illud, super quod Abraham seminarium fidei nostræ Isaac filium suum, dum tibi toto corde credidit, toto corde imposuit; in quo salutaris mysterii Sacramentum Dominicæ Passionis ostensum est, dum offertur Filius, Agnus occiditur. Sit tibi Domine altare hoc, sicut ille lapis, quem Jacob supponens capiti suo, ascendentes & descendentes Angelos per scalæ mysterium somnio revelante, cognovit. Sit tibi Domine altare hoc, sicut illud quod Moyse, susceptis mandatis, in præfiguratione Apostolica, duodecim lapidum constructione firmavit. Sit tibi Domine altare hoc, sicut illud quod Moyse septem dierum purificatione mundavit, & cælesti tuo colloquio, Sancta Sanctorum vocavit; sicut locutus es ad Moysen, dicens: Si quis tetigerit altare hoc, sanctificatus habeatur. Sit in hoc ergo altari innocentiae cultus; immoletur superbia, iracundia juguletur, luxuria omnisque libido feriat, offeratur pro turturibus sacrificium castitatis, & pro pullis columbarum innocentiae sacrificium.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Præfa-

Prefatione finita, Pontifex accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto, frontem altaris in modum crucis, inchoans, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem, alleluja.

Psalmus. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Es totus dicitur prout supra habetur in Benedictione Abbas, pag. 95.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

MAjestatem tuam Domine humiliter imploramus, ut altare hoc sacræ unctionis libamine ad suscipienda populi tui munera inunctum potenter bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare digneris; ut quod nunc a nobis indignis, sub tui nominis invocatione, in honorem beatissimæ virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, atque in memoriam Sancti tui N. sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; ut quidquid deinceps super illud oblatum sacratumve fuerit, dignum tibi fiat holocaustum; atque omnium hic offerentium sacrificia a te pio Domino benigne suscipiantur, & per ea vincula peccatorum nostrorum absolvantur; maculæ deleantur; veniæ impetrentur; & gratiæ acquirantur; quatenus una cum Sanctis, & Electis tuis vitam percipere mereamur æternam. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensæ, seu tabulæ altaris, & tituli, sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces dicens:

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti.

Deinde deposita mitra, dicit:

Oremus.

Supplices te deprecamur, omnipotens æterne Deus, per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, ut altare hoc sanctis usibus præparatum, cælesti bene ✠ dictione sanctifices; &, sicut Melchisedech Sacerdotis præcipui oblationem dignatione mirabili suscepisti, ita imposita huic novo altari munera, semper accepta ferre digneris; ut populus, qui in hac Ecclesiæ domum sanctam

conveniet, per hæc libamina cælesti sanctificatione salvatus;
animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur.
Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus
etæ grossæ mensam altaris; & Pontifex accedit ad sedem suam
juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum
medulla panis, ac lavat, & extergit. Quo factò, Subdia-
conis, seu Acolythis presentantibus ipsi Pontifici tobaleas no-
vas, & mundas, vasa, & ornamenta ad cultum Dei, &
Ecclesiæ, ac altaris consecrati pertinentia, Pontifex, de-
posita mitra, surgit, & stans benedicit illa, dicens:

B E N E D I C T I O T O B A L E A R U M,

Vasorum, & ornamentorum Altaris consecrati.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens & misericors Deus, qui ab initio utilia &
necessaria hominibus creasti, quique per famulum tuum
Moysem vestimenta Pontificalia, & Sacerdotalia, seu Le-
vitica, Sacerdotibus, & Levitis, atque ornamenta, & lin-
teamina facere famulum tuum Moysem per quadraginta dies
docuisti, atque etiam quæ Maria texuit & fecit in usum mi-
nisterii tabernaculi fœderis, ordinasti, purificare, bene ✠ di-
cere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare per nostræ humili-
tatis servitutum digneris hæc ornamenta, & linteamina in
usum altaris tui, ut divinis cultibus & sacris mysteriis apta
existant, hisque confectioni corporis & sanguinis Jesu Chri-
sti Filii tui Domini nostri dignis pareatur famulatibus. Qui
tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per
omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta; tum ministri ponunt
super altare Chrismale, sive pannum lineum ceratum, ad
men

mensuram altaris factum ; deinde vestiunt altare tobaleis , & ornamentis benedictis , ponentes desuper crucem , & alia ornamenta . Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam primam , schola ipsam , ac alias Antiphonas sequente , & Responsorialia cum suis versibus , & Psalmis .

Antiphona .

Circumdate Levitæ altare Domini Dei , vestite vestimentis albis , estote & vos canentes hymnum novum dicentes , Alleluja .

℣. Mirabilis Deus in Sanctis suis , & sanctus in omnibus operibus suis .

℣. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

℟. Sicut erat in principio , & nunc , & semper , & in sæcula sæculorum . Amen .

Alia Antiphona .

Circumdate Sion , & completimini eam , narrate in turribus ejus .

℣. Magnus Dominus & laudabilis nimis , in civitate Dei nostri in monte sancto ejus .

Deinde dicitur Responsorium .

Induit te Dominus tunica jucunditatis , & imposuit tibi coronam : * Et ornavit te ornamentis sanctis .

℣. Luce splendida fulgebis , & omnes fines terræ adorbunt coram te . * Et ornavit te .

℣. Nationes ex longinquo ad te venient , & munera deferentes adorabunt Dominum ; & terram tuam in sanctificatione habebunt , & nomen magnum tuum invocabunt . * Et ornavit te .

℣. Benedicti erunt , qui te ædificaverunt : tu autem lætaberis in filiis tuis , quoniam omnes benedicentur , & congregabuntur ad Dominum . * Et ornavit te .

Et non dicitur Gloria Patri , sed sequens Antiphona dicitur :

In velamento alarum tuarum protege nos Domine , & in laude tua gloriemur .

Psalmus . Deus Deus meus , * ad te de luce vigilo .

Et dicitur totus prout habetur supra pag. 202. cum Gloria Patri , in fine .

Finito Psalmo , Pontifex , deposita mitra , ascendit ad altare , & facta cruci super altari posite reverentia , incipit , schola seu ministris prosequentibus , Antiphonam :

Omnis terra adoret te Deus , & pfallat tibi ; psalmum dicat nomini tuo Domine .

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & schola prosequitur, & interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod & tertio facit; quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descendat, quæsumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hoc altare, qui & dona nostra, & populi tui in eo sanctificet, & fumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum coelestis virtutis benedictione sancti ✠ fica; & omnibus in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Ps. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrarium, ubi deposito pluviali, parat se ad celebrandum Missam, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari consecrato solemniter celebrari. Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesie.

Finita Missa, Pontifex dat Benedictionem solemnem, & Indulgentias, exiit se sacris vestibus, & vadit in pace.

DE CONSECRATIONE

ALTARIS,

*Cujus sepulchrum Reliquiarum est in medio
summitatis stipitis.*

Ordō predictus consecrandi altare semper servatur; quod sepulchrum Reliquiarum est in medio tabulae altaris, a parte superiori, vel in stipite a parte anteriore, aut posteriore. Si vero sepulchrum est in medio summi-
tatis

ratis stipitis, supra autem sit ponenda ipsa tabula, sive mensa altaris; finita aquæ benedictione, cum vino, & cinere, ut supra pag. 167. atque Oratione:

Omnipotens sempiterne Deus, creator & conservator humani generis &c. pag. 170.

Pontifex stans cum mitra, & aqua benedicta hujusmodi, vino & cinere mixta, facit maltam, sive cæmentum ex calce & sabulo, seu tegula trita ad hoc paratis, quod deinde, deposita mitra, benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, & media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti & fidei, & bene & dic has creaturas calcis, & sabuli. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Quo facto, tabula ipsa altaris a stipite separata jacente, debet fieri Reliquiarum deportatio, & inclusio, Pontifice processionaliter accedente ad locum ubi Reliquiæ sunt depositæ, in quo Pontifex stans ad extra sine mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Aufer a nobis &c. ut supra pag. 209. & continuans per omnia usque ad, Consecratur, & sanctificetur hæc tabula, inclusive, prout supra ordinatum est pag. 211. Quibus dictis, Sacerdotes & Levitæ elevant aram, sive tabulam, seu mensam altaris, & collocant eam super stipitem; & cæmentarii cum dicto cæmento benedicto ipsam liniunt, & firmant, schola interim cantante, seu ministris dicentibus Responsorium: ton. 1.

Vos Sacerdotes, & Levitæ sanctificamini: * Et afferte aram Domini Dei Israel ad locum qui ei paratus est.

V. Vos sancti Domini vocabimini, ministri Dei nostri: dicetur vobis, sit timor Dei vobiscum, & cum diligentia cuncta facite. * Et afferte.

Levata itaque ara, & collocata, ac cum cemento predicto bene firmata, Pontifex inchoat Antiphonam: Sub altare Dei, ut supra pag. 210. & continuat usque ad Orationem, Dirigatur, inclusive: qua dicta, prosequitur altaris Consecrationem, accedens ad altare cum mitra, & stans ante illud, deposita mitra, incipit, schola seu ministris prosequen-

zibus, *Antiphonam* : Introibo ad altare Dei, ut supra pag. 172. cum omnibus sequentibus, usque ad *Orationem* .

Deus, qui es visibilium rerum omnium &c. *inclusive* .

Qua dicta Pontifex accepta mitra sedet, & ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, & in quatuor ejus angulis, inchoans, schola, seu ministris prosequentibus, *Responsorium* :

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine .

V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum .

Et omnia alia deinde fiunt, prout supra ordinata sunt, usque ad finem .

DE ALTARIS PORTATILIS CONSECRATIONE.

Altaris portatilis consecratio potest fieri quocumque die, & loco, jejuno tamen stomacho .

Parantur in loco ubi consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquæ Reliquiæ cum tribus granis incensi in altari recludendæ; sanctum Chrisma in vasculo, & ampulla: Oleum sanctum Cathecumenorum etiam in vasculo, & ampulla: media libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquæ mundæ, vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergendum altare consecrandum, quoties expedierit; quinque cruces parvæ factæ de candelis cere subtilibus; aliquæ spatulæ lignæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipsæ vasuræ deponantur, duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus .

Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, si consecrationem hujusmodi publice facere velit, vel si in camera sua, aut alio loco secrete, Stolam habeat super Rochetum, vel supra superpelliceum, si sit Regularis, ab humeris dependentem, & mitram simplicem, stans ante tabulam ipsam, si-

ve altare consecrandum positum super aliquam mensam, vel altare, mitram in capite tenens absolute dicit:

DEum omnipotentem, fratres charissimi votis exultantibus deprecemur; ut qui per omnem mundum fidem sparsit & Ecclesiam congregavit, qui est lapis de monte sine manibus abscissus, qui angularem compagem solidavit, hanc petram ferens illustret, eamque æterno lumine irrigatam ita multiplicibus & diversis charismatibus locupletet, ut super illam, administrandam sui corporis hostiam bene ✠ dicat, & suscipiat consecratam. Qui cum Deo Patre vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Rx. Amen.*

Deinde detecto capite, genuflexus ante Altare consecrandum, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet:

Domine ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra, in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Sine Alleluja. Et id eisdem modo & loco secundo, & tertio fit, voce semper altius elevata.

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum sale, cinere, & vino incipiens absolute exorcismum salis, prout habetur supra sub Ecclesie Dedicatione pag. 167. usque ad Orationem.

OMnipotens sempiterne Deus, creator, & conservator humani generis &c. *inclusive, hoc salvo, quod ubicumque fit mentio de Ecclesie Consecratione, dicit solum de altaris, vel tabulae pag. 170.*

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo, & aqua huiusmodi facit crucem in medio tabulae, vel altaris, dicens:

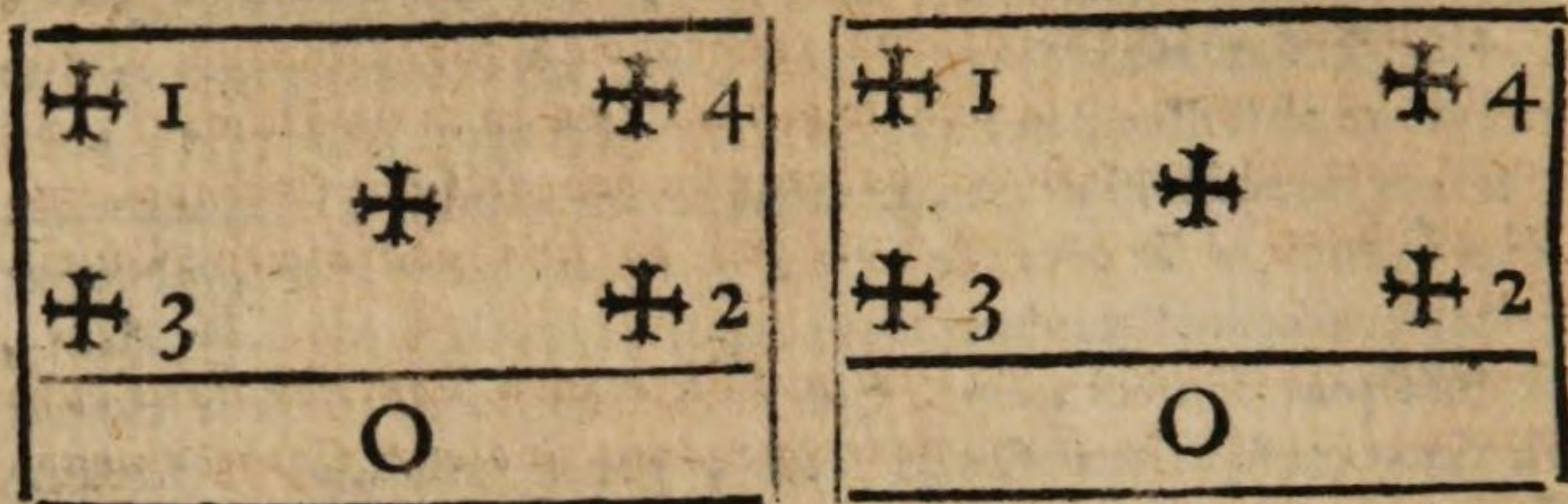
Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur hæc tabula: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa:

Sancti ✠ ficetur & conse ✠ cretur hæc tabula &c.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis,

dis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertie transversa in hunc modum.

Quo facto inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam :
Asperges me, Domine, hyssopo, & mundabor, lavabis
me, & super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam
tuam.

Et totus dicitur ut supra pag. 82. sine Gloria Patri. Sed in
fine repetitur ipsa Antiphona, & interim dum dicuntur An-
tiphona, & Psalmus predictus, Pontifex cum mitra aspergit
eum aspersorio de herba hyssopi facto de ipsa aqua tabulam,
per ejus circuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abster-
gitur cum mundo panno lineo, deinde Pontifex, deposita mi-
tra, dicit :

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilium omnium rerum & invisibilium
conditor, & cunctarum sanctificationum consecrator,
ad dedicationem hujus Dominicæ mensæ adesse dignare; &
quæ sacro oleo, & Chrismate a nobis indignis est linienda,
& benedicenda, tuæ sancti ficationis in eam infunde vir-
tutem & consecrationem; ut omnes qui ad eam te depreca-
turi accesserint, tuæ propitiationis auxilium sentiant. Per
Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tum inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam :

Dirigatur Domine oratio mea, sicut incensum in conspe-
ctu tuo.

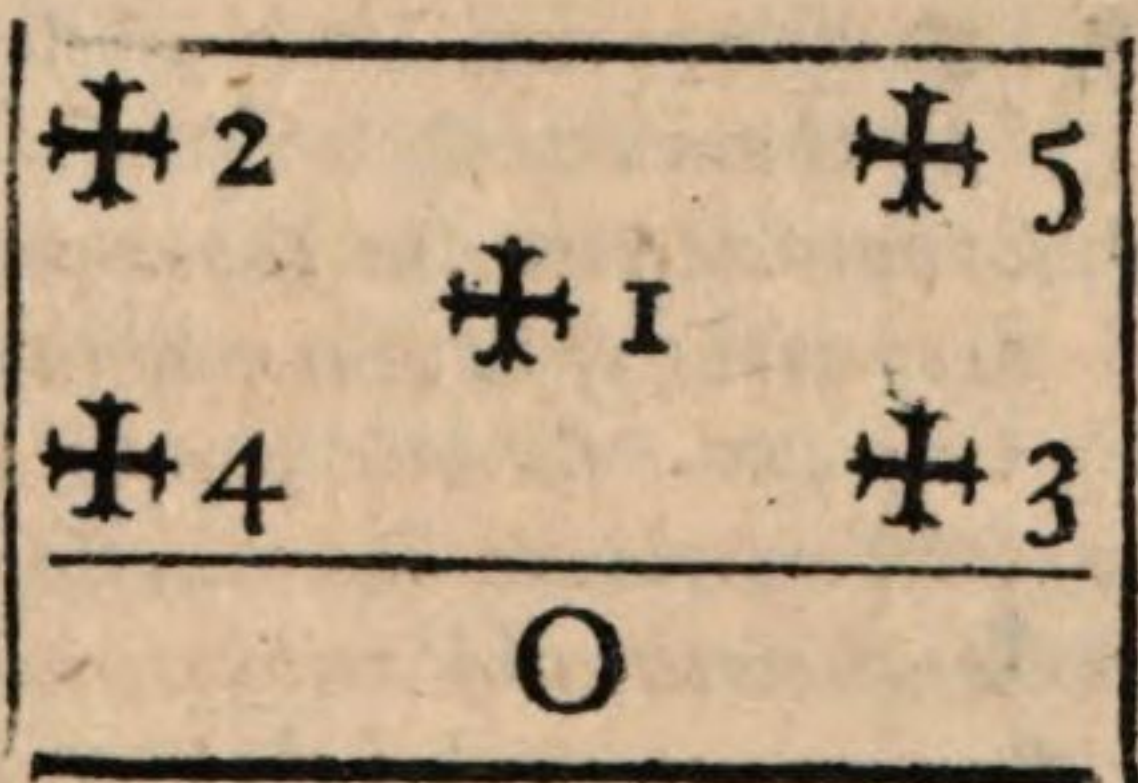
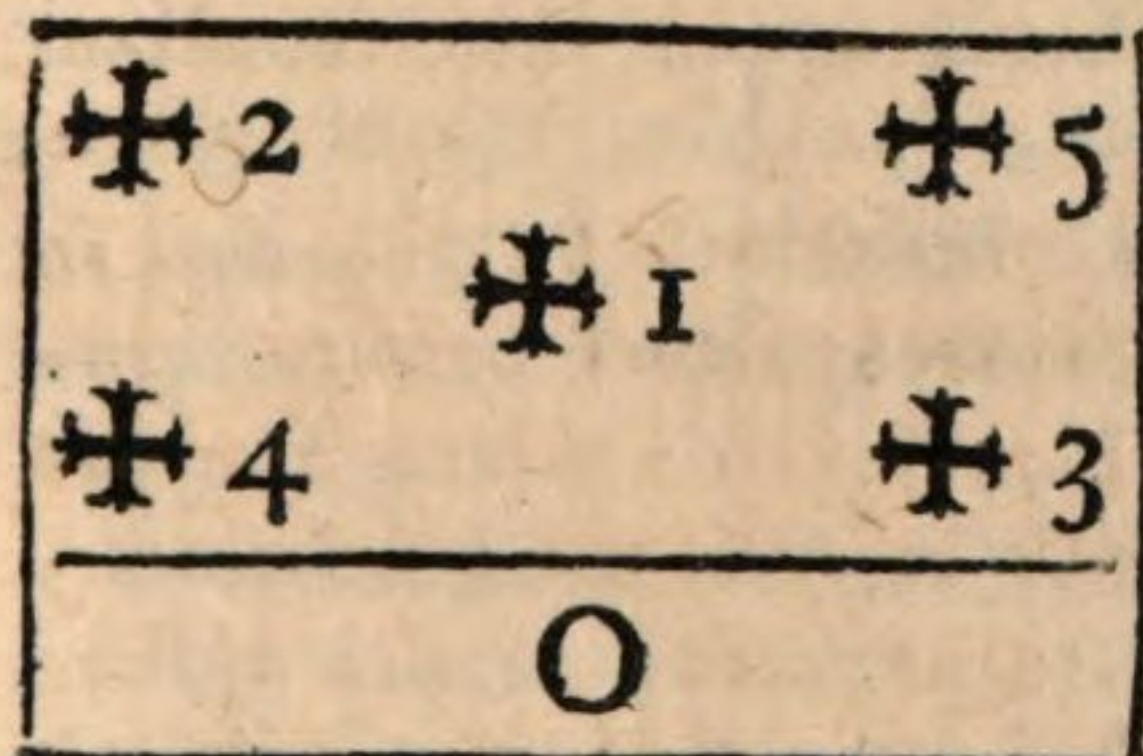
Qua

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum ejus. Finita incensione, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam.

Erexit Jacob lapidem in titulum, fundens oleum desuper.

*Psalmus. Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit & deficit anima mea in atria Domini. Et totus dicitur prout supra habetur in benedictione & impositione primarii lapidis pag. 151. sed in fine non dicitur Gloria Patri.*

Dum Antiphona, & Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorum, & cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, & quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero cornu posteriori, idest, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori hoc ordine.

Dicens dum singulas cruces facit :

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur hæc tabula : In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat semel tabulam per circuitum ; deinde restituto thuribulo, & Antiphona finita, deposita mitra, dicit :

Oremus. Et ministri :

Flectamus genua.

R. Levate.

Adsit Domine misericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & per hanc tabulam opem tuæ bene ✠ dictionis, & virtutem tuæ unctionis infunde ; ut te largiente, referat præmium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam.

Mane

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

Psalmus. Bonum est confiteri Domino, * & psallere nomini tuo, Altissime.

Et totus dicitur prout supra habetur sub Dedicatione Ecclesie pag. 190. Et in fine non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Cathecumenorum in eisdem locis altaris, & eo ordine, prout prius fecit, dicens dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur hæc tabula: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam.

Dirigatur Domine oratione mea, sicut incensum in conspectu tuo.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex retenta mitra, thurificat iterum semel tabulam per circuitum.

Quo facto Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Adesto Domine dedicationi hujus mensæ tuæ, & in eam quæ a nobis indignis sancto linita est oleo, bene ✠ dictionis & sancti ✠ ficationis tuæ virtutem & consecrationem infunde: qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ confortibus tuis.

Psalmus. Deus noster refugium, & virtus: * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Et totus dicitur prout habetur supra sub Dedicatione Ecclesie pag. 190. nec in fine dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur hæc tabula: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. Pax tibi.

Deinde

Deinde Pontifex , accepto thuribulo a Sacerdote incensante , imposito & benedicto incenso , stans cum mitra inchoat , & schola seu ministri prosequuntur , Antiphonam .

Dirigatur oratio mea , sicut incensum in conspectu tuo , Domine .

Qua incepta , Pontifex retenta mitra , iterum semel thurificat tabulam per circuitum , deinde , deposita mitra , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

EXaudi nos Deus noster , & precum nostrarum libenter accipe vota , & altare hoc ad celebranda divina mysteria præparatum cælestis unguenti odore asperge , & aromata divinæ sanctificationis illi infunde : & sicut lapidem Jacob Patriarchæ erectum unguenti perfusione dicasti , & Angelicis visionibus per scalam gradus Ecclesiæ figurasti , sic quoque super hunc lapidem altari coaptandum cælestis gratiam sancti ~~fi~~ ficationis immitte ; ut dum tibi super eum sacri corporis & sanguinis unigeniti Filii tui mysteria consecrantur , petentibus peccata dimittantur , & merentibus instruas gratiam sempiternam . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oratione dicta , Pontifex accepta mitra , intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma , & cum eo signat confessionem , id est sepulchrum in quo Reliquiæ sunt reponendæ , in medio formando signum dicens :

Conse ~~cr~~ cretur , & sancti ~~fi~~ ficetur hoc sepulchrum : In nomine Pa ~~tr~~ tris , & Fi ~~li~~ lii , & Spiritus ~~san~~ sancti . Pax tibi .

Deinde deposita mitra , recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in tabula , sive altari , & sepulchrum Reliquiarum hujusmodi claudit . Quo facto , adhuc stans sine mitra , dicit :

Oremus .

DEus , qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternam majestati tuæ condis habitaculum , da ædificationi tuæ incrementa cælestia ; & præsta , ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur , eorum semper meritis adjuvemur . Per Christum Dominum nostrum . *R. Amen .*

Tum inchoat Pontifex , schola seu ministris prosequentibus , Antiphonam :

Ecce odor filii mei , sicut odor agri pleni , cui benedixit Domi-

Dominus : crescere te faciat Deus meus , sicut arenam maris : & donet tibi de rore cæli benedictionem .

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob .

Gloriosa dicta sunt de te , * civitas Dei .

Memor ero Rahab & Babylonis * scientium me .

Ecce alienigenæ , & Tyrus , & populus Æthiopum , * hi fuerunt illic .

Numquid Sion dicet : Homo , & homo natus est in ea : * & ipse fundavit eam Altissimus ?

Dominus narrabit in scripturis populorum , & principum ; * horum , qui fuerunt in ea .

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te .

Et non dicitur Gloria Patri .

Dum Antiphona , & Psalmus prædictus dicuntur , Pontifex accepta mitra , fundit , & spargit Oleum Cathecumenorum , & sanctum Chrisma manu dextera confricans , liniens , & perungens totum lapidem .

Finito Psalmo , Pontifex stans cum mitra , dicit :

Lapidem hunc , fratres charissimi , in quo unguentum sacræ unctionis effunditur , ad suscipienda populi sui vota , & sacrificia ; oremus ut Dominus noster bene ✠ dicat , & conse ✠ cret , & quod est unctum a nobis , sit unctum in nomine ejus : ut plebis vota suscipiat , & altari per sacram unctionem perfecto , dum propitiationem sacrorum imponimus , ipsi propitiatores Dei esse mereamur . Per Jesum Christum Dominum nostrum , qui cum eo & Spiritu sancto vivit , & regnat Deus , in sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Quo facto inchoat , schola seu ministris prosequentibus , Antiphonam :

Ædificavit Moyse altare Domino Deo , offerens super illud holocausta , & immolans victimas ; fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo , in conspectu filiorum Israel .

Qua finita , stans adhuc cum mitra Pontifex , dicit :

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus , fratres charissimi , ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum , nostræ vocis exoratus officio præsentem bene ✠ dictione sanctificet , atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctæ devotionis impositas bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare dignetur ; & spirituali placatus incenso ,

censo , precibus familiæ suæ promptus exauditor assistat . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Deinde benedicit incensum super altare cremandum , & stans ibidem , deposita mitra , dicit :

℣. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Domine Deus omnipotens , cui assisist exércitus Angelorum cum tremore , quorum servitium spirituale & igneum esse cognoscitur ; dignare respicere , bene & dicere , & sancti & ficare hanc creaturam incensi , ut omnes languores , omnesque infirmitates , atque insidiæ inimici odorem ejus sentientes effugiant , & separentur a plasmate tuo , ut numquam lædatur a morfu antiqui serpentis , quod pretioso Filii tui sanguine redemisti . Per eundem Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta . Et accepta mitra , format propria manu ex ipso quinque cruces , quamlibet de quinque granis , super illa quinque loca altaris , in quibus cruces de aqua , Oleo , & Chrismate factæ prius fuerunt , & super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela ad mensuram crucis de granis incensi factæ , & cujuslibet crucis capita accenduntur , ut cum ipsis thus comburatur , & cremetur . Omnibus autem crucibus accensis , Pontifex deposita mitra , flexis coram altari genibus , inchoat , & schola seu ministri prosequuntur :

Alleluja . ℣. Veni sancte Spiritus : reple tuorum corda fidelium , & tui amoris in eis ignem accende .

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ , & Festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi , quia tunc omisso Alleluja , dicitur Versus tantum . Quo dicto , surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra , & schola seu ministri dicunt Antiphonas duas sequentes :

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli .

Alia Antiphona .

Stetit Angelus juxta aram templi , habens thuribulum aureum in manu sua : & data sunt ei incensa multa ; & ascendit fumus aromatum in conspectu Dei . Sine Alleluja .

Quibus finitis , Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra , dicit :

Ore-

Oremus . *Et ministri :*

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Hujus altaris Domine holocaustum sancti Spiritus tui gratia infusam in odorem tuæ suavitatis ascendat . Per Christum Dominum nostrum . Rx. Amen .

Post hæc combustis candelis & thure , cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur , & collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium . Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris versus ad altare dicit :

Oremus .

Supplices tibi , Domine Deus Pater omnipotens , preces effundimus , ut metalli hujus expolitam materiam supernis sacrificiis imbuendam ipse tuæ ditare sancti ✠ ficationis ubertate digneris , qui quondam legem in tabulis scriptisti lapideis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Deinde eodem modo stans , mediocri voce extensis manibus ante pectus , dicit Præfationem hæc :

Per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

V. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

V. Sursum corda .

Rx. Habemus ad Dominum .

V. Gratias agamus Domino Deo nostro .

Rx. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare nos tibi semper , & ubique gratias agere , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , qui post offendicula lapsus primi hominis , instituísti tibi offerri propitiatori delibamenta libaminis : ut culpa quæ præcesserat superbiam , futuris temporibus expiaretur per munera , quibus honorarentur altaria , honorificarentur & templa . Quod tibi primus Noe præparavit officio , rursus Abraham immolaturus filium , dehinc Jacob erigens & ungens lapides in titulum . Te Redemptor mundi exoramus , ut lapidem istum , seu mensam in honorem tuum , gloriosæque virginis Mariæ , & omnium Sanctorum , conse ✠ crare , & sancti ✠ ficare digneris benedictionis tuæ illapsu , manibus nostris opem tuæ benedictionis infusa

infundens; & sacri hujus mysterii sicut institutor, ita etiam & sanctificator appare, qui te angularem lapidem, & saxum sine manibus abscissum nominari voluisti. Inhæreas hic placido æternæ majestatis obtutu, ut quidquid sacro ritu hoc immolabitur, sicut Melchisedech oblatum tibi placeat holocaustum. Adsit misericordiæ tuæ ineffabilis pietas, ut te largiente referat præmium quisquis intulerit votum.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: quæ tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, & schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra, dicit:

Oremus.

Quæsumus omnipotens Deus, universarum rerum rationabilis artifex, qui inter ceteras creaturarum formas lapideum metallum ad obsequium tui sacrificii condidisti, ut legitimæ libationi præparetur altare: annue dignanter, ut quidquid hic oblatum sacratumve fuerit, nomini tuo assurgat, religioni proficiat, spei innitatur, & fidei sit honori. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Postea inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adoret te Deus, & psallat tibi; psalmum dicat nomini tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex accepta mitra, thurificat super tabulam in modum crucis, deinde deposita mitra, dicit:

Descendat, quæsumus Domine Deus noster, Spiritus tuus sanctus super hoc altare, qui & dona nostra, & populi tui in eo sanctificet, & fumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Postremo extergitur tabula per ministros cum panno lineo. Tum Pontifex parat se ad celebrandum si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super dictam tabulam consecratam Missam celebrari.

Missæ

Missæ dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis altaris.

D E C O E M E T E R I I B E N E D I C T I O N E.

DIE præcedenti ponuntur in Cœmeterio benedicendo quinque lignæ cruces, videlicet una altior in medio, & quatuor aliæ, quælibet ad staturam hominis, quarum una in extremitate cœmeterii ante crucem mediam, alia in alia extremitate cœmeterii retro crucem mediam, tertia in tertia extremitate a dextris, & quarta in quarta extremitate cœmeterii a sinistris crucis mediæ; & ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur seu figitur in terram aliquod lignum in ejus summitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium unciarum quamlibet, vel circa; scala super quam ascendens Pontifex possit attingere summities ipsarum crucum; vas magnum aqua plenum benedicenda; & vas cum sale.

Mane vero Pontifex in sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, mitra simplici, & baculo pastoralis, accedit cum ministris ad cœmeterium benedicendum, ubi faldistorium ante crucem in medio positam sibi paratur, super quo residens facit populo brevem sermonem de *Sanctitate & libertate cœmeterii*.

Quo facto affiguntur, & accenduntur quindecim candelæ, tres ante quamlibet crucem super ligna, ut supra ordinata, quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem & candelas stans, deposita mitra, dicit:

Oremus.

OMnipotens Deus, qui es custos animarum, & tutela salutis, & fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium; ut ad introitum nostrum purgetur, bene ✠ dicatur, sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur hoc cœmeterium, ut humana corpora hic post vitæ cursum quiescentia, in magno judicii die simul cum felicibus animabus mereantur adipisci vitæ perennis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

*Et mox ante ipsam crucem super faldistorio Pontifex acceptæ
mitræ*

mitra accumbit ; & cantor incipit & prosequitur Litanias ,
ut supra pag. 22 .

Cumque dictum fuerit ,
Ut omnibus fidelibus &c.

Rx. Te rogamus audi nos .

Pontifex surgit ab accubitu , & baculum pastoralem in sinistra tenens , producit signum crucis super cœmeterium , dicens primo :

Ut hoc cœmeterium purgare , & bene ✠ dicere digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Secundo dicit :

Ut hoc cœmeterium purgare , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris .

Rx. Te rogamus audi nos .

Tertio dicit :

Ut hoc cœmeterium purgare , bene ✠ dicere , sancti ✠ ficare , & conse ✠ crare digneris .

Quo facto , redit ad accubitu , cantore Litanias perficiente .

Quibus finitis , surgit cum mitra ab accubitu Pontifex , & stans juxta aquam ibidem in vase paratam , benedicit eam , & sal simpliciter , prout supra sub Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda pag. 148 . Aqua igitur taliter benedicta , Pontifex accedens ad crucem ante mediam positam , mitra ibidem deposita , inchoat , schola prosequente , Antiphonam . ton. 7 .

Asperges me Domine hyssopo , & mundabor : lavabis me , & super nivem dealbabor .

Psalmus . Miserere mei Deus , * secundum . Et totus dicitur , ut supra pag. 173 . cum Gloria Patri . in fine . Quo dicto , Antiphona repetitur . Dum Antiphona , & Psalmus dicuntur , Pontifex accepta mitra , circuit & perambulat totum locum cœmeterii , incipiens circuire ad ejus dexteram , aspergens aquam benedictam ubique . Expleto autem circuitu , rediens ante crucem , quæ est ante mediam , deposita mitra , respiciens ad ipsam crucem , dicit :

Oremus .

DEus , qui es totius orbis conditor , & humani generis Redemptor , cunctarumque creaturarum visibilium , & invisibilium perfectus dispositor , te supplici voce ac puro corde exposcimus , ut hoc cœmeterium sive polyandrum , in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere de-
beant

bent post curricula hujus vitæ labentia , per ✠ gate , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris ; quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti , corporibus quoque eorum in hoc cœmeterio quiescentibus , & tubam primi Archangeli hic expectantibus consolationem perpetuam largiter impartire . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde thurificat ipsam crucem , & figit in summitate ipsius unam ex tribus candelis ardentibus , & alias duas similiter ardentibus in duobus brachiis ejusdem crucis . Quo facto , accepta mitra , accedit ad crucem retro mediam positam , aspergendo semper aquam benedictam per cœmeterium , interim dicens cum ministris sequentes Psalmos :

*Psalmus . Domine ne in furore tuo arguas me : * neque in ira tua &c. ut supra sub Benedictione Abbatis pag.80. sine Gloria Patri , in fine .*

Deinde Psalmus . Beati quorum remissæ sunt &c. ut supra pag.80. sine Gloria Patri , in fine .

Quibus expletis , Pontifex stans ante ipsam crucem , deposita mitra , dicit :

Oremus .

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , Trina Majestas , & Una Deitas , Pater , & Filius , & Spiritus sanctus , justitiæ auctor , veniæ largitor , bonorum dator , sanctitatis origo , charismatum distributor ; omniumque ad te venientium pius receptor , præsta propitius , ut hoc cœmeterium in honorem nominis tui compositum bene ✠ dici , & sancti ✠ ficari concedas ; qui beato Abraham Patriarchæ famulo tuo terram a filiis Hebron comparatam in sepulturam benedixisti ; & qui populo Israelitico promissionis tellurem in ævo durantem concessisti , famulorum famularumque tuarum corporibus in hoc cœmeterium intrantibus quietis sedem , & ab omni incursione malorum spirituum tutelam benignus largitor tribuas ; ut post animarum , corporumque resurrectionem coadunatam , te donante atque concedente , beatitudinem sempiternam percipere mereantur , qui in Trinitate perfecta vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tum thurificat ipsam crucem , & figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus , & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis , & accepta mitra vadit ad crucem ad dexteram mediam positam , aspergendo aquam benedictam per Cœmeterium , & dicendo cum ministris sequentem Psalmum .

Domini

Domine ne in furore tuo arguas me : * neque in ira tua corripas me .

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt . *Et totus dicitur , ut supra sub Benedictione Abbatis pag.81. sine Gloria Patri , in fine .*

Quo dicto , Pontifex stans ante ipsam crucem , deposita mitra , dicit :

Oremus .

Domine Deus , pastor æternæ gloriæ , lux & honor sapientiae , custos & vigor prudentiae , salus ægrotantium , valetudo potentium , mœstorum solamen , vita iustorum , gloria humilium ; te supplices flagitamus , ut hoc fervorum tuorum cœmeterium ab omni spurcitiae inquinamento & immundorum spirituum insidiis custodire , mundare , & bene ✠ dicere digneris , atque corporibus humanis in hunc locum advenientibus sinceritatem perpetuam tribuere non desinas ; ut quicumque Baptismi Sacramentum ceperint , & in fide Catholica usque ad vitæ terminum perseverantes fuerint , atque decurso hujus ævi termino , corpora sua in hoc cœmeterio requiei commendaverint , Angelicis tubis concrepantibus , animæ simul cum corporibus præmia cælestium gaudiorum percipiant sempiterna . Per Christum Dominum nostrum . *Rx. Amen .*

*Deinde thurificat ipsam crucem , figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus , & alias duas in duobus brachiis ipsius crucis . Tum accepta mitra , vadit ad crucem , quæ est ad sinistram mediæ crucis posita , aspergendo semper aquam benedictam per cœmeterium , dicendo cum ministris sequentem Psalmum : Domine exaudi orationem meam : * & clamor meus ad te veniat .*

Non avertas faciem tuam a me . Et totus dicitur ut supra sub Benedictione Abbatis pag.83. sed in fine non dicitur Gloria Patri .

Quo dicto , stans ante ipsam crucem , deposita mitra , dicit :

Oremus .

Domine Jesu Christe , qui corpus humanum de terra pro Angelica reparatione formasti , & in te pro redemptione assumpsisti , in terram pro conditione carnis resolvisti , & de terra pro immortalitate resuscitabis ; hanc terram , quæsumus , ad usum sepulturæ de benedictione tui sepulti corporis con ✠ secrare dignare ; & in Baptismate tibi consecratos ,

pultos, in natura carnis hic consepeliendos, sub spe tuæ resurrectionis in tuæ redemptionis misericordia requiescere concede. Qui venturus est iudicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. R. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, & figit in ejus summitate unam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis; & accepta mitra, revertitur ad crucem mediam, aspergendo semper per cœmeterium aquam benedictam, dicendo cum ministris sequentes Psalmos:

*Psalm. De profundis clamavi ad te Domine: * Domine exaudi vocem meam; ut supra sub Benedictione Abbatis. pag. 84.*

Deinde Psalm. Domine exaudi orationem meam: auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua, ut supra pag. 85. sed in fine utriusque Psalmi non dicitur Gloria Patri.

Quibus finitis, Pontifex stans ante ipsam crucem mediam, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Adesto, quæsumus Domine Deus, obsequiis nostris, in nomine tuo hunc locum visitantibus, & nostræ fragilitatis ministerio; & sicut benedixisti per manus fervorum tuorum Abraham, Isaac, & Jacob terram sepulturæ suæ peregrinationis, ita, quæsumus, Domine, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris hoc cœmeterium pretio unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi sanguinis typice comparatum ad nostræ peregrinationis corpora quiescenda, donec per eundem Dominum nostrum Jesum Christum de pulvere ad gloriam dones resurgenda. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Prefationem:

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per Christum Dominum nostrum.

Qui

Qui est dies æternus, lux indeficiens, claritas sempiterna. Qui sic sequaces suos in lucem præcipit ambulare, ut noctis æternæ valeant caliginem evadere, & ad lucis patriam feliciter pervenire. Qui per humanitatem assumptam Lazarum flevit, per divinitatis potentiam vitæ reddidit, atque humanum genus quadrifida peccatorum mole obrutum ad vitam reduxit. Per quem te Domine suppliciter deprecamur, ut qui in hoc sepelientur polyandro, in novissimo, cum tubæ perstrepuerint Angelorum, a peccatorum nexibus absoluti, & æternæ felicitati redditi, & Sanctorum cœtibus connumerati, te qui es vita æterna, benignum & misericordem inveniant, ut te auctorem vitæ exultantes cum omnibus Sanctis collaudent.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiat:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum thurificat crucem ipsam, & figit in summitate ejus unam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, stans versus ad ipsam crucem, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Iocorum omnium sanctificator, & in melius reformator, a quo & per quem omnis benedictio de cælis descendit in terras; bene & dicere dignare locum istum, ut sit polyandrum seu cœmeterium, dulcis requies & pausatio mortuorum, quorum animæ, quarum corpora hic sepulta, vel sepelienda sunt, jucunditatis tuæ dulcedine potiantur; sintque interim in superna Jerusalem gaudentes & lætantes, donec in magno judicii die de sepulchris propria corpora recipiant, & sic venienti Domino ad judicandum, obviam cum fructu bonæ operationis occurrant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

His peractis, Pontifex solemniter benedicit populo, dicens:
Sit nomen Domini benedictum &c.

Deinde intrat Ecclesiam, & si velit, parat se ad Missam:

si vero celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter celebrari.

Missa dicitur de die, & cum Oratione diei, dicitur sub uno per Dominum nostrum, sequens Oratio:

DEus, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, huic cœmeterio, quæsumus Domine, Angelum tuum sanctum deputa custodem; & quorum quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum; ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine lætentur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Cum Secreta diei dicitur sub uno Per Dominum, sequens Secreta:

MUnera Domine oblata sanctifica, & qui te ipsum in sepulchro poni voluisti, & exemplum resurgendi fidelibus tuis largiri dignatus es; da quæsumus fidelium tuorum animabus hic in te quiescentibus, veniam peccatorum; ut hæc salutaris hostia sit remedium & requies animarum eorum, & corporum. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, in sæcula sæculorum.

R. Amen.

Cum Postcommunionem diei dicitur sub uno Per Dominum nostrum, sequens Postcommunio:

Muneribus sacris satiati, quæsumus Domine Deus noster, ut plebs tua, quæ in futuro a morte corporis resurrectura creditur, a morte animæ resurgere mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

DE ECCLESIAE, ET CÆMETERII RECONCILIATIONE.

Ecclesiæ & Cæmeterii reconciliatio omni die fieri potest.

In primis in mane diei qua reconciliatio fieri debet, paratur faldistorium super tapete in medio cæmeterii, & altare Ecclesiæ omnino nudatur. Parantur etiam duo vasa cum aqua, unum in cæmeterio, & aliud in Ecclesia in Presbyterio, & ibidem unum vas vini; vas cum sale; vas cum cineribus; & aspersorium de herba hyssopi factum. Provide-
tur

tur etiam quod Ecclesia possit libere circui . Si vero Ecclesia tantum sit reconcilianda , paratur faldistorium super taperem ante portam principalem Ecclesiæ , & ibidem vas cum aqua , & aspersorium de herba byssopi factum , ac alia in Ecclesia , quæ supra sunt ordinata .

Quibus omnibus sic paratis , Pontifex in sacristia , vel alio condecienti loco ornatus amictu , alba , cingulo , stola , plu-
viali albo , mitra simplici , & baculo pastoralis , procedit ad cœmeterium , si est reconciliandum , alias ante portam principalem Ecclesiæ ; ubi stans juxta faldistorium sibi paratum , benedicit aquam ibidem in vase positam simpliciter cum sale , prout habetur supra in Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia edificanda , pag. 148. Aqua igitur benedicta , Pontifex sine mitra inchoat , schola prosequente , Antiphonam , ton. 7.

Asperges me Domine hyssopo , & mundabor : * lavabis me , & super nivem dealbabor .

Psalmus . Miserere mei Deus , * secundum magnam misericordiam tuam &c. ut supra , sub Benedictione Abbatis , pag. 82. Totus dicitur cum Gloria Patri , & Sicut erat .

Quo finito , Antiphona repetitur . Interim dum Antiphona , & Psalmus dicuntur , Pontifex accepta mitra , aspergit eum ipsa aqua in circuitu de foris Ecclesiam , & cœmeterium simul , aspergendo aquam alternatim nunc ad murum Ecclesiæ , nunc ad terram cœmeterii , & specialiter loca contaminata . Quo facto , rediens ad locum ubi aquam benedixit , stans deposita mitra , dicit :

Oremus .

Omnipotens & misericors Deus , qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti , ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur , a te fieri credatur : quæsumus immensam clementiam tuam ; ut quidquid modo visitaturi sumus , visites ; & quidquid benedicturi sumus , bene ✠ dicas ; sitque ad nostræ humilitatis introitum , Sanctorum tuorum meritis , fuga dæmonum , Angeli pacis ingressus . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde iterum dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

A Ufer a nobis , quæsumus Domine , cunctas iniquitates nostras ; ut ad loca tuo sancto nomini purificanda puris mereamur mentibus introire . Pet Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Et si Ecclesia reconciliatur sine cœmeterio, omittitur sequens Oratio . Si vero Ecclesia simul cum cœmeterio reconciliatur, Pontifex finita præcedente, mox dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

D Omine pie , qui agrum figuli pretio sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti , quæsumus , dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui . Tu es enim Domine figulus noster , tu quietis nostræ ager , tu agri hujus es pretium , tu dedisti etiam & suscepisti , tu de pretio & in pretio tui vivifici sanguinis nos requiescere donasti . Tu ergo Domine qui es offensionis nostræ clementissimus indultor , expectantissimus judicator , judicii tui superabundantissimus miserator , judicium tuæ justæ severitatis abscondens , post miserationem tuæ piæ redemptionis adesto exauditor & effector nostræ reconciliationis ; hocque cœmeterium , mausoleum peregrinorum tuorum cælestis patriæ incolatum expectantium benignus purifica & reconcilia : & hic tumultorum & tumultandorum corpora , de potentia & pietate tuæ resurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans , sed glorificans resuscita , qui venturus es judicare vivos , & mortuos , & sæculum per ignem . R. Amen .

Postea cantor incipit Litanias , ut supra pag. 22. & Pontifex accepta mitra ingreditur Ecclesiam cum Clero , cantando eas ; acceditque ante altare majus , coram quo paratur ei faldistorium , super quod Pontifex cum mitra procumbit . Cumque dictum fuerit ,

Ut omnibus fidelibus &c.

R. Te rogamus audi nos .

Pontifex surgit de accubitu , & baculum pastorem in sinistra tenens , producit signum crucis super Altare , Ecclesiam , & cœmeterium , dicens :

U T hanc Ecclesiam , & altare hoc , ac cœmeterium purgare , & recon ✠ ciliare digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Secundo dicit :

Ut hanc Ecclesiam , & altare hoc , ac cœmeterium purgare , recon ✠ ciliare , & sancti ✠ ficare digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Tertio

Tertio dicit :

Ut hanc Ecclesiam , & altare hoc , ac cœmeterium purgare , recon ✠ ciliare , sancti ✠ ficare , & conse ✠ crare digneris . R. Te rogamus audi nos .

Si autem cœmeterium non sit pollutum , & sic neque reconciliandum , non fit de cœmeterio mentio . Quibus dictis , iterum super faldistorio accumbit , cantore Litanias resumente & perficiente . Quibus finitis , Pontifex surgit , & deposita mitra , stans versus ad dictum altare , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Deus qui peccati veteris hæreditariam mortem , in qua posteritatis genus omne successerat , Christi Filii tui Domini nostri passione solvisti : da propitius , ut conformes eidem effecti , sicut imaginem terreni parentis naturæ necessitate portavimus , ita imaginem cælestis gratiæ sanctificatione portemus , per virtutem ejusdem Christi Filii tui Domini nostri : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Deinde Pontifex genuflectit ante faldistorium prædictum , & sine mitra cantando dicit , prout etiam habetur supra in Ecclesiæ Dedicatione pag.167.

Deus in adjutorium meum intende .

Tunc surgit Pontifex , & Chorus respondet :

Domine , ad adjuvandum me festina .

Tunc Pontifex stans sine mitra , dicit :

Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

Chorus respondet :

Sicut erat in principio , & nunc , & semper , & in sæcula sæculorum , Amen , absque Alleluja .

Idem fit eisdem modo & loco secundo , & tertio , voce semper altius elevata . Quibus dictis , Pontifex stans in eodem loco , accepta mitra , benedicit aliam aquam ibidem in Presbyterio in aliquo vase paratam cum sale , cinere , & vino , incipiens absolute :

Exorcizo te creatura falis , prout habetur supra in Dedicatione Ecclesiæ in secunda aquæ benedictione , pag.167. continuans usque ad Orationem :

Omnipotens sempiterne Deus , creator & conservator humani generis &c. inclusive .

Qua dicta , Pontifex inchoat , schola prosequente , Antiphonam , ton.7.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, & fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Incepta Antiphona, Pontifex facit, ut in fine Psalmi habetur.

Psalmus 67.

IN Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Repetitur Antiphona.

Manda Deus virtuti tuæ: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo sancto tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Repetitur Antiphona.

Dissipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ cantate Deo: * psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli: * ad Orientem.

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Repetitur Antiphona.

Mirabilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, & fortitudinem plebi suæ: * benedictus Deus.

*Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. In-
verim dum Antiphona & Psalmus prædictus dicuntur, Pontifex
accepta mitra, circuit ter Ecclesiam intrinsecus, aspergendo
in primo circuitu parietes in superiori parte; in secundo au-
tem in inferiori parte eorum; in tertio vero pavementum Eccle-
siae; aspergit etiam specialiter loca contaminata; quando Ec-
clesia principaliter est polluta, vel violata.*

Qua

Quo facto, Pontifex stans in Presbyterio cum mitra versus ad altare, dicit:

Deum indultorem criminum, Deum sordium mundatorem, Deum qui corruptum peccatis originalibus mundum adventus sui nitore purificavit, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut contra diaboli furentis insidias fortis nobis propugnator assistat; ut si quid ejus virosa calliditate quotidianis insectationibus maculatum in isto loco, corruptumque fuerat, efficiatur celesti miseratione purgatum, quia sicut illius est solidum perfectumque quassare, ita auctoris est nostri lapsa restituere, nutantia stabilire, & corrupta purgare. Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus.

Deinde deposita mitra, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, cujus immensa bonitas, ut non habuit principium, ita nec terminum habebit. Qui divina naturalique pietate plenus, eligis in nobis magis restituere perditam, quam percutere peritura. Et si quid aut negligentia polluit, aut ira committit, aut stimulat ebrietas, aut libido subvertit, hoc Domine clementi patientia sustines; ut ante per gratiam purifies, quam percutias per furorem. Et operis tui providus plasmator eligis potius erigere jacentia, quam punire damnanda. Te Domine supplices deprecamur, ut hujus tabernaculi receptaculum placatus aspicias, & altare tuum, quod insectantis est inimici fraude pollutum, per infusionem gratiæ coelestis purifies, purificatum possideas, possessumque, ne deinceps aliqua labe sordescat, custodias. Absint in posterum omnes nequitiae spirituales & eliminentur; extinguatur antiqui serpentis invidia, & cum omnibus fraudibus suis diaboli turma propellatur. Efferat secum maculam, quam ingessit, & perennibus quandoque suppliciis deputandus operum suorum femina secum colligat peritura.

tura . Nihil hic in posterum noceat præteriti culpa contagii ; nihil sit quod remaneat inimici fraude pollutum , quando-
quidem spiritus tui est infusione purgatum . Resurgat Ecclesiæ
tuæ pura simplicitas , & candor innocentiae hætenus macu-
latus : dum receperit gratiam resurgat ad gloriam ; ut popu-
lorum fidelium hic turba conveniens , dum petitionis ingerit
vota , votorum sentiant se obtinuisse suffragia .

*Quod sequitur dicit submissa voce legendo , ita tamen quod
circumstantibus audiri possit :*

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui
tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per o-
mnia sæcula sæculorum . R. Amen .

*Post hæc Pontifex , accepta mitra , ascendit ad altare , &
ibi inchoat , schola prosequente , Antiphonam . ton.4.*

Introibo ad altare Dei : ad Deum qui lætificat juventutem
meam .

Psalms 42.

Judica me Deus , & discerne causam meam de gente non
sancta : * ab homine iniquo , & doloso erue me .

Quia tu es Deus fortitudo mea : * quare me repulisti , &
quare tristis incedo , dum affligit me inimicus ?

Emitte lucem tuam , & veritatem tuam : * ipsa me dedu-
xerunt , & adduxerunt in montem sanctum tuum , & in ta-
bernacula tua .

Et introibo ad altare Dei : * ad Deum , qui lætificat ju-
ventutem meam .

Confitebor tibi in cithara , Deus, Deus meus : * quare tri-
stis es anima mea , & quare conturbas me ?

Spera in Deo , quoniam adhuc confitebor illi : * salutare
vultus mei , & Deus meus .

*Et non dicitur Gloria Patri , sed Antiphona repetitur . Qua
repetita , Pontifex deposita mitra , dicit :*

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Deus , qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac be-
nignus dedicator assistis , exaudi nos , quæsumus , &
concede , ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat
consecratio ; & tui muneris beneficia universitas fidelium ,
quæ supplicat , percipere mereatur . Per Christum Dominum
nostrum . R. Amen .

*Deinde stans ibidem inchoat , schola prosequente , Anti-
phonam :*

Con-

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis : a templo sancto tuo , quod est in Jerusalem .

Psalmus . Exurgat Deus , & dissipentur inimici ejus &c.

*Et dicitur totus cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout habetur supra pag. 96. cum Antiphona prædicta in fine Benedictio-
nis Abbatis . Incepta Antiphona , Pontifex accipit mitram ,
stans cum ea in dicto loco , usque ad finem Psalmi . Quo di-
cto , Pontifex deposita mitra , stans adhuc ibidem dicit :*

Oremus .

DEus , qui Ecclesiam tuam sanctam , de omnibus mundi finibus congregatam , per tui lateris admirabile sacramentum cunctarum Gentium matrem esse dixisti , quam etiam populorum varietate depictam , sanctorum Martyrum tuorum meritis decorasti ; bene ✠ dic Domine quæsumus , Sanctorum tuorum opitulante suffragio , tam altare , quod eorum exornatur , te juvante , Reliquiis , quam Ecclesiam , ac fidelium tibi pie offerentium vota in illa sanctifica . Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis , & regnas Deus , in sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Tum Pontifex benedicit populo solemniter , dicens :

Sit nomen Domini benedictum &c.

Deinde , si velit , parat se ad celebrandum Missam . Sed se celebrare noluerit , facit per aliquem Sacerdotem solemniter Missam celebrari .

Missæ dicitur de die ; & cum Oratione diei , dicitur sequens Collecta sub uno Per Dominum :

Oratio .

DEus , qui dixisti , Domus mea domus orationis vocabitur , domum istam infidelium spurcitiis contaminatam mundare , & sanctificare digneris , & omnium preces & vota hoc in loco ad te clamantium clementer exaudias , & benignus suscipias . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Secreta .

HÆC hostia , quæsumus Domine , & locum istum ab omnibus immunditiis expurget , & supplicationes nostras semper & ubique reddat tibi acceptas . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R. Amen .*

Postcommunio .

Percipientes Domine munera salutis æternæ supplices exoramus, ut templum hoc & cœmeterium ab infidelium inquinamentis emundatum benedictione tua maneat sanctificatum, & pectora nostra ab omni forde vitiorum alienata, tibi devota semper existant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

DE RECONCILIATIONE C Æ M E T E R I I,

Sine Ecclesiæ Reconciliatione .

Quando Cœmeterium benedictum violatum seu pollutum, separatum est ab Ecclesia, & propterea ipsa non habetur pro violata vel polluta, Reconciliatio cœmeterii fieri poterit quocumque die, hoc ordine.

In mane diei, qua Reconciliatio fieri debebit, parantur in medio cœmeterii faldistorium pro Pontifice, & vas aque munda benedicenda, & vas salis, deinde hora convenienti Pontifex indutus in sacristia, aut alio convenienti loco, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenens, accedit ad medium cœmeterii, ubi supra faldistorium ornatum procumbit; & cantores ibidem incipiunt, & prosequuntur Litanias, ut supra pag. 22. in Ordinatione Subdiaconi, in quibus cum dictum fuerit,

Ut omnibus fidelibus &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, & baculum pastorem in manu sinistra tenens producit signum crucis super cœmeterium, dicens:

UT hoc cœmeterium reconci liare digueris.

R. Te rogamus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hoc cœmeterium recon ciliare, & sancti ficare digueris. R. Te rogamus audi nos.

Tertio dicit:

Ut hoc cœmeterium recon ciliare, sancti ficare, & consecrare digueris. R. Te rogamus audi nos.

Qui.

Quibus dictis, Pontifex iterum super faldistorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgit Pontifex ab accubitu, & benedicit ibi sal & aquam simpliciter, prout habetur supra pag. 148. in Benedictione & impositione primarii lapidis pro Ecclesia edificanda. Quo facto, Pontifex in eodem loco stans sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 7.

Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor.

Psalmus. Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam, ut supra. pag. 82.

Et dicitur totus sine Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex mitram accipit, & dum Antiphona, & Psalmus prædictus dicuntur, circuit totum cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens semper, & ubique, aquam benedictam cum aspersorio, & potissime in loco, ubi pollutio, vel violatio commissæ est. Quo peracto, redit ad locum, ubi Litanie dictæ fuerunt. Finito Psalmo prædicto, & cœmeterio undique asperso, Pontifex stans ante faldistorium suum, deposita mitra, dicit:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti, quaesumus dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui, tu es enim Domine figulus noster; tu quietis nostræ ager; tu agri hujus es pretium; tu dedisti etiam & suscepisti; tu de pretio, & in pretio tui vivifici sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo Domine, qui es offensionis nostræ clementissimus indultor, expectantissimus judicator, judicii tui superabundantissimus miserator, judicium tuæ justæ severitatis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis, adesto exauditor & effector nostræ reconciliationis; hocque cœmeterium, mausoleum peregrinorum tuorum cœlestis patriæ incolatum expectantium benignus purifica, & reconcilia; & hic tumultorum & tumultandorum corpora de potentia & pietate tuæ resurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans, sed glorificans resuscita. Qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. R. Amen.

His dictis, Pontifex stans in loco prædicto dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

Tum redit ad Sacristiam, aut alium locum, in quo paramenta accepit, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

DE PATENA, ET CALICIS CONSECRATIONE.

Pontifex ad Consecrationem Calicis, vel cujuslibet indumenti, seu ornamenti Ecclesiastici procedere volens, debet semper stolam circa collum habere, & mitram tenere poterit ubi convenit. Quandocumque enim Episcopalia agit, Episcopalibus, non sacerdotalibus, debet esse paramentis ornatus. Omnium quoque mobilium benedictiones hujusmodi possunt fieri, ubi Pontifici placuerit, & omni die.

In Patenæ igitur Consecratione, pro qua parandum est sanctum Chrisma, & vas aquæ benedictæ cum aspersorio, Pontifex stans cum mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

O Remus, fratres charissimi, ut divinæ gratiæ benedictio confecret, & sanctificet hanc Patenam, ad confringendum in ea corpus Domini nostri Jesu Christi, qui crucis passionem sustinuit pro nostrum omnium salute.

Tum deposita mitra dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui legalium institutor es hostiarum, quique inter eas conspersam similaginem deferri in Patenis aureis & argenteis ad altare tuum jussisti, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris hanc Patenam, in administrationem Eucharistiæ Jesu Christi Filii tui, qui pro nostra omniumque salute seipsum tibi Deo Patri in patibulo crucis elegit immolari, ac tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Tum Pontifex accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto crucem super Patenam, ab ora in oram, & mox linit, & perungit totam ejus superficiem cum ipso pollice, dicens:

Consecrare, & sanctificare digneris Domine Deus Patenam hanc per istam unctionem, & nostram bene dictionem in Christo Jesu Domino nostro: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Deinde stans adhuc cum mitra procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

Oremus, fratres charissimi, ut Deus, & Dominus noster Calicem istum in usum ministerii sui consecrandum celestis gratiae inspiratione sanctificet, & ad humanam consecrationem, plenitudinem divini favoris accommodet. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tum deposita mitra dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Dignare, Domine Deus noster, Calicem hunc bene dicere, in usum ministerii tui pia famulatus devotione formatum, & ea sancti ficatione perfundere, qua Melchisedech famuli tui sacratum Calicem perfudisti, & quod arte, vel metalli natura effici non potest altaribus tuis dignum, fiat tua bene dictione sanctificatum. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde accepta mitra, facit crucem cum pollice dexterae manus de Chrismate intra ipsum Calicem a labio ejus in labium, & mox linit, & perungit interius ipsum totum, dicens:

Consecrare, & sanctificare digneris Domine Deus Calicem hunc per istam unctionem, & nostram bene dictionem in Christo Jesu Domino nostro: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tum deposita mitra, dicit super Calicem, & Patenam:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, manibus nostris quaesumus opem tuae benedictionis infunde, ut per nostram bene dictionem hoc vasculum & Patena sanctificentur, & corporis & sanguinis Domini nostri Jesu Christi novum sepulchrum sancti Spiritus gratia efficiantur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vi-

vit, & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Demum aspergit Calicem & Patenam cum aqua benedicta, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo facto, abstergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam, & Calicem cum mica panis, & bene mundari; deinde extersiones projiciuntur in ignem, vel sacrarium.

DE BENEDICTIOE SACERDOTALIUM

Indumentorum in genere.

Pontifex Sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum, Pontificalia & Sacerdotalia, seu Levitica vestimenta ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem & decorem nominis tui fieri decrevisti, adesto propitius invocationibus nostris, & hæc indumenta Sacerdotalia, desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitium puri ✠ ficare, bene ✠ dicere, & conse ✠ crare digneris; ut divinis cultibus & sacris mysteriis apta & benedicta existant; his quoque sacris vestibus Pontifices & Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionebus seu tentationibus malignorum spirituum muniti & defensi esse mereantur, tuisque mysteriis apte & condigne servire & inhærere, atque in his tibi placide & devote perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Deus invictæ virtutis triumphator, & omnium rerum creator ac sanctificator, intende preces nostras, & hæc indumenta Leviticæ, Sacerdotalis, & Pontificalis gloriæ

gloriæ ministris tuis fruenda tuo ore proprio bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris, omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, & tibi in eis devote & laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

SPECIALIS BENEDICTIO CUJUSLIBET INDUMENTI.

W. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

W. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus omnipotens, bonarum virtutum dator, & omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, ut manibus nostris opem tuæ benedictionis infundas, & has caligas, & sandalia, *vel*, amictum, *vel*, albam, *vel*, cingulum, *vel*, stolam, *vel*, manipulum, *vel*, tunicellam, *vel*, dalmaticam, *vel*, planetam divino cultui præparatam virtute sancti Spiritus bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, & conse ✠ crare digneris, & omnibus ea, *vel*, eo, *vel*, eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede; ut in conspectu tuo sancti & immaculati atque irreprehensibiles appareant, & auxilium misericordiæ tuæ acquirant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum, R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE MAPPARUM,

Seu Linteaminum sacri Altaris .

Pontifex Mappas seu Linteamina sacri Altaris benedicturus , stans sine mitra , dicit :

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum , & terram .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Exaudi Domine preces nostras , & hæc linteamina sacri altaris usui præparata bene *✠* dicere , & sancti *✠* ficare digneris . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Oremus .

Domine Deus omnipotens , qui ornamenta & linteamina facere Moysem famulum tuum , per quadraginta dies docuisti , quæ etiam Maria texuit , & fecit in usum ministerii tabernaculi fœderis , bene *✠* dicere , sancti *✠* ficare , & conficere *✠* rare digneris hæc linteamina ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi : qui tecum vivit , & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Deinde aspergit ea aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE CORPORALIUM.

Pontifex Corporalia benedicere volens , stans sine mitra , dicit :

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum , & terram .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Ore-

Oremus .

Clementissime Domine , cuius inenarrabilis est virtus ,
 cuius mysteria arcanis mirabilibus celebrantur , tribue
 quaesumus , ut hoc linteam^{us} tuae propitiationis bene [✠] di-
 ctione sanctificetur , ad consecrandum super illud corpus &
 sanguinem Dei & Domini nostri Jesu Christi Filii tui : qui
 tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per
 omnia saecula saeculorum . *R.* Amen .

Alia Oratio .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , bene [✠] dicere , sancti [✠]
 ficare , & conse^{crare} [✠] crare digneris linteamen istud ad
 tegendum involvendumque corpus & sanguinem Domini no-
 stri Jesu Christi Filii tui : qui tecum vivit & regnat in uni-
 tate Spiritus sancti Deus , per omnia saecula saeculorum .
R. Amen .

Alia Oratio .

Oremus .

Omnipotens Deus , manibus nostris opem tuae benedi-
 ctionis infunde , ut per nostram bene [✠] dictionem hoc
 linteamen sanctificetur , & corporis ac sanguinis Redempto-
 ris nostri , novum sudarium , Spiritus sancti gratia efficia-
 tur . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium
 tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus
 sancti Deus , per omnia saecula saeculorum . *R.* Amen .

Deinde aspergit ea aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE NOVAE CRUCIS.

Nova Crux seu tabula , in qua Crucifixus est depictus ,
 hoc modo benedicitur . Paratis thure , thuribuloque
 cum igne , & aqua benedicta , Pontifex paratus su-
 pra rochetum , amictu , stola , pluviati rubri coloris , & mi-
 tra simplici , stans sine mitra , dicit :

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .*R.* Qui fecit caelum , & terram .*Ps.* Dominus vobiscum .*R.* Et cum spiritu tuo .

Ore-

Oremus .

Bene ✠ dic , Domine Jesu Christe , hanc Crucem tuam , per quam eripuisti mundum a potestate dæmonum , & superasti Passione tua suggesto . peccati , qui gaudebat in prævaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem : qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum . R. Amen .

Alia Oratio .

Oremus .

Rogamus te , Domine sancte , Pater omnipotens , sempiternus Deus , ut digneris bene ✠ dicere hoc lignum Crucis tuæ , ut sit remedium salutare generi humano ; sit soliditas fidei ; profectus bonorum operum ; redemptio animarum ; sit solamen & protectio ac tutela contra sæva jacula inimicorum . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Deinde dicit mediocri voce , extensis manibus ante pectus ,
Præfationem :

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

✠ Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

✠ Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

✠ Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , cujus sanctum ac terribile nomen inter ceteras visibiles creaturas , ligna quoque fructifera laudare ac benedicere non cessant : qui in figuram unigenitæ sapientiæ tuæ , ligno vitæ a principio paradysum voluptatis ornasti , ut ejusdem fructus sacro mysterio protoparentes nostri generis mortem cavere , & vitam admoneres obtinere perpetuam : quique nos vetitæ arboris attactu justæ morti addictos , ejusdem coæternæ tibi sapientiæ Dei & Domini nostri Jesu Christi innoxia morte ad vitam misericorditer revocare dignatus es : Te supplices exoramus , ut hoc singulare signum , quod ad exemplum primi illius sacratissimi vexilli , quo pretioso Filii tui sanguine triumphasti , fidelium tuorum devotione compactum erectumque est , cælesti tua
benedicere

bene ✠ dictione sanctificare digneris ; ut omnibus hic genua flectentibus ac tuæ majestati supplicantibus largior & cordis compunctio , & admissorum indulgentia concedatur ; atque intercedente ipsa victoriosissima unigeniti Filii tui Passione , & tibi placita postulare , & citius valeant postulata percipere . Da quæsumus , clementissime Pater , in quo vivimus , movemur , & sumus , ut quoties triumphum divinæ humilitatis , quæ superbiam nostri hostis dejecit , oculis intuemur , quotiesque mente recolimus , & contra hostem ipsam fiduciam fortitudinis , & majorem tibi devotæ humilitatis gratiam consequamur . Quatenus in illo tremendo tuæ majestatis examine , cum , paventibus elementis , cælorumque commotis virtutibus , signum istud glorificum Redemptionis nostræ apparuerit in cœlo ; ipsi de morte ad vitam transire , ac perpetua beatæ resurrectionis videre gaudia mereamur .

Quod sequitur dicit submissa voce legendo , ita tamen quod a circumstantibus audiri possit :

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Oremus .

DEus , qui beatæ Crucis patibulum , quod prius erat sceleris ad pœnam , convertisti redemptis ad vitam ; concede plebi tuæ ejus vallari præsidio , cujus est armata vexillo . Sit ei Crux fidei fundamentum , spei suffragium , in adversis defensio , in prosperis adjuvamen ; sit ei in hostes victoria , in civitate custodia , in campis protectio , in domo fultura ; ut per ea pastor in futuro gregem conservet incolumem , quæ nobis , Agno ✠ vincente , conversa est in salutem . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Alia Oratio .

Oremus .

SANCTI ✠ fica , Domine Jesu Christe , signaculum istud Passionis tuæ , ut sit inimicis tuis obstaculum , & credentibus in te perpetuum efficiatur victoriæ vexillum . Quicum Deo Patre vivis & regnas in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tum offertur Pontifici thus in navicula , aut alio vase , quod Pontifex stans sine mitra benedicit , dicens :

Ore

Oremus .

Domine Deus omnipotens , cui assistit exercitus Angelorum cum tremore , quorum servitium spirituale & igneum esse cognoscitur , dignare respicere , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare hanc creaturam incensi ; ut omnes languores , omnesque infirmitates atque insidiæ inimici odorem ejus sentientes effugiant , & separentur a plasmate tuo ; ut numquam lædatur a morfu antiqui serpentis , quod pretioso Filii tui sanguine redemisti . Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Quo facto , Pontifex imponit thus in thuribulum . Deinde aspergit crucem aqua benedicta , & mox eam incensat . Tum dicit adhuc stans sine mitra :

Sanctificetur lignum istud : In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spiritus ✠ sancti : & benedictio , illius ligni , in quo membra sancta Salvatoris suspensa sunt , sit in isto ligno ; ut orantes , inclinantesque se propter Deum ante istam crucem , inveniant corporis & animæ sanitatem . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum . R. Amen .

Tum Pontifex flexis ante crucem genibus , ipsam devote adorat , & osculatur . Idem faciunt quicumque alii voluerint . Si vero crux est ex metallo , vel lapide , loco præcedentis Orationis , videlicet Sanctificetur &c.

Pontifex stans sine mitra , dicit sequentem Orationem :

Deus gloriæ , Deus excelsæ Sabaoth , fortissime Emmanuel , Deus pater veritatis , pater sapientiæ , pater beatitudinis , pater illuminationis ac vigilationis nostræ , qui mundum regis , qui cuncta regna disponis , qui es bonorum collator munerum , & bonorum omnium attributor ; cui omnes gentes , populi , tribus , & linguæ servant ; cui assistit omnis Angelorum legio ; qui largiris famulis tuis fidem & laudem tui nominis , ut debita tibi oblata persolvant ; cui prius fides offerentium complacet , deinde sacrificatur oblatio , quæsumus exorabilem misericordiæ tuæ pietatem , ut sancti ✠ fices tibi hoc signum crucis & conse ✠ cres , quod tota mentis devotione famulorum tuorum religiosa fides construxit , trophæum scilicet victoriæ tuæ ac redemptionis nostræ , quod in amorem Christi triumphalis gloria consecravimus . Aspice hoc signum crucis insuperabile , per quod diaboli est exinanita potestas , mortalium restituta libertas : quæ licet fuerit aliquando in pœnam , sed nunc versa est in honorem per gratiam ; & quæ reos quondam puniebat supplicio ,

cio ; nunc & noxios absolvit a debito . Et tibi quid per hoc placere potuit , nisi id per quod tibi placuit nos redimere ? Et nullum tibi debitum amplius munus est , quam quod tibi tunc corporis dedicavit affixio ; nec tibi est magis familiaris oblatio , quam quæ familiari manuum tuarum extensione sacra est . Illis ergo manibus hanc crucem accipe , quibus illam amplexus es ; & de sanctitate illius hanc sancti ✠ fica ; & sicuti per illam mundus expiatus est a reatu , ita offerentium famulorum tuorum animæ devotissimæ hujus crucis merito , omni careant perpetrato peccato ; & tuæ veræ crucis obtektu , enitescant successibus assiduis triumphatores . Radiet hic unigeniti Filii tui Domini nostri splendor divinitatis in auro ; emicet gloria passionis ejus in ligno ; in cruce rutilet nostræ mortis redemptio ; in crystalli splendore vitæ nostræ purificatio . Sit suorum protectio ; spei certa fiducia ; eos simul cum gente & plebe , fide confirmet ; spe , & pace consociet ; augeat triumphis ; amplificet in secundis ; proficiat eis ad perpetuitatem temporis , ad vitam æternitatis ; ut eos temporali florentes gloria muniat ; & ad perpetuam redemptos coronam , ad regna cælestia potenti virtute perducant . Præsta , per propitiationem sanguinis ejus , per ipsum datorem , qui seipsum dedit redemptionem pro multis , qui se hostiam pro delictis offerre dignatus est , qui exaltatus in ligno crucis suæ , principatus & potestates humiliavit , qui tecum sidereo confidet throno , indissolubili connexionione Spiritus sancti , per infinita sæculorum sæcula . R. Amen .

Tum Pontifex flexis ante crucem genibus , eam devote adorat , & osculatur ; idem faciunt quicumque alii voluerint .

DE BENEDICTIONE CRUCIS PECTORALIS.

AD benedicendam Crucem pectoralem , Pontifex potest uti forma assignata pro Benedictione Crucis proficiscentium in subsidium Terræ sanctæ , ut infra .
pag. 281.

DE BENEDICTIONE

IMAGINIS B. M. V.

Pontifex benedicturus imaginem beatæ Mariæ Virginis, paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali albi coloris, & mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui de beatæ Mariæ virginis utero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti; præsta supplicibus tuis, ut qui vere eam genitricem Dei esse credimus; ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Quo facto, aspergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Sub tuum præsidium.

Qua incepta, & dum ea cantatur, thurificat imaginem ipsam ter ducens thuribulum. Deinde sedet, reassumpta mitra, donec compleantur Antiphonæ, & Psalmi sequentes.

Antiphona. ton. 2.

Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa & benedicta.

Tempore Paschali, Antiphona. Alleluja, alleluja.

Psalmus. Fundamenta ejus, ut supra pag. 234.

Dicitur totus cum Gloria Patri.

Deinde dicitur Antiphona. ton. 1.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Alleluja.

Psalmus 122.

Ad te levavi oculos meos, * qui habitas in cœlis.
Ecce sicut oculi servorum, * in manibus dominorum suorum.

Sicut

Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ : * ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum , donec misereatur nostri .

Miserere nostri Domine , miserere nostri : * quia multum repleti sumus despectione .

Quia multum repleta est anima nostra : * opprobrium abundantibus , & despectio superbis .

Gloria Patri . Sicut erat , &c.

Finitis Antiphonis , & Psalmis prædictis , Pontifex surgit , deposita mitra , & dicit :

Oremus .

DEus , qui virginalem aulam beata Mariæ virginis , in qua habitares , eligere dignatus es ; da quæsumus , ut sua nos defensione munitos , jucundos facias suæ interesse commemorationi . Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

*Deinde Pontifex incipit Antiphonam , schola prosequente .
Qua incepta , sedet cum mitra , donec perficiatur Antiphona .
ton.4.*

O gloriosa Dei genitrix virgo semper Maria , quæ Dominum meruisti portare , & Regem Angelorum sola virgo lactare ; nostri , quæsumus , pia memorare , & pro nobis Jesum Christum deprecare ; ut tuis fulti patrociniis , ad cœlestia regna mereamur pervenire .

Canticum B. Mariæ virginis .

Luce 1.

Magnificat * anima mea Dominum .

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo .

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes .

Quia 'fecit mihi magna qui potens est : * & sanctum nomen ejus .

Et misericordia ejus a progenie in progenies , * timentibus eum .

Fecit potentiam in brachio suo : * dispersit superbos mento cordis sui .

Deposuit potentes de sede : * & exaltavit humiles .

Esurientes implevit bonis : * & divites dimisit inanes .

Suscepit Israel puerum suum , * recordatus misericordiæ suæ .

Sicut locutus est ad patres nostros ; * Abraham , & semini ejus in sæcula .

Gloria Patri . Sicut erat &c.

M

Fini-

Finita Antiphona , surgit Pontifex , sine mitra stans usque ad finem Cantici . Quo finito , dicit :

Oremus .

DEus , qui de beatæ Mariæ virginis utero , Verbum tuum , Angelo nuntiante , carnem suscipere voluisti : præsta supplicibus tuis , ut qui vere eam genitricem Dei esse credimus , ejus apud te intercessionibus adjuvemur . Per eundem Christum Dominum nostrum . *Rx.* Amen .

Oremus .

OMnipotens sempiterne Deus , clementissima cujus dispensatione cuncta creantur ex nihilo ; hanc imaginem in honorem piissimæ genitricis Filii tui Domini nostri Jesu Christi venerabiliter adaptatam bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris ; & præsta , misericordiosissime Pater , per invocationem nominis tui , atque ejusdem unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi , quem pro salute generis humani integritate virginis Mariæ servata incarnari voluisti , quatenus precibus ejusdem sacratissimæ virginis , quicumque eandem misericordiæ Reginam & gratiosissimam Dominam nostram coram hac effigie suppliciter honorare studuerint , & de instantibus periculis eruantur , & in conspectu divinæ majestatis tuæ de commissis veniam impetrent ; ac mereantur in præsentī gratiam quam desiderant adipisci ; & in futuro perpetua salvatione cum electis tuis valeant gratulari . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *Rx.* Amen .

Ultimo aspergat imaginem aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE

Imaginum aliorum Sanctorum .

Pontifex stans sine mitra , dicit :

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

Rx. Qui fecit cælum , & terram .

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

Rx. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Oreo

Oremus .

OMnipotens sempiterne Deus, qui Sanctorum tuorum imagines, seu effigies sculpi, aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus & sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur, hanc, quaesumus, imaginem, seu, sculpturam in honorem, ac memoriam beati N. Apostoli tui, vel, Martyris, vel, Confessoris, aut, Pontificis, vel, Virginis adaptatam bene ✠ dicere, ac sancti ✠ ficare digneris; & praesta, ut quicumque coram illa ipsum gloriosissimum Apostolum tuum, vel, Martyrem, vel Confessorem, aut, Pontificem, vel, Virginem suppliciter honorare studuerit, illius precibus ac obtentu, a te gratiam in praesenti, & aeternam gloriam obtineat in futuro. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Ultimo aspergit eas aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE SACRORUM VASORUM,

Et aliorum Ornamentorum in genere .

Pontifex Sacra Vasa, vel alia Ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit caelum, & terram .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Exaudi Domine, Pater clementissime, preces nostras, & haec purificanda vasa & ornamenta, sacri altaris atque Ecclesiae tuae sacri ministerii usui praeparata, bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , a quo omnia immunda purgantur , & in quo omnia purgata clarescunt , supplices omnipotentiam tuam invocamus ; ut ab his vasis & ornamentis quæ tibi offerunt famuli tui , omnis spiritus immundus confusus longe discedat , & per tuam bene ✠ dictionem ad usum & ministerium sancti altaris & Ecclesiæ tuæ sanctificata permaneant . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde aspergit ea aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE TABERNACULI,

Sive Vasculi pro sacrosancta Eucharistia conservanda .

Pontifex tabernaculum sive vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens , stans sine mitra , dicit :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum , & terram .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , majestatem tuam supplices deprecamur , ut vasculum hoc pro corpore Filii tui Domini nostri Jesu Christi in eo condendo fabricatum , bene ✠ dictionis tuæ gratia dicare digneris . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tum aspergit illud aqua benedicta .

DE BENEDICTIONE CAPSARUM

pro Reliquiis , & aliis Sanctuariis includendis .

Pontifex capsas pro Reliquiis , & aliis sanctuariis includendis , benedicere volens , stans cum mitra , dicit :
V. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit coelum , & terram .

O Remus , dilectissimi nobis , Deum Patrem omnipotentem , ut qui omnia per unigenitum Filium suum in virtute Spiritus sancti valde bona creavit , ipse nobis indignis ad consecrationem harum capsarum Reliquiis Sanctorum suorum condendis paratarum , rorem gratiae suae clementer infundere dignetur . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum : qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus .

Deinde deposita mitra , extensis manibus ante pectus , dicit Praefationem :

Per omnia saecula saeculorum .

R. Amen .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

V. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

V. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , inæstimabilis , Deus ineffabilis , Deus misericordiarum , & totius consolationis . Qui Moyse famulo tuo præcepisti , ut juxta exemplar quod ei in monte demonstrasti , arcam de lignis imputribilibus construeret , & eam auro mundissimo circumdaret , in qua urna aurea manna caelesti plena , cum tabulis testamenti digito majestatis tuae conscriptis , in testimonium futuris generationibus servari deberet . Quique nostris saeculis eadem sacratius intelligenda manifestasti , dum corpus unici Filii tui , opere Spiritus sancti de incorrupta Virgine conceptum , & anima rationali vivificatum , omni plenitudine divinitatis replesti ; te suppli-

aiter imploramus omnipotens Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in cælo & in terra nominatur; ut hæc vascula Sanctorum tuorum pignoribus præparata, eisdem Sanctis tuis intercedentibus, cælesti bene & ditione perfundere digneris; quatenus qui horum patrocinia requirunt; ipsis intercedentibus cuncta sibi adversantia te adjuvante superare, & omnia commode profutura, abundantia largitatis tuæ mereantur invenire. Et sicut illi te Domine inspirante, spiritualium nequitiarum versutias cavere, & humanitas exquisita tormenta non solum contemnere, sed etiam penitus evincere, Christo Domino confortante, potuerunt; ita ipsorum merita venerantibus, & Reliquias humiliter amplectentibus, contra diabolum & angelos ejus, contra fulmina & tempestates, contra grandines, & varias pestes, contra corruptum aerem, & mortes hominum, vel animalium, contra fures & latrones, sive gentium incurfiones, contra malas bestias, & serpentium, ac reptantium diversissimas formas, contra malorum hominum adinventiones pessimas, eorundem Sanctorum tuorum precibus complacatus, dexteram invictæ potentiæ tuæ ad depulsionem nocivorum & largitatem proficuum semper & ubique propitius extende.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus possit audiri:

Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Rx.* Amen.

Tum adhuc sine mitra stans dicit:

Ps. Dominus vobiscum.

Rx. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ut murmur infanti populi compesceres, & sacerdotium Aaron tibi placitum comprobares, virgam ejus aridam germinare, & flores fructiferos producere fecisti, eandemque in arca testamenti pro signo virtutis tuæ poni jussisti; sed & nobis eodem præfagio Christum in ara crucis arefactum, tertia die resurrectione reflorescere, & in Ecclesia novissimo tempore resuscitanda, per mortem suam die ac nocte fructificare demonstrasti, te, quæsumus, indulgentissime generis humani provisor, ut hæc vascula Sanctorum tuorum receptaculo præparata, ita gratuita gratia sanctifices, ut ubicumque in tuo nomine perlata fuerint,

fuerint, intercedentibus habitatorum ipsorum meritis, cuncta adversa repellas, & nullifies, & omnia utilia multiplices atque custodias; quatenus fideles tui magnitudine, siue universitate beneficiorum tuorum, in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora se percepisse gratulentur; & per temporalia loca ipsorum precibus impensa, ad æterna cum eis gaudia possidenda fiducialius animentur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tunc aspergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE SIGNI, VEL CAMPANÆ.

Signum vel Campana debet benedici, antequam ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet Campana ipsa ita suspendi, & situari, ut commode possit intus & extra tangi, tractari, & circumiri; deinde prope ipsam Campanam benedicendam paratur Pontifici faldistorium; vas aquæ benedicendæ; aspersorium; vas cum sale; lintea munda ad extergendum Campanam, quando opus erit; vas Olei sancti infirmorum; sanctum Chrisma; thymiama; thus; myrrha, & thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, stolam, & dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in Sacristia, aut alio convenienti loco paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviâ albi coloris, & mitra simplici, baculum pastorem manu gestans, venit prope campanam, ubi sedens super faldistorium ibidem sibi paratum, dicit cum ministris Psalmos sequentes, videlicet Psalm. Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout supra habetur pag. 82.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * & in virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes

quæsierunt animam meam : * & non proposuerunt Deum ante te conspectum suum .

Ecce enim Deus adjuvat me : * & Dominus susceptor est animæ meæ .

Averte mala inimicis meis : * & in veritate tua disperde illos .

Voluntarie sacrificabo tibi , * & confitebor nomini tuo Domine : quoniam bonum est .

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me : * & super inimicos meos despexit oculus meus .

Gloria Patri , & Sicut erat , &c.

Psalmus 56.

Miserere mei Deus , miserere mei : * quoniam in te confidit anima mea .

Et in umbra alarum tuarum sperabo , * donec transeat iniquitas .

Clamabo ad Deum altissimum , * Deum , qui benefecit mihi .

Misit de cælo , & liberavit me : * dedit in opprobrium conculcantes me .

Misit Deus misericordiam suam , & veritatem suam , * & eripuit animam meam de medio catulorum leonum : dormivi conturbatus .

Filii hominum dentes eorum arma & sagittæ : * & lingua eorum gladius acutus .

Exaltare super cælos Deus , * & in omnem terram gloria tua .

Laqueum paraverunt pedibus meis : * & incurvaverunt animam meam .

Foderunt ante faciem meam foveam : * & inciderunt in eam .

Paratum cor meus Deus , paratum cor meum : * cantabo , & psalmum dicam .

Exurge gloria mea , exurge psalterium & cithara : * exurgam diluculo .

Confitebor tibi in populis Domine : & psalmum dicam tibi in gentibus .

Quoniam magnificata est usque ad cælos misericordia tua , * & usque ad nubes veritas tua .

Exaltare super cælos Deus , * & super omnem terram gloria tua .

Gloria Patri , & Sicut erat &c.

Psalmus

Psalms 66.

Deus misereatur nostri , & benedicat nobis : * illuminet vultum suum super nos , & misereatur nostri .

Ut cognoscamus in terra viam tuam : * in omnibus gentibus salutare tuum .

Confiteantur tibi populi Deus : * confiteantur tibi populi omnes .

Lætentur & exultent gentes : * quoniam iudicas populos in æquitate , & gentes in terra dirigis .

Confiteantur tibi populi Deus , confiteantur tibi populi omnes : * terra dedit fructum suum .

Benedicat nos Deus , Deus noster , benedicat nos Deus : * & metuant eum omnes fines terræ .

Gloria Patri , & Sicut erat &c.

Psalms 69.

Deus in adiutorium meum intende : * Domine ad adjuvandum me festina .

Confundantur , & revereantur , * qui quærunt animam meam .

Avertantur retrorsum , & erubescant , * qui volunt mihi mala .

Avertantur statim erubescences , * qui dicunt mihi : Euge , euge .

Exultent & lætentur in te omnes , qui quærunt te , * & dicant semper : Magnificetur Dominus , qui diligunt salutare tuum .

Ego vero egenus , & pauper sum : * Deus adjuva me .

Adjutor meus , & liberator meus es tu : * Domine ne moreris .

Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto .

Sicut erat in principio , & nunc , & semper , &c .

Psalms 85.

Inclina Domine aurem tuam , & exaudi me : * quoniam inops , & pauper sum ego .

Custodi animam meam , quoniam sanctus sum : * salvum fac servum tuum , Deus meus , sperantem in te .

Miserere mei Domine , quoniam ad te clamavi tota die : * lætifica animam servi tui , quoniam ad te Domine animam meam levavi .

Quoniam tu Domine suavis , & mitis , * & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te .

Auribus percipe Domine orationem meam : * & intende voci deprecationis meæ .

In die tribulationis meæ clamavi ad te : * quia exaudisti me .

Non est similis tui in diis Domine : & non est secundum opera tua .

Omnes gentes quascumque fecisti , venient , & adorabunt coram te Domine : * & glorificabunt nomen tuum .

Quoniam magnus es tu , & faciens mirabilia : * tu es Deus solus .

Deduc me Domine in via tua , & ingrediar in veritate tua : * lætetur cor meum , ut timeat nomen tuum .

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo , * & glorificabo nomen tuum in æternum .

Quia misericordia tua magna est super me : * & eruisti animam meam ex inferno inferiori .

Deus , iniqui insurrexerunt super me , & synagoga potentium quæsierunt animam meam : * & non proposuerunt te in conspectu suo .

Et tu Domine Deus miserator , & misericors , * patiens , & multæ misericordiæ , & verax .

Respice in me , & miserere mei , * da imperium tuum puero tuo : & saluum fac filium ancillæ tuæ .

Fac mecum signum in bonum , ut videant qui oderunt me , & confundantur : * quoniam tu Domine adjuvisti me , & consolatus es me .

Gloria Patri , & Sicut erat , &c.

Postremo dicitur Psalmus , De profundis clamavi ad te Domine , prout habetur supra in Benedictione Abbatis pag. 84.

Expletis Psalmis , surgit Pontifex , & stans cum mitra benedicit sal & aquam , dicens :

V. Adjutorium nostrum &c. prout habetur supra in Benedictione & impositione primarii lapidis pag. 148. & continuans usque ad Orationem , Deus , qui ad salutem humani generis &c. inclusive .

Qua dicta , Pontifex adhuc sine mitra stans , dicit absolute sequentem Orationem :

Bene & dic Domine hanc aquam benedictione cælesti , & assistat super eam virtus Spiritus sancti ; ut cum hoc vasculum ad invitandos filios sanctæ Ecclesiæ præparatum , in ea fuerit tinctum , ubicumque sonuerit hoc tintinnabulum ; procul recedat virtus insidiantium , umbra phantasmatum , incurio turbinum , percussio fulminum , læsio tonitruorum ,

cala-

calamitas tempestatum , omnisque spiritus procellarum ; & cum clangorem illius audierint filii Christianorum ; crescat in eis devotionis augmentum , ut festinantes ad piæ matris Ecclesiæ gremium , cantent tibi in Ecclesia Sanctorum canticum novum , deferentes in sono præconium tubæ , modulationem psalterii , suavitatem organi , exultationem tympani , jucunditatem cymbali ; quatenus in templo sancto gloriæ tuæ suis obsequiis & precibus invitare valeant multitudinem exercitus Angelorum . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Post hæc Pontifex mittit sal in aquam , in modum crucis , dicendo semel :

C Ommixtio salis , & aquæ pariter fiat : In nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti . *R.* Amen .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

D Eus invictæ virtutis auctor , & insuperabilis imperii rex , ac semper magnificus triumphator , qui adversæ dominationis vires reprimis , qui inimici rugientis sævitiam superas , qui hostiles nequitias potenter expugnas ; te , Domine , trementes & supplices deprecamur , ac petimus , ut hanc creaturam salis & aquæ dignanter aspicias , benignus illustres , pietatis tuæ rore sanctifices ; ut ubicumque fuerit aspersa , per invocationem sancti tui nominis , omnis infestatio immundi spiritus abigatur , terrorque venenosi serpentis procul pellatur ; & præsentia sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

His peractis , Pontifex accepta mitra , incipit lavare campanam cum dicta aqua ; & ministri prosequuntur lotionem ; lavantes eam totaliter intus , & extra , deinde cum linteo mundo extergunt . Pontifice interim cum mitra sedente , & cum aliis ministris dicente Psalmum , cum aliis sequentibus .

Psalmus 145.

L AUDA anima mea Dominum , laudabo Dominum in vita mea : * psallam Deo meo quamdiu fuero .

Nolite confidere in principibus ; * in filiis hominum , in quibus non est salus .

Exibit spiritus ejus , & revertetur in terram suam : * in illa die peribunt omnes cogitationes eorum .

Beatus , cujus Deus Jacob adjutor ejus , spes ejus in Domino Deo ipsius : * qui fecit cælum & terram , mare , & omnia quæ in eis sunt .

Qui custodit veritatem in sæculum , facit judicium injuriæ patientibus : * dat escam esurientibus .

Dominus solvit compeditos : * Dominus illuminat cæcos .

Dominus erigit elisos , * Dominus diligit justos .

Dominus custodit advenas , pupillum , & viduam suscipiet : * & vias peccatorum disperdet .

Regnabit Dominus in sæcula , Deus tuus Sion : * in generatione & generationem .

Gloria Patri , & Sicut erat , &c.

Psalms 146.

Laudate Dominum , quoniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio .

Ædificans Jerusalem Dominus : * dispersiones Israelis congregabit .

Qui sanat contritos corde : * & alligat contritiones eorum .

Qui numerat multitudinem stellarum : * & omnibus eis nomina vocat .

Magnus Dominus noster , & magna virtus ejus : * & sapientiæ ejus non est numerus .

Suscipiens mansuetos Dominus : * humilians autem peccatores usque ad terram .

Præcinite Domino in confessione : * psallite Deo nostro in cithara .

Qui operit cælum nubibus : * & parat terræ pluviam .

Qui producit in montibus fœnum , * & herbam servitutis hominum .

Qui dat jumentis escam ipforum , * & pullis corvorum invocantibus eum .

Non in fortitudine equi voluntatem habebit : * nec in tibis viri beneplacitum erit ei .

Beneplacitum est Domino super timentes eum : * & in eis qui sperant super misericordia ejus .

Gloria Patri , & Sicut erat , &c.

Deinde Psalmus . Lauda Jerusalem Dominum , prout habetur supra in Dedicatione Ecclesiæ pag. 195. cum Gloria Patri .

Psal-

Psalmus 148.

Laudate Dominum de cælis: * laudate eum in excelsis: *
 Laudate eum omnes Angeli ejus: * laudate eum omnes
 virtutes ejus.

Laudate eum sol & luna: * laudate eum omnes stellæ, &
 lumen.

Laudate eum cæli cælorum: * & aquæ omnes, quæ super
 cælos sunt, * laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandavit, & creatæ
 sunt.

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: * præce-
 ptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra: * dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: * quæ
 faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: * ligna fructifera, & omnes
 cedri.

Bestiæ, & universa pecora: * serpentes, & volucres pen-
 natæ.

Reges terræ, & omnes populi: * principes, & omnes ju-
 dices terræ.

Juvenes, & virgines, senes cum junioribus laudent nomen
 Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cælum, & terram: * & exaltavit cor-
 nu populi sui.

Hymnus omnibus Sanctis ejus; * filiis Israel, populo ap-
 propinquanti sibi. *Sine Gloria Patri.*

Deinde Psalmus. Cantate Domino canticum novum: *
 laus ejus, prout habetur supra in Dedicatione Ecclesiæ pag. 186.

Postremo Psalmus. Laudate Dominum in sanctis ejus sub-
 sequenter pag. 187. sed in fine dicitur, Gloria Patri, & Sicut
 erat &c.

*Quibus finitis, surgit Pontifex cum mitra, & cum polli-
 ce dexteræ manus facit ab extra supra Campanam de Oleo san-
 cto infirmorum signum crucis; quo facto, deposita mitra,
 dicit:*

Oremus.

Deus, qui beatum Moysen legiferum famulum tuum tu-
 bas argenteas fieri præcepisti, quibus dum Sacerdotes
 tempore sacrificii clangerent, sonitu dulcedinis populus mo-
 nitus ad te adorandum fieret præparatus, & ad celebrandum
 sacri-

sacrificia conveniret; quarum clangore hortatus ad bellum, molimina prosterneret adversantium; præsta, quæsumus, ut hoc vasculum sanctæ tuæ Ecclesiæ præparatum sancti ✠ fiat a Spiritu sancto, ut per illius tactum fideles invitentur ad præmium. Et cum melodia illius, auribus insonuerit populorum, crescat in eis devotio fidei; procul pellantur omnes insidiæ inimici, fragor grandium, procella turbinum, impetus tempestatum; temperentur infesta tonitrua, ventorum flabra fiant salubriter, ac moderate suspensa; prosternat aereas potestates dextera tuæ virtutis; ut hoc audientes tintinnabulum contremiscant, & fugiant ante sanctæ crucis Filii tui in eo depictum vexillum, cui flectitur omne genu cælestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confitetur, quod ipse Dominus noster Jesus Christus absorpta morte per patibulum crucis regnat in gloria Dei Patris, cum eodem Patre, & Spiritu sancto, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Pontifex accepta mitra, extergit cum linteo mundo crucem a se factam. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam. ton. 8.

Vox Domini super aquas multas, Deus majestatis intonuit: Dominus super aquas multas.

Psalms 28.

Afferte Domino filii Dei: * afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam, & honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus: * adorete Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros: * & confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: * & dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis: * vox Domini concutientis desertum: & commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, & revelabit condensa: * & in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit: * & sedebit Dominus rex in æternum.

Domini

Dominus virtutem populo suo dabit: * Dominus benedictet populo suo in pace.

Gloria Patri, & Sicut erat, &c.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra stans facit cum pollice dexteræ manus de Oleo sancto infirmorum septem cruces exterius super Campanam, & deintus cum Chrismate quatuor pari distantia, dicens, dum quamlibet crucem facit:

Sancti ✠ ficetur, & conse ✠ cretur, Domine, signum istud. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. In honorem sancti N. Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona, & Psalmo, ac factis crucibus prædictis, Pontifex stans, deposita mitra dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui ante arcam fœderis per clangorem tubarum, muros lapideos, quibus adversantium cingebatur exercitus, cadere fecisti; tu hoc tinnabulum cælesti bene ✠ dictione perfunde; ut ante sonitum ejus longius effugentur ignita jacula inimici, percussio fulminum, impetus lapidum, læsio tempestatum; ut ad interrogationem propheticam: quid est tibi mare; quod fugisti? suis motibus cum Jordanico retroactis fluento respondeant: a facie Domini mota est terra, a facie Dei Jacob, qui convertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam, super misericordia tua; ut cum præsens vasculum, sicut reliqua altaris vasa, sacro Chrismate tangitur, Oleo sancto ungitur; quicumque ad sonitum ejus convenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, semper fidei Catholicæ documenta sectentur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tum sedet Pontifex, & accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, & myrrham, si haberi possunt, alioquin, quæ ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur Campanæ, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim cantante Antiphonam. con. 8.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus, sicut Deus noster?

Psalmus 76.

Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ: * & timuerunt, & turbatæ sunt abyssi.

Multitudo sonitus aquarum: * vocem dederunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt: * vox tonitruui tui in rota.

Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ: * commota est & contremuit terra.

In mari via tua, & semitæ tuæ in aquis multis: * & vestigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves populum tuum, * in manu Moyfi & Aaron.

Gloria Patri, & Sicut erat &c.

Quibus dictis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

Oremus.

OMnipotens dominator Christe, quo secundum carnis assumptionem dormiente in navi, dum oborta tempestas mare conturbasset, te protinus excitato & imperante dissiuit, tu necessitatibus populi tui benignus succurre; tu hoc tintinnabulum sancti Spiritus rore perfunde; ut ante sonitum illius semper fugiat bonorum inimicus; invitetur ad fidem populus Christianus; hostilis terreatur exercitus; confortetur in Domino per illud populus tuus convocatus: ac sicut Davidica cithara delectatus desuper descendat Spiritus sanctus; atque ut Samuele agnum lactentem maciante in holocaustum regis æterni imperii, fragor aurarum turbam repulit adversantium: ita dum huius vasculi sonitus transit per nubila, Ecclesiæ tuæ conventum manus conservet Angelica; fruges credentium, mentes & corpora salvet protectio sempiterna. Per te Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis & regnas in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Demum Diaconus sacris vestibus albi coloris paratus, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Sequentia sancti Evangelii secundum *✠* Lucam.

Cap. 10.

IN illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: & mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam, & huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium: quæ stetit, &

ait:

ait : Domine , non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare ? Dic ergo illi , ut me adjuvet . Et respondens dixit illi Dominus : Martha , Martha , sollicita es , & turbaris erga plurima . Porro unum est necessarium . Maria optimam partem elegit , quæ non auferetur ab ea .

Finito Evangelio , Pontifex osculatur librum Evangeliorum per unum ex Ministris sibi porrectum . Tum producit super Campanam benedictam signum crucis , & reassumpta mitra , discedens revertitur ad locum , ubi paramenta accepit , in quo dimissis sacris vestibus , vadit in pace .

DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE CRUCIS

Proficiscentibus in subsidium, & defensionem fidei Christianæ
seu recuperationem Terræ sanctæ .

Profecturus in subsidium , & defensionem fidei Christianæ , seu recuperationem Terræ sanctæ , genuflectit ante Pontificem , coram quo unus ministrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam . Tum Pontifex stans sine mitra , dicit super Crucem :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

℟. Qui fecit cælum , & terram .

℣. Dominus vobiscum .

℟. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Omnipotens Deus , qui crucis signum pretioso Filii tui sanguine dedicasti , quique per eandem crucem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti , & per virtutem ejusdem venerabilis crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberaisti ; te suppliciter exoramus , ut digneris hanc crucem paterna pietate bene dicere , & cælestem ei virtutem , & gratiam impartire ; ut quicumque eam in passionis & crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis & animæ super se gestaverit , cælestis gratiæ plenitudinem in ea , & munimen valeat tuæ benedictionis accipere . Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti , ita & hoc signum tua dextera bene dic ; & contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuam

ei tuæ defensionis impendas : ut portantibus illud animæ pariter , & corporis prosperitatem conferat salutarem , & spiritualia in eis dona multiplicet . Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde Pontifex aspergit crucem ipsam aqua benedicta , & super recepturum ipsam dicit :

Oremus .

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi , qui es verus & omnipotens Deus , splendor , & imago Patris , & vita æterna ; qui tuis discipulis asseruisti , ut quicumque vult post te venire , semetipsum abneget , & suam crucem tollens te sequatur ; quæsumus immensam clementiam tuam , ut hunc famulum tuum , qui juxta verbum tuum se ipsum abnegare , suamque crucem tollere , & te sequi , ac contra inimicos nostros pro salute populi tui electi properare , & pugnare desiderat , semper , & ubique protegas , ac a periculis omnibus eruas , & a vinculo peccatorum absolvas , acceptumque votum ad effectum deducas optatum . Tu , Domine , qui es via , veritas , & vita , & in te sperantium fortitudo , ejus iter bene disponas , & prospera cuncta concedas ; ut inter præsentis sæculi angustias , tuo semper auxilio gubernetur . Mitte ei , Domine Angelum tuum Raphaellem , qui Tobie comes fuit in itinere suo , ejusque patrem a corporis cæcitate liberavit ; in eundo & redeundo sit ei defensor contra omnes visibiles & invisibiles hostis insidias , & omnem mentis & corporis ab eo cæcitatem repellat . Qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Tum Pontifex sedens accepta mitra , imponit illi Crucem , dicens :

Accepe signum crucis : In nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti , in figuram crucis , passionis , & mortis Christi , ad tui corporis & animæ defensionem ; ut divinæ bonitatis gratia post iter expletum , salvus & emendatus ad tuos valeas remeare . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Demum Pontifex aspergit Cruce signatum aqua benedicta , qui genuflexus osculatur manum Pontificis , & discedit .

DE BENEDICTIONE ARMORUM.

Pontifex benedicturus arma, quæ aliquis ministrorum coram eo tenet, aut supra altare, vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipotentis Pa- tris, & Fi- lii, & Spiritus sancti, descendat super hæc arma, & super induentem ea, quibus ad tuendam justitiam induatur. Rogamus te, Domine Deus, ut illum protegas, & defendas, qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus:

Deus omnipotens, in cujus manu victoria plena consistit, quique etiam David ad expugnandum rebellem Goliath vires mirabiles tribuisti, clementiam tuam humiliter prece deprecamur, ut hæc arma almifica pietate bene dicere digneris; & concede famulo tuo N. eadem gestare cupienti, ut ad munimen, ac defensionem sanctæ matris Ecclesiæ, pupillorum, & viduarum, contra invisibilium & visibilium hostium impugnationem, ipsis libere & victorioso utatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE ENSIS.

Pontifex enssem benedicere volens, illo cui tradendus est coram eo genuflectente, quem unus ex ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

℣. Ad.

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum , & terram .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Bene ✠ dicere digneris , quæsumus Domine , ensẽ istum ; & hunc famulum tuum , qui cum , te inspirante , suscipere desiderat , pietatis tuæ custodia munias , & illæsum custodias . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde aspergat ensẽ aqua benedicta . Tum sedens , accepta mitra , tradit eum illi , cui tradendus est , genuflexo eorum eo permanente , dicens :

Accepe ensẽ istum , In nomine Pa ✠ tris , & Fi ✠ lii , & Spiritus ✠ sancti , & utaris eo ad defensionem tuam , ac sanctæ Dei Ecclesiæ , & ad confusionem inimicorum crucis Christi , ac fidei Christianæ ; & quantum humana fragilitas permiserit , cum eo neminem injuste lædas ; quod ipse tibi præstare dignetur , qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum . *R.* Amen .

DE BENEDICTIONE

Et traditione Vexilli bellici .

Pontifex vexillum bellicum , quod unus ex ministris coram eo tenet , benedicere volens , stans sine mitra , dicit :

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum , & terram .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , qui es cunctorum benedictio , & triumphantium fortitudo ; respice propitius ad preces humilitatis nostræ , & hoc vexillum , quod bellico usui præparatum est , cælesti bene ✠ dictione sanctifica ; ut contra adversarias , & rebelles nationes sit validum , tuoque munimine circumseptum , sitque inimicis Christiani populi terribile , atque in te confidentibus solidamentum , &

certa

certa fiducia victoriæ . Tu enim es Deus , qui conteris bella , & cælestis præsidii sperantibus in te præstas auxilium . Per unicum Filium tuum , Christum Dominum nostrum , qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Deinde aspergit vexillum aqua benedicta . Tum sedens , accepta mitra , genuflexo coram eo illo , cui vexillum tradendum est , consignat ei ipsum vexillum , dicens :

Accipe vexillum cælesti benedictione sanctificatum , sitque inimicis populi Christiani terribile , & det tibi Dominus gratiam , ut ad ipsius nomen , & honorem cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis & securus .

Deinde dat ei osculum pacis , dicens :

Pax tibi .

Qui accepto vexillo osculatur manus Pontificis , surgit , & discedit .

**FINIS SECUNDÆ PARTIS PONTIFICÁLIS
ROMANI .**

PONTIFICALIS

PARS TERTIA.

DE PUBLICATIONE

Festorum mobilium in Epiphania
Domini.

*I*N Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius juxta consuetudinem loci, plus ali paratus ascendet ambonem, vel pulpitum, & ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, & vetusto Ecclesie sanctae instituto publicabit Festa mobilia anni currentis juxta infrascriptam formulam, & diem Synodi dioecese suae loco promulgabit, licet in formula infrascripta, Dominica secunda post Pascha notata sit.

Noveritis, fratres charissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Domini nostri Jesu Christi gavisi sumus, ita & de Resurrectione ejusdem Salvatoris nostri gaudium vobis annuntiamus. Die decima Februarii erit Dominica in Septuagesima. Vigesima septima Februarii dies Cinerum, & initium jejunii sacratissimae Quadragesimae. Decima tertia Aprilis sanctum Pascha Domini nostri Jesu Christi cum gaudio celebrabimus. Dominica secunda post Pascha Dioeceseana Synodus habebitur. Vigesima secunda Maji erit Ascensio Domini nostri Jesu Christi. Prima Junii Festum Pentecostes. Duodecima ejusdem Festum sacratissimi Corporis Christi. Trigesima Novembris Dominica prima Adventus Domini nostri Jesu Christi, cui est honor, & gloria in saecula saeculorum. Amen.

DE EXPULSIONE PUBLICE PŒNITENTIUM

Ab Ecclesia , in Feria quarta Cinerum .

IN capite Quadragesimæ solemniter pœnitentes de Ecclesia ejiciuntur , hoc modo .

Pœnitentes , quibus secundum jus vel consuetudinem , pro gravioribus criminibus solemnis pœnitentia est imponenda , hac die hora quasi tertia conveniunt ad Ecclesiam Cathedralem , in vilibus vestimentis , nudis pedibus , & vultibus ad terram demissis , quorum nomina scribi debent ; accipientes pœnitentiam juxta modum culpæ ab Episcopi Pœnitentiario , vel ab aliis , quibus hoc officium commissum est ; & postea omnes emittuntur , & manent ante fores Ecclesiæ . Pontifex interim , dicta Sexta , si non sit celebraturus , paratur supra rochettum (vel si sit Regularis , supra superpelliceum) amictu , alba , cingulo , stola , pluviali , violaceis , mitra simplici , & baculo pastorali . Si autem Pontifex est celebraturus , dum dicitur Nona , more solito accipit sandalia , & cætera paramenta Pontificalia , usque ad Dalmaticam inclusive , & desuper pluviale coloris violacei , & mitram simplicem ; & benedicens cineres , atque imponit . Quibus peractis , Pontifex cum ministris , schola , & toto Clero , cruce , aqua benedicta , & duobus cereis præcedentibus , egreditur chorum circa medium Ecclesiæ , ubi parata sit sedes . Tunc Clerus dividitur per duos choros , hinc , inde , versus valvas Ecclesiæ . Pœnitentes vero omnes ingressi posternunt se cum lacrymis in Ecclesiæ pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum . Tunc Pontifex sedens cum mitra , vel Archipresbyter stans imponit cineres super capita singulorum dicens :

Memento homo , quia pulvis es , & in pulverem reverteris : age pœnitentiam , ut habeas vitam æternam .

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta . Postea Pontifex stans , deposita mitra , benedicit cilicia , in hunc modum :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

℟. Qui fecit cælum , & terram .

℣. Domine exaudi orationem meam .

℟. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Do-

℣. Dominus vobiscum .

℟. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

OMnipotens & misericors Deus , qui peccatoribus pietatis tuæ misericordiam quærentibus hoc indumento vestitis , misericordiam tuam & veniam tribuisti , obsecramus clementiam tuam , ut hoc indumentum , quod vocatur cilicium , bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficare digneris ; ut quicumque eo pro peccatis suis indutus fuerit , & misericordiam tuam imploraverit , veniam & indulgentiam tuæ sanctæ misericordiæ consequatur . Per Christum Dominum nostrum .

℟. Amen .

Aspergantur aqua benedicta . Benedictis ciliciis , Pontifex capita eorum cooperit cum eis , dicens :

Apod Dominum misericordia est , & apud Deum redemptio ; ita enim lapsis hominibus subvenit , non solum per Baptismi , & Confirmationis gratiam , sed etiam per Pœnitentiæ medicinam , ut spiritus humanus vita reparetur æterna . ℟. Deo gratias .

Quo facto , Pontifex incipit Antiphonam Ne reminiscaris , & super faldistorium accumbit , & ministri , & totus populus , & pœnitentes prosternunt se in terram , & pro ipsorum pœnitentium absolutione dicunt septem Psalmos Pœnitentiales alternatim , prout supra habentur pag.79. deinde dicitur Antiphona Ne reminiscaris .

Postea dicuntur Litanie , ut supra pag.22. quibus finitis , Pontifex dicit super ipsos pœnitentes :

Pater noster . Et reliqua secreto :

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℟. Sed libera nos a malo .

℣. Salvos fac servos tuos , & ancillas tuas .

℟. Deus meus sperantes in te .

℣. Mitte eis Domine auxilium de sancto .

℟. Et de Sion tuere eos .

℣. Nihil proficiat inimicus in eis .

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis .

℣. Esto eis Domine turris fortitudinis .

℟. A facie inimici .

℣. Domine Deus virtutum converte nos .

℟. Et ostende faciem tuam , & salvi erimus .

℣. Domine exaudi orationem meam .

℟. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Do-

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Exaudi Domine preces nostras , & confitentium tibi parce peccatis ; ut quos conscientiae reatus accusat , indulgentia tuae miserationis absolvat . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Oremus .

Præveniat hos famulos tuos , *vel* , has famulas tuas , quæsumus Domine , misericordia tua ; ut omnes iniquitates eorum celeri indulgentia deleantur . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Oremus .

Adesto Domine supplicationibus nostris , nec sit ab his famulis , *vel* , famulabus tuis clementiae tuae longinqua misratio ; sana vulnera , eorumque dimitte peccata ; ut ab omnibus iniquitatibus expiati , tibi Domine semper valeant adhærere . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

Oremus .

Domine Deus noster , qui offensione nostra non vinceris , sed satisfactione placaris , respice , quæsumus , ad hos famulos tuos , *vel* , has famulas tuas , qui , *vel* quæ se tibi peccasse graviter confitentur ; tuum est enim absolutionem criminum dare , & veniam præstare peccantibus , qui dixisti , te pœnitentiam malle peccatorum , quam mortem ; concede ergo , Domine , ut tibi pœnitentiae excubias celebrent , & correctis actibus suis , conferri sibi a te sempiterna gaudia gratulentur . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

His peractis , surgunt pœnitentes , & facit eis Pontifex sermonem ; ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradiso , & multa maledicta in eum congesta sunt ; & qualiter ejus exemplo ipsi de Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt . Quo facto , accipiat unum ex eis per dexteram manum ; & omnes alii similiter se manibus tenentes , candelas accensas in manibus habentes subsequantur eum ; & ita eos ejiciat de Ecclesia , cum lacrymis dicens :

Ecce ejicimini vos hodie a liminibus sanctae matris Ecclesiae propter peccata , & scelera vestra , sicut Adam primus homo ejectus est de paradiso propter transgressionem suam .

Et interim schola cantat Responsorium, ton. 7.

In sudore vultus tui vesceris pane tuo, dicit Dominus ad Adam; cum operatus fueris terram, non dabit fructus suos, * Sed spinas, & tribulos germinabit tibi.

℣. Pro eo, quod audisti vocem uxoris tuæ plus, quam me: maledicta terra in opere tuo, non dabit fructus suos, * Sed spinas.

Aliud Responsorium. ton. 8.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum. * Videte, ne forte sumat de ligno vitæ, & vivat in æternum.

℣. Fecitque Dominus Adæ tunicam pelliceam, & induit eum, & ait. * Videte.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritu sancto. * Videte.

Et sic eis extra ejectis, & ante valvas Ecclesiæ genibus flexis gemendo manentibus, Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quod de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, & aliis bonis operibus invigilent; ut Dominus ad dignum fructum veræ pœnitentiæ eos perducatur; quodque feria quinta in Cœna Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non præsumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvæ Ecclesiæ ante oculos eorum clauduntur; & incipitur Missa, & proceditur ordine suo.

DE RECONCILIATIONE PŒNITENTIUM,

Quæ fit in quinta Feria Cœnæ Domini.

Feria quinta Cœnæ Domini reconciliantur pœnitentes, quibus ab Ecclesia solemnem agere pœnitentiam injunctum est, qui in capite Quadragesimæ de ipsa ejecti fuerunt.

Pontifex paratus amictu, alba, stola, pluviali coloris violacei, mitra simplici, & baculo pastorali, Ministris etiam paratis, & insuper quatuor Subdiaconis paratis, & uno Diacono de antiquioribus induto solemniter, atque Archidiacono cum amictu, alba, & stola sine dalmatica, prosternit se super salsistorium coram altari dicens cum præfatis Ministris, & Cle-

& Clero septem Psalmos Pœnitentiales, ut supra pag. 80. & Litanias, ut supra pag. 22. Pœnitentes vero tunc ante fores Ecclesiæ nudis pedibus ad terram prostrati manent, tenentes in manibus cereos extinctos. Cumque in Litaniis dictum fuerit:

Omnes sancti Patriarchæ, & Prophetæ.

R. Orate pro nobis.

Et idem a Choro fuerit responsum, paulisper subsistitur: & tunc Pontifex mittit ad pœnitentes duos Subdiaconos candelas accensas in manibus ferentes. Qui cum ad portam pervenerint, stantes in limine ostii, elevatis manibus, ostendunt illis candelas accensas, dicentes Antiphonam, ton. 3.

Vivo ego, dicit Dominus: nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, & vivat.

Qua finita, extinguunt mox ipsas candelas coram illis, & revertuntur ad locum suum. Et proceditur in Litaniis. Cumque dictum fuerit:

Omnes sancti Martyres.

R. Orate pro nobis.

Et idem a Choro responsum fuerit, tunc etiam subsistitur a Litaniis, & Pontifex mittit ad illos, duos alios Subdiaconos; simili modo, cum candelis accensis, qui in limine ostii constituti cantant Antiphonam, ton. 5.

Dicit Dominus: Pœnitentiam agite; appropinquavit enim regnum coelorum.

Et mox extinctis candelis, ut prius, revertuntur ad locum suum. Et proceditur in Litaniis usque ad Agnus Dei, exclusive.

Tunc Pontifex mittit ad illos unum senem Diaconum indutum, ut supra, cum magno cereo illuminato. Ille igitur in limine ostii constitutus cantat Antiphonam, ton. 2.

Levate capita vestra, ecce appropinquabit redemptio vestra.

Et tunc accenduntur candelæ pœnitentium ex illo cereo. Cereus autem ille non extinguitur, sed Diaconus cum eo accenso revertitur. Et tunc dicitur in Litaniis:

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

R. Parce nobis Domine.

Et alia usque in finem. Quo dicto, Pontifex ab accubitu surgens cum Ministris, & Clero, Cruce, thuribulo, cereis, & omni paratu præcedentibus, egreditur extra Chorum Ecclesiæ. Et parato sibi quasi in medio Ecclesiæ faldistorio, sedes respiciens ad ostium Ecclesiæ, Clero per Choros versus ipsum ostium ab utroque latere disposito seriatim. Tunc Archidiacono

nus paratus, ut præmissum est, stans in limine ostii excelsa voce in toto lectionis dicit ad illos ante ostium foris stantes :

State in silentio : audientes audite .

Indictio itaque silentio, vertens se ad Pontificem, dicit similiter in tono Lectionis :

Adest, o venerabilis Pontifex, tempus acceptum, dies propitiationis divinæ, & salutis humanæ, quo mors interitum, & vita accepit æterna principium, quando in vinea Domini Sabaoth, sic novorum palmitum plantatio sarcienda est, ut purgetur execratio vetustatis. Quamvis enim a divitiis bonitatis & pietatis Dei, nihil temporis vacet; nunc tamen & largior est per indulgentiam assumptio renascentium. Augemur regenerandis; crescimus reversis. Lavant aquæ; lavant lacrymæ. Inde est gaudium de assumptione vocatorum; hinc lætitia de absolutione pœnitentium. Inde est, quod supplices famuli tui posteaquam in varias formas criminum, neglectu mandatorum cælestium, & morum probatorum transgressione ceciderunt, humiliati ac prostrati Prophetica ad Dominum voce clamant dicentes: Peccavimus, injuste egimus, iniquitatem fecimus; miserere nostri, Domine. Evangelicam vocem non frustratoria aure capientes; Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Manducaverunt, sicut scriptum est, panem doloris: lacrymis stratum suum rigaverunt; cor suum luctu, corpus afflixerunt jejuniis, ut animarum reciperent, quam perdiderant, sanitatem. Unicum itaque est pœnitentiæ suffragium, quod & singulis prodest, & omnibus in commune succurrit.

His dictis, Pontifex surgens accedit cum Ministris ad ostium Ecclesiæ, Clericorum Choro se non movente. Et stans in medio ostii facit eis brevem exhortationem de clementia divina, & de veniæ promissione, dicens eis, qualiter mox in Ecclesiam reducentur, & qualiter vivere debent. Quo factò, cantat Antiphonam, ton. 7.

Venite, venite, venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos.

Qua dicta, Diaconus ex parte pœnitentium stans dicit pro eis :

Flectamus genua.

Tunc omnes genua flectunt pœnitentes :

Quo factò, Diaconus ex parte Pontificis dicit :

Levate.

Et Episcopus secundo dicit dictam Antiphonam.

Venite, venite &c.

Et Dia-

Et Diaconus idem iterum dicit :

Flectamus genua .

Et mox Episcopus tertio repetit præfatam Antiphonam :

Venite, venite &c.

Et Diaconus idem tertio dicit :

Flectamus genua .

Deinde Pontifex ingreditur Ecclesiam, stans infra ostium, distans ab illo spatio convenienti, & tunc Archidiaconus inchoat, & schola prosequitur, Antiphonam, ton.6.

*Accedite ad eum, & illuminamini : * & facies vestræ non confundentur .*

Psalmus 33.

Benedicam Dominum in omni tempore : * semper laus
ejus in ore meo .

*In Domino laudabitur anima mea : * audiant mansueti, & lætentur .*

*Magnificate Dominum mecum : * & exaltemus nomen ejus in id ipsum .*

*Exquisivi Dominum, & exaudivit me : * & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me .*

*Accedite ad eum, & illuminamini : * & facies vestræ non confundentur .*

*Iste pauper clamavit, & Dominus exaudivit eum : * & de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum .*

*Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum : * & eripiet eos .*

*Gustate, & videte quoniam suavis est Dominus : * beatus vir, qui sperat in eo .*

*Timete Dominum omnes sancti ejus : * quoniam non est inopia timentibus eum .*

*Divites eguerunt, & esurierunt : * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono .*

*Venite filii, audite me : * timorem Domini docebo vos .*

*Quis est homo qui vult vitam ; * diligit dies videre bonos ?*

*Prohibe linguam tuam a malo : * & labia tua ne loquantur dolum .*

*Diverte a malo, & fac bonum : * inquire pacem, & persequere eam .*

*Oculi Domini super justos : * & aures ejus in preces eorum .*

*Vultus autem Domini super facientes mala : * ut perdat de terra memoriam eorum .*

*Clamaverunt justi, & Dominus exaudivit eos : * & ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos .*

Juxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde: * & humiles spiritu salvabit.

Multæ tribulationes justorum: * & de omnibus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum: * unum ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima: * & qui oderunt justum delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Quæ incepta, mox Pœnitentes ingredientiæ infra ostium Ecclesiæ corruunt ad pedes Pontificis, sicque prostrati, & stantes jacent, donec præmissa Antiphona, & Psalmus compleantur. Quibus expletis, Archipresbyter dicit in tono Lectionis id, quod sequitur:

Redintegra in eis, Apostolice Pontifex, quidquid diabolo suadente corruptum est; & orationum tuarum patrocinantibus meritis, per divinæ reconciliationis gratiam fac homines proximos Deo. Ut qui antea in suis sibi perversitatibus displicebant, nunc etiam placere se Domino in regione vivorum devicto suæ mortis auctore, gratulentur.

Et Pontifex interrogat:

Scis illos reconciliatione fore dignos?

Et ille respondet:

Scio, & testificor, fore dignos.

Et tunc alter Diaconus dicit:

Levate.

Quibus surgentibus, Pontifex accipit unum ex illis per manum, omnibus aliis similiter sese ad manus tenentibus. Tunc Archipresbyter dicit alta voce:

V. Iniquitates meas ego cognosco.

R. Et peccatum meum contra me est semper.

V. Averte faciem tuam a peccatis meis.

R. Et omnes iniquitates meas dele.

V. Redde mihi lætitiā salutaris tui.

R. Et spiritu principali confirma me.

Quo dicto, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 5.

Dico vobis, gaudium est Angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.

Qua dicta, trahit illum quem manu tenet, & ille alios, ducens eos usque ad faldistorium in medio Ecclesiæ prius ibi paratum. Et ibi stans super scabellum conversus ad illos genua flectentes inchoat Antiphonam, ton. 8.

Opor-

Oportet te, fili, gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat, & revixit; perierat, & inventus est.

Qua dicta, dicit in modum Orationis.

Omnipotens Deus vos absolvat ab omni vinculo peccatorum, ut habeatis vitam æternam, & vivatis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Deinde dicit super illos voce mediocri, tenens manus apertas ante pectus, hanc Præfationem.

Per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per Christum Dominum nostrum. Quem omnipotens genitor, ineffabiliter nasci voluisti, ut debitum Adæ, tibi persolveret æterno Patri, mortemque nostram sua interficeret & vulnera nostra in suo corpore ferret, nostrasque maculas sanguine suo dilueret; ut qui antiqui hostia corrueramus invidia, & ipsius resurgeremus clementia. Te per eum, Domine, supplices rogamus, ac petimus, ut pro aliorum excessibus nos digneris exaudire, qui pro nostris non sufficimus exorare. Tu igitur, clementissime Domine, hos famulos tuos, quos a te separaverunt flagitia, ad te revoca pietate solita. Tu namque nec Achab scelestissimi humiliationem despexisti; sed vindictam debitam protelasti. Petrum quoque lacrymantem exaudisti, clavesque postmodum cælestis regni ipsi tradidisti; & confitenti latroni ejusdem regni præmia promissisti. Ergo clementissime Domine, hos, pro quibus preces tibi fundimus, clemens recollige, & tuæ Ecclesiæ gremio redde, ut nequaquam de eis valeat triumphare hostis, sed tibi reconciliet Filius, tibi coæqualis, emundetque eos ab omni facinore, & ad tuæ sacratissimæ cœnæ dapes dignetur admittere. Sicque sua carne, & sanguine reficiat, ut post hujus vitæ cursum ad cælestia regna perducatur.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo:

Jesus Christus Filius tuus Dominus noster: qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Præfatione finita Pontifex super faldistorium, & ministri super tapetia, & clerus, & populus ad terram prosternuntur, & Cantor inchoat, schola prosequente, Antiphonam & Psalmos sequentes:

Antiphona. ton. I.

Cor mundum crea in me Deus: & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Psalmus. Miserere mei Deus: * secundum magnam misericordiam tuam, *ut supra pag. 82.*

Psalmus 55.

Miserere mei Deus, quoniam conculcavit me homo: * tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die: * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo: * ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: * non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur: * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt & abscondent: * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: * in ira populos confringes.

Deus vitam meam annuntiavi tibi: * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut & in promissione tua: * tunc convertentur inimici mei retrorsum.

In quacumque die invocavero te: * ecce cognovi quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: * in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua: * quæ reddam, laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte, & pedes meos de lapsu: * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Psalmus 56. Miserere mei Deus, miserere mei: *prout supra habetur sub Benedictione Campanæ, pag. 272.*

Qui us dictis, Pontifex ab accubitu surgens, dicit super Pœnitentes:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster, *reliqua secreto.*

W. Et ne nos inducas in tentationem.

Rx. Sed

- R. Sed libera nos a malo .
V. Domine non secundum peccata nostra facias nobis .
R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis .
V. Domine ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum .
R. Cito anticipent nos misericordiæ tuæ .
V. Convertere Domine usquequo .
R. Et deprecabilis esto super servos tuos .
V. Salvos fac servos tuos , & ancillas tuas .
R. Deus meus sperantes in te .
V. Esto eis Domine turris fortitudinis .
R. A facie inimici .
V. Mitte eis Domine auxilium de sancto .
R. Et de Sion tuere eos .
V. Domine , exaudi orationem meam .
R. Et clamor meus ad te veniat .
R. Dominus vobiscum .
R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Adesto Domine supplicationibus nostris , & me , qui etiam misericordia tua primus indigeo , clementer exaudi , & quem non electione meriti , sed dono gratiæ tuæ constituisti hujus operis ministrum , da fiduciam tui muneris exequendi , & ipse in nostro ministerio , quod tuæ pietatis est , operare . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Oremus .

Præsta quæsumus Domine his famulis tuis dignum pœnitentiæ fructum , ut Ecclesiæ tuæ sanctæ , a cujus integritate deviaverant peccando , admissorum veniam consequendo reddantur innoxii . Per Christum Dominum nostrum .
R. Amen .

Oremus .

Precor , Domine , tuæ clementiam majestatis , ut his famulis tuis peccata & facinora sua confitentibus veniam præstare , & præteritorum criminum vincula relaxare digneris : qui humeris tuis ovem perditam reduxisti ad caulas , & Publicani preces placatus exaudisti : tu etiam , Domine , his famulis tuis placare ; tu horum precibus benignus assiste : ut

in confessione flebili permanentes , clementiam tuam celeriter exorent , ac sanctis altaribus restituti , spei rursus æternæ , ac cælesti gloriæ reformentur . Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Oremus .

DEus , humani generis benignissime conditor , & misericordiosissime reformator , qui hominem invidia diaboli ab æternitate dejectum , unici Filii tui sanguine redemisti , vivifica hos famulos tuos , quos tibi nullatenus mori desideras ; & qui non derelinquis devios , assume correctos ; moveant pietatem tuam , quæsumus Domine , horum famulorum tuorum lacrymosa suspiria ; tu eorum medere vulneribus ; tu jacentibus manum porrige salutarem , ne Ecclesia tua aliqua sui corporis portione vastetur ; ne grex tuus detrimentum sustineat ; ne de famulæ tuæ damno inimicus exultet , ne renatos lavacro salutari mors secunda possideat . Tibi ergo , Domine , supplices fundimus preces , tibi fletum cordis effundimus ; tu parce confitentibus , ut imminentibus poenis sententiam futuri judicii , te miserante , non incendant ; nesciant quod terret in tenebris , quod stridet in flammis ; atque ab erroris via ad iter reversi justitiæ , nequaquam ultra novis vulneribus sauciantur , sed integrum sit eis ac perpetuum , & quod gratia tua contulit , & quod misericordia reformavit . Per eundem Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

DEus misericors , Deus clemens , Deus , qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles , & præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas ; respice propitius super hos famulos tuos , & remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentes , deprecatus exaudi . Renova in eis piissime Pater , quidquid terrena fragilitate corruptum , vel quidquid diabolica fraude violatum est , & unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte . Miserere Domine gemituum , miserere lacrymarum eorum ; & non habentes fiduciam , nisi in misericordia tua , ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Ore-

Oremus .

MAjestatem tuam supplices deprecamur, omnipotens æterne Deus, ut his famulis tuis longo squallore pœnitentiæ maceratis miserationis tuæ veniam largiri digneris; ut nuptiali veste recepta, ad regalem mensam, unde ejecti fuerant, mereantur introire. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Absolutio .

DOminus Jesus Christus, qui totius mundi peccata sui traditione, atque immaculati sanguinis effusione dignatus est expurgare; quique discipulis suis dixit: quæcumque ligaveritis super terram, erunt ligata & in cælis; & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælis; de quorum numero me, quamvis indignum, ministrum esse voluit, intercedente Dei genitrice Maria, & beato Michaeli Archangelo, & sancto Petro Apostolo, cui data est potestas ligandi ac solvendi, & omnibus Sanctis, ipse per ministerium meum ab omnibus peccatis vestris, quæcumque aut cogitatione, aut locutione, vel operatione negligenter egistis, vos absolvat sancti sui sanguinis interventione, qui in remissionem peccatorum effusus est; atque a vinculis peccatorum absolutos perducere dignetur ad regna cælorum: qui cum Deo Patre & Spiritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. R. Amen.

Tunc Pontifex aspergat eos aqua benedicta, & thurificet eos, dicens:

Exurgite qui dormitis, exurgite a mortuis, & illuminabit vos Christus.

Ultimo dat eis indulgentiam, prout sibi placuerit. Quæ data, manibus elevatis, & supra illos extensis, dicit solemnem benedictionem:

PRecibus & meritis beatæ Mariæ semper virginis, beati Michaelis Archangeli, beati Joannis Baptistæ, sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis omnibus peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam. R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus. R. Amen.

Ultimo benedicit eis, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pa ter, & Fi lius, & Spiritus sanctus. R. Amen.

Quo facto, crines & barbam quam nutrierant, deponunt, & vestibus pœnitentialibus dimissis, se cultioribus, & mundioribus induunt.

DE OFFICIO IN FERIA QUINTA

C Æ N Æ D O M I N I,

Cum benedicatur Oleum Catechumenorum, & Infirmorum, & conficitur Chrisma.

HAC die, singulis annis benedicatur Oleum Catechumenorum, & Infirmorum, & conficitur Chrisma.

Mane itaque Sacrista, vel ille ad quem spectat, omnia quæ ad Oleorum benedictionem, & Chrismatis consecrationem necessaria sunt, parat, videlicet: tres ampullas Oleo mundissimo plenas, quas in sacrario ponit, & diligenter custodit: unam ad Oleum Infirmorum, aliam ad Oleum Catechumenorum, tertiam quæ major sit, ad Chrisma: & hæc tertia cooperiri debet, de panno sericeo albo; prima autem & secunda, de sericeo panno alterius coloris sint coopertæ: duas mappulas mundas, sive vela, pro Diaconis, qui ampullas Oleorum pro Chrismate, & Oleo Catechumenorum de Sacristia ad Chorum portare debent; & ultra hæc sedem, seu faldistorium, & credentiam consuetam. Paratur etiam alia sedes in presbyterio ab opposito altaris, juxta gradus circa finem presbyterii; & ante ipsam sedem versus altare paratur mensa mappis ornata, quæ sit juxta sedem, inter ipsam, & altare. Juxta dictam sedem hinc, & inde, magis tamen ad finem presbyterii, posita sint scamna pro duodecim Sacerdotibus, ita ut ibidem sedentes facies vertant ad altare.

Deinde hora competenti, Pontifex venit ad Ecclesiam, ubi parat se ad Missam omnibus Pontificalibus ornamentis pretiosis albi coloris. Parant se etiam ministri Pontificis, & ultra illos duodecim Presbyteri, septem Diaconi, septem Subdiaconi, Acolythi, & alii necessarii, omnes vestibus albi coloris Ordini suo congruentibus. Quibus omnibus paratis, procedunt ad altare processionaliter, hoc modo.

In primis procedit thuriferarius, quem sequuntur duo ceroferarii, post hos septem Subdiaconi bini, & bini, & in tertio loco, tres simul vadunt; tum septem Diaconi, etiam bini, & bini, & in tertio loco tres; post hos duodecim Presbyteri

terti

De Officio in feria quinta Coenae Domini, cum &c. 301
teri bini, & bini, quos sequitur Subdiaconus librum Evangeliorum portans aute pectus, cum manipulo in eo reposito; deinde, Diaconus, & a dextris ejus Capellanus Assistens, quos demum Pontifex sequitur incedens medius inter duos digniores Canonicos Ecclesiae, aut in dignitate constitutos, si Pontifex sit in Ecclesia sua, alioquin ibit medius inter Diaconum, & Assistentem. Et si Pontifex sit Archiepiscopus, vel Patriarcha, & in Ecclesia sua, portatur etiam in hujusmodi processione crux per unum ex ministris, ad hoc ordinatum, qui medius inter Ceroferarios incedit.

Duodecim Presbyteri suo ordine juxta sedilia in fine presbyterii posita, hinc & inde stabunt, vel sedebunt, aut genuflectent, prout tempus postulabit, facies semper ad altare vertentes; post eos stabunt septem Diaconi, & post Diaconos septem Subdiaconi in gradibus presbyterii. Pontifex vero, postquam ante altare pervenerit, facit Confessionem; incipitur Introitus, & proceditur in Missa more consueto, usque ad illum locum Canonis, ubi, dicitur:

Per quem haec omnia, Domine, semper bona creas, exclusive.

Priusquam ergo Pontifex verba ipsa dicat, facta reverentia Sacramento in altari consecrato, retrahit se ad partem Epistolae altaris, ubi super alium Calicem vacuum abluit digitos, & ad purificatorium extergit, & ablutio usque post Communionem Pontificis reservatur. Tum facta iterum Sacramento reverentia, descendit primum gradum altaris, & ibidem accepta mitra, vadit ad dictam sedem sibi paratam in presbyterio, ab opposito altaris; & sedet super ipsam, versa facie ad altare, dictam mensam ante se habens, circumstantibus ministris, Sacerdotibus, & aliis paratis praedictis, in suis locis manentibus. Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis.

Oleum infirmorum.

Et mox unus Subdiaconus ex septem paratis praedictis cum duobus Acolythi hinc, & inde associatus, vadit ad Sacristiam, ubi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis consecrari debet, coopertam, ut invenit, portet eam sinistro brachio circumdatam ante Pontificem, ubi eam tradit in manibus Archidiaconi, plane dicens:

Oleum infirmorum.

Archidiaconus praesentat illam Pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo supra mensam supra dictam.

Pen-

Pontifex surgens cum mitra exorcizat, & benedicit illud voce dimissa, ita tamen, quod a circumstantibus Sacerdotibus audiri possit, absolute dicens:

Exorcizo te immundissime spiritus, omnisque incurfio fantanæ, & omne phantasma: In nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spiritus^sancti; ut recedas ab hoc oleo, ut possit effici unctio spiritalis ad corroborandum templum Dei vivi; ut in eo possit Spiritus sanctus habitare, per nomen Dei Patris omnipotentis; & per nomen dilectissimi Filii ejus Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde deposita mitra, benedicit ipsum Oleum, dicens eadem voce:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

EMitte, quæsumus Domine, Spiritum sanctum tuum Pa^{tr}aclitum de cælis in hanc pinguedinem olivæ, quam de viridi ligno producere dignatus es, ad refectiorem mentis, & corporis; ut tua sancta bene^dictione, sit omni hoc unguento cælestis medicinæ peruncto, tutamen mentis & corporis, ad evacuandos omnes dolores, omnes infirmitates, omnemque ægritudinem mentis, & corporis, unde unxisti Sacerdotes, Reges, Prophetas, & Martyres; sit Chrisma tuum perfectum, Domine nobis a te benedictum, permanens in visceribus nostris. In nomine Domini nostri Jesu Christi.

His expletis, Oleum ipsum eo modo, quo apportatum fuit, ad sacrarium reportatur, & diligentissime conservatur. Tunc Pontifex reassumpta mitra, sedet, & lavat manus; tum surgit, & cum mitra, & cum ministris suis (ceteris Sacerdotibus, & aliis paratis in locis suis manentibus) accedit usque ad gradum altaris, ubi deposita mitra, facit reverentiam Sacramento, tum ascendit ad altare, & incipiens ubi dimiserat, videlicet:

Per quem hæc omnia &c.

Procedit in Missa usque ad Communionem Corporis & Sanguinis inclusive, quam Pontifex ipse solus sumit. Quo facto, Diaconus ponit Hostiam consecratam pro crastina die reservandam in Calicem, seu vasculum ad hoc paratum, & reverenter collocat ipsam super medium altaris. Deinde Pontifex communicat Diaconum & Subdiaconum, ac alios de Clero, & post-

De Officio in feria quinta Cœne Domini, cum &c. 303
postquam se purificaverit, ac etiam primam digitorum ablu-
tionem ex alio Calice sumpserit, facta reverentia Sacramento
in altari posito, in secundo gradu altaris mitram accipit, &
redit ad prædictam sedem cum ministris suis, & aliis assisten-
tibus, eo ordine quo præmissum est, & ibi cum mitra sedet.
Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem dicit alta voce in
tono Lectionis.

Oleum ad sanctum Chrisma.

Et mox eadem voce, in tono subjungit:

Oleum Catechumenorum.

Quo dicto, oblato Pontifici thuribulo, Pontifex imponit in-
censum, & benedicit more solito. Tum duodecim Presbyte-
ri, septem Diaconi, & septem Subdiaconi parati prædicti,
& alii ministri, quot necessarii fuerint, eo ordine quo vene-
runt, pergunt ad sacrarium ad deferendum cum omni decore
& reverentia Oleum Chrismale, & Oleum Catechumenorum,
ministris tamen Pontificis cum eo remanentibus. Incedunt
autem redeunt ad Chorum cum ampullis, hoc ordine. Pri-
mo thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem sequitur Sub-
diaconus crucem deferens, medius inter duos Acolythos cum
cereis ardentibus; tum duo Cantores cantantes versus:

O redemptor.

Ut infra habentur; quos sequuntur bini, & bini Subdia-
coni, & Diaconi; deinde unus Subdiaconus portans vascu-
lum cum balsamo; tum duo Diaconi ampullas Olei ad sanctum
Chrisma & pro Oleo Catechumenorum portantes, qui habent
mappulas mundas, sive vela ad collum, quorum extremitates
ante pectus dependent, tenentes ipsas ampullas sinistris bra-
chiis circumdatas, & extremitatibus mappularum, quæ a
dextris dependent, involutas, & coopertas; ita tamen, ut
a medio supra videri possint. Diaconus autem, qui Oleum ad
sanctum Chrisma portat, a dextris vadit; hos sequuntur duo-
decim Sacerdotes Diaconi, & Subdiaconi prædicti bini, &
bini. Quibus sic a sacristia versus Pontificem procedentibus,
duo Cantores prædicti cantant versus sequentes, ton. 2.

O redemptor sume carmen temet concinentium.

Et chorus idem replicat. Deinde dicti duo Cantores prose-
quuntur sequentes versus:

Audi iudex mortuorum, una spes mortalium, audi voces
proferentium donum pacis præviũ.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Arbor

Arbor foeta alma luce hoc sacrandum protulit : fert hoc
prona praesens turba Salvatori saeculi .

Chorus repetit versum :

O Redemptor .

Tum illi duo Cantores prosequuntur versum :

Stans ad aram imo supplex infulatus Pontifex , debitum
persolvit omne , consecrato Chrismate .

Chorus repetit versum :

O Redemptor .

Deinde illi duo Cantores prosequuntur versum :

Consecrare tu dignare , Rex perennis patriae , hoc olivum
signum vivum , jura contra daemonum .

Chorus repetit versum :

O Redemptor .

*Eis igitur ordine praemisso , in Presbyterium Ecclesiae can-
tando Versus praemissos pervenientibus , Crux cum candela-
bris , & incenso situatur prope altare , juxta cornu Epistolae ;
Archidiaconus , Diaconus , & Subdiaconus , ministrantes sint
circa Pontificem hinc , & inde . Sacerdotes vero duodecim pa-
rati juxta eos , duo cornua faciunt , sex hinc , & sex illinc ,
vertentes faciem ad altare , a lateribus assistentes Pontifici ,
tamquam ejus testes , & ministerii sacri Chrismatis cooperato-
res . Diaconi vero post tergum Pontificis , & post eos , Sub-
diaconi parati stant , tamquam ministri , & inspectores . In-
terim Diaconi ampullas Olei Chrismalis , & Olei Catechume-
norum portantes , & Subdiaconus cum balsamo subsistunt ,
quousque omnes praedicti in suis locis fuerint ordinati . Omni-
bus itaque dispositis , Diaconus ampullam Olei Chrismalis fe-
rens venit ante Pontificem , & Archidiaconus illam involu-
tam cum mappula , quam Diaconus ipse circa collum portavit ,
de manu ejus accipiens , eam sic involutam ostendit Pontifici
sedenti , & illam super mensam ante Episcopum positam collo-
cat diligenter , alio Diacono ampullam aliam assidue inter
brachia tenente . Tunc Subdiaconus vasculum cum balsamo
portans , illud tradit Archidiacono , qui balsamum Pontifici
similiter ostendens ipsum supra mensam collocat . Tum Pon-
tifex , deposta mitra surgit , & versus ad altare , habens an-
te se super mensam ampullam Olei Chrismalis , & balsamum ;
ante omnia benedicit ipsum balsamum , dicens :*

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus , myſteriorum cæleſtium & virtutum omnium præparator , noſtras quæſumus preces exaudi , hanc odoriferam ficci corticis lacrymam (quæ feliciſ virgæ profluendo ſudorem , Sacerdotali noſ opimat unguento) acceptabilem tuiſ præſta myſteriis , & conceſſa benedictione ſancti ꝛ̄ fica . Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus ſancti Deus , per omnia ſæcula ſæculorum . R̄. Amen .

Oremus .

Creaturarum omnium Domine procreator , qui per Moſen famulum tuum permiſtiſ herbis aromatum fieri præcepisti ſanctificationem unguenti ; clementiam tuam ſuppliciter depoſcimus , ut huic unguento , quod radix produxit ſtirpea , ſpiritualem gratiam largiendo , plenitudinem ſancti ꝛ̄ ficationis infundas . Sit nobis , Domine , fidei hilaritate conditum ; ſit ſacerdotalis unguenti Chriſma perpetuum ; ſit ad cæleſtis vexilli impreſſionem digniſſimum ; ut quicumque Baptiſmate ſacro renati , iſto fuerint liquore peruncti , corporum atque animarum benedictionem pleniſſimam conſequantur , & beatæ fidei collato munere perenniter amplientur . Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus ſancti Deus , per omnia ſæcula ſæculorum . R̄. Amen .

Deinde accepta mitra , ſtans adhuc Pontifex , miſcet ſuper Patenam , vel in aliquo parvo vaſculo baſſamum cum modico olei de ampulla Chriſmali ſumpti , dicens :

Oremus Dominum Deus noſtrum omnipotentem , qui incomprehenſibilem unigeniti Filii ſui ſibiſque coæterni divinitatem mirabili diſpoſitione veræ humanitati inſeparabiliter conjunxit , & cooperante gratia Spiritus ſancti , oleo exultationis præ participibus ſuis linivit , ut homo fraude diaboli perditus , gemina & ſingulari conſtans materia , perenni redderetur de qua exciderat , hæreditati : quatenus hoſ ex diverſis creaturarum ſpeciebus liquores creatos ſanctæ Trinitatis perfectione bene ꝛ̄ dicat , & benedicendo ſancti ꝛ̄ fiet , concedatque , ut ſimul permiſti unum fiant ; & quicumque exterius inde perunctus fuerit , ita interior linatur , quod omnibus fordibus corporaliſ materiæ carens , ſe participem regni cæleſtis effici gratuletur . Per eundem Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium ſuum : qui cum eo vivit & regnat

regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Quo facto, sedet Pontifex, retenta mitra, & halat plane tertio in modum Crucis, super os ampullæ Chrismalis involutæ ante se super mensam stantis. Deinde duodecim Sacerdotes parati, qui juxta eum sunt, ordinatim facientes reverentiam Sacramento in altari posito, & Pontifici, ad mensam prædictam accedunt, & stantes ante eam singuli successive eodem modo, ut Pontifex fecerat, in modum Crucis super os ampullæ prædictæ halant. Tum reverentiam, ut supra facientes, ad loca sua revertuntur. Quo facto, surgit Pontifex, & stans, cum mitra, legendo dicit exorcismum Chrismalem, absolute dicens:

BENEDICTIO CHRISMATIS.

EXorcizo te creatura olei per Deum Patrem omnipotentem, qui fecit cælum & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt, ut omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, omnisque incurio, & omne phantasma satanæ eradicetur, & effugetur a te; ut fias omnibus qui ex te ungenti sunt, in adoptionem filiorum, per Spiritum sanctum: in nomine Dei Pa^{tr}is omnipotentis, & Je^{su} Christi Filii ejus Domini nostri, qui cum eo vivit & regnat Deus, in unitate ejusdem Spiritus sancti.

Deinde deposita mitra extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro:

R. Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui in principio inter cetera bonitatis tuæ munera terram producere fructifera ligna jussisti, inter quæ hujus pinguissimi liquoris ministri olivæ nascerentur, quarum fructus sacro Chrismati deserviret. Nam & David prophetico spiritu gratiæ tuæ Sacramenta prænosces, vultus

tus nostros in oleo exhilarandos esse cantavit : & cum mundi crimina diluvio quondam expiarentur effuso , similitudinem futuri muneris columba demonstrans per olivæ ramum pacem terris redditam nuntiavit . Quod in novissimis temporibus manifestis est effectibus declaratum , cum Baptismatis aquis omnium criminum commissa delentibus , hæc olei unctio vultus nostros jucundos efficit , ac serenos . Inde etiam Moyse famulo tuo mandatum dedisti , ut Aaron fratrem suum prius aqua lotum per infusionem hujus unguenti constitueret Sacerdotem . Accessit ad hoc amplior honor , cum Filius tuus Jesus Christus Dominus noster lavari se a Joanne undis Jordanicis exegisset ; ut Spiritu sancto in columbæ similitudine de super misso unigenitum tuum , in quo tibi optime complacuisse testimonio subsequenter vocis ostenderes , & hoc illud esse manifestissime comprobares , quod cum oleo lætitiæ præ confortibus suis ungendum David Propheta cecinisset . Te igitur deprecamur, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per eundem Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, ut hujus creaturæ pinguedine sancti ✠ ficare tuas bene ✠ dictione digneris, & sancti ✠ Spiritus ei admiscere virtutem, cooperante Christi Filii tui potentia, a cujus nomine sancto, Chrisma nomen accepit, unde unxisti Sacerdotes, Reges, Prophetas, & Martyres; ut spiritualis lavacri Baptismo renovandis, creaturam Chrismatis in Sacramentum perfectæ salutis vitæque confirmes; ut sanctificatione unctionis infusa, corruptione primæ nativitatis absorpta, sanctum uniuscujusque templum acceptabilis vitæ innocentiae odore redolescat; ut secundum constitutionis tuæ Sacramentum, Regio, & Sacerdotali, Propheticoque honore perfusi, vestimento incorrupti muneris induantur; ut sis his, qui renati fuerint ex aqua & Spiritu sancto, Chrisma salutis, eosque æternæ vitæ participes, & cœlestis gloriæ faciat esse consortes .

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit :

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Præfatione hujusmodi finita, Pontifex balsamum cum illo modico Oleo ex ampulla Chrismali sumpto mistum commisceat sancto Chrismati, reponens ipsum in ampullam Chrismalem, & dicens :

HÆC commissio liquorum fiat omnibus ex ea perunctis propitiatio, & custodia salutaris in sæcula sæculorum.
R. Amen.

*Tum Diaconus, qui ampullam Chrismalem de sacristia por-
tauit, deponit mappulam, sive velum de ipsa ampulla, di-
missa ei sua serica veste alba, quam antea habebat, & Pon-
tifex capite inclinato, salutat Chrisma dicens:*

Ave sanctum Chrisma.

*Et hoc secundo, & tertio facit, semper altius dicendo:
quod postquam tertio dixerit, osculatur labium ampullæ, quo
facto, sedet Pontifex, & accipit mitram. Tum singuli duo-
decim Sacerdotes parati prædicti accedunt successive per ordi-
nem ad mensam, supra quam posita est ampulla Chrismatis,
& factis reverentiis Sacramento in altari posito, & Pontifi-
ei, tertio in varia distantia genuflectunt coram ampulla,
qualibet vice semper altius dicendo in tono prædicto:*

Ave sanctum Chrisma.

*Quo tertio dicto, labium ampullæ reverenter osculantur,
& ad sua loca revertuntur. Quo peracto, ampulla in uno la-
tere mensæ prædictæ collocatur. Et mox Diaconus aliam am-
pullam sua veste coopertam cum Oleo Catechumenorum ferens
accedit ad præsentiam Pontificis, & ampullam ipsam sine
mappula, quam Diaconus ipse circa collum retinet, tradit
Archidiacono, qui illam suscipiens, eam ostendit Pontifici,
& collocat supra mensam prædictam, in medio ante Pontifi-
cem; super quam ampullam statim tam ipse Pontifex, quam
etiam duodecim Presbyteri prædicti halant, prout supra de am-
pulla Chrismatis factum est. Quo facto, Pontifex surgens
cum mitra submissa voce legendo absolute exorcismum Olei Ca-
techumenorum, dicit:*

B E N E D I C T I O O L E I C A T E C H U M E N O R U M .

EXorcizo te creatura olei: In nomine Dei Pa-
tris omnipotentis, & in nomine Jesu Christi, & Spi-
ritus sancti, ut in hac invocatione individuae Tri-
nitatis, atque unius virtute deitatis, omnis nequissima vir-
tus adversarii, omnis inveterata malitia diaboli, omnis
violenta incurfusio, omne confusum & cæcum phantasma era-
dicetur, & effugetur, & discedat a te: ut divinis Sacramen-
tis

his purificata fias in adoptionem carnis & spiritus , eis qui ex te ungenti sunt , in remissionem omnium peccatorum ; ut efficiantur eorum corpora ad omnem gratiam spiritualem accipiendam sanctificata . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum : qui venturus est judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem . *R.* Amen .

Deinde deposita mitra , Pontifex stans benedicit dictum Oleum Catechumenorum eadem voce dicens :

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus incrementorum omnium & profectuum spiritualium remunerator , qui virtute sancti Spiritus imbecillarum mentium rudimenta confirmas , te oramus , Domine , ut emittere digneris tuam bene *✠* dictionem super hoc oleum , & venturis ad beatæ regenerationis lavacrum , tribuas per unctionem hujus creaturæ purgationem mentis & corporis ; ut si quæ illis adversantium spirituum inhæresere maculæ , ad tactum sanctificati olei hujus abscedant ; nullus spiritualibus nequitiis locus , nulla refugis virtutibus sit facultas , nulla insidiantibus malis latendi licentia relinquatur . Sed venientibus ad fidem servis tuis , & Sancti Spiritus tui operatione mundandis , sit unctionis hujus præparatio utilis ad salutem , quam etiam cælestis regenerationis nativitate in Sacramento sunt Baptismatis adepturi . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui venturus est judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem . *R.* Amen .

Deinde Pontifex , & successive duodecim Sacerdotes prædicti reverenter salutant Oleum ipsum , dicentes tertio in tono Lætionis :

Ave sanctum Oleum .

Et postquam tertio id fecerint , osculantur os ipsius ampullæ , prout supra de Chrismate positum est . His itaque peractis , ambæ ampullæ per dictos duos Diaconos , eo ordine & decore , quo delatæ fuerunt , ad sacrarium sive sacristiam processionaliter reportantur . Interim dum reportantur , duo præmissi Cantores cantant hos versus :

Ut novetur sexus omnis unctione Chrismatis , ut sanetur lauciata dignitatis gloria .

Chorus replicat totum versum :

O Redemptor .

Tum dicti duo Cantores prosequuntur versum :

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina ; uncta fronte sacrosancta influunt charismata .

Chorus replicat versum :

O Redemptor .

Deinde dicti duo Cantores persequuntur versum :

Corde natus ex parentis alvum implens virginis , præsta lucem , claude mortem Chrismate confortibus .

Chorus replicat versum :

O Redemptor .

Quo replicato , dicti duo Cantores prosequuntur versum :

Sit hæc dies festa nobis sæculorum sæculis : sit sacrata digna laude , nec senescat tempore .

Chorus replicat versum :

O Redemptor .

Vetus autem Chrisma , & Oleum Catechumenorum , ac infirmorum , si quod remanserat in ampullis , ponitur in lampadibus Ecclesie ante Sacramentum , ut comburatur . Reliquum autem , quod est in pyxidibus , sive capsulis cum bombyce , igni comburitur ; & novum deinde cum nova bombyce in pyxidibus , sive capsulis imponitur . Interim dum Chrisma , & Oleum Catechumenorum ad sacristiam portantur , Pontifex sedens cum mitra lavat manus , deinde redit ad altare , prosequitur Missam , ut in Missali habetur , & dicto : Ite Missa est , dat Benedictionem , & dicens Evangelium sancti Joannis , accedit ad faldistorium , ubi sedet cum mitra , & jubet Presbyteros attente , ut juxta Canonum traditionem Chrisma , & Olea fideliter custodiant , & nulli sub pretextu medicine , vel maleficii tradere præsumant ; alioquin honore priventur .

ORDO AD SYNODUM.

Sacerdotes & Clerici universi qui ad Synodum de jure vel consuetudine venire tenentur , conveniunt in civitate , vel alio loco , prout Pontifex ordinaverit .

Prima autem die Synodi Pontifex summo mane cappam indutus , ab universo Clero cum superpelliceis comitatus ad Ecclesiam pergit ; paratur in sede ; celebrat Missam de Spiritu sancto , & præbet Clero sacram Communionem . Qua finita , paratur faldistorium ante medium altaris , juxta inferiorem gradum , per quem ad altare ascenditur ; & alia sedes in plano altaris (poterit tamen faldistorium suo tempore , loco secundo sedis , cum tempus erit , poni .) Pontifex vero supra roche-
tum ,

rum , vel si sit Regularis , supra superpelliceum amictu , stola , pluviali rubeo , & mitra pretiosa induitur , quibus paratus , baculum pastorem manu ferens , accedit coram altari ; Diacono , & Subdiacono paratis rubeis ornamentis , ac si in Missa servire deberent , ipsum hinc & inde associantibus , & ibi ante faldistorium sibi paratum genuflexus , deprecata misericordia , incipit , schola prosequente , Antiphonam , ton.8.

Exaudi nos Domine , quoniam benigna est misericordia tua : & secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos Domine .

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus : * quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam .

Incepto Psalmo , sedet Pontifex , accepta mitra , & sic manet quousque finiatur Psalmus , & Antiphona repetitur .

Infixus sum in limo profundi : * & non est substantia .

Veni in altitudinem maris : & tempestas demersit me .

Laboravi clamans , raucae factæ sunt fauces meæ : * defecerunt oculi mei , dum spero in Deum meum .

Multiplicati sunt super capillos capitis mei , * qui oderunt me gratis .

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste : * quæ non rapui , tunc exsolvebam .

Deus tu scis insipientiam meam : * & delicta mea a te non sunt abscondita .

Non erubescant in me qui expectant te Domine , * Domine virtutum .

Non confundantur super me , * qui quærunt te , Deus Israel .

Quoniam propter te sustinui opprobrium : * operuit confusio faciem meam .

Extraneus factus sum fratribus meis , * & peregrinus filiis matris meæ .

Quoniam zelus domus tuæ comedit me : * & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me .

Et operui in jejuniis animam meam : * & factum est in opprobrium mihi .

Et posui vestimentum meum cilicium : * & factus sum illis in parabolam .

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta : * & in me psallebant qui bibebant vinum .

Ego vero orationem meam ad te Domine : * tempus beneplaciti Deus .

In mul-

In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me, * in veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar, * libera me ab iis qui oderunt me, & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat me profundum: * neque urgeat super me puteus os suum.

Exaudi me Domine, quoniam benigna est misericordia tua: * & secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avertas faciem tuam a puero tuo: * quoniam tribulor, velociter exaudi me.

Intende animæ meæ, & libera eam: * propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improperium meum, & confusionem meam, * & reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * improperium expectavit cor meum, & miseriam.

Et sustinui qui simul contristaretur, & non fuit: * & qui consolaretur, & non inveni.

Et dederunt in escam meam fel: * & in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, * & in retributiones, & in scandalum.

Obscurentur oculi eorum ne videant: * & dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta: * & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt: * & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: * & non intrent in iustitiam tuam.

Deleantur de libro viventium: * & cum iustis non scribantur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua Deus suscepit me.

Laudabo nomen Dei cum cantico: * & magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super vitulum novellum, * cornua producentem & ungulas.

Videant pauperes & lætentur: * quærite Deum, & vivet anima vestra.

Quoniam exaudivit pauperes Dominus: * & vinctos suos respexit.

Lau-

Laudent illum cali & terra , * mare , & omnia reptilia
in eis .

Quoniam Deus salvam faciet Sion : * & ædificabuntur ci-
uitates Juda .

Et inhabitabunt ibi , * & hæreditate acquirent eam .

Et semen fervorum ejus possidebit eam ; * & qui diligunt
nomen ejus , habitabunt in ea .

Gloria Patri , & Sicut erat &c.

*Finito Psalmo , & repetita Antiphona , Pontifex surgit ,
deposita mitra , & versus ad altare , dicit :*

Adsumus , Domine sancte Spiritus , adsumus , peccati
quidem immanitate detenti , sed in nomine tuo spe-
cialiter aggregati : veni ad nos , adesto nobis , dignare illabi
cordibus nostris : doce nos , quid agamus : quo gradiamur ,
ostende : quid efficiamus , operare . Esto solus & suggestor ,
& effector judiciorum nostrorum , qui solus cum Deo Patre ,
& ejus Filio nomen possides gloriosum : non nos patiaris per-
turbatores esse justitiæ , qui summe diligis æquitatem ; ut si-
nistrum nos non ignorantia trahat : non favor inflectat ; non
acceptio muneris , vel personæ corrumpat ; sed junge nos
tibi efficaciter solum tuæ gratiæ dono , ut simus in te unum ,
& in nullo deviemus a vero ; quatenus in nomine tuo col-
lecti , sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis ju-
stitiam , ut hic a te in nullo dissentiat sententia nostra , &
in futuro pro bene gestis consequamur præmia sempiterna .

Respondetur ab omnibus , Amen .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , qui misericordia tua nos
incolumes in hoc loco specialiter aggregasti ; mentes
nostras , quæsumus , Paraclitus , qui a te procedit , illu-
minet , & inducat in omnem , sicut tuus promisit Filius ,
veritatem ; cunctosque in tua fide & charitate corroboret ; ut
excitati a temporali Synodo , proficiamus ad æternæ felicitatis
augmentum . Per eundem Dominum nostrum Jesum
Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate
ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

*Finita Oratione , Pontifex , accepta mitra procumbit su-
pra faldistorium prædictum , aliis omnibus genuflectentibus :
& Cantores dicunt Litanias , prout habentur supra pag. 22. Et
postquam dictum fuerit ,*

Ut omnibus fidelibus defunctis &c.

R. Te rogamus audi nos.

Pontifex surgit, & baculum pastoralem in sinistra tenens, stans versus ad Synodum, dicit:

Ut hanc præsentem Synodum visitare, disponere, & bene & dicere digneris. R. Te rogamus audi nos.

Producens signum crucis pariter super omnes: quo facto, iterum accumbit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes, & Pontifex, deposita mitra, dicit stans versus ad altare:

Oremus. Et ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

DA, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus, ut Spiritu sancto congregata, secura tibi devotione servire mereamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, ascendit ad sedem sibi paratam in plano altaris, ita ut in ea sedens dorsum suum vertat ad altare. Et imponit incensum in thuribulum, & benedicit more solito. Diaconus dalmatica indutus, præcedentibus thuriferario, & duobus ceroferariis, & Subdiacono zunicella induto, paramentis rubeis, benedictione accepta a Pontifice, cantat in loco convenienti:

✠ Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 9.

IN illo tempore: Convocatis Jesus duodecim Apostolis, dedit illis virtutem, & potestatem super omnia dæmonia, & ut languores curarent. Et misit illos prædicare regnum Dei, & sanare infirmos. Et ait ad illos: nihil tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis. Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete, & inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa, etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium super illos. Egressi autem circuibant per castella evangelizantes, & curantes ubique.

Quo finito, liber Evangeliorum apertus per Subdiaconum portatur Pontifici per eum osculandus, qui & deinde incensatur. Quo facto, Pontifex ipse ante sedem suam prædictam, deposita mitra, versus ad altare, atque alii omnes in locis suis

suis genuflectunt. Tum Pontifex sic genuflexus incipit cantando, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creator Spiritus. Et dicitur totus, prout habetur supra, pag. 162.

Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, sine mitra, usque ad finem Hymni; similiter omnes alii cum Pontifice surgunt. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio, & Pontifex, accepta mitra, sedens in sede prædicta supra, in plano altaris posita, eos, si placet, in hanc sententiam alloquitur:

Venerabiles confacerdotes, & fratres nostri charissimi, præmissis Deo precibus, oportet ut ea, quæ de divinis Officiis, vel sacris Ordinibus, aut etiam de nostris moribus, & necessitatibus Ecclesiasticis a nobis conferenda sunt, cum charitate & benignitate unusquisque vestrum suscipiat, summaque reverentia, quantum valet, Domino adjuvante, percipiat, vel quæ emendatione digna sunt, omni devotione unusquisque fideliter studeat emendare: & si cui forte quod dicetur, aut agetur, displiceat, sine aliquo scrupulo contentionis, palam coram omnibus conferat: quatenus Domino mediante, & hoc ad optimum statum perveniat; ita ut nec discordans contentio ad subversionem justitiæ locum inveniat, neque iterum in perquirenda veritate vigor nostræ ordinis, vel sollicitudo tepescat.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, prout magis placeverit Pontifici, fit per aliquem virum doctum idoneum sermo, in quo tractatur de disciplina Ecclesiastica, de divinis mysteriis, & de correctione morum in Clero secundum ea, quæ Pontifici videbuntur: & post sermonem, querelæ, si quæ sint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex suggesto alta voce legit decreta sacri Concilii Tridentini de Residentia, & de professione Fidei, quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenentur, in manibus Pontificis, juxta formam infra positam; item de eligendis Examinatoribus, qui statim nominantur, & approbantur, & jurant in manibus Pontificis; demum de eligendis Judicibus causarum, qui similiter proponuntur, ut supra.

Postremo charitative monentur omnes, quod durante Synodo honeste se habeant in omnibus, & extra; ita quod eorum conversatio cæteris sit merito in exemplum. Quo facto, surgit Pontifex, & solemniter omnibus benedicit, dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

More consueto, quæ data, discedunt omnes.

FORMA JURAMENTI.

EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet, Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilibus omnium, & invisibilibus. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum, ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cælum; sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen, Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissime admitto & amplector.

Item Sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit & tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto; nec eam umquam nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam & interpretabor.

Profiteor quoque septem esse vere & proprie Sacramenta novæ legis, a Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnibus administrationibus recipio & admitte: omnia & singula, quæ de peccatis

peccato originali, & de justificatione, in sacrosancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector & recipio.

Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium, pro vivis & defunctis; atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, réaliter, & substantialiter corpus, & sanguinem, una cum anima, & divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat.

Fateor etiam, sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constanter teneo, Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter & Sanctos una cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse; eosque orationes Deo pro nobis offerre; atque eorum reliquias esse venerandas. Firmissime assero, imagines Christi, ac Deiparæ semper virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem ac venerationem impertinendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse; illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco; Romanoque Pontifici, beati Petri Apostolorum principis successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro. Cætera item omnia a sacris Canonibus, & Oecumenicis Conciliis, ac præcipue a sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio atque profiteor: simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentī sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inviolatam, usque ad extremum vitæ spiritum, constantissimo (Deo adjuvante) retinere, & confiteri, atque a meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum; Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Secunda die convenientibus iterum omnibus in Ecclesia, finita Missa, Pontifex, paratus ut supra, procedit coram altari, Diacono & Subdiacono paratis ut supra, ipsum associantibus, & ibi in faldistorio ante medium altaris juxta inferiorem gradum sibi parato genuflexus, deposita mitra, inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 8.

Propitius esto peccatis nostris Domine, ne quando dicant Gentes, ubi est Deus eorum?

Finita Antiphona, & incepto Psalmo, sedet Pontifex; reassumpta mitra, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 78.

DEUS venerunt Gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: * posuerunt Jerusalem in peccatorum custodiam.

Posuerunt morticina fervorum tuorum, escas volatilibus celi: * carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Effuderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Jerusalem: * & non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: * subsannatio & illusio his, qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo Domine irasceris in finem: * accendetur velis ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt: * & in regna, quæ nomen tuum non invocaverunt.

Quia comederunt Jacob: * & locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatumstrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiæ tuæ: * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutaris noster; & propter gloriam nominis tui Domine libera nos: * & propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in Gentibus: ubi est Deus eorum? * & innotescat in nationibus coram oculis nostris,

Ultio sanguinis fervorum tuorum, qui effusus est: * ingroeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui, * posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: * improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus, & oves pascuæ tuæ, * confitemur tibi in sæculum.

In ge-

In generationem & generationem ⁂ annuntiabimus laudem tuam .

Gloria Patri , & Filio &c.

Sicut erat in principio &c.

Deinde finito Psalmo , & repetita Antiphona , Pontifex deposita mitra , surgit , & stans versus ad altare , dicit :

Oremus .

Nostorum tibi , Domine , curvantes genua cordium , quæsumus , ut bonum quod in nobis a te requiritur , exequamur ; scilicet , ut prompta tecum sollicitudine gradientes , discretionis arduæ subtile iudicium faciamus ; ac misericordiam diligentes , clareamus studiis tibi placitæ actionis . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Oremus .

Mentibus nostris , quæsumus Domine , Spiritum sanctum benignus infunde , quatenus in nomine tuo collecti , sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam ; ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra , sed semper rationabilia meditantes , quæ tibi sunt placita , & dictis exequamur , & factis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Oremus . *Et ministri dicent :*

Flectamus genua .

R. Levate .

Deus , qui nos iustitiam loqui , & quæ recta sunt , præcipis judicare ; tribue nobis , ut neque iniquitas in ore , nec pravitas inveniatur in mente ; ut puro cordi purior sermo consentiat , ostendatur in opere iustitia , neque appareat dolus in lingua , sed ex corde veritas præferatur . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Post hæc Pontifex , accepta mitra , ascendit ad planum altaris , & sedet in sede , seu faldistorio ibidem sibi parato .

Tum accedit Diaconus cum thuriferario , & Pontifex imponit incensum ; deinde Diacono benedicit , qui procedens ad locum consuetum signat , incensat , & cantat Evangelium , ut heri , Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante .

IN illo tempore : Designavit Dominus & alios septuaginta duos : & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum , quo erat ipse venturus . Et dicebat illis : Messis quidem multa , operarii autem pauci . Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam . Ite : ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos . Nolite portare facculum , neque peram , neque calceamenta , & neminem per viam salutaveritis . In quamcumque domum intraveritis , primum dicite : Pax huic domui : & si ibi fuerit filius pacis , requiescet super illum pax vestra : sin autem , ad vos revertetur . In eadem autem domo manete edentes , & bibentes , quæ apud illos sunt : dignus est enim operarius mercede sua . Nolite transire de domo in domum . Et in quamcumque civitatem intraveritis , & susceperint vos , manducate quæ apponuntur vobis : & curate infirmos , qui in illa sunt , & dicite illis : Appropinquavit in vos regnum Dei .

Quo finito , & per Pontificem libro osculato , & ipso incensato , Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare , ac aliis omnibus in suis locis genuflexis , incipit , schola prosequente , Hymnum :

Veni , Creator Spiritus .

Et dicitur totus , ut supra , pag. 162. cum schola prosequitur , ut in primo die . Finito primo versu , Pontifex surgit , stans versus ad altare , detecto capite usque ad finem Hymni . Simili modo faciunt omnes alii . Expleto Hymno , omnes sedent in silentio . Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra , Synodum his verbis alloquitur , si velit :

Venerabiles , & dilectissimi fratres nostri , oportet , ut sicut hesternæ die admonuimus benignam mansuetudinem vestram ; de divinis officiis , & sacris altaris gradibus , aut etiam de moribus , & necessitatibus Ecclesiasticis , quæcumque emendanda , vel renovanda sunt , charitas omnium vestrum , ubicumque noverit aliqua emendatione condigna , in medium proferre non ambigat ; ut per vestræ charitatis studium , Domino largiente , ad optimum perveniant statum , ad laudem & gloriam nominis Jesu Christi Domini nostri .

Post allocutionem hujusmodi , vel prius , si magis placet Pontifici , fit sermo per aliquem doctum idoneum , in quo iterum tractetur de disciplina Ecclesiastica , & aliis , de quibus Pontifici videbitur . Deinde Archidiaconus alta voce legit Apostolicas Constitutiones ibi non promulgatas , vel alias , pro Pontifi-

Pontificis arbitrio . Quo finito leguntur Constitutiones per Synodum approbandæ ; quibus lectis , habito scrutinio , quæ placent , per Patres confirmantur . His peractis , Pontifex surgens benedicit omnibus solemniter , ut heri . Deinde omnes discedunt .

Die tertia conventionē facta in Ecclesia , finita Missa , Pontifex paratus , ut heri , assistentibus sibi Diacono & Subdiacono paratis , genustexus in faldistorio juxta inferiorem gradum ante medium altaris sibi parato , deposita mitra , incipit , schola prosequente , Antiphonam .

Exaudi nos Domine , quoniam benigna est misericordia tua : & secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos Domine .

*Psalms . Salvum me fac Deus : * quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam . Et dicitur totus , prout habetur supra in primo die , pag. 311 . Deinde repetitur Antiphona . Incepto Psalmo , Pontifex sedet , & accipit mitram , sic manens quousque Psalmus finiatur , & Antiphona repetitur ; qua repetita , deposita mitra , surgit , & stans versus ad altare , dicit :*

Oremus .

AD te , Domine , interni clamoris vocibus proclamantes , unanimiter postulamus , ut respectu tuæ gratiæ solidati , præcones veritatis efficiamur intrepidi , tuumque valeamus verbum cum omni fiducia loqui . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Oremus .

OMnipotens sempiterne Deus , qui sacro verbi tui oraculo promisisti : ubi duo , vel tres in nomine tuo congregati essent , te medium fore ; adesto cœtui nostro propitius , & cor nostrum illumina misericors , ut a bono misericordiæ tuæ nullatenus aberremus , sed rectum justitiæ tuæ tramitem in omnibus teneamus . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Oremus . Et ministri dicunt :

Flectamus genua ,

R. Levate .

DEus, qui populis tuis & indulgentia consulis, & amore dominaris; da spiritum sapientiæ tuæ, quibus dedisti regimen disciplinæ, ut de profectu sanctarum ovium fiant gaudia æterna pastorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, sedens in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato. Tum accedit Diaconus cum thuriferario, & Pontifex imponit incensum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, & cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante:

✠ Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

Cap. 18.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum; si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quod si non audierit eos: dic Ecclesiæ. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus, & publicanus. Amen dico vobis, quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo: & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo. Iterum dico vobis: quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cælis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Tunc accedens Petrus, ad eum dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies.

Quo finito, & per Pontificem libro osculato, & ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, atque aliis omnibus in locis suis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, Creator Spiritus.

Et dicitur totus, ut supra pag. 162. Finito primo versu, Pontifex surgens, stat versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Concilium seu Synodum his verbis alloquitur

alloquitur, si velit. Poterit tamen hujusmodi allocutionem omittere, & quod ejus loco, si placebit, per aliquem doctum idoneum, de his quæ in allocutione continentur, & aliis opportunis sermo fiat, committere.

Venerabiles, & dilectissimi fratres: Convenit, ut ea quæ de Ecclesiasticis officiis, & Sacerdotalibus, vel etiam Canonicis functionibus, propter diversas occupationes, aut (quod negare non possumus) propter nostram aliorumque desidiam, non tam plene, ut oportet, executæ sunt; omnium nostrum unanimi consensu, & voluntate requirantur, & humiliter coram charitate vestra recitentur; ut quæ digna sunt emendatione, ad meliorem statum, auxiliante Domino, perducantur. Et cui fortasse aliquid, quod digestum est, displicet, charitati vestræ cum benignitate & modestia intimare non differat, quatenus totum quod synodali conventionem nostra statutum fuerit vel renovatum, absque omni contrarietate, concordia sanctæ pacis ab omnibus æque custodiatur, ac teneatur, ad augmentum æternæ beatitudinis omnium nostrum.

Post hæc leguntur Constitutiones, si quæ sint per Synodum approbandæ; quibus lectis, & per Patres si placet, confirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex sedens cum mitra omnium orationibus se commendat. Deinde leguntur nomina omnium qui Synodo interesse debent, & presentes ad sua nomina surgunt, & respondet singuli: Adsum:

Absentes vero notantur, & per Pontificem debita pœna multantur. Demum Pontifex adhuc in sede prædicta cum mitra sedens, si placet, congregatos admonet, & exhortatur sub hujusmodi verbis:

Fratres dilectissimi, & Sacerdotes Domini: Cooperatores Ordinis nostri estis. Nos quamvis indigni, locum Aaron tenemus, vos autem locum Eleazari, & Ithamari. Nos vice duodecim Apostolorum fungimur, vos ad formam septuaginta duorum discipulorum estis. Nos pastores vestri sumus, vos autem pastores animarum vobis commissarum. Nos de vobis rationem reddituri sumus summo Pastori nostro Domino Jesu Christo, vos de plebibus vobis commendatis. Et ideo, fratres dilectissimi, videte periculum vestrum. Admonemus itaque, & obsecramus fraternitatem vestram, ut quæ vobis suggerimus, memoriæ commendetis, & opere exercere studeatis. In primis admonemus, ut vita & conversatio vestra sit irreprehensibilis. In domibus vestris mulieres non cohabitent. Omni nocte ad nocturnas horas surgite.

te . Officium vestrum horis certis decantate . Nullus nisi jejunus , Missam celebret , & non in vestibus communibus , sed sacris , & nitidis , amictu , alba , cingulo , manipulo , stola , & casula , quæ ad alios usus non serviant . Missas religiose celebrate : Corpus , & Sanguinem Domini nostri Jesu Christi cum omni reverentia , & tremore sumite . Corporalia mundissima sint . Vasa sacra propriis manibus abluite , & extergite diligenter . Nulla femina ad altare Domini accedat , nec calicem Domini tangat . Altare sit coopertum mundis linteis , saltem tribus diversis . Et desuper nihil ponatur , nisi reliquiæ , ac res sacræ , & pro sacrificio opportuna . Missale , Breviarium , & Martyrologium , unusquisque habeat . Ecclesiæ vestræ bene sint coopertæ , & munda . In sacristiis sive secretariis , aut juxta altare majus , sit locus præparatus ad infundendum aquam ablutionis corporalium , & vasorum sacrorum ; ac manuum , postquam sanctum Chrisma , aut oleum Catechumenorum , vel Infirmorum tractaveritis . Ibique pendeat vas cum aqua munda , pro lavandis manibus Sacerdotum , & aliorum qui rem sanctam & officium divinum sunt peracturi , & prope , linteum mundum ad illas abstergendum . Atria Ecclesiæ sint bene munita . Nullus sine scitu , & consensu nostro , per potestatem sæcularem , Ecclesiam obtineat . Nullus Ecclesiam , ad quam intitulatus est , dimittat , & ad aliam quæstus gratia se transferat . Nullus plures Ecclesias sine titulo , & contra sacrorum Canonum dispositiones nancisci præsumat . Nullatenus etiam una Ecclesia inter plures dividatur . Nullus extra Ecclesiam in locis non consecratis celebret . Nullus alterius parochianum , nisi stinerantem , & tunc de Rectoris sui licentia ad communionem recipiat . Nullus in alterius Parochia absque proprii Sacerdotis licentia Missam celebret . In celebratione , quisque Calicem , & oblata , non circulo , aut digitorum vacillatione , ut quidam faciunt , sed junctis & extensis digitis cruce signet , sicque benedicat . Calix , & patena sint aurei , vel argentei , non ærei , aut aurichalcei , vitrei , vel lignei . Quisque Presbyter clericum habeat , vel scholarem , qui cum eo Psalmos cantet , Epistolam , & Lectionem legat , & in Missa respondeat . Ipse quoque Presbyter infirmos visitet , & reconciliet , & juxta Apostolum propria manu communiet , oleo sancto inungat . Nullus præsumat tradere communionem laico aut feminae , ad deferendum infirmo . Nullus pro baptizandis infantibus , sive adultis , aut infirmis reconciliandis , aut mortuis sepeliendis , premium vel munus exigat .

gat . Per negligentiam vestram nullus infans sine Baptismo , & adultus sine Communionem pereat . Nullus vestrum sit ebriosus , aut litigiosus . Nullus arma ferat . Nullus canum , aut avium jocis inserviat ; nullus in tabernis bibat . Quisque vestrum , quantum sapit , de Evangelio Dominico & cæteris festivis diebus suæ plebi annuntiet . Verbum Domini prædicate . Curam pauperum , peregrinorum , viduarum , & orphanorum habete ; ipsosque peregrinos ad prandium vestrum vocate . Estote hospitales , aliis exinde bonum exemplum præbentes . Singulis diebus Dominicis ante Missam , aquam , qua populus aspergatur , benedicite , ad quod vas proprium habete . Vasa sacra & vestimenta Sacerdotalia , nolite negotiatori aut tabernario in pignus dare . Minus digne poenitentem cujuscumque rei gratia ad reconciliationem non adducite , neque ei reconciliationis testimonium perhibete . Usuras non exigite . Nec facultates vestras post ordinationem vestram acquisitas alienate , quoniam Ecclesiæ sunt . Nullus etiam res , possessiones , aut mancipium Ecclesiæ vendere , commutare , aut quocumque ingenio præsumat alienare . Nullus decimam alterius recipiat . Nullus poenitentem , carnem manducare , aut vinum bibere invitet , nisi pro eo tunc elemosynam fecerit . Quisque fontes baptismales lapideos habeat bene mundos ; quos si habere non poterit , vas aliud ad hoc opus solum deputatum teneat . Omnibus parochianis vestris Symbolum , & Orationem Dominicam insinuate . Jejunia quatuor Temporum , & alia Ecclesiæ mandata significate observanda . Ante Quadragesimam quarta feria populum ad confessionem invitate , & confessis juxta qualitatem criminum poenitentiam injungite . Tribus temporibus in anno , id est , Nativitate Domini , Pascha , & Pentecoste , omnes fideles accedere ad communionem corporis Domini nostri Jesu Christi admonete , & ne omittant , quin saltem in Pascha communicent . Certis temporibus conjugatos abstinere ab uxoribus exhortamini . Nullus vestrum rubeis , aut viridibus , vel laicalibus vestibus utatur . Diem Dominicam , & ceteras festivitates , absque opere servili , a vespera in vesperam celebrari docete . Cantus , & choreas mulierum in atrio Ecclesiæ prohibete . Incantationes super mortuos nocturnis horis a vulgo fieri consuetas sub contestatione Dei omnipotentis vetate . Cum excommunicatis nolite communicare : Nec quis vestrum in eorum præsentia celebrare præsumat , quod etiam plebi nuntiate . Et nullus ex plebe uxorem domum ducat , nisi prius nuptiæ temporibus ab Ecclesia permissis , publice fuerint

rint celebratæ . Quod nullus ad raptam , vel consanguineam accedat , aut alterius sponfam ducat omnimodis prohibete . Porcarios , & alios pastores , saltem Dominica die faciatis venire ad Missam . Patrilos , ut filiolos Symbolum & Orationem Dominicam doceant , aut doceri faciant , exhortamini . Sacramentum Eucharistiæ , sanctum Chrisma , & Oleum Catechumenorum , ac sanctum , seu Infirmorum , in Ecclesia in loco mundo , condeceni , & securo , sub sera , & fida custodia diligenter servate . Quisque vestrum expositionem Symboli & Orationis Dominicæ juxta Orthodoxorum Patrum Traditiones penes se habeat , easque atque Orationes Missarum , & Epistolas , Evangelia , & Canones bene intelligat , ex quibus prædicando , populum sibi commissum sedulo instruat , & maxime non bene credentem . Introitum Missæ , Orationes , Epistolam , Graduale , Evangelium , Symbolum , & cetera non secreta , alta & intelligibili voce proferat . Secreta vero , & Canonem , morose & distincte submissa voce legat . Psalmorum verba , & distinctiones , regulariter cum Canticis consuetis intelligibiliter pronuntiet . Symbolum sancti Athanasii de Trinitate & fide Catholica memoriter teneat . Exorcismos , & Orationes ad Catechumenos faciendos , ac reliquas preces super masculum , & feminam , pluraliter , vel singulariter respective distincte proferat . Ordinem baptizandi , & ad succurrendum infirmis , reconciliationis , & commendationis animæ , & in agendis exequiis defunctorum , juxta modum canonicum observet . Exorcismos , & benedictiones salis & aquæ pertinenter legat . Canticum diurnum , & nocturnum sciat . Computum etiam minorum ad inveniendum litteram Dominicalem , tempus intervalli diei Paschæ , & majorum mobilium Festorum non ignoret . Volumus autem , fratres dilectissimi , quatenus quæ nostra percepistis traditione , bonis studeatis operibus adimplere , præstante Domino nostro Jesu Christo , cui cum Patre & Spiritu sancto est honor & gloria in sæcula sæculorum .

Tum Pontifex , dimissa mitra , surgit , & stans versus ad altare , dicit absolute :

Oremus .

N Ulla est , Domine , humanæ conscientiæ virtus , quæ inoffensæ possit tuæ voluntatis iudicia experiri , & ideo , quia imperfectum nostrum vident oculi tui , perfectioni deputa misericors Deus , quod perfecto æquitatis fine concludere peroptamus ; te in nostris principiis occursozem poposcimus ,

mus, te in hoc fine iudiciorum nostrorum indultorem nostris excessibus speramus, scilicet, ut ignorantia parcas, errori indulgeas, ut perfectis votis perfectam operis efficaciam largiaris: & quia conscientia remordente tabescimus, ne aut ignorantia nos traxerit in errorem, aut præceptis forsitan voluntas impulerit iustitiam declinare; hoc te poscimus, te rogamus; ut si quid offensionis in hac Synodi celebritate contraximus, te miserante, indulgentiam sentiamus; ut in eo, quod soluturi sumus aggregatam Synodum, a cunctis primum absolvamur nostrorum nexibus delictorum; qualiter, & transgressores venia, & confitentes tibi, subsequatur remuneratio sempiterna. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit solemniter omnibus dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

Et dat indulgentiam. Quibus peractis, Archidiaconus stans juxta Pontificem, dicit alta voce:

Recedamus cum pace.

Et respondent omnes:

In nomine Christi.

Tunc omnes pariter surgentes, Pontificem cappa indutum cum superpelliceis ad domum reducunt. Si vero in primo die vel in secundo omnia negotia Synodi expediuntur; approbatis omnibus, & conclusione Synodi facta, Pontifex sedens cum mitra, ut supra, commendat se omnium orationibus, & leguntur nomina interesse debentium, admonentur per Pontificem congregati, & alia fiunt, prout supra sunt ordinata.

ORDO SUSPENSIONIS, RECONCILIATIONIS,

Depositionis, Dispensationis, Degradationis, & Restitutionis sacrorum Ordinum.

P *Renotandum est, quod Clericus quandoque suspenditur, quandoque deponitur, quandoque degradatur. Suspenditur quis quandoque ab homine, quandoque a jure, & quandoque ad tempus, quandoque in perpetuum.*

Ab homine, quando Prelatus sic in scriptis pronuntiat:

Q *uia constat te tale quid commisisse; ideo ab officio, & executione Ordinum tuorum te suspendimus.*

Vel

Vel quando fit in genere, dicit :

QUicumque tale quid fecerit ; aut non fecerit ; ipsum in his scriptis suspendimus , vel in his scriptis noverit se suspensum .

Hujusmodi autem suspensionis sententia taliter revocatur :

Quia de tali negotio propter quod suspensionis sententiam incurreras , emendationem plenam , & poenitentiam condignam egisti ; ideo sententiam suspensionis hujusmodi misericorditer relaxamus .

*Illud autem sciendum est , quod simpliciter & sine temporis praefinitione ab homine vel a jure suspensus , perpetuo intelligitur esse suspensus ; ad tempus vero suspensus , utpote donec poenituerit , vel a crimine abstinuerit , eo ipso , quod abstinet , vel poenitet , executionem sui officii recuperat ; nec alia est reconciliatio , seu sententiae suspensionis relaxatio necessaria . Ad haec Clerici publice delinquentes , & enormiter , executionem sui Ordinis secundum Canones perdunt ; & etiam post peractam poenitentiam ab executione suorum Ordinum suspensi remanent ; adeo , quod absque dispensatione , & reconciliatio-
ne non possunt in illis licite ministrare , neque ad majores Ordines promoveri , praecipue , si de hoc convicti fuerint in judicio , & puniti . Episcopi tamen possunt in adulteriis , & aliis criminibus , quae sunt minora , & generaliter ubicumque a jure expresse non prohibentur , post peractam poenitentiam , vel partem ipsius , cum talibus dispensare , & eos reconciliare , quae reconciliatio , & dispensatio fit hoc modo :*

Quamvis tale enorme crimen publice commiseris , quod confessus es (vel de quo convictus es) & in judicio condemnatus , propter quod secundum juris rigorem merueras ab officio & beneficio amoveri , & propterea non vales ulterius secundum Canones in tuis Ordinibus licite ministrare : quia tamen defectus nostri temporis antiquam non patitur Canonum manere censuram , eligentes potius de misericordia , quam de severitate reddere rationem ; idcirco vitam tuam plenius agnoscentes , & media , & saluti vicina de te de caetero verisimiliter expectantes , de misericordia quae superexaltat judicium ; hanc poenam auctoritate nobis in hac parte a jure concessa tibi duximus relaxandam , & relaxamus . Indulgentes tibi , ut hoc non obstante , licite possis ad superiores Ordines conscendere , & in susceptis etiam Ordinibus licite ministrare . Infamiam insuper canonicam propter hoc per te contractam penitus abolentes , & restituentes te in integrum pristino statui , ac famae .

Circo

Circa depositionem vero notandum est, quod si agitur, ut deponatur quis a beneficio, solus Episcopus hoc potest. Sicut potest deponere ab Ordine cum Capitulo suo, sive ab ipso Capitulo deputatis, & etiam solus ex consuetudine. Et similiter Episcopus cum Capitulo suo deponit ab Ordine Clericos primæ tonsuræ, & in minoribus Ordinibus constitutos, si post huiusmodi verbalem depositionem secutura sit actualis degradatio. Et si isto modo agitur, in depositione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine requiritur numerus trium Episcoporum ultra proprium Episcopum, in examine, & in definitione; & sex in causa Presbyteri, excepta causa hæresis. In depositione vero Episcopi ab ordinatione exigitur numerus duodecim Episcoporum, præter Metropolitanum, qui debet esse tertius decimus, qui omnes possint procedere contra Episcopum usque ad conclusionem tantum, & definitio tam circa condemnationem, quam absolutionem, reservatur Papæ. Sed in ipsa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et præmissa de numero Episcoporum adhibendo procedunt, si agitur ex potestate ordinaria. Dictabitur autem sententia depositionis ab Ordine, si intenditur, ut post eam sequatur actualis degradatio nomine Episcopi ordinarii, cum præsentia Capituli sive cum consilio, & assensu Episcoporum respectiva, prout eam requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis evidenter, & legitime constat, te tale crimen, seu flagitium commisisse, quod non solum grave, verum etiam damnabile est, & damnosum, idcirco de talium consilio, & assensu ab omni ordine, & privilegio clericali te sententialiter perpetuo duximus deponendum, & deponimus.

Per talem itaque sententiam taliter depositus, omni Ordinum, tam majorum, quam minorum executione perpetuo est exutus.

Verum si Episcopus deponens, evidenter agnoverit in postea emendationem vite & morum depositi, vel forte sententiam suam injustam fuisse; poterit ei de jure misericorditer restituere Graduum & Ordinum executionem, qua privatus extiterat; quæ restitutio debet fieri in Ecclesia, in qua Episcopus elegerit hoc facere, sive sit Cathedralis, sive alia, & coram altari, quia & ibi Ordinum gradus distribuuntur; & potest fieri per Episcopum solum cum Capitulo suo, non solum in quatuor Temporibus, verum etiam quolibet tempore, & sine Missæ celebratione; & tam restituens, quam restituendus debent esse jejuni.

Depositus ergo, qui restitutionem privilegii clericalis, &

executionis quatuor minorum Ordinum petierit, vestibus suis consuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, stola, pluviali, tempori convenientibus, & mitra simplici, baculum pastorem in manu tenente, & in faldistorio ante medium altaris sedente, qui deposita mitra surgit, & stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

℣. Deus in adjutorium meum intende.

℟. Domine ad adjuvandum me festina.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

℟. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Et hæc secundo, & tertio dicuntur. Deinde subjungit Pontifex:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, reliqua secreto. Deinde

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum Domine.

℟. Deus meus sperantem in te.

℣. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui in sanctis habitas, & pia corda non deseris, suscipe propitius orationem nostram, & hunc famulum tuum, quem delictorum catena constringit, miseratione tuæ pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, & super caput illius coram eo genuflexi imponit manum dexteram, dicens:

IN nomine Domini: Ego, licet peccator, tamen Episcopus, auctoritate a Deo mihi concessa per hanc manus impositionem restituo tibi charissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinis & gradus Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, atque Acolythatus, quibus fueras iuste privatus, & ab eis depositus; ut amodo possis digne custodire ostia domus Domini cum omnibus, quæ intra retinentur; & dis-

tincte

distincte legere de codice, audiente populo Dei; & abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos; & ut deinceps possis digne accendere luminaria Ecclesiae, & ante Evangelium portare. Præstante Domino nostro Jesu Christo: qui vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deinde Pontifex adhuc cum mitra sedens benedicit illi, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti descendat super te, & maneat semper. R. Amen.

Quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Executionis Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nomine Domini: Ego, licet peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem, restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinum & graduum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, & Subdiaconatus, quibus fueras iuste privatus, & ab eis depositus; ut amodo digne possis custodire ostia domus Domini cum omnibus, quæ intra retinentur; & distincte legere de Codice, audiente populo Dei; & abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos, & possis digne accendere luminaria Ecclesiae, & ante Evangelium portare, ac legere Prophetias, Epistolas ad Missas, & ministrare Diacono, ac Presbytero, vel Episcopo. Præstante eodem Domino nostro Jesu Christo: qui vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra, quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Executionis vero Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex sedens cum mitra dicit:

IN nomine Domini: Ego, licet peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem, restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinum & graduum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus,

thatus, Subdiaconatus, & Diaconatus, quibus fueras iuste privatus, & ab eis depositus; ut amodo possis digne custodire Ostia domus Domini cum omnibus, quæ intra retinentur; & distincte legere de Codice, audiente populo Dei; & habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive Catechumenos, sive baptizatos; & possis digne accendere luminaria Ecclesiæ, & ante Evangelium portare, ac legere Prophetias, & Epistolas, ac Lectionem Evangelicam ad Missas, & in eis ministrare Presbytero, vel Episcopo, & fundere aquam in Eucharistiam sanguinis Christi: præstante Domino nostro Jesu Christo: qui vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra, quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis autem Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, & minorum Ordinum, & privilegii clericalis restitutio fit similiter, prout supra, usque ad manus impositionem, in qua Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nomine Domini: Ego, quamvis peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem, restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, & executionem Ordinum & graduum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus, quibus fueras iuste depositus & privatus; ut amodo possis digne custodire Ostia domus Domini cum omnibus, quæ intra retinentur; & distincte legere de Codice, audiente populo Dei; & abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos; & possis digne accendere luminaria Ecclesiæ, & ante Evangelium portare; ac legere Prophetias, & Epistolas, ac Lectionem Evangelicam ad Missas, & in eis ministrare Diacono, Presbytero, & Episcopo, & fundere aquam in Eucharistiam sanguinis Christi; ac Missas celebrare pro vivis ac defunctis, acceptabiles quoque Hostias offerre Deo, & ministerium Presbyterale devote perficere: præstante Domino nostro Jesu Christo, qui vivit & regnat Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra; quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Nunc degradationem subjicimus.

SI Clericus secundum primam sententialiter depositus, incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et si postmodum in profundum malorum veniens contempserit, tunc,

tunc, ut cum Ecclesia non habeat ultra quid faciat, Pontifex debet illum degradare, & curiæ seculari relinquere, quæ degradatio fit hoc modo.

DEGRADATIONIS

FORMA.

Degradandus, indumentis Sacerdotalibus si Sacerdos sit, indutus; vel Diaconalibus, si sit Diaconus; & sic de reliquis Ordinibus & indumentis, offertur Pontifici. Pontifex vero quasi exequendo sententiam depositionis in illum dudum prolatam, presente iudice seculari, cui degradandus debet relinqui, publice abradit cum vitro vel culzello vel alio huiusmodi, leviter sine sanguinis effusione, loca manuum illius quæ in collatione Ordinum inunctæ fuerunt, & etiam tonsuram, si velit. Et consequenter seriatim, & sigillatim detrahit illi omnia insignia, sive sacra ornamenta, quæ in Ordinum susceptione recepit, & demum exuit illum habitu clericali, & induit laicali, dicens publice iudici seculari, presenti, ut illum propter scelera sua sic depositum, degradatum, expoliatum, & exauctoratum in suum, si velit, forum recipiat.

Et est notandum, quod in hac executione sententiæ non est necessaria coepiscoporum præsentia, nec etiam refert, siue in Ecclesia fiat, siue extra in platea, siue Pontifex degradans indutus sit Pontificalibus ornamentis, siue non; & talis degradatio, sollemnis depositio vocatur, proprie tamen loquendo, quis a dignitatibus, & honoribus deponitur, sed ab Ordinibus degradatur; & post talem degradationem iuste, & recte factam solus Romanus Pontifex cum tali dispensat. Episcopus tamen ante ipsam insignium detractionem, & etiam post sententiæ depositionis prolationem dispensare, & restituere solo verbo potest, sicut & verbaliter depositus fuit, ut præmissum est.

Sed si, priusquam secularis iudex in illum animadverterit, talis depositio, & degradatio injusta, vel nulla inveniat, tunc non solum verbo, sed etiam facto secundum ea, quæ præmissa sunt, dispensatio, & restitutio fiat, & insignia sibi detracta seriatim, sigillatim, & solemniter ei coram altari restituantur. Et, si sit Episcopus, recuperabit orarium, baculum, anulum, sandalia, mitram, & alia insignia Pontificia.

ificalia ; si Presbyter , orarium & planetam ; si Diaconus , orarium , & dalmaticam ; si Subdiaconus , tunicellam , & manipulum . Et reliqui gradus in restitutione sua recuperant ea , quæ , cum ordinarentur , receperunt . Poterit tamen (quod convenientius videtur) ad aliorum terrorem actualis degradatio sic fieri .

In primis in publico extra Ecclesiam paratur aliquis eminens congruentis spatii locus , pro degradatione facienda ; supra quem ordinatur una credentia simplici tobalea cooperta , supra quam ponuntur ampulla vini , ampulla aquæ ; calix cum pasena , & hostia ; unum vas vini ; unum vas aquæ , liber Evangeliorum , liber Epistolarum ; bacile cum buccali , & mantili ; unum candelabrum cum candela extincta ; liber Exorcismorum , liber Lectionum ; claves ; Antiphonarium ; forfices , cultellus , aut vitrum ; paramenta pro degradando , videlicet , si degradandus sit Archiepiscopus ; ordinentur super dictam credentiam superpelliceum ; sandalia , cum caligis ; amictus ; alba ; cingulum ; manipulus ; tunicella ; stola ; dalmatica ; chirothecæ ; alia stola ; planeta ; mitra ; annulus Pontificalis ; pallium ; baculus pastoralis ; & aliqua vestis habitus secularis . Si vero degradandus non sit Archiepiscopus , sed Episcopus tantum , omisso pallio ; ponuntur super credentiam omnia alia prædicta . Si vero Presbyter tantum , omissis pallio & aliis Pontificalibus paramentis prædictis , ponuntur ibidem omnia alia prædicta . Idem in aliis Ordinibus , etiam in ordinatione credentie observatur . Item paratur in dicto loco faldistorium pro Pontifice degradatore , sedilia pro Officialibus . Vocantur , & ibidem adsint ministri Pontificis ; Judex secularis , cui degradatus committatur ; Notarius , qui precessum degradationis legit (si opus erit , vel Pontifici placet) & barbitonsor .

Hora congruenti ducitur degradandus , sive sit Archiepiscopus , sive quicumque alius , quotidiano suo habitu indutus , super dictum locum ad hoc præparatum ; ubi cum fuerit , solvitur , & liber ibidem manet . Tum a Clericis induitur omnibus paramentis sui Ordinis , ut præmittitur , supra credentiam ordine suo positis ; incipiendo a superpelliceo , & continuando usque ad ultimum paramentum sui Ordinis . Quo sic induto , Pontifex degradator indutus amictu , alba , cingulo , stola , & pluviâ rubeis , ac mitra simplici , baculum pastorem in sinistra tenens , ascendit ad locum prædictum , & ibidem sedet in faldistorio , in convenienti loco sibi parato , versus ad populum , astante sibi Judice seculari . Tum degradandus ,

us , ſive Archiepiſcopus fuerit , ſive alius , omnibus ſui Ordinis veſtibus ſacris indutus , & ſingulis ornamentis ornatus , habens in manibus ornamentum ad Ordinem ſuum ſpectans , ac ſi deberet in ſuo officio miniſtrare , adducitur ante Pontificem , coram quo genuflectit . Tum Pontifex ut ſupra ſedens , populo in vulgari notificat degradationis huiusmodi cauſam ; deinde contra degradandum ſententiam fert in hæc verba , ſi ſit Sacerdos , aut Diaconus , aut Subdiaconus , vel Clericus , & prius huiusmodi ſententia lata non ſit

I*N nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus ſancti . Amen . Quia nos N. Dei , & Apoſtolice Sedis gratia Epiſcopus N. per viam accusationis , vel renuntiationis , aut inquisitionis cognoscentes de crimine N. contra N. Presbyterum , vel Diaconum , vel Subdiaconum , ſeu Clericum propter ipſius confeſſionem , vel legitimas probationes , evidenter invenimus eum ipſum crimen commiſſe ; quod cum non ſolum grande , ſed etiam damnabile , & damnoſum ſit , & adeo enorme , quod exinde non tantum divina majeſtas offenſa , ſed & univerſa civitas commota eſt , & ob hoc indignus officio & beneficio Eccleſiaſtico ſit redditus , idcirco nos auctoritate Dei omnipotentis , Patris , & Filii , & Spiritus ſancti , & noſtra , ipſum omni huiusmodi officio & beneficio Eccleſiaſtico ſententialiter perpetuo privamus in his ſcriptis , ipſumque ab illis verbo deponimus , & pronuntiamus realiter & actualiter ſecundum traditionem Canonum deponendum , & degradandum .*

Qua ſententia ſic , ut præfertur , lata , Pontifex degradator aufert ab illo ſingula ornamenta ſibi juxta Ordinem ſuum tradita , inchoando ab ultimo ornamento , & descendendo gradatim , continuans uſque ad primum , quod in prima Tonſura ſibi datum fuit , hoc ordine .

DEGRADATIO AB ORDINE

PONTIFICALI.

S*i degradandus ſit Archiepiſcopus , Pontifex degradator aufert ab eo pallium , ſic dicendo :*

P*rærogativa Pontificalis dignitatis , quæ in pallio designatur , te exuimus , quia male uſus es ea .*

Deinde , vel ſi degradandus ſit Episcopus tantum , Pontifex degradator amovet ei mitram , dicendo :

Mitra

Mitra Pontificalis dignitatis videlicet ornatu , quia eam male præsidendo foedasti , tuum caput denudamus .

Deinde unus ex Ministris tradit degradando librum Evangeliorum , quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi , dicens :

Redde Evangelium , quia prædicandi officio , quo spre- ta Dei gratia te indignum fecisti , te iuste privamus .

Deinde Pontifex degradator amovet annulum de digito de- gradandi , sic dicens :

Annulum , fidei scilicet signaculum , tibi digne subtra- himus , quia ipsam sponsam Dei Ecclesiam temere violasti .

Tum unus ex Ministris tradit degradando in manus baculum pastorem , quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi , dicens :

Auferimus a te baculum pastorem , ut inde correctio- nis officium , quod turbasti , non valeas exercere .

Deinde extractis sibi per Ministros chirothecis , Pontifex de- gradator abradit degradando pollices & manus leviter cum cul- sello , aut vitro , dicens :

SIC spiritualis benedictionis , & delibutionis mysticæ gra- tia , quantum in nobis est , te privamus , ut sanctifi- candi & benedicendi perdas officium , & effectum .

Post hæc Pontifex cum eodem cultello aut vitro abradit levi- ter caput degradandi , dicens :

Consecrationem , & benedictionem , atque unctionem tibi traditam radendo delemus , & te ab ordine Ponti- ficali , quo inhabilis es redditus , abdicamus .

Tum degradando per ministros extrahuntur sandalia .

DEGRADATIO AB ORDINE

PRESBYTERATUS.

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino , & aqua , ac Patena , & Hostia , quem Pon- tifex degradator aufert de manibus degradandi , dicens :

AMovemus a te , quin potius amotam esse ostendimus , potestatem offerendi Deo sacrificium , Missamque ce- lebrandi tam pro vivis , quam pro defunctis .

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello vel vitro ,

vitro, pollices & indices utriusque manus degradandi, dicens :

Potestatem sacrificandi, consecrandi, & benedicendi, quam in unctione manuum & pollicum recepisti, tibi tollimus hac rasura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam sive planetam per posteriorem partem caputii, & degradandum exuit, dicens :

Veste Sacerdotali charitatem signante te merito expoliamus, quia ipsam, & omnem innocentiam exuisti.

Tum Pontifex degradator aufert a degradando stolam, dicens :

Signum Domini per hanc stolam turpiter abjecisti, ideoque ipsam a te amovemus, quem inhabilem reddimus ad omne Sacerdotale officium exercendum.

DEGRADATIO AB ORDINE DIACONATUS.

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens :

Amovemus a te potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, quia id non competit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum dalmatica, dicens :

Levitico ordine te privamus, quia tuum in eo ministerium non implevisti.

Deinde Pontifex degradator amovet degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens :

Stolam candidam, quam acceperas immaculatam in conspectu Domini perferendam, quia non sic cognito mysterio, exemplum conversationis tuæ fidelibus præbueris, ut plebs dicata Christi nomini posset exinde imitationem acquirere, juste a te amovemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO AB ORDINE SUBDIACONATUS.

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens :

Auferimus tibi potestatem legendi Epistolam in Ecclesia Dei, quia hoc ministerio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum tunicella, dicens :

Tunica Subdiaconali te exuimus, cujus cor & corpus, timor Domini castus & sanctus in æternum permanens, non constringit.

Deinde Pontifex degradator accipit a degradando manipulum, dicens :

Depone manipulum, quia per fructus bonorum operum quos designat, non expugnasti spirituales insidias inimici.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit :

Quia vocem tuam non castigasti, ideo amictum a te auferimus.

Post hæc unus ex Ministris tradit in manus degradando urceolos cum vino, & aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino, & aqua, ac bacile cum buccali, & manutergio. Pontifex vero calicem vacuum, & patenam tollit, dicens :

Potestatem introeundi sacrarium, tangendi pallas, vasa, & alia indumenta sacra, omneque Subdiaconatus ministerium exercendi, a te amovemus.

Deinde Ministri exuunt degradandum cingulum, albam, & amictum.

DEGRADATIO AB ORDINE ACOLYTHATUS.

U Nus ex Ministris tradit in manus degradando ureolum vacuum , quem Pontifex degradator tollit de manibus illius , dicens :

I mmunde , vinum & aquam ad Eucharistiam de cetero non ministres .

Tum unus Ministrorum tradit in manus degradando candelabrum cum cereo extincto , quod Pontifex degradator accipit de manibus illius , dicens :

D imitte perferendi visibile lumen officium , quia præbere spirituale moribus neglexisti , atque universum Acolythatus officium hic depone .

DEGRADATIO AB ORDINE EXORCISTATUS.

U Nus ex Ministris tradit degradando in manu librum Exorcismorum , quem Pontifex degradator tollit de manibus illius , dicens :

P rivamus te potestate imponendi manum super energumēnos , & dæmones de obsessis corporibus expellendi , omni tibi Exorcistatus officio interdicto .

DEGRADATIO AB ORDINE LECTORATUS.

U Nus Ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum , quem Pontifex degradator tollit de manibus illius , dicens :

I N Ecclesia Dei non legas ulterius , aut cantes ; nec panes aut fructus novos ullatenus benedicas , quia tuum officium non implevisti fideliter & devote .

DEGRADATIO AB ORDINE OSTIARIATUS.

U *Nus ex Ministris tradit degradando in manus claves Ecclesie, quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:*

Q *uia in clavibus errasti, claves dimitte; & quia ostia cordis tui male dæmonibus obserasti, amovemus a te officium Ostiarii; ut non percutias cymbalum; non aperias Ecclesiam, non sacrarium, non librum amplius prædicanti.*

DEGRADATIO A PRIMA TONSURA.

P *ontifex degradator extrahit degradando superpellicem, dicens:*

A *uctoritate Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ac nostra, tibi auferimus habitum clericalem, & nudamus te religionis ornatu, ac deponimus, degradamus, spoliamus, & exuimus te omni Ordine, beneficio, & privilegio clericali; & velut clericalis professionis indignum, redigimus te in fervitutem, & ignominiam habitus sæcularis, ac status.*

Tum Pontifex degradator cum forcipibus tondere incipit, & per barbitonsorem ibidem presentem totaliter tonderi facit caput degradandi, dicens:

T *e velut ingratum filium a sorte Domini, ad quam vocatus fueras, abjicimus, & coronam tui capitis, regale quidem signum Sacerdotii, de tuo capite amovemus, propter tui regiminis pravitatem.*

Tum Ministri Pontificis exuunt degradatum veste & habitu Clericali, & ipsum induunt habitum sæcularem. Quo facto, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi debeat Curie sæculari, Pontifex degradator degradatum amplius non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

P *ronuntiamus, ut hunc exutum omni Ordine ac privilegio Clericali, Curia sæcularis in suum forum recipiat degradatum.*

Tum

Tum Pontifex degradator efficaciter, & ex corde, & omnē instantia, pro miserrimo illo de relicto intercedit apud judicem secularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum sententiam moderetur, dicens:

Domine iudex, rogamus vos cum omni affectu, quo possumus, ut amore Dei, pietatis & misericordiæ intuitu, & nostrorum interventu precaminum, miserrimo huic nulum mortis vel mutilationis periculum inferatis.

Quo facto Ministri Curie secularis degradatum sub sua custodia recipiunt, & discedunt.

ORDO EXCOMMUNICANDI ET ABSOLVENDI.

Notandum quod triplex est excommunicatio, videlicet minor, major, & anathema. Minor excommunicatio contrahitur, per solam participationem cum excommunicato, & a tali potest simplex Sacerdos absolvere absque iuratoria cautione; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdoti, dicens:

Confiteor Deo, & tibi N. quod sum excommunicatus, quia participavi tali excommunicato in oratione, vel locutione, vel bibendo, vel, comedendo cum eo.

Sacerdos vero absolvens eum, dicit huiusmodi verba:

Auctoritate Dei omnipotentis, & mihi concessa, absolvo te a vinculo huius excommunicationis quam confessus es, & a qualibet alia simili, (si qua teneris,) in quantum possum & debeo; ac restituo te Ecclesiasticis Sacramentis: In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus san-cti. R. Amen.

Major vero excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur:

CUM ego N. talem primo, secundo, tertio, & quarto, ad malitiam convincendam legitime monuerim; ut tale quid faciat, vel non faciat, ipse vero mandatum huiusmodi contempserit adimplere; quia nihil videretur obedientia prodesse humilibus, si contemptus contumacibus non obesset: Idcirco auctoritate Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsum excommunico in scriptis; & tamdiu ipsum vitandum

denuntio, donec adimpleverit, quod mandatur; ut spiritus ejus in die judicii salvus fiat.

Circa absolutionem vero ab hac majori excommunicatione, sive a Canone, sive ab homine prolata tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesiae, & ipsius absolventis, super eo propter quod excommunicationis vinculo est ligatus; & si propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

*Secundum est, ut reconcilietur, quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exutus usque ad camisiam ante fores Ecclesiae, coram Pontifice opsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, & mitram simplicem sedens super fastorium ante principalem portam Ecclesiae sibi paratum, genuflexus detecto capite humiliter absolutionem petit. Pontifex vero primum accipit ab eo juramentum de parendo mandatis Ecclesiae, deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.*

Totus dicitur ut supra pag. 82. cum Gloria Patri, & Sicut erat.

Deinde subsequenter Psalmus Deus misereatur nostri, & benedicat nobis, prout habetur supra in benedictione Campanae, pag. 273. cum Gloria Patri, & Sicut erat.

Et in quolibet versu Pontifex cum virga leviter inter spaulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, & dicit:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, reliqua secreto; deinde dicit:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, vel ancillam tuam, Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, vel in ea.

℞. Et filius iniquitatis non nocebit ei.

℣. Esto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oremus.

DEus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, & hunc famulum tuum, vel famulam tuam, quem, vel quam excommunicationis catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat, Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

PRæsta, quæsumus Domine, huic famulo tuo, vel huic famulæ tuæ, dignum poenitentiae fructum, ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, a cujus integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo, reddatur innoxius, vel innoxia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde sedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

Autoritate Dei omnipotentis, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, atque Ecclesiæ suæ sanctæ, & ea qua fungor, absolvo te a vinculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus, vel ligata eras: In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti. R. Amen.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, & apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam, dicens:

REduco te in gremium sanctæ matris Ecclesiæ, & ad confortium & communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus; & restituo te participationi Ecclesiasticorum Sacramentorum: In nomine Pa tris, & Fi lii, & Spiritus sancti. R. Amen.

Tertium est, quod absoluto fieri debent iuxta & rationabilia præcepta. Circa quod considerandum est; utrum ipse fuerit ligatus a Canone, vel ab homine. Si a Canone, satisfacto ei, quem læsit, injungendum est sibi, ne ulterius contra illum Canonem faciat. Quandoque tamen cogendus est de iura sufficienter super hoc cavere. Si vero excommunicatus auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quominus ad Sedem Apostolicam accedere possit, & propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absoluto, ut statim impedimento cessante, debeat se summo Pontifici presentare, vel ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus, quod tamen in pueris, & mulieribus, & similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuo excusantur. Si vero aliquis ligatus est ab homine, & tunc aut offen-

sa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, & tunc si post absolutionem apparuerit, ipsum injuste fuisse ligatum, nihil omnino præcipiendum est ei. Si vero apparuerit, ipsum juste fuisse ligatum, præcipiendum est ei, quod satisfaciat competenter.

Quando vero anathema, id est, sollemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, & mitra simplici, assistentibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, & tam ipso, quam Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, & ibi pronuntiat, & profert anathema, hoc modo:

Quia N. diabolo suadente, Christianam promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, Ecclesiastica bona diripere, ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur; idcirco solliciti, ne per negligentiam pastorem pereat, pro quo in tremendo iudicio, ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamur, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatur dicens: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram. Monuimus eum Canonice, primo, secundo, tertio, & etiam quarto ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, & pœnitentiam invitantes, & paterno affectu corripiantes. Ipse vero, prohi dolor! monita salutaria spernens; Ecclesiæ Dei quam læsit, superbiæ spiritu inflatus, satisfacere dedignatur. Sane præceptis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de hujusmodi prævaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is qui frater nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, eum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes præ ceteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum, nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Dominica itaque atque Apostolica præcepta adimplentes, membrum putridum & insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Ecclesiæ corpore abscindamus, ne tam pestifero morbo reliqua

Alia corporis membra, veluti veneno inficiantur. Igitur quia monita nostra, crebrasque exhortationes contempsit, quia tertio secundum Dominicum præceptum vocatus ad emendationem, & pœnitentiam venire despexit, quia culpam suam nec cogitavit, nec confessus est, nec missa legatione, excusationem aliquam prætendit, nec veniam postulavit, sed diabolo cor ejus indurante, in incepta malitia perseverat, juxta quod Apostolus dicit: Secundum duritiam suam, & cor impœnitens thesaurizat sibi iram in die iræ: Idcirco eum cum universis complicibus, fautoribusque suis judicio Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & beati Patri principis Apostolorum, & omnium Sanctorum, necnon & mediocritatis nostræ auctoritate, & potestate ligandi & solvendi in cælo & in terra nobis divinitus collata, a pretiosi corporis & sanguinis Domini perceptione, & a societate omnium Christianorum separamus, & a liminibus sanctæ matris Ecclesiæ in cælo & in terra excludimus, & excommunicatum & anathematizatum esse decernimus; & damnatum cum diabolo, & angelis ejus, & omnibus reprobis in ignem æternum judicamus; donec a diaboli laqueis resipiscat, & ad emendationem, & pœnitentiam redeat, & Ecclesiæ Dei quam læsit satisfaciat; tradentes eum satanæ in interitum carnis, ut spiritus ejus salvus fiat in die judicii.

Et omnes respondent.

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentes, quas in manibus venerant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, & etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, & excommunicationis causam; ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, & ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

SI vero anathematizatus pœnitentia ductus veniam postulare voluerit, & emendationem promittere, Pontifex qui eum excommunicavit, paratus ut supra, ante januas Ecclesiæ venit, sedens ibidem in faldistorio sibi parato, & duodecim Presbyteri superpelliceis induti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuriæ vel damnum est illatum, & ibidem secundum leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si pœnitentiam, prout Canones percipiunt, pro perpetratis sceleribus suscipere velit? Ille tunc genuflexus veniam po-

stulat, culpam confitetur, pœnitentiam implorat, & de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum Ministris septem Psalmos Pœnitentiales, (quos require supra sub Benedictione Abbatis pag. 97.) Pontifice quandoque illum leviter inter spatulas verberante: finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, & dicit:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, *reliqua secreto*; deinde dicit:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, *vel* ancillam tuam Domine.

℞. Deus meus sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, *vel* in ea.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Esto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, & hunc famulum tuum, *vel* famulam tuam, quem, *vel* quam excommunicationis catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Oremus.

Præsta, quæsumus Domine, huic famulo tuo, *vel* famulæ tuæ, dignum pœnitentiæ fructum, ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, a cujus integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo reddatur innoxius. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Deinde sedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, & ea qua fungor, absolvo te a vinculo *talis* excommunicationis, qua ex *tali* causa ligatus eras: In nomine Pa^{tris}, & Fi^{lii}, & Spiritus ^{sancti}.

℞. Amen.

Tam

Tum surgit cum mitra Pontifex, & apprehendens absolutum per dexteram manum introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris, interim dicens:

R Educo te in gremium sanctæ matris Ecclesiæ, & ad confortium & communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus; & restituo te participationi Ecclesiasticorum Sacramentorum: In nomine Pa^{tr}is, & Fi^{li}i, & Spiritus ^{san}cti.

Quo dicto, & cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex vero ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Oremus.

M Ajestatem tuam, quæsumus Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui non mortem peccatorum, sed pœnitentiam semper inquiris, respice flentem famulum tuum, attende prostratum, ejusque planctum in gaudium tua miseratione converte; scinde delictorum saccum, & indue eum lætitia salutari; ut post longam peregrinationis famem, de sanctis Altaribus satiatur, ingressusque cubiculum Regis in ipsius aula benedicat nomen gloriæ tuæ semper. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

D Eus misericors, Deus clemens, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata pœnitentium deles, & præteritorum criminum culpas venia tuæ miserationis evacuas, respice propitius super hunc famulum tuum, & remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis devotione poscentem deprecatus exaudi; renova in eo, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, seu diabolica fraude violatum est, & unitati corporis Ecclesiæ membrum perfecta remissione restitue. Miserere Domine gemituum, miserere lacrymarum ejus, & non habentem fiduciam, nisi in misericordia tua, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, & discedit.

ORDO AD RECONCILIANDUM APOSTATAM

Schismaticum, vel Hæreticum.

Pontifex Apostatam, Schismaticum, vel Hæreticum reconciliare volens, paratus amictu, stola, pluviali albo, & mitra simplici sedet super faldistorium ante fores Ecclesie sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de fide, dicens:

Credis duodecim Articulos Fidei?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis & in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod passus est sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod descendit ad inferos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod tertia die resurrexit a mortuis?

Ille respondet:

Credo,

Etiam

Pontifex interrogat :

Credis quod ascendit ad cælos , & sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis ?

Ille respondet :

Credo .

Pontifex interrogat :

Credis quod venturus est judicare vivos , & mortuos ?

Ille respondet :

Credo .

Pontifex interrogat :

Credis in Spiritum sanctum ?

Ille respondet :

Credo .

Pontifex interrogat :

Credis sanctam Ecclesiam Catholicam , Sanctorum communionem ?

Ille respondet :

Credo .

Pontifex interrogat :

Credis remissionem omnium peccatorum ?

Ille respondet .

Credo .

Pontifex interrogat :

Credis carnis resurrectionem & vitam æternam ?

Ille respondet :

Credo .

Deinde Pontifex surgit cum mitra , & super illum genu flexum dicit absolute , incipiens :

EXorcizo te immunde spiritus , per Deum Patrem omnipotentem , & per Jesum Christum Filium ejus , & per Spiritum sanctum , ut recedas ab hoc famulo Dei , quem Deus & Dominus noster ab erroribus & perceptionibus tuis liberare , & ad sanctam matrem Ecclesiam Catholicam atque Apostolicam revocare dignatur . Ipse tibi imperet , maledicte , ac dammate , qui pro salute hominum passus , mortuus , & sepultus est , te atque omnes vires tuas superavit , ac resurgens cælos ascendit , inde venturus judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem .

Tunc signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis , dicens :

ACcipe signum crucis Christi , atque Christianitatis , quod prius acceptum non custodivisti , sed male deceptus abnegasti .

Deinde

Deinde surgit ille, & Pontifex, retenta mitra, sinistra sua illum apprehendit per manum dexteram dicens:

Ingredere in Ecclesiam Dei, a qua incaute aberrasti; ac evasisse te laqueum mortis, agnosce; horresce idola; respue omnem pravitatem, sive superstitionem hæreticam, vel gentilem, aut Judaicam. Cole Deum Patrem omnipotentem, & Jesum Christum Filium ejus, & Spiritum sanctum, unum, vivum & verum Deum, sanctam & individuum Trinitatem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex vero ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicit absolute:

Omnipotens sempiterne Deus, hanc ovem tuam de faucibus lupi tua virtute substractam paterna recipe pietate, & gregi tuo reforma pia benignitate; ne de familiæ tuæ damno inimicus exultet, sed de conversione & liberatione ejus, Ecclesia tua ut pia mater de filio reperto gratuletur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Deus, qui hominem ad imaginem tuam conditum misericorditer reparas, quem mirabiliter creasti; respice propitius super hunc famulum tuum, ut quod hujus ignorantia cæcitate, hostili & diabolica fraude surreptum est, indulgentia tuæ pietatis ignoscat, & absolvat; & altaribus sacris recepta veritatis tuæ communionem, reddatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde sedet ibidem Pontifex super faldistorio, & accepta mitra interrogat illum iterum de Fide Catholica, dicens:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli & terræ?

Respondet ille.

Credo.

Interrogatio.

Credis & in Jesum Christum ejus Filium unicum Dominum nostrum natum, & passum?

Respondet:

Credo.

Interrogatio.

Credis in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam æternam post mortem?

Re-

Respondet :

Credo .

Postea interrogat Pontifex :

Homo , abrenuntias satanæ , & angelis ejus ?

Respondet :

Abrenuntio .

Interrogatio .

Abrenuntias etiam omni sectæ gentilitatis , vel hæreticæ pravitatis , sive Judaicæ superstitionis :

Respondet .

Abrenuntio .

Interrogatio .

Vis esse , & vivere in unitate sanctæ Fidei Catholicæ ?

Respondet :

Volo .

Tunc deposita mitra surgit Pontifex , & reconciliatus accedit ad pedes ejus , coram eo genuflectens . Pontifex vero imponit manum dexteram super caput illius , dicens :

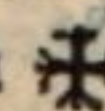
Oremus .

Domine Deus omnipotens , Pater Domini nostri Jesu Christi , qui dignatus es hunc famulum tuum ab errore gentilitatis , vel mendacio hæreticæ pravitatis , sive Judaicæ superstitionis clementer eruere , & ad Ecclesiam tuam sanctam revocare ; tu , Domine emitte in eum Spiritum sanctum paraclitum de cælis . **Rx. Amen .**

Spiritum sapientiæ , & intellectus . Rx. Amen .

Spiritum consilii , & fortitudinis . Rx. Amen .

Spiritum scientiæ , & pietatis . Rx. Amen .

Adimple eum lumine splendoris tui , & in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi signetur signo cru cis in vitam æternam . Rx. Amen .

Post hæc si reconciliatus sit is , qui precipuus , & notabilis fautor schismatis extitit , genuflexus , ut supra , facie publice professionem , & abjuracionem . Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente , dicens :

EGO N. comperto divisionis laqueo , quo tenebar , diutina mecum deliberatione pertractans , prona & spontanea voluntate ad unitatem Sedis Apostolicæ , divina gratia duce , reversus sum : ne vero non pura mente , seu simulata reversus existimer , spondeo sub ordinis mei casu , & anathematis obligatione , atque promitto tibi , *tali* , Episcopo & per te sancto Petro Apostolorum principi , atque sanctissi-

mo

mo in Christo Patri, & Domino nostro, Domino N. Papæ N. & successoribus suis, me numquam quorumlibet suasionibus, vel quocumque alio modo, ad schisma, de quo Redemptoris nostri gratia liberante ereptus sum, reversurum, sed semper in unitate Ecclesiæ Catholicæ, & in communione Romani Pontificis per omnia permanfurum; unde jurans dico per Deum omnipotentem, & sancta Dei Evangelia, me in unitate & communione præmissis inconcusse mansurum. Et si (quod absit) ab hac me unitate aliqua occasione, vel argumento dividero, perjurii reatum incurrens æternæ obligatus poenæ inveniar, & cum auctore schismatis habeam in futuro sæculo portionem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus & discedit.

Si vero reconciliatus fuerat hæresiarcha, seu præcipuus auctor alicujus hæresis, ommissa promissione præcedente, facit sequentem, genuflexus coram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

EGO N. cognoscens veram Catholicam, & Apostolicam Fidem, anathematizo hic publice omnem hæresim, præcipue illam de qua hætenus extiti infamatus, quæ astruere conatur hoc, vel illud. Consentio autem sanctæ Romanæ Ecclesiæ; & Apostolicæ Sedi ore & corde profiteor me credere sic, vel sic, & eandem Fidem tenere quam sancta Romana Ecclesia auctoritate Evangelica & Apostolica tenendam tradit. Jurans hoc per sanctam Homousion, id est, ejusdem substantiæ Trinitatem; per sacrosancta Evangelia Christi; eos autem qui contra Fidem hanc venerint, cum dogmatibus & sectatoribus suis æterno anathemate dignos esse pronuntio. Et si ego ipse (quod absit) aliquando contra hæc aliquid assentiri, aut prædicare præsumpsero, canonum severitati subjaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitis non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum; quem Pontifex ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipse reconciliatus, & discedit.

DE ITINERATIONE PRÆLATORUM.

Prelatus incipiens iter agere, antequam equum ascendat, inchoat hanc Antiphonam.
In viam pacis.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus Israel, * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suæ:

Et erexit cornu salutis nobis, * in domo David pueri sui:

Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui a sæculo sunt, prophetarum ejus:

Salutem ex inimicis nostris, * & de manu omnium, qui oderunt nos:

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * & memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate & justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus:

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum:

Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitavit nos, oriens ex alto:

Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Deinde dicit totam Antiphonam, & alia sequentia.

In viam pacis & prosperitatis dirigat nos omnipotens & misericors Dominus, & Angelus Raphael comitetur nobiscum in via, ut cum pace, salute & gaudio revertamur ad propria.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster, *reliqua secreto: deinde dicit:*

℣. Et

- Ps.** Et ne nos inducas in tentationem .
R. Sed libera nos a malo .
Ps. Salvos fac servos tuos .
R. Deus meus sperantes in te .
Ps. Mitte nobis Domine auxilium de sancto .
R. Et de Sion tuere nos .
Ps. Esto nobis Domine turris fortitudinis .
R. A facie inimici .
Ps. Nihil proficiat inimicus in nobis .
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis .
Ps. Benedictus Dominus die quotidie .
R. Prosperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum .
Ps. Vias tuas Domine demonstra nobis .
R. Et semitas tuas edoce nos .
Ps. Utinam dirigantur viæ nostræ .
R. Ad custodiendas justificationes tuas .
Ps. Erunt prava in directâ .
R. Et aspera in vias planas .
Ps. Angelis suis Deus mandavit de te .
R. Ut custodiant te in omnibus viis tuis .
Ps. Domine exaudi orationem meam .
R. Et clamor meus ad te veniat .
Ps. Dominus vobiscum .
R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus , qui filios Israel per maris medium sicco vestigio ire fecisti , quique tribus Magis iter ad te , stella duce , pandisti ; tribue nobis quæsumus iter prosperum , tempusque tranquillum ; ut Angelo tuo sancto comite , ad eum quo pergimus locum , ac demum ad æternæ salutis portum pervenire feliciter valeamus .

Deus , qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldæorum eductum , per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodisti , quæsumus , ut nos famulos tuos custodire digneris ; esto nobis , Domine , in procinctu suffragium , in via solatium , in æstu umbraculum , in pluvia & frigore tegumentum , in lassitudine vehiculum , in adversitate præsidium , in lubrico baculus , in naufragio portus ; ut te duce quo tendimus , prospere perveniamus , & demum incolumes ad propria redeamus .

A Desto , quæsumus Domine , supplicationibus nostris , & viam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietates tuo semper protegamur auxilio :

P Ræsta , quæsumus omnipotens Deus , ut familia tua per viam salutis incedat , & beati Joannis præcursorishortamenta sectando , ad eum , quem prædixit , secura perveniat , Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Tum dicit Pontifex : V. Procedamus cum pace .

R. In nomine Domini . Et discedunt .

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER

Prælatum , vel Legatum .

CUM Prælatum vel Legatum civitatem aliquam , vel oppidum insigne est ingressurus , processio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedet illi obvians extra portam urbis , & cum Legatus , sive Prælatum advenit , Prælatum ejus loci indutus amictu , stola , pluviali , & mitra pretiosis , sive primam dignitatem habens indutus superpelliceo , & pluviali pretioso offert venienti crucem osculandam , quam Legatus seu Prælatum ex equo , vel si maluerit , descendens in terram super tapetem stratum genuflexus devote osculatur . Tum , si intrans est Episcopus , vel Major , aut Presbyter vel Episcopus Cardinalis , Cantores incipiunt , & prosequuntur Antiphonam . ton.1.

Sacerdos , & Pontifex , & virtutum opifex , pastor bone in populo sic placuisti Domino .

Vel dicatur Responsorium . ton.8.

Ecce Sacerdos magnus , qui in diebus suis placuit Deo : * Ideo jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam .

V. Benedictionem omnium gentium dedit illi , & testamentum suum confirmavit super caput ejus . * Ideo . Gloria Patri . * Ideo .

Si vero Legatus recipiendus sit Diaconus Cardinalis , cantatur Responsorium . ton.7.

Fidelis namque & prudens dispensator in magni patrisfamilias domo constitutus erat : * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret .

V. Pro salute , & augmento gregis sibi commissi cura pervigili sollicitus erat . * Ut conservis .

Si autem duo , vel plures reciperentur Legati , etiam si non essent Episcopi , vel Presbyteri Cardinales , cantatur Antiphona . ton.8.

Vos estis cives Sanctorum , & domestici Dei , superædificati supra fundamentum Apostolorum , & Prophetarum .

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato , vel Prælato primo intranti ac illum benigne suscipere , & associare ; ac baldachinum super eum deferre . Incepta Antiphona , processio , quæ locum habere debet immediate ante crucem Prælati , nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiæ , ordine suo progreditur , & cantantur post dictas Antiphonas , seu Responsoria , alia Cantica , vel Hymni , prout magis placebit , usque ad Ecclesiam majorem , seu principalem loci . Si vero processioni intersunt Canonici Ecclesiæ Cathedralis , illi soli possunt ire post crucem Legati immediate ante eum . Exquitanes vero omnes equitare debent ante processionem ; togati vero debent Legatum , seu Prælatum sequi . Cum Prælatus , seu Legatus descendit , & intrat portam majoris , seu principalis Ecclesiæ , Prælatus Ecclesiæ , seu majorem dignitatem habens , indutus , ut supra , detecto capite offert illi aspersorium cum aqua benedicta , quod Prælatus , seu Legatus accipiens aspergit primo seipsum , deinde alios . Tum idem Prælatus Ecclesiæ , seu primam dignitatem habens offert ei naviculam , aliquo alio Sacerdote superpelliceo induto thuribulum porrigente , & Legatus , seu Prælatus imponit incensum , & statim Prælatus Ecclesiæ , seu dignitatem habens incensat ipsum Prælatum , seu Legatum stantem cooperto capite , more consueto . Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiæ , & ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit , & orat Prælatus , seu Legatus . Interim vero Prælatus Ecclesiæ , seu dignitatem majorem habens stans in cornu Epistolæ altaris versus ad orantem detecto capite , dicit :

V. Protector noster aspice Deus .

R. Et respice in faciem Christi tui .

Cum omnibus sequentibus , si receptus sit Prælatus , aut Legatus , Episcopus vel Presbyter Cardinalis . Si vero sit

Dia-

Diaconus Cardinalis, omisso versu precedente, dicit sequentes tantum:

Ps. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperantem in te.

Ps. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, prætende super hunc famulum tuum, & cunctas congregationes illi commissas, Spiritum gratiæ salutaris, & ut in veritate tibi complacet, perpetuum ei rorem tuæ benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiæ cum versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur versiculus, surgens Prælati vel Legatus ascendit ad altare, osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolæ, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto, deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, sive ex beneficiatis Ecclesiæ Indulgentias, quas ipse interessentibus concedit, deinde Prælati Ecclesiæ, & alii dimissis paramentis, associant illum usque ad diversorium suum. Cum vero novus Prælati primo ad Ecclesiam suam veniens recipitur: loco Orationis prædictæ

Omnipotens sempiterne Deus &c. dicitur sequens Oratio.

Oremus.

Deus omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum N. quem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere, ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

OR.

ORDO AD VISITANDAS PAROCHIAS.

Pontifex visitaturus Diocesim, & Parochias suas, cum ad civitatem seu oppida sue Diocesis pervenerit, recipitur processionaliter eo ordine prout supra in receptione Prælati, seu Legati dictum est. Hoc solo dempto, quod loco Orationis

Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna, &c. seu Deus omnium, &c. ipso Prælato ante altare in faldistorio genuflectente, dicitur sequens Oratio.

Oremus.

Deus humilium visitator, qui eos paterna dilectione consolaris, præstende societati nostræ gratiam tuam; ut per eos, in quibus habitas, tuum in nobis sentiamus adventum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua finita, Pontifex surgens ascendit ad altare majus, osculaturque illud in medio, & ibidem populo solemniter benedicit.

Deinde, vel in medio Missæ, versus ad populum sedens proponit populo causas adventus sui, quia sacri Canones, & Ecclesiasticus ordo hoc fieri præcipiunt propter multa.

Primo ad absolvendas animas defunctorum.

Secundo, ut sciat, & videat qualiter Ecclesia ipsa spiritualiter & temporaliter gubernetur; quomodo se habeat in ornamentis; qualiter ibi Ecclesiastica Sacramenta ministrantur, & divina officia peraguntur; quale servitium ibi impenditur; qualis sit vita Ministrorum, & populi; ut ex officio inquisitionis sue, per eum, si qua in præmissis corrigenda fuerint corrigantur, & emendentur.

Tertio ad adulteria, fornicationes, sacrilegia, divinationes, & similia publica in populo punienda, ad quod interdum non sufficiunt Ecclesiarum Rectores; ostendens diligenter populo, quam damnabilia, & detestanda sunt crimina ipsa.

Quarto propter casus, qui de jure, vel consuetudine, ad Episcopum dumtaxat pertinere noscuntur, quia in Constitutionibus Synodalibus continentur, in quibus nullus alius se intromittere potest; protestans plebi, quod si quis, vel

si qua in aliquo ipsorum casuum , vel in quocumque alio , consilio ejus indiguerit , paratus sit benigne audire , & consilium & absolutionem impendere ; ac pœnitentiam misericorditer injungere salutarem .

Quinto ad exhibendum Sacramentum Confirmationis , cuius solus Episcopus ordinarius minister est .

Deinde inducit diligenter populum ad pœnitentiam , & instruit in Ecclesiasticis Sacramentis , & in Articulis Fidei ; & qualiter debent declinare a malo , & facere bonum ; fugere vitia , & sectari virtutes ; alteri non facere , quod sibi fieri nolunt . His expletis , fit populi confessio , & absolutio generalis , & indulgentia datur per Pontificem . Post hæc Pontifex , deposita cappa , induitur amictu , stola , pluviali violacei vel nigri coloris , & mitra simplici , & stans cum mitra juxta altare , versus ad populum incipit Antiphonam Si iniquitates .

Postea cum Ministris seu Capellanis suis dicit Psalmum

De profundis clamavi ad te Domine . totum ut supra in benedictione Abbatis , pag. 84 . & in fine .

℣. Requiem æternam * dona eis Domine : Et lux perpetua * luceat eis .

Tum dicit totam Antiphonam .

Si iniquitates observaveris Domine ; Domine quis sustinebit ?

Qua dicta , deposita mitra , dicit :

Kyrie eleison .

Christe eleison .

Kyrie eleison .

Pater noster .

Quod secrete completur . Et interim accepto aspersorio ; cum aqua benedicta , tertio aspergit ante se , deinde imposito incenso in thuribulo , & illo benedicto , eodem modo incensat . Quo facto , pronuntiat versus .

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℞. Sed libera nos a malo .

℣. In memoria æterna erunt justi .

℞. Ab auditione mala non timebunt .

℣. A porta inferi .

℞. Erue Domine animas eorum .

℣. Requiem æternam dona eis Domine .

℞. Et lux perpetua luceat eis .

℣. Domine , exaudi orationem meam .

℞. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

℞. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus , qui inter Apostolicos Sacerdotes famulos tuos Pontificali fecisti dignitate vigere ; præsta , quæsumus , ut eorum quoque perpetuo aggregentur consortio . Per Christum Dominum nostrum . ℞. Amen .

Deinde aqua benedicta , thuriferario , duobus ceroferariis . cruce , & Clero præcedentibus , & cantantibus Responsorium :

Qui Lazarum resuscitasti a monumento foetidum , * Tu eis Domine dona requiem , & locum indulgentiæ .

℣. Qui venturus es judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem , * Tu eis Domine .

Pontifex cum mitra exit ad Cœmeterium , interim dicens cum Ministris suis Antiphonam

Si iniquitates &c.

Deinde Psalmum De profundis clamavi . totum ut supra pag.84. Et in fine .

℣. Requiem æternam * dona eis Domine ; Et lux perpetua * luceat eis .

Et Antiphona repetitur .

Si iniquitates observaveris Domine ; Domine quis sustinebit ?

Quibus omnibus dictis , cum fuerint in medio Cœmeterii , subsistunt suo ordine , & Chorus cantat Responsorium

Libera me Domine de morte æterna , in die illa tremenda : * Quando cæli movendi sunt , & terra : * Dum veneris judicare sæculum per ignem .

℣. Tremens factus sum ego , & timeo , dum discussio venerit , atque ventura ira . * Quando cæli movendi sunt & terra .

℣. Dies illa , dies iræ , calamitatis & miseriæ , dies magna & amara valde . * Dum veneris .

℣. Requiem æternam dona eis Domine ; & lux perpetua luceat eis .

Tum repetitur Responsorium :

Libera me Domine &c.

Usque ad primum versum . Interim dum Responsorium repetitur , offertur per digniorem Ecclesie navicella , & per alium ex Ministris thuribulum Pontifici ; qui imponit incensum more consueto . Responso repetito , Chorus cantat :

Ky-

Kyrie eleison .

Christe eleison .

Kyrie eleison .

Mox Pontifex , mitra deposita , conveniente voce dicit :

Pater noster .

Deinde aspergit , & incensat , prout fecit in Ecclesia :

Quo facto , dicit versus :

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℞. Sed libera nos a malo .

℣. In memoria æterna erunt iusti .

℞. Ab auditione mala non timebunt .

℣. A porta inferi .

℞. Erue Domine animas eorum .

℣. Requiem æternam dona eis Domine .

℞. Et lux perpetua luceat eis .

℞. Domine exaudi orationem meam .

℞. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

℞. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus , qui inter Apostolicos Sacerdotes famulos tuos Sacerdotali fecisti dignitate vigere : præsta quæsumus , ut eorum quoque perpetuo aggregentur consortio .

DEus veniæ largitor , & humanæ salutis amator , quæsumus clementiam tuam , ut nostræ congregationis fratres , propinquos , & benefactores , qui ex hoc sæculo transierunt , beata Maria semper virgine intercedente , cum omnibus Sanctis tuis ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas .

DEus , cuius miseratione animæ fidelium requiescunt , famulis & famulabus tuis omnibus hic & ubique in Christo quiescentibus , da propitius veniam peccatorum ; ut a cunctis reatibus absoluti , tecum sine fine lætentur . **Per Christum Dominum nostrum . ℞. Amen .**

℣. Requiem æternam dona eis Domine .

℞. Et lux perpetua luceat eis .

Tum duo Cantores dicunt :

℣. Requiescant in pace . ℞. Amen .

Et mox Pontifex , elevata dextera , producit signum crucis ab omni parte super Cæmeterium . Tum accepta mitra per Pontificem , revertuntur omnes ad Ecclesiam , ordine quo venerunt , Choro dicente congruenti voce sine nota totum Psalmum

Miserere mei Deus , * secundum magnam misericordiam tuam , ut supra pag. 82. cum V. Requiem æternam * dona eis Domine . R. Et lux perpetua * luceat eis .

Quem etiam Pontifex ipse dicit voce demissa cum Ministris , seu Capellanis suis ; quibus dictis , & cum ad Chorum ante majus altare pervenerit Pontifex , deposita mitra , stans ibidem in medio , versus ad altare , dicit :

Kyrie eleison .

Christe eleison .

Kyrie eleison .

V. Et ne nos inducas in tentationem .

R. Sed libera nos a malo .

V. A porta inferi .

R. Erue Domine animas eorum .

V. Domine exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Absolve , quæsumus Domine , animas famulorum famularumque tuarum , ab omni vinculo delictorum , ut in resurrectionis gloria inter Sanctos , & electos tuos resuscitati respirent . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

His peractis , depositis stola , & pluviali nigris , seu violaceis , & assumptis albis , incipit visitationem a sanctissima Eucharistia , ad Baptisterium , inde ad sancta Olea , ad sacras Reliquias , tum ad Altaria , & Capellas , & sacras Imagines , item ad Sacristiam , & Cœmeterium se confert ; post , ad ædes Canonicales , hospitalia , confraternitates , & alia loca pia . Poterit postea Pontifex confirmare pueros , præmissa monitione , & aliis servatis , prout supra in principio de Confirmandis dictum est .

Expedita itaque Confirmatione , & benedictis ornamentis , si qua benedicenda sunt , depositisque indumentis Ecclesiasticis confessiones , & deinde querelas , si quæ sunt , audit . Tum de conversatione Cleri , & populi , ac qualiter spiritualia , & temporalia in ipsa Ecclesia ministrantur ; & de libris ac ornamentis diligenter de plano inquirat .

Pervacta demum visitatione illius loci , & omnibus expeditis , cum discedere voluerit Pontifex , in suo habitu communi accedit ad Ecclesiam , & stans ante altare in cornu Epistolæ versus ad illud , dicit Psalmum De profundis

pag. 84. totum, cum Requiem æternam : & Antiphonam.

Si iniquitates. deinde dicit : Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℞. Erue Domine animas eorum.

℣. Requiescant in pace.

℞. Amen.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, famulis & famulabus tuis omnibus hic & ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum; ut a cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine lætentur. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Post hæc discedit, quo voluerit.

ORDO AD RECIPIENDUM

processionaliter Imperatorem.

QUando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Prælati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remote, quam Prælato, & Legato fieri solet. Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur ibidem crucem & sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio præcedit immediate Imperatorem, & is qui gladium Imperatori præfert, equitat immediate post Prælatum processionis. Si vero Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel alias secum iret, vel equitaret; ille qui gladium Imperatori præfert, & alius crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, qui debetur ei latria, erit a dextris, & gladius Imperatoris a sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona ton. 8.

Ecce mitto Angelum meum, qui præparabit viam tuam ante faciem meam.

Et post Antiphonam prædictam cantantur Hymni vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cum Imperator descenderit, & intrat Ecclesiam, Prælati Ecclesiæ, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, & procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Prælati vero Ecclesiæ ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans ventus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Deus iudicium tuum Regi da.

R. Et iustitiam tuam filio Regis.

V. Salvum fac N. Imperatorem nostrum Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, in cuius manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostræ aures misericordiæ tuæ, & Imperatori nostro famulo tuo N. regimen tuæ sapientiæ appone, ut haustis de tuo fonte consiliis, & tibi placeat, & super omnia regna præcellat.

Præstende Domine, quæsumus, famulo tuo N. Imperatori nostro dexteram cœlestis auxilii, ut te toto corde perquirat, & quæ digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde si Prælati sit Episcopus, vel Major, stans ante altare benedicit solemmniter populo dicens:

Sit nomen Domini benedictum &c.

Intellige, si non sit præsens Legatus, quia benedicet Legatus, si sit præsens ibi. Qua benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Prælati ipse non sit Episcopus, vel Major, finitis orationibus prædictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

OR.

ORDO AD RECIPIENDUM

processionaliter Regem .

Quando Rex ad aliquam urbem , aut oppidum insignem venit , Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam , ubi Rex ex equo , vel (quod magis convenit) descendens , in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem , quæ per Prælatum sibi porrigitur . Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto . Interim cantatur Responsorium ton.8.

Elegit eum Dominus , * Et excelsum fecit illum præ Regibus terræ .

Ps. Glorificavit eum in conspectu Regum , & non confundetur . * Et excelsum .

Ps. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto . * Et excelsum .

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia . Cum Rex Ecclesiam intrat , Prælati accepto aspersorio aspergit eum , deinde alios in genere , & procedunt usque ad altare majus , coram quo Rex genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato , & orat . Prælati vero ascendit ad cornu Epistolæ altaris , ubi stans versus ad orantem , detecto capite dicit :

Ps. Deus iudicium tuum Regi da .

Rx. Et iustitiam tuam filio Regis .

Ps. Salvum fac Regem nostrum Domine .

Rx. Deus meus sperantem in te .

Ps. Mitte ei Domine auxilium de sancto .

Rx. Et de Sion tuere eum .

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo .

Rx. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei .

Ps. Fiat pax in virtute tua .

Rx. Et abundantia in turribus tuis .

Ps. Domine exaudi orationem meam .

Rx. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo ,

Oremus .

Deus , cui omnis potestas & dignitas famulatur , da huic famulo tuo Regi nostro N. prosperum suæ dignitatis effectum , in qua te semper timeat , tibi que jugiter placere contendat . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde Prælatus , si sit Episcopus , vel Major , accedit ad medium altaris , & ibi populo solemniter benedicit . Tum sacris dimissis vestibus , Regem usque ad hospitium comitatur .

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER

Principem magnæ potentiæ .

Quando Princeps magnæ potentiæ ad aliquam urbem , aut insigne oppidum venit , Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam . Ubi Princeps ex equo , (vel quod magis convenit) descendens , in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem , quæ per Prælatum sibi porrigitur . Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto . Interim cantatur Responsorium ton. I .

Posui adjutorium super potentem , & exaltavi electum de plebe mea * Manus enim mea auxiliabitur ei .

Ps. Inveni David servum meum , oleo sancto meo unxi eum .
Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto . * Manus .

Deinde cantantur Hymni , vel alia Cantica magis placenzia . Cum Princeps Ecclesiam intrat , Prælatus accepto aspersorio aspergit eum , deinde alios in genere , & procedunt usque ad altare majus , coram quo Princeps genuflectit super faldistoria ibidem sibi parato , & orat . Prælatus vero ascendit ad cornu Epistolæ altaris , ubi stans versus ad orantem , detecto capite , dicit :

Ps. Salvum fac Principem nostrum Domine .

R. Deus meus sperantem in te .

Ps. Mitte ei Domine auxilium de sancto .

R. Et de Sion tuere eum .

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo .

R. Et filius iniquitatis non nocebit ei .

Ps. Fiat pax in virtute tua .

R. Et

R. Et abundantia in turribus tuis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas & dignitas famulatur, da huic famulo tuo Principi nostro N. prosperum suæ dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, & ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Principem usque ad hospitium comitatur.

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER

Imperatricem, vel Reginam.

Quando Imperatrix, vel Regina, ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Imperatrix, vel Regina ex equo, (vel quod magis convenit) descens, in terra super tapete stratum genuflexa osculatur crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

Ista est speciosa inter filias Jerusalem. * Sicut vidistis eam plenam charitate, & dilectione in cubilibus, & in hortis aromaticum.

V. Ista est speciosa, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens. * Sicut.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. * Sicut.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placens. Cum Imperatrix, vel Regina Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspersorio aspergit eam, deinde alios in genere; & procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperatrix, vel Regina genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus vero ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Salvam fac ancillam tuam Domine .
 R. Deus meus sperantem in te .
 V. Mitte ei Domine auxilium de sancto .
 R. Et de Sion tuere eam .
 V. Nihil proficiat inimicus in ea .
 R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei .
 V. Fiat pax in virtute tua .
 R. Et abundantia in turribus tuis .
 V. Domine , exaudi orationem meam .
 R. Et clamor meus ad te veniat .
 V. Dominus vobiscum .
 R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus , cujus providentia in sui dispositione non fallitur , ineffabilem clementiam tuam supplices exoramus , ut sicut Esther Reginam Israeliticæ plebis causa salutis ad Regis Assueri thalamum , regnique sui confortium transire fecisti ; âta hanc famulam tuam Christianæ plebis salutis gratia ad gratiam tuam transire facias , ut tibi super omnia jugiter placeat desideret , & te inspirante , quæ tibi placita sunt , toto corde perficiat , & dextera tuæ potentiae illam semper hic & ubique circumdet . Per Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Deinde Prælati , si sit Episcopus , vel Major , accedit ad medium altaris , & ibi solemniter populo benedicit . Tum sacris dimissis vestibus , Imperatricem , vel Reginam usque ad hospitium comitatur .

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER

Principissam magnæ potentiae .

Pincipissa magnæ potentiae recipitur processionaliter eo modo , & ordine , prout supra de Imperatrice , vel Regina dictum est , hoc solo excepto , quod loco Orationis Deus cujus providentia , &c. dicitur hæc sequens :

Oremus ,

Oremus .

Quæsumus omnipotens Deus , ut hanc famulam tuam ubique sapientia tua doceat & confortet ; atque eam Ecclesia tua fidelem semper agnoscat . Per Christum Dominum nostrum . *R.* Amen .

DE OFFICIO,
QUOD POST
MISSAM SOLEMNEM

Pro Defunctis agitur .

IN exequiis alicujus Summi Pontificis , S.R.E. Cardinalis , seu Metropolitanæ , aut Episcopi proprii , seu Imperatoris , Regis , vel Ducis magni , aut Domini loci ; finita Missa , ordinantur in loco , ubi absolutiones fieri debent , in capite loci , in medio , unum faldistorium pro illo , qui celebravit , & in quatuor angulis quatuor scabella , videlicet , in quolibet angulo unum scabellum . Subdiaconus accipit crucem processionalem ; unus Acolythus accipit thuribulum cum igne , & naviculam cum thure , & cochleari ; alius Acolythus vas aquæ benedictæ cum aspersorio , & duo alii Acolythi duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt . Interim Prælati , qui celebravit , apud faldistorium prope altare deponit planetam , & si placet , poterit deponere dalmaticam , & tunicellam , & accipit pluviale nigrum , & mitram simplicem , & quatuor alii Prælati (si adsint) accedunt ad sacristiam , vel alium locum convenientem & propinquum , ubi quilibet eorum accipit super rochetum , vel si sit Regularis , supra superpelliceum , amictum , stolam , pluviale nigrum , & mitram simplicem ; si ea uti possunt : si minus biretum , & omnes sic parati accedunt apud Prælatum celebrantem paratum , cum quo vadunt ad castrum doloris , seu feretrum , aut sepulturam , vel alium locum , in quo absolutiones fieri consueverunt , hoc ordine . Præcedant duo Acolythi , unus cum thuribulo , & navicula incensæ ; alius cum vase aquæ benedictæ , & aspersorio ; tum duo alii Acolythi cum duobus aliis candelabris , & candelis accensis , in quorum medio erit Subdiaconus , qui in Missa cantavit Episto-

lam ,

Q 5

lam, paratus deferens crucem: post eam duo juniores Prælati; deinde duo seniores, & quilibet eorum penes se habebit unum Capellanium superpelliceo indutum, qui mitra sibi serviat, & unum scutiferum, qui cereum accensum portet; ultimo loco incedet Prælatus qui Missam celebravit, ad sinistram habens Diaconum paratum, qui eum comitetur; & post eum Capellani superpelliceis induti. Si vero non adsint quatuor Prælati, loco deficientium parantur digniores Canonici Ecclesiæ, vel alii in dignitate constituti supra superpellicea pluvialibus nigris; & ordine supradicto procedunt ad locum absolutionis, ubi cum fuerint, locantur hoc ordine. Thurificarius cum Acolytho deferente aquam benedictam subsistunt in capite loci a parte dextera. Acolythi vero ceroferarii, ac Subdiaconus cum cruce vadunt ad pedes loci, & Subdiaconus cum cruce collocabit se in medio eorum. Junior Prælatus sedebit in scabello in angulo castræ doloris ad pedem dexterum; alius post eum in angulo ad humerum sinistrum; tertius in angulo ad pedem sinistrum; quartus qui erit senior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans vero sedebit in faldistorio in capite loci in medio, ita ut crucem directo respiciat. Omnibus sic ordinatis, surget celebrans detecto capite, omnibus similiter surgentibus, & incipiet in tono Lectionis, absolute Orationem.

NON intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quoniam nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio; non ergo eum tua, quæsumus, judicialis sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei Christianæ commendat, sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere iudicium ultionis, qui dum viveret insignitus est signaculo sanctæ Trinitatis. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua finita, omnes sedent coopertis capitibus, & Cantores incipiunt Responsorium ton. 4.

Subvenite Sancti Dei, occurrите Angeli Domini, suscipientes animam ejus, * Offerentes eam in conspectu Altissimi.

*V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te: & in sinum Abrahamæ Angeli deducant te. * Offerentes eam &c.*

V. Requiem æternam dona eis Domine: & lux perpetua luceat eis.

Offerentes eam &c.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad angulum dexterum capitis,

De Officio , quod post Missam solemnem &c. 371
tis , ubi est dignior Prelatus ; & se ad ejus dexteram collo-
cabunt . Incepto versiculo Requiem æternam &c.

Acolythus dabit naviculam Diacono ; & ipse accedet cum
thuribulo ante dictum digniorem Prelatum , qui ministrante
Diacono naviculam , imponet thus in thuribulum ; finito Re-
sponsorio , Chorus cantat :

Kyrie eleison .

Christe eleison .

Kyrie eleison .

Et cum dicitur primum Kyrie eleison , surgunt omnes de-
rectis capitibus , & ultimo Kyrie eleison , dicto , prædictus
dignior Prelatus dicit voce intelligibili : Pater noster .

Quod secrete complet , & interim accepto aspersorio cum
aqua benedicta de manu Diaconi , aspergit sepulturam , seu
lectum mortuorum , circumcirca ambulans , incipiens a sua
parte dextera , tertio aspergens quamlibet lecti partem latera-
lem , Diacono a dextris comitante , & fimbrias pluvialis sub-
levante ; & dum transibit ante alios Prelatos , illos saluta-
bit , & similiter cruci reverentiam faciet transiens ante illam
ad pedes lecti . Postquam cum aspersorio circumjerit lectum ,
& ad locum suum redierit , ibidem ab eodem Diacono capiet
thuribulum , & lectum similiter circumcirca thurificabit ter-
tio in qualibet parte laterali thuribulum ducens , & cum re-
dierit post thurificationem ad locum suum , ante scabellum in-
telligibili voce dicet versiculos :

℣. Et ne nos inducas in tentationem .

℞. Sed libera nos a malo .

℣. A porta inferi .

℞. Erue Domine animam ejus .

℣. Requiescat in pace .

℞. Amen .

℣. Domine exaudi orationem meam .

℞. Et clamor meus ad te veniat .

℣. Dominus vobiscum .

℞. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

DEus , cui omnia vivunt , & cui non pereunt moriendo
corpora nostra , sed mutantur in melius ; te supplices
deprecamur , ut suscipi jubeas animam famuli tui N. per ma-
nus sanctorum Angelorum tuorum deducendam in sinum ami-
ci tui Abrahamæ Patriarchæ , resuscitandamque in novissimo
judicii magni die ; & quidquid vitiorum , diabolo fallente ,

contraxit, tu pius & misericors abluas indulgendo . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Qua finita , omnes sedent cum mitra , & Chorus cantat Responsorium ton.4.

QUI Lazarum resuscitasti a monumento foetidum , * Tu eis Domine dona requiem , & locum indulgentiæ .

V. Qui venturus es judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem . * Tu eis .

V. Requiem æternam &c. * Tu eis .

Tunc duo Acolythi cum thuribulo , & navicula , & aqua benedicta , & aspersorio accedunt ad secundum digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistram pedem , & se ad ejus dexteram collocabunt . Incepto versiculo Requiem æternam &c. Acolythus dabit naviculam Diacono , & ipse accedet cum thuribulo ante dictum secundum digniorem Prælatum , qui ministrante Diacono naviculam , imponet thus in thuribulum ; finito Responsorio , Chorus cantat :

Kyrie eleison .

Christe eleison .

Kyrie eleison .

Et dum dicitur primum Kyrie eleison , surgunt omnes de sedibus capitibus , & ultimo Kyrie eleison dicto , prædictus secundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili Pater noster .

Quod secreta complet , & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi , aspergit sepulturam , seu lectum , circumcirca ambulans , incipiens a sua parte dextera , tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem , Diacono a dextris comitante , & fimbrias pluvialis sublevante , & dum transibit ante alios Prælatos , illos salutabit , & similiter cruci reverentiam faciet , transiens ante illam ad pedes lecti . Postquam cum aspersorio circumjerit lectum , & ad locum suum redierit , ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum , & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens , & cum redierit post thurificationem ad locum suum , ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos :

V. Et ne nos inducas in tentationem .

R. Sed libera nos a malo .

V. A porta inferi .

R. Erue Domine animam ejus .

V. Requiescat in pace .

R. Amen .

V. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

FAC, quæsumus Domine, hanc cum servo tuo N. defuncto misericordiam, ut factorum suorum in pœnis non recipiat vicem, qui tuam in votis tenuit voluntatem; ut sicut hic eum vera fides iunxit fidelium turmis, ita eum illic tua misericordia societ choris Angelicis. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 8.

Domine, quando veneris judicare terram, ubi me abscondam a vultu iræ tuæ? * Quia peccavi nimis in vita mea.

V. Commissa mea paveſco, & ante te erubescō: dum veneris judicare, noli me condemnare. * Quia peccavi.

V. Requiem æternam dona eis Domine, & lux perpetua luceat eis. * Quia peccavi.

Tunc duo Acolythy cum thuribulo, & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad tertium digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo Requiem æternam &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum tertium digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponent thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

*Et cum dicitur primum Kyrie eleison, surgunt omnes de-
tectis capitibus, & ultimo Kyrie eleison dicto, prædictus
secundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili Pater noster.*

*Quod secrete complet, & interim accepto aspersorio cum
aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu
lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dexte-
ra, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Dia-
cono a dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante,
& dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, & si-
militer cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes
lecti. Postquam cum aspersorio circumjervit lectum, & ad lo-
cum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribu-
lum.*

lum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio in quolibet parte laterali thuribulum ducens, & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℞. Erue Domine animam ejus.

℣. Requiescat in pace.

℞. Amen.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Incлина, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam famuli tui N. quam de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas, & Sanctorum tuorum jubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum.

℞. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 6.

NE recorderis peccata mea Domine, * Dum veneris judicare sæculum per ignem.

℣. Dirige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam. * Dum veneris.

℣. Requiem æternam &c. * Dum veneris.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedunt ad quartum, & juniorem Prælatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, & se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo Requiem æternam &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum quartum digniorem Prælatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Et cum dicitur primum Kyrie eleison, surgunt omnes de relictis capitibus, & ultimo Kyrie eleison dicto, prædictus quartus Prælatus dicit voce intelligibili Pater noster.

Quod

Quod secrete complet, & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante, & dum transibit ante alios Prelatos, illos salutabit, & similiter cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumjerit lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum similiter circumcirca thurificabit tertio in quamlibet parte laterali thuribulum ducens, & cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℞. Erue Domine animam ejus.

℣. Requiescat in pace.

℞. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui N. ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter Sanctus & Electos tuos resuscitatus respiret. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, & Chorus cantat Responsorium ton. 1.

Libera me Domine de morte æterna, in die illa tremenda: * Quando cœli movendi sunt & terra: * Dum veneris judicare sæculum per ignem.

℣. Tremens factus sum ego, & timeo, dum discussio venerit, atque ventura ira. * Quando cœli movendi sunt & terra.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitatis & miseriæ, dies magna & amara valde. * Dum veneris.

℣. Requiem æternam &c.

Libera me Domine.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, & navicula, & aqua benedicta, & aspersorio accedent ad dexteram Prelati, qui Missam celebravit.

Ince-

Incepto versiculo Requiem æternam &c. Acolythus dabit naviculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum Prelatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum, finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

*Et cum dicitur primum Kyrie eleison, surgunt omnes de-
rectis capitibus, & ultimo Kyrie eleison dicto, prædictus
Prelatus dicit voce intelligibili Pater noster.*

*Quod secrete complet, & interim accepto aspersorio cum
aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu
lectum circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera,
tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a
dextris comitante, & fimbrias pluvialis sublevante, & dum
transibit, & similiter cruci reverentiam faciet, transiens an-
te illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumjerit
lectum, & ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono
capiet thuribulum & lectum similiter circumcirca thuri-
ficabit tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, &
cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante faldi-
storium stans intelligibili voce dicet versiculos:*

Ps. Et ne nos inducas in tentationem.

Rx. Sed libera nos a malo.

Ps. A porta inferi.

Rx. Erue Domine animam ejus.

Ps. Requiescat in pace.

Rx. Amen.

Ps. Domine, exaudi orationem meam.

Rx. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

Rx. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui N. ut
defunctus sæculo tibi vivat; & quæ per fragilitatem
carnis humana conversatione commisit, tu venia misericor-
dissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum.

Rx. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

Ps. Requiem æternam dona eis Domine.

Rx. Et lux perpetua luceat eis.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

Ps. Re-

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

Quo dicto, Prælati ipsi qui mitris utuntur, illas recipiunt, & omnes eo ordine quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, & ad propria quisque revertitur.

Absolutiones istas quatuor vel quinque non semper in omnibus exequiis fieri convenit, sed tantum in primis exequiis, quæ fieri solent post obitum.

In exequiis vero anniversariis non debent fieri hujusmodi quatuor absolutiones, sed una tantum per Prælatum celebrantem, post Missam, vel si adesset castrum doloris, vel alius locus quo eundum esset ad absolvendum. Celebrans solus paratus, ut supra, præcedente cruce cum omnibus ministris superius narratis, & sequentibus cum suis Capellanis accedat ad castrum doloris, & ibidem dispositis ministris, ut supra dictum est, stante ante suum faldistorium in capite lecti dicat Orationem Non intres in judicium cum servo tuo &c. in tono prædicto, quæ finita sedet, & Chorus cantat Responsorium Libera me Domine &c. & Kyrie eleison, ut supra.

Prælatus vero imponit incensum, ac aspergit, & incensat lectum ordine, quo supra dictum est, & demum dicit unam ex quinque præfatis Orationibus, quam maluerit; & in fine dicto Responsorio Requiem æternam &c. ordine, quo venit, revertitur ad Sacristiam, vel alium locum deputatum, & ibidem depositis paramentis, recedit ad propria. Quod similiter servari poterit etiam in primis exequiis, ubi commode quatuor Prælati, qui post Missam, ut supra dictum est, absolvant, haberi non poterunt.

DE SCRUTINO

SEROTINO,

Quo antiqui utebantur antequam Electus in Episcopum consecraretur.

S*crutini serotini ordo hic erat. Sabbato ante Dominicam ad consecrandum Electum statutam, hora vespertina Metropolitanus residebat super faldistorium in atrio Ecclesiæ, vel in alio solito, vel quo maluerat loco paratum. Et Suffraganei Episcopi duo ad minus ad hoc specialiter convocati,*

vocati, a dextris & sinistris ejus super faldistoria similiter residebant, parati supra rochetum, vel si essent Regulares, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, coloris temporis convenientis, mitra, baculum pastoralem in sinistra, & libros Pontificales ante se tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Ecclesie, ad quam in crastino consecrandus erat Electus, vel alius juxta morem Ecclesie, paratus amictu, alba, cingulo, & pluviali, vel casula, si moris erat, deductus medius inter duos Canonicos ejusdem Ecclesie veniebat coram Metropolitano, & flexis a remoto genibus, a Metropolitano benedictionem petebat, dicens in tono Lectionis:

Jube domne benedicere.

Respondebat Metropolitanus sedens eodem tono, voce minori:

Nos regat, & salvet cælestis conditor aulae.

Deinde idem Archipresbyter, vel Archidiaconus surgens appropinquabat se paululum, & iterum genuflectens benedictionem simili modo petebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Et Metropolitanus respondebat:

Nos Dominus semper custodiat, atque gubernet.

Tertio propinquius Metropolitano genustexus coram illo tertiam benedictionem petebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Respondebat Metropolitanus:

Gaudia cælorum det nobis rector eorum.

Benedictione itaque completa, interrogabat eum Metropolitanus coram se genuflexum:

Fili mi, quid postulas?

Respondebat Archidiaconus:

Ut Deus, & Dominus noster concedat nobis pastorem.

Interrogatio.

Est de vestra Ecclesia, vel de alia?

Respondebat:

De nostra.

Interrogatio.

Quid vobis complacuit in illo?

Respondebat:

Modestia, humilitas, patientia, & ceteræ virtutes.

Interrogatio.

Habetis decretum?

Respon-

Respondebat :

Habemus .

Metropolitanus dicebat :

Legatur .

Tunc proferebatur , & legebatur decretum , hoc modo .

Reverendissimo in Christo Patri Domino N. Metropolitane sedis dignitate conspicuo , Capitulum N. Ecclesie totius devotionis famulatum . Credimus non latere vestram Celsitudinem , quod nostra Ecclesia suo sit viduata pastore . Qua siquidem solatio proprii destituta rectoris , ne grex Dominicus perfidorum luporum moribus pateret , & ne improbi fieret praeda raptoris , communi voto atque consensu elegimus nobis in Pontificem N. Presbyterum nostre Ecclesie , *vel* N. Ecclesie , *si non sit de ipsa* , virum utique prudentem , hospitalem , moribus ornatum , castum , sobrium , & mansuetum ; Deo , & hominibus per omnia placentem , quem ad Celsitudinis vestre dignitatem deducere curavimus , unanimiter postulantes , & obsecrantes a vestra Reverendissima Paternitate nobis illum Pontificem ordinari ; quatenus auctore Domino , nobis velut idoneus pastor praeesse valeat , & prodesse ; nosque sub ejus sacro regimine Domino semper militare condigne possimus . Ut autem omnium nostrum vota in hanc electionem convenire noscatis , huic Canonico decreto propriis manibus roborando nos subscripsimus .

Et quilibet scribens dicebat :

Ego N. scripsi , & subscripsi .

Et sic de aliis . Lecto decreto , prosequiebatur Metropolitanus , & dicebat :

Videte , ne aliquam promissionem vobis fecerit , quia simoniacum , & contra Canones est .

Respondebat :

Ab sit .

Et Metropolitanus dicebat :

Ducatur .

Tunc Archidiaconus , vel Archipresbyter , exhibito dicto decreto ipsi Metropolitano , revertebatur cum Canonicis sicut venerant ad vestiarium , & ibi deponebant vestes . Accensis autem cereis , Electus adhuc jejunus pluviali albi coloris , supra superpelliceum paratus ducebatur processionaliter coram Metropolitano , precedentibus eum Canonicis Ecclesie , ad quam erat Electus , Archidiacono , & Archipresbytero Ecclesie Metropolitanae hinc & inde ipsum deducentibus , qui stans convenienter remotus a Metropolitano , flexis genibus , petebat intelligibili voce benedictionem , dicens :

Iube

Jube domne benedicere .

Metropolitanus sedens , in eodem tono , voce minori dicebat :

Lux de luce Patris sacro vos lumine lustret .

Deinde surgens , & procedens paululum , iterum genua flectebat , dicens :

Jube domne benedicere .

Metropolitanus respondebat :

Protegat , & salvet nos Christus conditor orbis .

Rursum surgens adhuc paululum appropinquans , & genua flectens , dicebat tertio :

Jube domne benedicere .

Metropolitanus respondebat :

Sedibus a superis veniat benedictio nobis .

Rx. Amen .

Tum interrogabat eum coram se genuflexum Metropolitanus : Fili mi , quid postulas ?

Respondebat Electus :

Reverendissime Pater , confratres mei elegerunt me (licet indignum) sibi esse pastorem .

Interrogatio .

Quo honore fungeris ?

Respondebat :

Presbyteratus , vel talis .

Interrogatio .

Quot annos habes in Presbyteratu ?

Respondebat :

Decem , vel tot .

Si vero forsitan ipsa die , vel infra breve tempus fuerat ab eo in Presbyterum ordinatus , respondebat :

Tu scis Domine .

Interrogatio .

Habuiisti conjugium ?

Respondebat :

Minime .

Si forte habuerat , & per ipsum Consecratorem ejus electo examinata , & confirmata fuerat , tunc respondebat :

Tu scis Domine .

Interrogatio .

Disposuisti domui tuæ ?

Rx. Disposui .

Interrogatio .

Qui libri leguntur in Ecclesia tua ?

Rx. Pen-

R. Pentateuchus , Prophetæ , Evangelium , Epistolæ Pauli , Apocalypsis , & reliqui .

Interrogatio .

Nosti Canones ?

R. Doce me Domine .

Vide cum Ordinationes feceris , certis temporibus facias , jejuniis primi , quarti , septimi , & decimi mensis . Bigamos , sive spurios , aut curiales , aut de servili conditione ad sacros Ordines non promoveas . A simoniaca vero hæresi te omnino custodias . Dabitur tamen tibi edictum de scrinio nostro , qualiter debeas conversari . Vide autem , ne aliquam promissionem propterea feceris , quia simonia cum , & contra Canones est .

R. Absit .

Metropolitanus dicebat :

Tu videris . Quia ergo omnium in te vota conveniunt , hodie abstinebis , & cras , Deo annuente , consecraberis .

R. Præcepisti Domine .

Sed si expediebat , Metropolitanus dispensabat cum illo , ut comederet , & deputabat ei aliquem discretum de sua Ecclesia confessorem , cui consecrandus peccata sua confitebatur , & mox consecrando ad terram prostrato , Metropolitanus sedens cum mitra incipiebat , schola prosequente , Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis , a templo sancto tuo , quod est in Jerusalem .

Psalms . Exurgat Deus , & dissipentur inimici ejus .
pag. 96.

Torus dicebatur cum Gloria Patri &c. Deinde repetebatur Antiphona . Qua dicta , Metropolitanus deposita mitra surgebat , & stans versus ad consecrandum prostratum dicebat :

Ps. Salvum fac servum tuum .

R. Deus meus sperantem in te .

Ps. Esto ei Domine turris fortitudinis .

R. A facie inimici .

Ps. Nihil proficiat inimicus in eo .

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei .

Ps. Domine , exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , miserere huic famulo tuo N. & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ , ut te donante , tibi placita cupiat , & tota virtute perficiat .

Actiones nostras , quæsumus Domine , aspirando præveni , & adjuvando prosequere , ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat , & per te cœpta finiat . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde Metropolitanus detecto capite crucem ante se habens benedicebat populo , dicens :

Sit nomen Domini &c.

Qua data , singuli ad propria revertebantur .

DIE Dominica , qua consecratio fieri debebat , parabantur Ecclesia , & Capella , credentia , paramenta , & omnia alia supra in principio Consecrationis Electi posita . Deinde veniebant Metropolitanus , Electus , & Episcopi assistentes ad Ecclesiam , & in Capellis suis se induebant , ut supra pag.47. quibus paratis , & Metropolitanus in faldistorio ante altare sedente , adducebatur Electus medius inter assistentes Episcopos , & facta reverentia Metropolitanus , senior assistentium Episcoporum stans deposita mitra , dicebat :

Reverendissime Pater , postulat sancta mater Ecclesia Catholica , ut hunc præsentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis .

Metropolitanus dicebat :

Scitis illum esse dignum ?

Respondebat Episcopus :

Quantum humana fragilitas nosse finit , & scimus , & credimus illum dignum esse .

Metropolitanus respondebat :

Deo gratias .

Tunc omnibus sedentibus , ut supra dictum est , Metropolitanus intelligibili voce , & assistentes Episcopi submissa voce faciebant examinationem supra scriptam , videlicet :

Antiqua sanctorum &c. Et omnia alia suo ordine , prout supra sunt ordinata 50. usque ad finem examinis . Quo completo , & manu Metropolitanus per Electum osculata , idem Electus ante Metropolitanum genuflexus ante se habens schedulam scriptam jurabat , & præstabat fidelitatis debite solis iuramentum Metropolitanus in hunc modum .

Ego

EGO N. Ecclesiæ N. vocatus Episcopus, promitto in conspectu omnipotentis Dei, atque totius Ecclesiæ, quod ab hac hora in antea fidelis & obediens ero perpetuo more prædecessorum meorum, beato N. sanctæque Ecclesiæ N. *nominando Ecclesiam Metropolitanam*, & vobis Domino meo N. Dei gratia ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopo, vestrisque successoribus canonice intrantibus, prout est a sanctis Patribus institutum, & Ecclesiastica, ac Romanorum Pontificum commendat auctoritas. Non ero in consilio, aut consensu, vel in facto, ut vitam perdatis, aut membrum, aut capiamini mala captione. Consilium, quod mihi per vos, aut per litteras, *vel* per nuntium credituri estis, aut damnum vestrum, me sciente, nulli pandam. Vocatus ad Synodum veniam, nisi præpeditus fuero canonica præpeditio. Vos quoque, & nuntios vestros, ac Ecclesiam N. *nominando Ecclesiam Metropolitanam*, quos certos esse cognovero, in eundo, stando, & redeundo, honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo; possessiones vero ad mensam mei Episcopatus pertinentes non vendam, neque donabo, neque de novo infeudabo, vel aliquo modo contra jus, vel consuetudinem Ecclesiæ meæ alienabo; vobis vel vestris successoribus inconsultis.

Deinde librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum super genibus tenebat, Electus ambabus manibus supra scripturam tangebatur, dicens:

Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Quo facto, sigillum suum litteræ juramenti hujusmodi præ majori illius robore appendebatur, seu appendi faciebat, & eam Metropolitanus tradebat.

Tunc deposita mitra, surgebat Metropolitanus, & faciebat Confessionem, & procedebatur in omnibus, & per omnia prout supra ordinatum est 56. usque Ad multos annos inclusive.

Quo per Consecratum dicto, Metropolitanus tradebat Consecrato edictum scriptum hujusmodi tenoris.

Dilecto nobis fratri, & coepiscopo N. salutem in Domino sempiternam. Quoniam, ut credimus, divino te nutu vocante, Capitulum N. Ecclesiæ unanimiter elegerunt rectorem, & ad nos usque perducentes petierunt Episcopum consecrari. Et ideo, auxiliante Domino, testimonium illis reddentibus de conscientia tua, ob utilitatem ipsius Ecclesiæ, per manus nostræ impositionem te Episcopum consecravimus. Amodo, frater charissime, scias te maximum pondus

dus suscepisse laboris, quod est sarcina regiminis animarum,
 & commodis servire multorum, omniumque fieri minimum,
 atque ministrum, & pro credito tibi talento in die exami-
 nis, & iudicii rationem redditurum. Nam si Salvator no-
 ster dicit: Non veni ministrari, sed ministrare, & animam
 suam posuit pro ovibus suis: quanto magis nos inutiles ser-
 vi summi patrisfamilias debemus maximo cum sudore incum-
 bere, oves Dominicas a summo nobis pastore consignatas
 ad ovile Dominicum, suffragante divina gratia, absque
 morbo, vel macula perducere? Exhortamur ergo dilectio-
 nem tuam, ut fidem, quam in exordio tuæ consecrationis
 breviter, lucideque digessimus, illibatam, & inviolabili-
 ter custodias; quia fides omnium virtutum fundamentum est.
 Scimus quod ab infantia sacris es litteris eruditus, & cano-
 nicis institutis edoctus; attamen breviter ad te nobis diri-
 gendus est sermo. Ordinationes ergo cum feceris, secundum
 Canones, atque Apostolicam Ecclesiam aptis temporibus fac,
 id est, mensis primi, quarti, septimi, & decimi. Vide,
 ut manus cito nemini imponas, neque communices peccatis
 alienis; bigamos, vel curiales, aut servum cujuslibet ad
 sacrum Ordinem nequaquam promoveas, nec neophytum,
 ne secundum Apostoli sententiam in superbiam elatus, in ju-
 dicium incidat diaboli: sed eos in sacrosancta Ecclesia ordi-
 nare stude, qui ætatem habeant maturitatis, & apud Deum,
 & homines fideliter vixerint, & deinceps vivere studeant.
 Et hoc cavendum est tibi, & quasi venenum pestiferum reji-
 ciendum, ne avaritia surripiat cor tuum; ut per quodlibet
 munus acceptum manus impositionem alicui tribuas, & in
 simoniacam hæresim, quam Salvator noster omnimode de-
 testatur, in præceps ruas. Memento quia gratis accepisti,
 gratias & da; secundum enim Vatis eloquium: Qui projicit
 avaritiam, & excutit manus suas ab omni munere, iste in
 excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus, pa-
 nis ei datus est, aquæ ejus fideles sunt, Regem in decore vi-
 debunt oculi ejus. Temetipsum mitem, castumque custo-
 dias. In habitaculum tuum aut raro, aut numquam mulieri
 sit ingressus. Omnes puellas, & virgines Christi aut æqua-
 nimiter ignora, aut æquanimiter dilige, nec de præterita
 castitate confidas, quia neque Samsone fortior, nec Davide
 sanctior, nec Salomone poteris esse sapientior. Quando au-
 tem ob animarum lucrum visitationis causa in Collegium,
 vel infra septa ingressus fueris ancillarum Dei, non solus
 introeas, sed tales tecum adhibe socios, de quorum contu-
 bernio

bernio non diffameris : quia oportet Episcopum irreprehensibilem esse , & testimonium habere bonum ad omnes ; ut nequis ex eo scandalumumat ; scandalizanti enim unum de pusillis scimus quanta animadversio a Domino comparetur . Prædicationi instat ; verbum Dei plebi tibi commissæ affluenter , & melliflue , ac distincte , in quantum rore cælesti perfusus fueris , prædicare non desinas . Scripturas divinas sæpius lege ; imo (si potest fieri) lectio sancta in manibus tuis maximeque in pectore tuo semper inhæreat , ipsam vero lectionem oratio interrumpat ; ad instar namque speculi anima tua in ipsam sedulo respiciat , ut vel quæ incorrecta sunt , corrigat , vel quæ pulchra sunt , amplius exornet . Disce quod sapienter doceas , amplectens eum qui secundum doctrinam est , fidelem sermonem ; ut possis exhortari in doctrina sana , & eos qui contradicunt arguere . Permane in his , quæ didicisti , & credita sunt tibi eloquia divinæ dispensationis . Paratus semper esto ad satisfactionem . Nec confundant opera tua sermonem tuum , ne cum in Ecclesia tua loqueris , tacitus quilibet respondeat : Cur ergo ipse non facis quod jubes ? Recognosce magister , qui turgidum ventrem ferre videris , quomodo mihi de jejuniis prædicas ? Furta , atque perjuria possunt etiam detestari latrones , & avaritiam cupidi . Vita igitur tua irreprehensibilis fiat , in ipsa filii tui regulam sumant ; ex ipsis quicquid in eis minus correctum fuerit , corrigant ; ex ipsa videant quod diligant ; cernant quod imitari festinent ; ut ad exemplum tuum omnes fideles studio vivere compellantur . Sit erga subiectos tuos sollicitudo laudabilis . Exhibeatur cum mansuetudine disciplina , cum discretionem correctio . Iram benignitas mitiget , benignitatem zelus exacuet ; ita & alterum ex altero condatur , ut nec immoderata ultio ultra quam oportet , affligat , neque iterum frangat rectorem remissio disciplinæ . Itaque boni te dulcem , pravi asperum sentiant correptorem ; in qua videlicet correptione hunc esse ordinem noveris observandum , ut personas diligas , & vitia persequaris , ne si aliter agere fortasse volueris , transeat in crudelitatem correctio , & perdas per irremissam iram , quos emendare per discretionem debueras . Sic enim vulnera convenit te abscindere , ut non facias ulcerari quod sanum esse videtur ; neque si plus , quam res exegerit , ferrum incisionis imprefferis ; noceas , cui prodesse festinas . Nec dicimus , ut in te delinquentibus non te ostendas ultorem , & vitia nutriri permittas ; sed hortamur , ut in iudicio semper misericordia misceatur , ut possis

cum Propheta fiducialiter dicere : Misericordiam , & iudicium cantabo tibi Domine . Sit in te pastoris pietas , amabilisque dulcedo , & secundum canonicas regulas severa distributio , videlicet , ut innocenter viventes leniter foveas , & inquietos perfidosque feriendo a pravitate compescas . Nullius faciem in iudicio aspicias , ut nec divitem potentia sua apud te extollere possit , nec pauperem propter paupertatem humilitatemque ipsius , exasperatio tua de re quam suggerat , humiliorem reddat . Substantiam Ecclesiæ , quam ad dispensandum suscipis , fideliter , ac discrete erogare ne dissimules . Scias te alienum esse dispensatorem , ut in te Dominicum impleatur eloquium , dicens : fidelis servus & prudens , quem constituit Dominus super familiam suam , ut det illis escam in tempore . Hospitalitatem sectare . Misericordem , prout vires suppetunt , pauperibus te exhibe ; quia qui obturat aures ad clamorem eorum , ut non exaudiat ; ipse clamabit , & non exaudietur . Viduæ , orphani , pupillique te benignissimum pastorem , ac tutorem se habere gaudeant . Oppressis defensio tua subveniat . Illis autem , qui opprimunt , vigor tuus efficaciter contradicat . Et ita cuncta Deo adjuvante præmunias , ut lupus sæviens ; sequacesve illius adhuc in carne vitam agentes , huc illucque debacchantes & animas innocentium laniare cupientes , in ovile Dominicum ingrediendi ad perdendas animas locum non habeant . Nullus te favor extollat , nulla adversitas atterat , id est ; ut nec in prosperis cor tuum elevetur , neque in adversis in aliquo dejiciatur ; sed omnia , & in omnibus caute & cum discretionem agere te volumus , ut absque reprehensione ab omnibus vivere comproberis . Sancta Trinitas fraternitatem tuam sua protectione incolumem custodiat , ut dum tali moderamine in Deo nostro onus , quod suscepisti , peregeris , in die æternæ retributionis , eo dicente , audire merearis : Euge serve bone & fidelis , quia super pauca fuisti fidelis , supra multa te constituam , intra in gaudium Domini tui . Quod ipse tibi præstare dignetur , qui cum Patre , & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , in sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Quo tradito , ibunt omnes , quilibet ad locum suum ad se exuendum .

DE BARBA TONDENDA.

Quando primo Clericis barba tondentur, dici debet,
Pontifice sedente cum mitra, Antiphona. Sicut ros
Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descen-
dat super te Dei benedictio.

Psalmus. Ecce quam bonum, cum Gloria Patri, & Sic-
ut erat in principio &c. prout supra sub Benedictione Abba-
zis pag. 72. Quo expleto, repetitur tota Antiphona Sicut ros
Hermon &c. Qua finita, Pontifex deposita mitra surgit, &
stans versus ad illum dicit:

Oremus.

Deus, cujus providentia omnis creatura incrementis
adulta congaudet, preces nostras super hunc famulum
tuum juvenilis ætatis decore lætantem, & primis auspiciis
attendendum exaudi, ut in omnibus protectionis tuæ muni-
tus auxilio, ævoque largiore provectus, cælestem bene-
dictionem accipiat, & præsentis vitæ præsidii gaudeat, &
futuræ. Per Dominum nostrum Jesum &c.

DE OFFICIO PSALMISTATUS.

P *Salmista, id est, Cantor potest sola iussione Presbyteri Officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero :*

Vide, ut quod ore cantas, corde credas ; & quod corde credis, operibus comprobes.

Et si Episcopus Clericum ordinans hæc faciat, bene facit.

S *I Officium Psalmistatus collatum olim fuerit degradando, post degradationem a prima tonsura, si velit Pontifex, dicit :*

Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti ; ideo cantandi officium in Ecclesia Dei a te amovemus.

F O R M A
 C O N F I R M A T I O N I S
 E T O R D I N U M
 U N I T A N T U M C O N F E R E N D O R U M
 E X E O D E M P O N T I F I C A L I D E P R O M P T A .

C O N F I R M A T I O
 U N I U S .

Confirmationis conferendæ necessaria ; Chryisma ; Stupa aut Gossipion ad tergendum frontem ei qui non habet vittam ; Baci!e cum buccali ; Manutergium ; Medulla panis .
 Confirmando necessaria , Prævia Confessio , Patrinus vel Matrina . Vittæ linea munda .

Pontifex supra Rochetum , vel si sit Regularis , supra superpelliceum paratus amictu , stola & pluviæ albi coloris , cum mitra simplici & baculo pastoralis ; vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur , stola alba supra moxetam , & mitra simplici paratus , accedit ad faldistorium ante medium Altaris , si sit in aliqua Capella , aut in alio convenienti loco sibi paratum , & sedens brevi sermone alloquitur adstantes & Confirmandum : quo facto , lavat manus , deinde deposita mitra surgit , & versa facie ad Confirmandum ante se genuflexum , junctis manibus dicit :

Spiritus sanctus superveniat in te , & virtus Altissimi custodiat te a peccatis . *R.* Amen .

Deinde signans se manu dextera a fronte ad pectus signo Crucis , dicit :

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini .

R. Qui fecit cælum & terram .

V. Domine exaudi orationem meam .

R. Et clamor meus ad te veniat .

R. 3

V. De-

W. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Tum extensis versus Confirmandum manibus , dicit :

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , qui regenerare dignatus es hunc famulum tuum , (*vel hanc famulam tuam*) ex aqua & Spiritu sancto , quique dedisti ei remissionem omnium peccatorum ; emitte in eum (*vel in eam*) septiformem Spiritum tuum sanctum , paraclitum de cælis .

R. Amen .

Spiritum sapientiæ , & intellectus . *R.* Amen .

Spiritum consilii , & fortitudinis . *R.* Amen .

Spiritum scientiæ , & pietatis . *R.* Amen .

Adimple eum (*vel eam*) Spiritu timoris tui , & confirma eum (*vel eam*) signo crucis Christi , in vitam propitiatus æternam . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : quicumque vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Pontifex accepta mitra sedet in sedistorio , & inquisito Confirmandi nomine sibi per Patrinum vel Matrinam flexis genibus presentati , & summitate pollicis dexterae manus Chrismate intincta dicit : N.

Signo te signo Crucis , quod dum dicit , producit pollicem signum crucis in fronte illius ; deinde prosequitur : Et confirmo te Chrismate salutis : In nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti . *R.* Amen .

Deinde leviter eum in maxilla cedit dicens : Pax tecum .

Uctione peracta , Pontifex tergit cum mica panis , & lavat pollicem & manus super pelvim , & aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii .

Interim dum lavat manus , legitur a Ministris sequens Antiphona .

Confirma hoc Deus , quod operatus es in nobis a templo sancto tuo , quod est in Jerusalem .

W. Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Deinde repetitur Antiphona ; qua repetita , Pontifex deposita mitra , surgit , & stans versus ad altare , junctis antepectus manibus , dicit :

W. Ostende nobis Domine misericordiam tuam .

R. Et salutare tuum da nobis .

W. Domine exaudi orationem meam .

R. Et

R. Et clamor meus ad te veniat .

V. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Oremus .

Deus , qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum , & per eos eorumque successores , ceteris fidelibus tradendum esse voluisti , respice propitius ad humilitatis nostræ famulatum : & præsta , ut illius cor , cuius frontem sacro Chrismate delinivimus , & signo sanctæ crucis signavimus , idem Spiritus sanctus in eo (vel in ea) superveniens templum gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat . Qui cum Patre & eodem Spiritu sancto vivis & regnas Deus , in sæcula sæculorum . R. Amen .

Deinde dicit :

Ecce sic benedicetur omnis homo , qui timet Dominum :

Et vertens se ad Confirmatum , & faciens super eum signum crucis , dicit :

Bene ✠ dicat te Dominus ex Sion , ut videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ , & habeas vitam æternam .

R. Amen .

D E C L E R I C O F A C I E N D O .

Tonsura conferenda necessaria . Forfices pro incidendis capillis . Bacile minus pro illis imponendis . Gremiale .

Tonsurando necessaria . Confirmatio ante suscepta . Attestatio Baptismi . Prævia Confessio . Tunica talaris . Superpelliceum . Candela si intra Missarum sollemnia Tonsura recipiatur . Oratio . Dominus pars hæreditatis &c. memoriter .

Si extra Missarum sollemnia quocumque scilicet die , hora & loco minus solemniter Tonsura conferatur , Pontifex supra rochetum , vel si sit Regularis , supra superpelliceum stola alba , supra mozzettam , & mitra simplici paratus , accedens ad faldistorium ante medium Altaris , se sit in Capella vel in loco convenienti sibi paratum , sedet .

Vel si ante immediate , vel post Missam privatim celebratam conferatur . Pontifex deposita planeta , vel ea indutus & mitra simplici , accedens ad faldistorium ante medium altaris positum , sedet .

Vel denique si Tonsuram tantum in privata Missæ celebratione cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnias Pontificaliter paratus conferat Episcopus. In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, & in aliis Missis in quibus non dicitur Gloria in excelsis; post Introitum Tonsura conferri debet. In Missis vero de Quatuor Temporibus, de Sabbato sancto, & in aliis Missis in quibus dicitur Gloria in excelsis, dicto Kyrie election, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in sedistorio vocatur Tonsurandus nominatim: & respondens Adsum, accedit: tum facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, & dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

O Remus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro hoc famulo suo, qui ad deponendum comas capitis sui pro ejus amore festinat, ut donet ei Spiritum sanctum, qui habitum Religionis in eo in perpetuum conservet, & a mundi impedimento, ac sæculari desiderio cor ejus defendat; ut, sicut immutatur in vultu, ita dextera manus ejus, virtutis tribuat incrementa, & ab omni cæcitate spirituali & humana, oculos ejus aperiat, & lumen ei æternæ gratiæ concedat: qui vivit & regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Post hæc sedente Pontifice, schola seu Ministri inchoant & proseguuntur Antiphonam & Psalmum sequentes.

Tu es Domine qui restitues hæreditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te, * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Repetitur Antiphona. Tu es Domine &c.

Incepto

Incepto Psalmo , Pontifex cum forficibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis , videlicet in fronte , in occipitio , & ad utramque aurem , deinde in medio capitis aliquot crines capillorum , & in bacille deponit , dicens eo qui tondetur .

Dominus pars hæreditatis meæ , & calicis mei : tu es qui restitues hæreditatem meam mihi .

Tonso Clerico , Pontifex deposita mitra surgit , & stans versus ad illum , dicit :

Oremus .

P Ræsta quæsumus omnipotens Deus , ut hic famulus tuus , cujus hodie comas capitis pro amore divino deposuimus , in tua dilectione perpetuo maneat , & eum sine macula in sempiternum custodias . Per Christum Dominum nostrum .

Rx. Amen .

Tunc schola seu ministri inchoant & prosequuntur Antiphonam & Psalmum sequentes , qua incepta , Pontifex sedet cum mitra .

Antiphona .

Hic accipiet benedictionem a Domino , & misericordiam a Deo salutari suo , quia hæc est generatio quærentium Dominum .

Psalms 23 .

D Omini est terra , & plenitudo ejus ; * orbis terrarum , & universi qui habitant in eo .

*Quia ipse super maria fundavit eum : * & super flumina præparavit eum .*

*Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?*

*Innocens manibus & mundo corde : * qui non accepit in vano animam suam ; nec juravit in dolo proximo suo .*

*His accipiet benedictionem a Domino : * & misericordiam a Deo salutari suo .*

*Hæc est generatio quærentium eum , * quærentium faciem Dei Jacob .*

*Attollite portas , principes , vestras , & elevamini portæ æternales : * & introibit Rex gloriæ .*

*Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus fortis & potens , Dominus potens in prælio .*

*Attollite portas , principes , vestras , & elevamini portæ æternales : * & introibit Rex gloriæ .*

R. 5

Quis

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse Rex gloriæ.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Repetitur Antiphona . Hic accipiet &c.

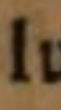
Qua finita , Pontifex deposita mitra surgit , & conversus ad altare , dicit :

Oremus . *Et ministri dicunt :*

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Pontifex versus ad Tonsuram , dicit :

Adesto Domine supplicationibus nostris , & hunc famulum tuum bene dicere dignare, cui in tuo sancto nomine habitum sacræ religionis imponimus : ut te largiente & devotus in Ecclesia tua persistere , & vitam percipere mereatur æternam . Per Christum Dominum nostrum . Rx. Amen .

Tum Pontifex accepta mitra sedet , & acceptum præ manibus superpelliceum Tonsuram totaliter induit , dicens :

Induat te Dominus novum hominem , qui secundum Deum creatus est , in iustitia , & sanctitate veritatis .

Quo expedito , Pontifex deposita mitra surgit , & versus ad illum dicit :

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , propitiare peccatis nostris , & ab omni servitute sæcularis habitus , hunc famulum tuum emunda ; & dum ignominiam sæcularis habitus deponit , tua semper in ævum gratia perfruatur ; ut sicut similitudinem coronæ tuæ eum gestare facimus in capite , sic tua virtute hæreditatem subsequi mereatur æternam in corde . Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas Deus , per omnia sæcula sæculorum . Rx. Amen .

Deinde Pontifex accepta mitra sedet , & Clericum sic alloquitur :

Flli charissime , animadvertere debes , quod hodie de foro Ecclesiæ factus sis , & privilegia clericalia sis sortitus . Cave igitur , ne propter culpam tuam illa perdas ; & habitu honesto , bonisque moribus , atque operibus Deo placere studeas ; quod ipse tibi concedat per Spiritum sanctum suum . Rx. Amen .

Dic semel septem Psalmos Pœnitentiales , cum Litanis Versiculis , & orationibus , & Omnipotentem Deum etiam pro me ora .

DE MINORIBUS ORDINIBUS.

Uni tantum conferendis .

Minoribus conferendis necessaria . Claves Ecclesiæ in aliquâ pelvicula . Campanula , si non adsint campanæ majores . Codex Lectoris . Liber exorcismorum , vel Pontificale seu Missale . Candelabrum cum cereo extincto . Urceoli vacui . Hostia cum Mappa pro Ordinandi communione , si Ordines intra Missam recipiat .

Ordinando necessaria . Prævia Confessio , in Capillis modestia . Corona minorum Ordinum . Tunica talaris . Superpelliceum . Candela pro Offertorio si Ordines intra Missam recipiantur .

SI extra Missarum solemnità Dominicis diebus scilicet , & festiuis in mane tantum , minus solemniter conferantur , Pontifex supra rochetum , vel , si sit Regularis , supra superpelliceum stola alba , supra mozettam , & mitrâ simplici paratus , accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum , sedet .

Vel si ante immediate , vel post Missam privatim celebratam conferantur ; Pontifex sine , vel cum planeta & mitrâ simplici accedens ad faldistorium , sedet .

Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missæ celebratione , cum mitrâ simplici , aut etiam cum aliquo ex maioribus Ordinibus intra Missarum solemnità Pontificaliter paratus conferat Episcopus . In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis , & in aliis Missis , in quibus non dicitur Gloria in excelsis , post Hyrie eleison , omnes minores Ordines conferantur . In Missis vero de Sabbato sancto , & in aliis Missis , in quibus dicitur Gloria in excelsis , eo dicto , ad quatuor minores Ordines proceditur . In Missis autem de Quatuor Temporibus , dicta prima Lectione ordinatur Ostiarius , post secundam Lectionem Lector , post tertiam Exorcista , post quartam Acolythus .

Dum igitur Pontifex ante medium altaris , in faldistorio sibi parato sedet , renibus altari versis , Archidiaconus aut alius Minister vocat Ordinandum dicens :

Accedat qui ordinandus est ad Officium Ostiariorum :

Mox Notarius appellat eum nomine suo , qui respondens Adsum , accedit , & facta profunda Pontifici reverentia genuflectit coram eo . Tum Pontifex illum admonet dicens :

SUſcepturus , fili charissime , officium Ostiariorum , vide quæ in domo Dei agere debeas . Ostiarium oportet percutere cymbalum & campanam : aperire Ecclesiam , & ſacrarium ; & librum aperire ei qui prædicat . Provide igitur , ne per negligentiam tuam , illarum rerum , quæ intra Ecclesiam ſunt , aliquid depereat ; certisque horis domum Dei aperias fidelibus , & ſemper claudas infidelibus . Stude etiam ; ut , ſicut materialibus clavibus , Ecclesiam viſibilem aperis & claudis , ſic & inviſibilem Dei domum , corda ſcilicet fidelium , diſtis & exemplis tuis claudas diabolo , & aperias Deo ; ut divina verba , quæ audierint , corde retineant , & opere compleant ; quod in te Dominus perficiat per miſericordiam ſuam .

Huiusmodi admonitiones non ſunt Cardinali , nec Episcopo electo .

Deinde claves Eccleſiæ , quas manu dextera tangit Ordinandus , traduntur a Pontifice dicente :

Sic age , quaſi redditurus Deo rationem pro iis rebus , quæ his clavibus recluduntur .

Post hæc Archidiaconus vel alius vices ejus tenens ducit eum ad ostium Eccleſiæ , aut Capellæ , & facit illum claudere & aperire : tradit etiam illi Archidiaconus funem Campanarum , faciens eum campanas , aut illarum defectu campanulam pulſare , deinde reducit illum ad Pontificem , quo coram Pontifice genua ſelectente , ſtans cum mitra Pontifex verſus ad ipſum , dicit :

DEum Patrem omnipotentem , fratres chariſſimi , ſupliciter deprecemur , ut hunc famulum ſuum bene & dicere dignetur , quem in officium Ostiariorum eligere dignatus eſt ; ut ſit ei fideliffima cura in domo Dei diebus ac noctibus , ad diſtinctionem certarum horarum , ad invocandum nomen Domini , adjuvante Domino noſtro Jeſu Chriſto , qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus ſancti Deus , per omnia ſæcula ſæculorum . *Rx. Amen .*

Tum mitra depoſita , ſtans Pontifex , & converſus ad altare dicit :

Oremus . Et miniſtri ſubjungunt :

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Et statim Pontifex conversus ad genuflexum stans sine mitra , dicit :

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , bene & dicere dignare hunc famulum tuum in officium Ostiariorum , ut inter janitores Ecclesiæ tuæ pareat obsequio , & inter electos tuos , partem tuæ mereatur habere mercedis . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

DE ORDINATIONE LECTORIS.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito reassumpta mitra sedet ; tum Archidiaconus vocat Lectorem hoc modo :

Accedat qui ordinandus est ad officium Lectorum .

Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens ;

Electus , fili charissime , ut sis Lector in domo Dei nostri , officium tuum agnosce , & imple . Potens est enim Deus , ut augeat tibi gratiam perfectionis æternæ . Lectorem siquidem oportet legere ea quæ (*vel ei qui*) prædicat ; & lectiones cantare , & benedicere panem , & omnes fructus novos . Stude igitur verba Dei , videlicet Lectiones sacras distincte & aperte ad intelligentiam , & ædificationem fidelium absque omni mendacio falsitatis , proferre ; ne veritas divinarum lectionum incuria tua ad instructionem audientium corrumpatur . Quod autem ore legis , corde & opere compleas ; quatenus auditores tuos , verbo pariter & exemplo tuo docere possis . Ideoque dum legis ista in alto loco Ecclesiæ , ut ab omnibus audiaris & videaris , figurans positione corporali te in alto virtutum gradu debere conversari ; quatenus cunctis , & quibus audiris & videris , cælestis vitæ formam præbeas ; quod in te Deus impleat per gratiam suam .

Deinde Pontifex accipit & tradit Ordinando Codicem de quo lecturus est , quem manu dextera tangit , Pontifice integrim dicente :

Accipe , & esto verbi Dei relator , habiturus , si fideliter & utiliter impleveris officium tuum , partem cum iis , qui verbum Dei administraverunt ab initio .

Stans

Stans Pontifex cum mitra conversus ad genuflexum dicit :

O Remus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem in ordinem Lectorum dignatur assumere, bene ✠ dictionem suam clementer effundat, quatenus legat distincte quæ in Ecclesia Dei legenda sunt, & eadem operibus impleat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare dicit :

Oremus. *Ministri subjungunt :*

Flectamus genua.

R. Levate.

Deinde stans conversus ad Ordinatum genuflexum sine mitra dicit :

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Lectoris; ut assiduitate Lectionum instructus sit, atque ordinatus; & agenda dicat, & dicta opere impleat, ut in utroque sanctæ Ecclesiæ exemplo sanctitati suæ consulat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

D E O R D I N A T I O N E E X O R C I S T Æ.

Pontifice in faldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum modo consueto.

Accedat qui ordinandus est ad officium Exorcistarum.

Mox per Notarium ut supra nominatum & genuflexum admonet Pontifex dicens :

Ordinandus, fili charissime, in officium Exorcistarum, noscere debes quid suscipis. Exorcistam etenim oportet abjicere dæmones, & dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; & aquam in ministerio fundere. Accipis itaque potestatem imponendi manum super Energumenos; & per impositionem manuum tuarum, gratia Spiritus sancti, & verbis exorcismi, pelluntur spiritus immundi.

di a corporibus obsessis . Stude igitur , ut sicut a corporibus aliorum dæmones expellis , ita ab animo tuo & corpore , omnem immunditiam & nequitiam ejicias ; ne illi succumbas , quem ab aliis tuo effugas ministerio . Disce per officium tuum vitiis imperare , ne in tuis moribus , aliquid sui juris inimicus valeat vindicare . Tunc etenim recte in aliis dæmonibus imperabis , cum prius in te ipso eorum omnimodam superas nequitiam . Quod tibi Dominus agere concedat per Spiritum suum sanctum .

Post hæc acceptum Exorcismi librum tradit Pontifex , vel illius loco Pontificale , seu Missale , & dum Ordinandus librum tangit manu dextera , dicit Pontifex :

Accipe , & commenda memoriæ , & habe potestatem imponendi manus super energumenos , sive baptizatos , sive catechumenos .

Postea stans cum mitra Pontifex conversus ad genuflexum dicit :

D Eum Patrem omnipotentem , fratres charissimi suppliciter deprecemur , ut hunc famulum suum bene ✠ dicere dignetur in officium Exorcistarum ; ut sit spiritualis imperator , ad abigendos dæmones de corporibus obsessis , cum omni nequitia eorum multiformi . Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum , qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen .

Tum conversus ad altare deposita mitra , dicit :

Oremus . *Et Ministri :*

Flectamus genua .

R. Levate .

Mox conversus ad Ordinatum genuflexum dicit :

D Omine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Exorcistarum ; ut per impositionem manuum , & oris officium , potestatem & imperium habeat spiritus immundos coercendi , ut probabilis sit medicus , Ecclesiæ tuæ gratia curationum virtuteque cælesti confirmatus . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . *R.* Amen ,

DE ORDINATIONE ACOLYTHI.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris reassumpta mitra sedet, tum Archidiaconus Acolythum vocat dicens :

Accedat qui ordinandus est ad officium Acolythorum .

Mox nominatum ut supra & genuflexum admonet Pontifex, dicens :

Susceptorus, fili charissime, officium Acolythi, pensa quod suscipis. Acolythum etenim oportet ceroferarium ferre, luminaria Ecclesiæ accendere, vinum & aquam ad Eucharistiam ministrare. Stude igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteris, si lucem Deo manibus præferens, operibus tenebrarum inservias, & per hoc aliis exempla perfidiæ præbeas. Sed juxta quod veritas dicit : luceat lux tua coram hominibus ; ut videant opera tua bona, & glorificent Patrem tuum qui in cælis est. Et secundum quod ait Apostolus Paulus : in medio nationis pravæ & perversæ luceas sicut luminare in mundo, verbum vitæ continens. Sint ergo lumbi tui præcincti, & lucernæ ardentes in manibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias opera tenebrarum, & induaris arma lucis. Eras etenim aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino, ut filius lucis ambula. Quæ sit vero ista lux, quam tantopere inculcat Apostolus, ipse demonstrat, subdens : fructus enim lucis est, in omni bonitate, & justitia, & veritate. Esto igitur sollicitus in omni justitia, bonitate & veritate, ut & te, & alios & Dei Ecclesiam illumines. Tunc etiam in Dei sacrificio digne vinum suggeres & aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam, & bona opera oblatus fueris : quod tibi Dominus concedat per misericordiam suam.

Post hæc accipit & tradit Pontifex Acolytho candelabrum cum candela extincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente :

Accipe ceroferarium cum cereo, & scias te ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari. In nomine Domini.

Rx. Amen.

Tum accipit & tradit urceolum vacuum, quem similiter tangere debet Acolythus ; & dicit Pontifex :

Acci-

Accipe urecolum , ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi . In nomine Domini .

R. Amen .

Postea stans Pontifex cum mitra versus ad eum genuflexum dicit :

D Eum Patrem omnipotentem , fratres charissimi , suppliciter deprecamur , ut hunc famulum suum bene $\times$ dicere dignetur in ordine Acolythorum ; quatenus lumen visibile manibus præferens , lumen quoque spirituale moribus præbeat ; adjuvante Domino nostro Jesu Christo , qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Tum Pontifex stans sine mitra , & convertens se ad altare , dicit :

Oremus . *Et Ministri :*

Flectamus genua .

R. Levate .

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum , dicit :

D Omine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum , & Apostolos ejus , in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti , quique ut mortis nostræ antiquum aboleres chirographum , gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi , ac sanguinem & aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti , bene $\times$ dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum ; ut ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ , & ad suggerendum vinum & aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia , sanctis altaribus tuis fideliter subministret . Accende Domine cor ejus , & mentem ad amorem gratiæ tuæ ; ut illuminatus vultu splendoris tui , fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat . Per eundem Christum Dominum nostrum .

R. Amen .

Oremus .

D Omine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , qui ad Moysem & Aaron locutus es , ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii , bene $\times$ dicere dignare hunc famulum tuum , ut sit Acolythus in Ecclesia tua . Per Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Oremus .

Oremus .

Omnipotens sempiterne Deus , fons lucis , & origo bonitatis , qui per Jesum Christum Filium tuum , lumen verum , mundum illuminasti , ejusque passionis mysterio redemisti , bene & dicere dignare hunc famulum tuum , quem in officium Acolythorum consecramus , poscentes clementiam tuam , ut ejus mentem , & lumine scientiæ illustras , & pietatis tuæ rore irriges ; ut ita acceptum ministerium te auxiliante peragat , qualiter ad æternam remunerationem pervenire mereatur . Per eundem Christum Dominum nostrum . R. Amen .

Deinde Pontifex accepta mitra sedet , & ad minores Ordines Ordinatam sic alloquitur :

Fili dilectissime , diligenter considera Ordines per te susceptos ; stude sancte & religiose vivere ; atque omnipotenti Deo placere , ut gratiam suam possis acquirere , quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur .

Dic semel septem Psalmos Pœnitentiales , cum Litanis , Versiculis , & Orationibus , & omnipotentem Deum etiam pro me ora .

D E O R D I N A T I O N E S U B D I A C O N I .

Missæ celebranda pro sacris Ordinibus conferendis necessaria . Altare decentiori Pallio coloris convenientis , Tobaleisque mundis ornatum . Tapete super gradus altaris extendendum . Pulvinus . Faldistorium . Quatuor Candelabra cum Cereis albis . Crux in medio altaris , ad cujus pedem Tabella Secretarum . Tabella Evangelii , In principio , in cornu Evangelii . Pontificalia ornamenta secundum seriem sub initium Missalis descripta in medio altaris preparata , & oblongo velo coloris paramentorum cooperta . Mitra simplex in medio altaris . Baculus pastoralis , a latere Epistolæ . Missale cum Cussino in cornu Epistolæ , in quo Missa Diei . Oratio pro Ordinando , Exaudi quæsumus Domine , circa finem Missalis edita ; & Commemorationes , si quæ sint faciendæ , cum signaculis disponantur . Pontificale . Bugia super Credentiam . Calix cum Purificatorio mundo desuper . Patena cum duabus Hostiis majoribus ; una aut plures particule seu Hostie ,

Rie , si pluribus diversi conferuntur Ordines . Palla linea munda , non colorata , aut alterius materie . Velum parvum coloris paramentorum super ipsum Calicem . Bursa desuper ejusdem coloris , habens crucem in medio ; & intus Corporale . Pelvicula cum Ampullis vitreis ; quantum fieri potest ; cum suis operculis , vino & aqua plenis . Bacile cum Buccali Quadruplex ; si verò Presbyteratus Ordo conferatur Quintuplex . Manutergium cum Medulla panis , & duæ aut plures Stole pro Sacerdotibus manuum impositionem cum Episcopo facturis . Mappa pro Communione . Calix cum vino & Mappa pro Ordinandi Purificatione post Communionem .

Ordinanda Subdiacono . Mandatum Apostolicum , si ordinetur extra Tempora . Vestis salaris . Modestia in capillis . Corona Subdiaconalis . Prævia Confessio . Amictus . Alba . Cingulum . Manipulus & Tunicella albi coloris . Calix vacuus , cum Patena superposita . Bacile cum Urceolis & Manutergio . Liber Epistolarum . Candela pro Offertorio .

Pontifex cum Pontificali paratus ut Subdiaconatus Ordinem conferat in Missis de Quatuor Temporibus , dicta quinta Lectione in cornu Epistolæ : in Missis vero & Sabbatis ante Dominicam Passionis , aut Resurrectionis Domini ; aut in Missis de festivo die duplici , vel de Dominicis , dicta Collecta cum Oratione pro Ordinatis sub una conclusionem , & factis Commemorationibus , si quæ sint faciendæ ; accepta mitra accedit ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum , & sedet .

Tum Archidiaconus , aut illius locum tenens vocat Ordinandum , & dicit :

Accedat qui ordinandus est Subdiaconus .

Deinde Notarius sub una ex triplici formula convenientem eum vocat dicens :

N. ad titulum Ecclesiæ N. N. ad titulum patrimonii sui .

Frater N. professus Ordinis N. ad titulum paupertatis .

Ordinandus vero , quisquis sit , responderet , Adsum , & accedit versus Episcopum , quem profunda reverentia salutat . Denique stantem Ordinandum Pontifex cum mitra sedens admonet , dicens :

Flli dilectissime , ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendus , iterum atque iterum considerare debes attente , quod onus hodie ultro appetis . Hactenus enim liber es , licetque tibi pro arbitrio ad sæcularia vota transire , quod si hunc Ordinem susceperis , amplius non licebit a proposito

posito resilire ; sed Deo , cui servire , regnare est , perpetuo famulari ; & castitatem , illo adjuvante , servare oportebit , atque in Ecclesiæ ministerio semper esse mancipatum . Proinde , dum tempus est , cogita , & si in sancto proposito perseverare placet , in nomine Domini huc accede .

Hæc admonitio non fit Religiosis .

Illo tunc accedente , & genua flectente coram Pontifice , si sit alius ad altiorem Ordinem promovendus , Archidiaconus vocat eum , dicens :

Accedat qui ordinandus est Diaconus , vel Presbyter .

Mox Ordinandus super Tapete se prosternit . Pontifex vero cum Missa fiat sine cantu , super pulvinum genuflectit ante faldistorium , & incipit Litanias , dicens Kyrie eleison , prosequendo totas prout supra pag.22. genuflexis respondentibus Ministris .

Postquam autem dictum fuerit .

Ut omnibus fidelibus defunctis &c.

R. Te rogamus audi nos .

Pontifex surgit cum mitra , & baculum pastorem in sinistra tenens , conversus ad Ordinandum , dicit :

Primo .

Ut hunc Electum bene ✠ dicere digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Secundo .

Ut hunc Electum bene ✠ dicere & sancti ✠ ficare digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Tertio .

Ut hunc Electum bene ✠ dicere , sancti ✠ ficare , & conficere digneris .

R. Te rogamus audi nos .

Si pluribus diversos Ordines conferat Pontifex , supradictam in plurali dabit benedictionem , dicens :

Ut hos Electos &c. ut supra pag.25.

Deinde reddito baculo pastorali , rursus ante faldistorium genuflectit Pontifex , & perficit Litanias , dicendo , Ut nos exaudire &c.

Quibus finitis , surgens Pontifex cum mitra sedet ut supra : si vero sit aliquis intra eadem Missarum solemnia Ordinandus ; alta voce dicit Archidiaconus aut Capellanus vices illius gerens :

Recedat in partem qui ordinandus est Diaconus , vel Presbyter .

Tum Pontifex Subdiaconum ante se genuflexum admonet , dicens :

Accede

Accepturus , fili dilectissime , officium Subdiaconatus , sedulo attende , quale ministerium tibi traditur . Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris præparare ; Diacono ministrare , pallas altaris , & corporalia abluere ; Calicem , & Patenam in usum Sacrificii eidem offerre . Oblationes quæ veniunt in altare , panes Propositionis vocantur : de ipsis oblationibus tantum debet in altari poni , quantum populo possit sufficere , ne aliquid putridum in Sacrario remaneat . Pallæ , quæ sunt in substratorio altaris , in alio vase debent lavari , & in alio corporales pallæ . Ubi autem corporales pallæ lotæ fuerint , nullum aliud linteamen debet lavari , ipsaque lotionis aqua in Baptisterium debet vergi . Stude itaque ut ista visibilia ministeria , quæ diximus , nitide & diligentissime complens , invisibilia horum exemplo perficias . Altare quidem sanctæ Ecclesiæ , ipse est Christus , teste Joanne , qui in Apocalypsi sua , altare aureum se vidisse perhibet stare ante thronum , in quo , & per quem , oblationes fidelium Deo Patri consecrantur . Cujus altaris pallæ & corporalia sunt membra Christi , scilicet fideles Dei , quibus Dominus , quasi vestimentis pretiosis , circumdatur , ut ait Psalmista : Dominus regnavit , decorem indutus est . Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis præcinctum zona aurea , id est , Sanctorum caterva . Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari , præbenda est a nobis aqua cælestis doctrinæ , qua purificati , ad ornamentum altaris , & cultum divini Sacrificii redeant . Esto ergo talis , qui Sacrificiis divinis , & Ecclesiæ Dei , hoc est , Corporis Christi digne servare valeas , in vera & Catholica fide fundatus , quoniam , ut ait Apostolus : Omne quod non est ex fide , peccatum est , schismaticum est , & extra unitatem Ecclesiæ est . Et ideo , si usque nunc fuisti tardus ad Ecclesiam , amodo debes esse assiduus . Si usque nunc somnolentus , amodo vigil . Si usque nunc ebriosus , amodo sobrius . Si usque nunc inhonestus , amodo castus . Quod ipse tibi præstare dignetur , qui vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum . R. Amen .

Deinde Pontifex adhuc sedens accipit , & Ordinando Calicem vacuum tradit cum Patena vacua superposita , quem ille manu dextera tangit , Pontifice interim dicente :

Vide cujus ministerium tibi traditur : ideo te admoneo , ut ita te exhibeas , ut Deo placere possis .

Et Archidiaconus accipit , & tradit ei Urceolos cum vino & aqua , ac bacile cum manutergio ; quæ omnia similiter Ordinandus tangere debet ,

Postea

Postea surgit Pontifex, & versus ad populum stans cum mitra dicit:

O Remus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hunc servum suum, quem ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene ✠ dictionem suam, & gratiam; ut in conspectu ejus fideliter serviens, prædestinata Sanctis præmia consequatur, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex dicit:

Oremus. Et Ministri:

Flectamus genua.

R. Levate.

Mox Pontifex versus ad Ordinandum genuflexum dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hunc famulum tuum, quem ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es: ut eum in sacratio tuo sancto strenuum sollicitumque cælestis militiæ instituas excubitozem, sanctisque altaribus tuis fideliter subministret, & requiescat super eum Spiritus sapientiæ, & intellectus; Spiritus consilii, & fortitudinis: Spiritus scientiæ, & pietatis; & repleas eum Spiritu timoris tui; ut eum in ministerio divino confirmes, ut obediens factus, ac dicto parens, tuam gratiam consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Tum Pontifex sedens cum mitra, accipit amictum qui in collo Ordinandi jacet, imponitque super caput ejus, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti.

R. Amen.

Tum immittit Pontifex manipulum in sinistrum brachium ejusdem, dicens:

*Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. *R. Amen.**

Post hæc Tunica illum totaliter induit, dicens:

*Tunica jucunditatis, & indumento lætitiæ induat te Dominus: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ sancti. *R. Amen.**

Tandem tradit illi librum Epistolarum, quem tangit manum dextera, dicente interim Pontifice:

Accipe librum Epistolarum, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. R. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Subdiaconus surgit, & facta Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, & genuflectit. Tum Pontifex surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra prosequitur Missam.

LECTO autem Offertorio, Pontifex accepta mitra, in faldistorio ante medium altaris posito, sedet: Mox Subdiaconus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admodata, accedit; tum facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit, cujus manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, & facta iterum reverentia, redit ad locum suum. Facta Oblatione, Pontifex Annulum & Chirothecas deponit, & lotis manibus, resumit Annulum, & surgit: sublatoque faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra, prosequitur Missam; Secreta diei Ordinandi Secreta adjuncta, sub uno, Per Dominum, cum aliis Secretis, si quæ sint dicenda.

Dum Pontifex dicit Orationem, Domine Jesu Christe, qui dixisti &c. Subdiaconus accedit ad dexteram Oratione dicta, uterque simul osculatur, altare & conversa facie ad invicem, Pontifex dat osculum pacis Subdiacono, dicens: Pax tecum. Cui ille respondet, Et cum spiritu tuo. Tum Subdiaconus, facta ante & post profunda reverentia Pontifici, & genuflectione SS. Sacramento, vadit ad locum suum.

Postquam vero Pontifex se communicaverit, & totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet, Palla Calix tegitur; & ultra medium Corporalis ex parte Evangelii, non extra ipsum collocatur. Tum Pontifex supponit Patenam Hostiæ, qua communicandus est Ordinatus; qui ante medium altaris accedens, genuflexus dicit intelligibili voce: Confiteor Deo &c. quo peracto, Pontifex facta genuflectione SS. Sacramento, surgit, & aliquantulum se retrahit ad cornu Evangelii; & versus ad Ordinatum, junctis manibus, dicit, licet unicus sit communicandus.

Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam. R. Amen.

Indulgentiam, & absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens & misericors Dominus. R. Amen.

Tum

Tum accedit Ordinatus ad supremum altaris gradum, ubi genuflexus, & communicaturus mappulam recipit. Pontifex vero versus ad altare, facit genuflexionem SS. Sacramento; deinde surgens, sinistra Patenam, dextera vero Hostiam reverenter accipit, quam aliquantulum elevatam tenet super Patenam, & conversus ad Ordinatam in medio altaris, dicit:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: Mox ter subjungit, Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

Tum accedens, Ordinato porrigit SS. Sacramentum, faciens cum eo signum Crucis super Patenam, & simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te ad vitam æternam. Et respondet Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, & communionem reverenter sumit, ori ejus supposita Patena. Deinde unus Ministrorum purificat Ordinatam Calice, aut alio vase cum vino ad hoc destinato; & cum Ordinatus os ad mappulam extenderit, redit ad locum suum.

Communione peracta, Pontifex colligit fragmenta Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, cum digitorum ablutione; quo facto, mitram accipit, & lavat manus, quibus exteris, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ Missam prosequitur, Postcommunione diei Ordinandi Postcommunione adjuncta sub uno Per Dominum, cum aliis Postcommunione, si quæ sint dicende.

Data Benedictione ut moris est, & reddito baculo pastorali, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito; mox Ordinatus accedit, qui, facta profunda Pontifici reverentia, genuflectit; tum his verbis Subdiaconum aut Diaconum alloquitur Pontifex dicens:

Flli dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum: stude sancte & religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere; quam ipse tibi per misericordiam suam concedere dignetur. Ad Subdiaconatum (vel ad Diaconatum) ordinate, dic Nocturnum hujus diei; & Omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, dicit intelligibili voce: Dominus vobiscum. Deinde Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio erat Verbum: & signat tabellam in qua est Evangelium; aut [si deficiat] signat altare, & se.

Mox acceptis mitra & baculo, prosequitur, factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Si vero aliud Evangelium sit dicendum, illud in cornu Evangelii dicit, eoque dicto, recedit ut prius.

DE ORDINATIONE DIACONI.

Missæ celebrandæ pro Diaconatus Ordine conferendo necessaria, ut supra pag. 402.

Ordinando Diacono, Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora. Vestis talaris. Modestia in capillis. Corona Diaconalis. Prævia Confessio. Amictus. Alba. Cingulum. Manipulus. Stola & Dalmatica albi coloris. Liber Evangeliorum. Candela pro offertorio.

Pontifex ritu Pontificali paratus, ut Ordinationem Diaconatus conferat, in Dominicis aut Festivis diebus, aut statutis a jure temporibus; dicta Oratione pro Ordinando, Exaudi quæsumus Domine &c. ut in fine Missalis habetur, cum Oratione diei sub uno Per Dominum & factis aliis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ, legit Epistolam; qua finita, accipit mitram, & accedens ad faldistorium ante medium altaris paratum, sedet.

Interim promovendus ad Ordinem Diaconatus, per Archidiaconum, aut illius locum tenentem vocatur, dicendo: Accedat qui ordinandus est ad Diaconatum.

Mox ordinandus per Notarium nominatus accedit, & facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici sub his verbis loquitur, dicens:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc præsentem Subdiaconum ad onus Diaconii ordinetis.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illum dignum esse?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse finit, & scio, & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex respondet :

Deo gr̃atias .

Et ad ejus ordinationem procedit . In primis Pontifex sedens cum mitra Clero populoque annuntiat , dicens :

Auxiliante Domino Deo , & Salvatore nostro Jesu Christo , eligimus hunc præsentem Subdiaconum in ordinem Diaconi . Si quis habet aliquid contra illum , pro Deo , & propter Deum cum fiducia exeat , & dicat : verumtamen memor sit conditionis suæ .

Facta aliquali morula , Pontifex convertis Orationem suam ad Ordinandum , quem sic admonet :

Provehendus , fili dilectissime , ad Leviticum Ordinem , cogita magnopere , ad quantum gradum Ecclesiæ ascendis . Diaconum enim oportet ministrare ad altare , baptizare , & prædicare . Sane in veteri lege , ex duodecim , una tribus Levi electa est , quæ speciali devotione , tabernaculo Dei , ejusque sacrificiis , ritu perpetuo deserviret . Tantaque dignitas illi concessa est , quod nullus , nisi ex ejus stirpe , ad divinum illum cultum , atque officium ministraturus ascenderet ; adeo , ut grandi quodam privilegio hæreditatis , & Tribus Domini esse mereretur , & dici : quorum hodie , fili dilectissime & nomen , & officium tenes ; quia in ministerium tabernaculi testimonii , id est , Ecclesiæ Dei , eligeris in Levitico officio , quæ semper in procinctu posita , incessabili pugna contra inimicos dimicat : unde ait Apostolus : Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem , sed adversus principes & potestates , adversus mundi rectores tenebrarum harum , contra spiritualia nequitiae , in cælestibus . Quam Ecclesiam Dei , veluti tabernaculum , portare , & munire debes ornatu sancto , prædicatu divino , exemplo perfecto . Levi quippe interpretatur additus , sive assumptus . Et tu fili dilectissime , qui ab hæreditate paterna nomen accipis , esto assumptus a carnalibus desideriis , a terrenis concupiscentiis , quæ militant adversus animam . Esto nitidus , mundus , purus , castus , sicut decet ministrum Christi , & dispensatorem mysteriorum Dei ; ut digne addaris ad numerum Ecclesiastici gradus : ut hæreditas , & tribus amabilis Domini esse merearis . Et quia comminister & cooperator es Corporis & Sanguinis Domini , esto ab omni illecebra carnis alienus ; sic enim ait Scriptura ; Mundamini qui fertis vasa Domini . Cogita beatum Stephanum , merito præcipue castitatis , ab Apostolis ad officium istud electum . Cura , ut quibus Evangelium ore annuntias , vivis operibus exponas ;
ut

ut de te dicatur : Beati pedes evangelizantis pacem , evangelizantis bona . Habes pedes tuos calceatos Sanctorum exemplis , in præparatione Evangelii pacis . Quod tibi Dominus concedat per gratiam suam .

Deinde si non sit ordinatus Subdiaconus , Ordinandus Diaconus se prosternit ad cornu Evangelii , vel ubi genuflectebat . Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litanias pag.22. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur , prout supra pag.26. dictum est , in ordinatione Subdiaconi . Post hæc Ordinando ab accubitu surgente , & tamen genuflexo manente , Pontifex sedens in faldistorio cum mitra , intelligibili voce alloquitur Clerum & populum , dicens :

Commune votum communis Oratio prosequatur ; ut hic totius Ecclesiæ prece , qui ad Diaconatus ministerium præparatur , Leviticæ bene & dictionis ordine clarescat , & spiritali conversatione præfulgens , gratia sanctificationis eluceat ; præstante Domino nostro Jesu Christo , qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum .

Deinde surgens cum mitra Pontifex , stans versus ad ordinandum , dicit alta voce legendo :

O Remus , fratres charissimi , Deum Patrem omnipotentem ; ut super hunc famulum suum , quem ad officium Diaconatus dignatur assumere , benedictionis suæ gratiam clementer effundat ; eique consecrationis indultæ propitius dona conservet , & preces nostras clementer exaudiat ; ut quæ nostro gerenda sunt ministerio , suo benignus prosequatur auxilio ; & quem sacris mysteriis exequendis pro nostra intelligentia credimus offerendum , sua bene & dictione sanctificet , & confirmet . Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum , qui cum eo & Spiritu sancto vivit & regnat Deus .

Deinde deposita mitra , & extensis ante pectus manibus dicit :

Per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Ps. Dominus vobiscum .

R. Et cum spiritu tuo .

Ps. Sursum corda .

R. Habemus ad Dominum .

Ps. Gratias agamus Domino Deo nostro .

R. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor, qui in te manens innovas omnia, & cuncta disponis per Verbum, virtutem, sapientiamque tuam, Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia præparas; & singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, cælestium gratiarum varietate distinctum, suorumque connexum distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitum, in augmentum templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuæ fidelibus excubiis permanentes, hereditatem benedictionis æternæ sorte perpetua possiderent. Super hunc quoque famulum tuum, quæsumus Domine, placatus intende, quem tuis sacris altaribus servitutum in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem tamquam homines, divini sensus, & summæ rationis ignari, hujus vitam, quantum possumus, æstimamus. Te autem Domine, quæ nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum; tu scrutator es cordium. Tu istius vitam cælesti poteris examinare judicio, quo semper prævalet, & admissa purgare, & ea quæ sunt agenda concedere.

Hic solus Pontifex extensam manum dexteram ponit super caput Ordinandi, dicens:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, & ad resistendum diabolo, & tentationibus ejus, In nomine Domini.

Postea prosequitur ut prius extensam tenens manum dexteram usquem in finem Præfationis.

E Mitte in eum, quæsumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiæ tuæ munere roboretur. Abundet in eo totius formæ virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, & spiritualis observantia disciplinæ. In moribus ejus præcepta tua fulgeant; ut suæ castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; & bonum conscientiae testimonium præferens, in Christo firmus & stabilis perseveret; dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereatur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in

unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Post hæc Pontifex sedens cum mitra , Ordinando ante se genuflexo stolam imponit super humerum sinistrum , dicens :

Accipe stolam ✠ candidam de manu Dei ; adimple ministerium tuum ; potens enim est Deus , ut augeat tibi gratiam suam . Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum . R. Amen .

Faciens super Ordinandum signum Crucis ; aliquis vero minister reflectet capita stolæ , & alligabit sub brachio dextro .

Deinde Pontifex accipiens Dalmaticam ea totaliter induit Ordinandum , dicens :

Induat te Dominus indumento salutis , & vestimento lætitiæ , & Dalmatica justitiæ circumdet te semper , In nomine Domini . R. Amen .

Postremo Pontifex accipit , & Ordinando tradit librum Evangeliorum , quem manu dextera tangenti dicit :

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei , tam pro vivis , quam pro defunctis , In nomine Domini .

R. Amen .

Quo facto , Pontifex stans sine mitra , ad altare conversus dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

R. Levate .

Deinde vertens se ad Ordinatum , dicit :

EXaudi Domine , preces nostras , & super hunc famulum tuum Spiritum tuæ bene ✠ dictionis emitte ; ut cælesti munere ditatus , & tuæ majestatis gratiam possit acquirere , & bene vivendi aliis exemplum præbere . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum . R. Amen .

Oremus .

Domine sancte , Pater Fidei , Spei , & gratiæ , & profectuum remunerator , qui in cælestibus & terrenis Angelorum ministeriis ubique dispositis per omnia elementa voluntatis tuæ diffundis effectum : hunc quoque famulum tuum spirituali dignare illustrare affectu ; ut tuis obsequiis expeditus , sanctis altaribus tuis minister purus accrescat , & indulgentia tua purior , eorum gradu , quos Apostoli tui

in septenarium numerum beato Stephano duce ac prævio ⁊ Spiritu sancto auctore, elegerunt, dignus existat; virtutibus universis, quibus tibi servire oportet instructus, tibi complaceat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

His peractis, Archidiacono surgente, Diaconus surgit, factaque Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, ibique genuflectit; Pontifex vero surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra prosequitur Missam, & se gerit in Offertorio suscipiendo, & in omnibus aliis ut habetur supra pag. 407. in ordinatione Subdiaconi.

D E O R D I N A T I O N E P R E S B Y T E R I .

Missæ celebrandæ pro conferendo Presbyteratus Ordine necessaria, ut supra pag. 402.

Ordinando Presbytero. Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra Tempora. Vestis talaris. Modestia in capillis. Corona Sacerdotalis. Prævia Confessio. Amictus. Cingulum. Manipulus. Stola & Planeta albi coloris. Oleum Catechumenorum. Calix cum vino & aqua. Patena & Hestia desuper posita. Vitta lineæ pro sustentandis manibus post Unctionem, si sit consuetudo. Pelvis & Vas aquæ. Medulla panis & Manutergium pro Presbyterandi manuum lotionem. Candela pro Offertorio. Missale ad legendam Missam cum Pontifice. Sacerdos adjuvans in Missæ recitatione.

Pontifex ornatu Pontificali indutus, ut Ordinem Presbyteratus conferat in Missis de Quatuor Temporibus, & in Dominicis ac Festivis diebus a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha exclusive, ante ultimum versum Tractus: In Sabbato vero infra Octavam Pentecostes, & in Festis quæ habent Sequentiam, ante ultimum Sequentiæ versum: In Dominicis autem, & Festivis diebus per Annum, & per Adventum ante versum Alleluja, accipit mitram, & accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Interim ad ordinem Presbyteratus promovendus Archidiaconus , aut illius locum tenens evocat , dicens :

Accedat qui ordinandus est ad Ordinem Presbyteratus .

Mox ordinandus per Notarium nominatus accedit , & facta Pontifici profunda reverentia , genuflectit .

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici , sub his verbis loquitur , dicens :

Reverendissime Pater , postulat sancta mater Ecclesia Catholica , ut præsentem Diaconum ad onus Presbyterii ordinetis .

Et Pontifex interrogat , dicens :

Scis illum esse dignum ?

Respondet Archidiaconus :

Quantum humana fragilitas nosse sinit , & scio , & testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii .

Mox Pontifex dicit :

Deo gratias .

Et annuntiat Clero & populo , dicens :

QUoniam , fratres charissimi , rectori navis , & navigio deferendis , eadem est vel securitatis ratio , vel communis timoris ; par eorum debet esse sententia , quorum causa communis existit . Neque enim fuit frustra a Patribus institutum , ut de electione eorum , qui ad regimen altaris adhibendi sunt , consulatur etiam populus ; quia de vita , & conversatione præsentandi , quod nonnumquam ignoratur a pluribus , scitur a paucis ; & necesse est , ut facilius ei quis obedienciam exhibeat ordinato , cui assensum præbuerit ordinando . Hujus siquidem Diaconi in Presbyterum , auxiliante Domino , ordinandi conversatio (quantum mihi videtur) probata , & Deo placita existit & digna (ut arbitror) Ecclesiastici honoris augmento . Sed ne unum fortasse , vel paucos , aut decipiat assensio , vel fallat affectio , sententia est expetenda multorum . Itaque , quid de ejus actibus , aut moribus noveritis , quid de merito sentiatitis , libera voce tradatis ; ac illi testimonium Sacerdotii , magis pro merito , quam affectione aliqua tribuatis . Si quis igitur habet aliquid contra illum , pro Deo , & propter Deum , cum fiducia exeat , & dicat : Verumtamen memor sit conditionis suæ .

Postea Pontifex , aliqua interjecta morula , convertens sermonem suum ad Ordinandum , admonet eum , dicens :

Consecrandus, fili dilectissime, in Presbyteratus officium, illud digne suscipere, ac susceptum laudabiliter exequi studeas. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, præesse, prædicare, & baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum ut cælestis sapientia, probi mores, & diuturna iustitiæ observatio ad id electos commendent. Unde Dominus præcipiens Moyse, ut septuaginta viros de universo Israel in adiutorium suum eligeret, quibus Spiritus sancti dona divideret, suggessit, quos tu nosti, quod senes populi sunt. Tu siquidem in septuaginta viris & senibus signatus es, si per Spiritum septiformem, decalogum Legis custodiens, probus & maturus in scientia similiter, & in opere fueris. Sub eodem quoque mysterio, & eadem figura in novo Testamento Dominus septuaginta duos elegit, ac binos ante se in prædicationem misit; ut doceret verbo simul & facto, ministros Ecclesiæ suæ, fide & opere debere esse perfectos; seu geminæ dilectionis, Dei scilicet, & proximi virtute fundatos. Talis itaque esse studeas, ut in adiutorium Moyse, & duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet Catholicorum, qui per Moysen, & Apostolos figurantur, digne, per gratiam Dei, eligi valeas. Hac certe mira varietate Ecclesia sancta circumdatur, ornatur, & regitur; cum alii in ea Pontifices, alii minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi diversorum ordinum viri consecrantur; & ex multis, & alternæ dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque fili dilectissime, quem ad nostrum adiutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandum eligit, serva in moribus tuis castæ & sanctæ vitæ integritatem. Agnosce quod agis. Imitare quod tractas; quatenus mortis Dominiæ mysterium celebrans, mortificare membra tua a vitiis & concupiscentiis omnibus procures. Sit doctrina tua spiritualis medicina populo Dei. Sit odor vitæ tuæ delectamentum Ecclesiæ Christi; ut prædicatione atque exemplo ædifices domum, id est, familiam Dei, quatenus nec nos de tua profectione, nec tu de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per gratiam suam. *R. Amen.*

Deinde si non sit ordinatus Subdiaconus vel Diaconus, Ordinandus Presbyter se prosternit ad cornu Evangelii vel ubi genuflectebat: Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectens recitat Litanias ut supra pag. 22. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur prout dictum est in Ordinatione Subdiaconi.

Post

Post hæc Ordinando ab accubitu surgente & ante Pontificem genuflexo manente : Pontifex , cum mitra , stans ante faldistorium suum simul utramque manum super Ordinandi caput imponit nihil dicens : Idemque faciunt post eum omnes Presbyteri presentes superpelliceo & stola a collo pendente parati . Quo facto , tam Pontifex quam Sacerdotes tenent dexteram manum extensas super illum , dum Pontifex stans , cum mitra , dicit :

O Remus , fratres charissimi , Deum Patrem omnipotentem , ut super hunc famulum suum , quem ad Presbyterii munus elegit , cælestia dona multiplicet . & quod ejus dignatione fuscipit , ipsius consequatur auxilio . Per Christum Dominum nostrum . *Rx. Amen .*

Pontifex deposita mitra , conversus ad altare , dicit :

Oremus . Et ministri :

Flectamus genua .

Rx. Levate .

Et mox conversus ad Ordinandum , dicit :

EXaudi nos , quæsumus Domine Deus noster , & super hunc famulum tuum bene & diCTIONem sancti Spiritus , & gratiæ Sacerdotalis infunde virtutem , ut quem tuæ pietatis aspectibus offerimus consecrandum , perpetua muneris tui largitate prosequaris . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus .

Tum extensis manibus ante pectus , dicit :

Per omnia sæcula sæculorum .

Rx. Amen .

Ps. Dominus vobiscum .

Rx. Et cum spiritu tuo .

Ps. Sursum corda .

Rx. Habemus ad Dominum .

Ps. Gratias agamus Domino Deo nostro .

Rx. Dignum & justum est .

Vere dignum & justum est , æquum & salutare , nos tibi semper , & ubique gratias agere , Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , honorum auctor , & distributor omnium dignitatum ; per quem proficiunt universa ; per quem cuncta firmantur , amplificatis semper in melius naturæ rationalis incrementis , per ordinem congrua ratione dispositum . Unde & Sacerdotales gradus , atque officia Levitarum sacramentis mysticis instituta creverunt : ut cum Pontifices summos regendis populis præfecisses , ad eorum societatis ,
& ope-

& operis adjumentum, sequentis ordinis viros, & secundæ dignitatis eligeres. Sic in eremo per septuaginta virorum prudentium mentes, Moyſi spiritum propagasti; quibus ille adjutoribus usus, in populo innumeras multitudines facile gubernavit. Sic & in Eleazarum & Ithamarum filios Aaron paternæ plenitudinis abundantiam transfudisti; ut ad hostias salutes, & frequentioris officii sacramenta ministerium sufficeret Sacerdotum. Hac providentia, Domine, Apostolis Filii tui Doctores fidei comites addidisti, quibus illi orbem tuum secundis prædicationibus impleverunt. Quapropter infirmitati quoque nostræ, Domine quæsumus, hæc adjumenta largire; qui quanto fragiliores sumus, tanto his pluribus indigemus. Da, quæsumus, omnipotens Pater, in hunc famulum tuum, Presbyterii dignitatem; innova in visceribus ejus Spiritum sanctitatis; ut acceptum a te, Deus, secundi meriti munus obtineat, censuramque morum exemplo suæ conversationis insinuet. Sit providus cooperatore ordinis nostri; luceat in eo totius forma justitiæ, ut bonam rationem dispensationis sibi creditæ redditurus, æternæ beatitudinis præmia consequatur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

His dictis, Pontifex sedet, & accepta mitra reflectit orarium sive stolam ab humero sinistro Ordinandi, capiens partem quæ retro pendet, & imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum Crucis, dicens:

Accipe jugum Domini: jugum enim ejus suave est, & onus ejus leve.

Tum Pontifex imponit Ordinando Casulam usque ad scapulas, remanentem tamen super humeros complicatam, & a parte anteriori deorsum dependentem, interim dicens:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur; potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, & opus perfectum.

R. Deo gratias.

Surgit Pontifex sine mitra, & Ordinando genuflexo dicit:

Deus sanctificationum omnium auctor, cujus vera consecratio, plenaque benedictio est; tu, Domine, super hunc famulum tuum, quem ad Presbyterii honorem dedicamus, manus tuæ bene & dictionis infunde, ut gravitate actuum, & censura vivendi, probet se seniore, his institutis.

ritutus disciplinis , quas Tito & Timotheo Paulus exposuit ; ut in lege tua die ac nocte meditans , quod legitur , credat ; quod crediderit , doceat ; quod docuerit , imitetur ; justitiam , constantiam , misericordiam , fortitudinem , ceterasque virtutes in se ostendat ; exemplo præbeat , admonitione confirmet , ac purum & immaculatum ministerii sui donum custodiat , & per obsequium plebis tuæ panem & vinum in corpus & sanguinem Filii tui immaculata benedictione transformet ; & inviolabili charitate in virum perfectum , in mensuram ætatis plenitudinis Christi , in die justi & æterni judicii Dei , conscientia pura , fide vera , Spiritu sancto plenus resurgat . Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

Tum Pontifex sine mitra conversus ad altare genuflectit ante faldistorium , mox intelligibili voce incipit primum V. Hymni , Veni , Creator Spiritus , & prosequuntur ministri cum astantibus , & dicitur usque ad finem .

Finito primo V. seu prima strophe , surgit Pontifex & sedet in faldistorio ante medium altaris , & assumpta mitra deponit annulum & chirothecas , resumit annulum , & ponitur ei gremiale sive mappula super gremium a ministro , & Ordinandus accedens facta profunda reverentia coram eo genuflectit ; & Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit ipsi ambas manus simul junctas , in modum Crucis , producendo cum pollice suo dextro in dictum Oleum intincto duas lineas , videlicet a pollice dexterae manus , usque ad indicem sinistræ , & a pollice sinistræ usque ad indicem dexterae , ungendo mox totaliter palmas , dicens :

Consecrare & sanctificare digneris , Domine , manus istas per istam unctionem , & nostram bene dictionem .

R. Amen .

Mox Pontifex producit manu dextera signum Crucis super manus illius quem ordinat , & prosequitur :

Ut quaecumque benedixerint benedicantur , & quaecumque consecraverint consecrentur , & sanctificentur , In nomine Domini nostri Jesu Christi .

Tum Ordinandus respondet Amen .

Deinde Pontifex claudit , seu jungit illi manus , quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul , videlicet dexteram super sinistram , alligat ; si consuetudo ferat .

Tum Pontifex pollice mica panis exterso accipit , &
Ordin.

Ordinando tradit Calicem cum vino & aqua, & Patenam superpositam cum Hostia, & ipse illam accipit, inter indices & medios digitos, cuppam Calicis & Patenam simul tangens, dum Pontifex dicit:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nomine Domini. R. Amen.

His peractis, Ordinandus surgit, & facta Pontifici profunda reverentia, paulum recedit & genuflectit. Pontifex vero amoto annulo, lavat manus cum mica panis, & aqua lotionis huiusmodi projicitur in sacrarium: tum acceptis chirothecis & annulo, surgit, & accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra prosequitur Missam usque ad Offertorium. Interim ordinatus Sacerdos stans lavat manus cum medulla panis, & aqua bene mundatus extergit linteo illo quo erant ligatæ, vel alia mappula, & aqua lotionis huiusmodi projicitur in sacrarium, tum genuflectit.

Pontifex autem lecto Offertorio, accipit mitram, & in faldistorio ante medium altaris posito sedet. Mox Ordinatus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta profunda reverentia genuflectit, & Pontificis manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur; deinde surgit, & facta iterum reverentia paulum retrocedens genuflectit, si vero aliquis sit Ordinatus Subdiaconus, aut Diaconus, eadem observat ad oblationem accedens.

Facta oblatione, Pontifex annulum & chirothecas deponit, & lotis manibus resumit annulum, & surgit, tum sublato faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra prosequitur Missam.

Sacerdos autem Ordinatus post Pontificem genuflexus habeat librum coram se dicens: Suscipe sancte Pater &c. & omnia alia de Missa prout dicit Pontifex, qui Secretas morose, & aliquantulum alte dicat: ita ut Ordinatus Sacerdos possit secum omnia dicere, & præsertim verba Consecrationis, quæ dici debent eodem momento per Ordinatum, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinato, quæ dicitur cum Secreta Missæ dici sub uno Per Dominum &c.

Tuis, quæsumus Domine, operare mysteriis, ut hæc tibi munera dignis mentibus offeramus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Tam

Tum dicit alias Secretas , si quæ dicendæ sint .

Dum Pontifex dicit Orationem , Domine Jesu Christe , qui &c. Ordinatus accedit ad dexteram Pontificis , & Oratione peracta , ambo simul osculantur altare , & conversa facie ad invicem , Pontifex dat osculum pacis Ordinato dicens , Pax tecum . Cui ille respondet , Et cum spiritu tuo . Tum Ordinatus facta ante & post profunda reverentia Pontifici , & genuflexione SS. Sacramento , vadit ad locum suum . Si vero sit aliquis Subdiaconus , aut Diaconus ordinatus , eodem ritu pacem a Pontifice recipit .

Postquam vero Pontifex se communicaverit , & totum Sanguinem sumpserit , priusquam se purificet , ordinatus Presbyter non præmissa Confessione , nec data Absolutione , (quia concelebrat Pontifici) ad supremum Altaris gradum accedit , ubi genuflexus mappulam recipit ad Communionem sumendam . Interim Pontifex Hostia consecrata super Patenam posita , genuflectit , surgit , & Patenam sinistra , Hostiam vero dextera reverenter accipiens convertit se ad ordinatum Presbyterum , cui porrigit SS. Sacramentum cum eo faciens signum Crucis super Patenam & simul dicens :

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam æternam . Et respondet Amen .

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur , & Communionem reverenter sumit , ori communicandi supposita Patena . Deinde unus ministrorum purificat Presbyterum Calice ad hoc destinato , vel eo potius quem paulo ante tetigerat , ex quo vinum cum aqua paratum in purificationem exhaurit .

*Si aliquis Subdiaconus , aut Diaconus ordinatus , ad Communionem accedit , eo ritu quo dictum est supra in Ordinatione Subdiaconi pag. 407. Communionem peracta , Pontifex colligit fragmenta Patena , quam super Calicem suum extergit , purificationem sumit , & digitorum ablutionem ; quo facto , accipit mitram & lavat manus , quibus extensis , statim deposita mitra , stans in cornu Epistolæ , versus ad illud inchoat , ministris prosequen-
tibus Responsorium , quod a Septuagesima usque ad Pascham dicitur sine Alleluja .*

JAM non dicam vos servos , sed amicos meos , quia omnia cognovisti quæ operatus sum in medio vestri , Alleluja .

* Accipite Spiritum sanctum in vobis Paraclitum : * Ille est quem Pater mittet vobis , Alleluja .

W. Vos amici mei estis , si feceritis quæ ego præcipio vobis .

vobis . Accipite . Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto . Ille est .

Incepto Responsorio , Pontifex , accepta mitra vertit se ad Presbyterum ordinatum , qui ante altare coram ipso stans proficitur fidem quam predicaturus est , dicens :

Credo in Deum , Patrem omnipotentem , creatorem cæli & terræ . Et in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum . Qui conceptus est de Spiritu sancto , natus ex Maria virgine . Passus sub Pontio Pilato , crucifixus , mortuus , & sepultus . Descendit ad inferos , tertia die resurrexit a mortuis . Ascendit ad cælos , sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis . Inde venturus est judicare vivos & mortuos .

Credo in Spiritum sanctum , sanctam Ecclesiam Catholicam . Sanctorum Communionem . Remissionem peccatorum . Carnis resurrectionem . Vitam æternam . Amen .

Quo finito , Pontifex cum mitra sedens super faldistorium , ante medium altaris , imponit ambas manus super caput illius coram se genuflexi , dicens illi :

Accipe Spiritum sanctum , quorum remiseris peccata , remittuntur eis , & quorum retinueris , retenta sunt .

Deinde explicans casulam , quam Ordinatus habet complicatam super humeros , ea induit illum , dicens :

Stola innocentiae induat te Dominus .

Tum genuflexus adhuc Ordinatus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis interim dicentis :

Si suus sit Ordinarius :

Promittis mihi , & successoribus meis reverentiam , & obedientiam ?

Et ille respondet , Promitto .

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius , cum manus ejus inter suas tenet , ut præfertur , dicit Presbytero Seculari :

Promittis Pontifici Ordinario tuo &c. Sacerdoti vero Regulari : Promittis Prælato Ordinario tuo &c.

Promittis Pontifici , vel Prælato Ordinario tuo pro tempore existenti reverentiam , & obedientiam ?

Et ille respondet Promitto .

Tum Pontifex , adhuc tenens manus illius inter suas , osculatur ipsum , dicens :

Pax Domini sit semper tecum .

Et ille respondet . Amen .

His expletis , Pontifex sedens cum mitra , & baculo admonet eum , dicens :

Quia

Quia res quam tractaturus es , satis est periculosa , fili dilectissime ; moneo te , ut diligenter totius Missæ ordinem , atque Hostiæ consecrationem ac fractionem , & communionem , ab aliis jam doctis Sacerdotibus discas , priusquam ad celebrandum Missam accedas .

Pontifex surgit cum mitra & baculo , & Presbytero coram eo adhuc genuflexo benedicit , dicens :

Benedictio Dei omnipotentis Pa tris , & Fi lii , & Spiritus s an cti , descendat super te , ut sis benedictus in Ordine Sacerdotali : & offeras placabiles Hostias pro peccatis , atque offensionibus populi omnipotenti Deo ; cui est honor , & gloria , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Post hæc depositis baculo & mitra & amoto faldistorio convertitur ad altare , & prosequitur Missam dicens in cornu Epistolæ Communionem , & Postcommunioni Missæ diei adjungitur sub una conclusione sequens

Postcommunio .

Quos tuis Domine reficis Sacramentis , continuis attolle benignus auxiliis ; ut tuæ redemptionis effectum , & mysteriis capiamus , & moribus . Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum .

R. Amen .

Deinde aliæ Postcommuniones si quæ sint dicendæ .

Tum Pontifex dicit : Ite Missa est , vel Benedicamus Domino , prout tempus requirit : post hæc , Placeat tibi sancta &c. Quo dicto , Pontifex accepta mitra dicit : Sit nomen Domini benedictum , & alios V. tum accepto Pastoralis baculo dat solitam benedictionem .

Qua concessa & reddito baculo , sedet Pontifex , & ordinatum Sacerdotem sub his verbis alloquitur :

Fili dilectissime , diligenter considera ordinem per te susceptum , ac onus humeris tuis impositum ; stude sancte & religiose vivere , atque omnipotenti Deo placere , ut gratiam suam possis acquirere , quam ipse tibi per misericordiam suam concedere dignetur . Dic post primam tuam Missam , tres alias Missas , videlicet , unam de Spiritu sancto , aliam de beata Maria semper virgine , tertiam pro fidelibus Defunctis , & omnipotentem Deum etiam pro me ora .

Quod ille devote suscipit , & respondet se facturum .

Verum si pluribus Ordines , sed singulis diversos , conzulerit , his verbis eos universim alloquetur Pontifex , dicens ;

Filii

F Illi dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum; studete sancte & religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis acquirere; quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Tum ad singulos ista singulariter dicit:

Clerico.

Ad primam Tonsuram

Promote.

vel

*IV. Minori-
bus initia-
to.*

Ad Quatuor Minores Ordines

Promote.

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litanis, versiculis & Orationibus.

Subdiacon.

Ad Subdiaconatum

Ordinate.

vel

Diacono.

Ad Diaconatum

Ordinate.

Dic Nocturnum hujus diei.

Sacerdoti.

Ad Presbyteratum

Ordinate.

Post primam tuam Missam dic tres alias Missas, videlicet unam de Spiritu sancto, aliam de beata Maria semper virgine, tertiam pro fidelibus Defunctis.

Et omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod illi devote suscipiunt, & respondent se facturos.

Tum surgit Pontifex, & amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi deposita mitra, dicit intelligibili voce:

Dominus vobiscum. Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio erat Verbum &c. signat tabelam in qua est Evangelium, aut [si deficiat] signat altare, & se. Mox acceptis mitra & baculo, prosequitur. Factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus.

Si aliud Evangelium sit dicendum, illud dicit in cornu Evangelii; eoque dicto, recedit, ut prius dicitur:

F I N I S.

Pontificale Romanum

Roma 1752

Liturg. 1074

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10591371-8